Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Andersen, H. C.; illustr. af Vilhelm Pedersen ; med en Fortale af Pietro Krohn.
Titel | Title:	Eventyr og Historier
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	Kunstudgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Gyldendalske Boghandels Forlag, 1903
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57, - 64a.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130024030815

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

KUNST-UDGAVE.

H. C. ANDERSEN.

EVENTYR & HISTORIER

MED ILLUSTRATIONER AF

VILH. PEDERSEN.

GYLDENDALSKE · BOGHANDEL

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Portræt af Th. Vilhelm Pedersen tegnet af Fru E. Agier 1852

H. C. ANDERSEN

EVENTYR OG HISTORIER, ILLUSTR. AF

VILHELM PEDERSEN

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

BIBLIOTHECA REGIA
MONACENSIS

KUNST-UDGAVE

H. C. ANDERSEN

EVENTYR OG HISTORIER, ILLUSTR. AF

VILHELM PEDERSEN

MED EN FORTALE AF PROF. PIETRO KROHN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

TRYKT I LANGKJÆRS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN 1903

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

PROFESSOR PIETRO KROHN'S FORTALE TIL KUNSTUDGAVEN AF H. C. ANDERSENS EVENTYR OG HISTORIER

Det er, som om Kærligheden til H. C. Andersens Eventyr bestandig stiger i alle Lande af germansk Afstamning. Siden 1890 er der i Tyskland fremkommet tolv nye Udgaver, og endda ere Enkeltudgaverne af hans mest afholdte Eventyr ikke talt med. I England er der i det nævnte Tidsrum udgivet tredive Samlinger; deraf tæller Aaret 1900 alene til med tre nye Oversættelser i London og én i Edinburg. Boghandlerne smykke Eventyrene med talrige Billeder, en ny Londoner-Udgave har ikke mindre end fire hundrede Illustrationer. Fremmede Kunstnere søge til disse kære gamle Eventyr for derigennem at faa Lejlighed til at føre nye dekorative Ideer frem eller give sære, fantastiske Syner Udtryk. Saaledes har Englænderen Arthur J. Gaskin, uden at et Smil har skinnet paa hans Ansigt, i 1893 udført en Række fint stiliserede Billeder til en Londoner-Udgave. Østrigeren Heinrich Lefler har fantaseret sirligt over „Svinedrengen" i 1897, og Hollænderen T. van Hoytema har i brede Drag symboliseret over „Den grimme Ælling," 1893, og „Gaardhanen og Vejrhanen," 1898. Samtidig søge tyske Operakomponister deres Tekster i hans Eventyr, og oversat paa Vers, sat i Musik af V. Holländer bliver „Den lille Pige med Svovlstikkerne" for Tiden sunget paa begge Berlins Überbrettl-Varieteer, og — det er det højeste, man kan naa i denne Verden.

Herhjemme har Komponisten Enna nys sat baade „Prinsessen paa Ærten“ og „Den lille Pige med Svovlstikkerne“ paa Musik og lavet „Hyrdinden og Skorstensfejeren“ om til Ballet. Hans Tegner har givet Aar af sit Liv og hele sit smukke Talent til at illustrere Verdensudgaven af Andersens Eventyr, som i Aaret 1900 er sendt rundt i Europa paa fem Sprog. Og allerede nu igen foreligger her en ny dansk Udgave med nye Billeder. Det mærkelige ved denne Udgave er just dette, at de gamle godt kendte Billeder ere blevne som nye for os alle derved, at de ere opstaaet i en anden, mere ægte Skikkelse end forhen.

Det er gaaet saaledes til. H. C. Andersen fortæller, at hans tyske Forlægger, Konsul Lorck, i Fyrrerne overdrog ham at finde en dygtig dansk Kunstner, der kunde tegne Billeder til den samlede Udgave af Eventyrene, som i Oversættelse skulde udkomme i Leipzig. Andersen søgte og fandt den bedste, der var at finde, ja, han kunde have søgt mange Aar frem i Tiden uden at finde nogen dansk Kunstner, som bedre end „Marine-Officér“ V. Pedersen formaaede at give det hyggelige, fornøjelige og hjemlige i Eventyrene et saa kunstnerisk, jævnt og slaaende ægte Udtryk. Den tyske Udgave, som altsaa er Originaludgaven af Pedersens Tegninger, udkom i 1848 — skønt den bærer Aarstallet 1849 — under Titel: „Gesammelte Märchen mit 112 Illustrat. nach Originalzeichnungen von V. Pedersen. Leipzig.“ Boghandler C. A. Reitzel købte senere Clicheerne af Hr. Lorck, og ved Julen 1849 fremkom den danske Udgave med 126 (ikke som paa Titelbladet angivet 125) Illustrationer til 45 Eventyr; heri er altsaa 14 nye Billeder komne til. Denne Udgave kan dog ingenlunde maale sig med den tyske Originaludgave i Henseende til Billedtrykkenes Klar-

hed og Renhed. I 1850 udkom andet Oplag af den tyske Udgave med samtlige 126 Tegninger.

H. C. Andersen vedblev at skrive Eventyr. Derfor bleve Boghandlerne C. A. Reitzel i København og Lorck i Leipzig enige om at foranstalte en illustreret Udgave ogsaa af de nye Historier, og Pedersen skulde naturligvis atter tegne Billeder dertil. Saaledes udkom 1855 i København: „H. C. Andersen: Historier med 55 Illustrationer efter Originaltegninger af V. Pedersen", og samtidig blev den tyske Udgave trykt. Billederne til disse 24 nye Eventyr bleve skaarne i Træ af Ed. Kretschmar, den samme Kunstner, som havde udført Træsnittene til den første Samling. I 1862—63 udkom en ny dansk Udgave i to Bind, hvori 211 af Pedersens Tegninger vare samlede. Ialt har Pedersen tegnet 218 Billeder, som ere skaarne i Træ til 80 Eventyr og Historier af H. C. Andersen, de nævnte 211 Tegninger samt 3 Omslagsbilleder og 4 Træsnit, som kun have været benyttede ved et Par af Eventyrenes første Fremkomst i „Folkekalender for Danmark". Pedersens Tegninger ere blevne optrykte i forskellige nye Udgaver, til sidst i fuldstændig udslidt Skikkelse. De have været kopierede til mangfoldige Oversættelser i næsten alle Europas Sprog.

Og dog er der ingen af alle disse Udgaver, der gengiver Pedersens Originaler i deres oprindelige Skikkelse. Kunstneren udførte nemlig sine Tegninger til den første Samling med Blyant paa Papir. De bleve sendte til Leipzig, og dér omtegnedes de paa Træ af en fremmed Haand for at skæres. Man kunde dengang ikke overføre Tegningen ved Hjælp af Fotografi. Hvad Billedet havde mistet ved Omtegningen, og det var tit saare meget, kunde Træskæreren ikke give det igen. Af Pedersens Originaltegninger, som ejedes af Hr.

Lorck, samlede denne ved H. C. Andersens 70aarige Fødselsdag de hundrede og tretten og klæbede dem ind i et Album, som han sendte til Forfatteren. De ere nu i Etatsraad J. Collins Eje. Alle disse Tegninger ere gengivne i den her foreliggende Udgave ad fototypisk Vej af „Dansk Reproduktionsanstalt" ved B. Middelboe med saa megen aarvaagen Omhu og minutiøs Kærlighed, at Kopierne ere komne Originalerne skuffende nær. Ved Sammenligning med Træsnittene ses bedst, hvilken forhøjet Kunstværdi disse Gengivelser have faaet. Læg eksempelvis Titelbillederne til „Fyrtøjet" sammen. Den Friskhed, hvormed Tegningens Streger gengive Soldatens Kontur, idet han kryber op i Træet, hvor er den bleven af i Træsnittet? Dér er ogsaa Træstammens Karakter, saaledes som Blyanten giver den, ganske forsvunden. Tag Slutningsbilledet til samme Eventyr, se paa de fem Tjenere, den yderste til venstre, som bukkende sætter Fadet paa Bordet, de to ved hans Side, som skære ivrigt for, og de to, som løbe op ad Trappen i Forgrunden. Det Liv, den fine Forskel i Bevægelse og Holdning, som udmærker Tegningen, findes ikke i Træsnittet. Eller se paa det første og sidste Billede i „Lille Claus og store Claus". Det er, som sammenlignede man en god Original med en daarlig Kopi, tung og kluntet er den sidste mod den første. Saaledes kan man blive ved, Tegning efter Tegning. De senere Billeder overførte Pedersen selv paa Træ. Der foreligger ikke faa færdige Tegninger til disse, skønt Kunstneren ofte kun gjorde et let Udkast med Blyant eller Pen, inden han begyndte at tegne paa Klodsen. Af enkelte findes de omhyggeligt udførte Kalkeringer, som Kunstneren benyttede ved Overtegningen. De bedste af disse Udkast og Kalkeringer ere gengivne her; de første vidne om hans lette og friske

Inspiration, de sidste om hans omhyggelige Konturoptegning. Kun hvor slet intet andet fandtes, ere Træsnittene beholdte. Af disse maa særligt fremhæves Billederne til „De Vises Sten". De ere skaarne af de danske Træskærere Henneberg & Rosenstand med større Følelse for og Forstaaelse af Kunstnerens Tegning, end der findes i de fleste tyske Træsnit.

H. C. Andersen kaldte Kunstneren for „Marine-Officér". Det lyder jo sælsomt; men V. Pedersen, som har udført alle disse Tegninger, var virkelig Premierløjtnant i den danske Marine. Han var født 1820. Da han var bleven Sekondløjtnant, gav Kong Kristian den Ottende ham 3 Aars Orlov fra Krigstjenesten med fuld Lønning, for at han kunde uddanne sine ualmindelige kunstneriske Anlæg. Det at bemale et lille Stykke Lærred med Oliefarve betragtedes dengang som det eneste, der kunde give Kunstnernavn, og Pedersen kæmpede kraftigt for at overvinde Malerkunstens tekniske Vanskeligheder. Han opnaaede endog i 1847 at faa fire smaa Billeder optagne paa Charlottenborg-Udstillingen. Men Krigen 1848 kaldte ham tilbage til Marinen. Hans Embedsgerning og en tiltagende Sygelighed lagde hans Kunst Hindringer i Vejen. Han døde allerede 1859. Det blev saaledes ikke som Maler, hvad han havde ønsket og haabet, at han fik Betydning for dansk Kunst, men det lykkedes ham som Illustrator at knytte sit Navn saa fast til Andersens Eventyr, at det vanskeligt vil kunne skilles derfra og give Plads for noget andet.

Da Pedersen 1846—47 tegnede sine første Billeder til Eventyrene, fandtes kun faa danske Billedbøger. Det Forsøg, som Kobberstikker Bagge havde gjort med at udgive Fabler for Børn, 1830—33, var faldet uheldigt ud, skønt

han havde faaet gamle Mestre som Eckersberg og Gebauer til at arbejde for sig og benyttet unge Kræfter som den tyveaarige Marstrand. I Begyndelsen af Fyrrerne havde Xylograf Flinch bragt nyt Liv i Træskærerkunsten. Frølich var begyndt at arbejde baade for ham og andet Steds. Flinch havde tidlig benyttet Lundbyes Evner til sine Almanakker og Billedbøger; men Lundbyes Illustrator-Talent aabenbarede sig først ret, da hans bekendte Billedbog, som Kittendorff lithograferede, i 1844 udkom til Kaalunds Tekst. I 1845 udgav Rørbye sine gode Billeder fra By og Land til Christian Winthers Vers. Disse Bøger og Billeder maa Pedersen have kendt, men de have ikke paavirket ham. Derimod lærte han overmaade meget af en anden Kunstner, V. Marstrand, som kun havde udgivet faa af sine Kompositioner — Olger Danskes Krønike 1842 samt enkelte Billeder i dansk Folkekalender 1844 —, men hans Mapper struttede af Tegninger fulde af lystig Livsglæde og dybtgaaende Iagttagelse af Menneskenes Lader og Færden. Til disse Skatte havde V. Pedersen let Adgang, thi han var bleven en kær Elev af Marstrand og modtog livsvarig Paavirkning af hans Kunst. Han lærte af Marstrand at lade Blyant og Pen glide langs sine Figurers Konturer, smutte ind i Klædedragtens Folder og med et Tryk markere Skyggerne. Han lærte af ham med sikre Streger at trække Øjenbrynenes Linier, at angive Øjelaaget og den sorte Øjekugle, med et fint Sving at understrege Næsen og konturere Læberne, at sætte en lille fast Streg under Hagen, og saa at faa alle disse isolerede Smaalinier til at gaa sammen i et sikkert grebet og derfor let forstaaeligt Ansigtsudtryk. Han lærte af ham ved faa Linier at gøre den menneskelige Bevægelse fri og levende. Han lærte af ham aldrig at fejle i

Figurernes harmoniske Forhold, at lade hvert Ledemod passe til og høre sammen med den hele Skikkelse. Eller maaske rettere udtrykt: den ældre Kunstner fandt i den yngre en saa beslægtet Aand, at han kun behøvede at give ham en god Anvisning, for at han ret kunde udfolde hele sit Talent. Marstrand ledede Blyanten i V. Pedersens Haand saaledes, at det blev Eleven naturligt at udtrykke sine egne Tanker og Følelser paa en Mesteren lignende Vis.

Naar Pedersen begyndte at læse i Andersens Eventyr, fyldte de ham lidt efter lidt saaledes, at Eventyrets Figurer bleve til synlige Skikkelser i hans Sjæl. Paa afgørende Steder sprang de frem i færdige Billeder, der som en ledsagende Melodi fast og sikkert sluttede sig om Teksten. Hovedpersonen i Eventyret er Forgrundsfiguren i hans Tegning. Intet Billede er kunstigt skruet ud af Teksten, det ligger simpelt og naturligt indenfor Fortællingens Linier. Kunstneren havde en lykkelig og sikker Evne til at forme sit Billede; det er set paa éngang, i ét Syn, derfor fik alt straks sin rette Plads, Forgrund, Mellemgrund og Baggrund blev et uadskilleligt hele. I Titelbilledet til „Engelen" saa han den syge, fattige Dreng, der holder Urtepotten med Markblomsten paa sit Skød, de henstillede Krykker i Forgrunden, Solen paa Væggen bag ham og i Baggrunden den stejle Kældertrappe, alt slutter sig nøje om Digterens Tekst. I „Hun duede ikke" staar Vaskerkonen med det løftede Banketræ ude i Aaen, Lagenet driver med Strømmen. Oppe paa Vejen kommer Drengen med Brændevinsflasken. Kunstneren glemmer ikke et Øjeblik, at Forfatteren siger, det blæser. Han ser, hvor Blæsten kommer fra, at den blæser mod Strømmen, at den tager fat i Vaskerkonens Hovedklæde, i Drengens Bluse, Haar og tynde Bukser. Den bøjer Sivene

ved Bredden og rusker i hvert af Baggrundens Træer. Hvor nydeligt er ikke Titelbilledet til „Svinedrengen" fortalt! Prinsen sidder paa Svinetruget i Forgrunden med Gryden ved sin Side og venter skælmsk paa Hofdamen, som skørter højt op for at komme frem i Svinestiens Skarn. Svinene snaske omkring det gamle Piletræ lidt længere tilbage. I Baggrunden Slottets Konturer, hvor man bag Gitret aner den ventende Prinsesse og hendes Hofdamer. Der er ikke en Streg for meget eller for lidt i dette Billede.

Pedersen komponerede sine Billeder livfuldt og med stor Ynde. Han tager ikke for meget med, udtegner, hvad det kommer an paa, Resten giver han med et Par Konturstreger. Der er mange tyske Billeder, selv af de bedste, hvor Kunstneren putter alt, hvad han kan skrabe sammen, ind i sit Billede, det bliver derved sammenstykket, og man kan kun nyde dets enkelte Partier hver for sig. Pedersens Tegninger danne altid en ypperlig Helhed. Kun et eneste Billede er en Undtagelse; det er Foraarsbilledet til „Aarets Historie". Koen i Forgrunden, den gamle Morlille med sin Kat i Mellemgrunden, de blomstersøgende Børn, Lammene, Hønsene og Huset i Baggrunden ved de bladløse Træer have intet med hverandre at gøre. Der er ikke kommet det rette Størrelsesforhold mellem Dyr og Figurer, thi Kunstneren har ikke set dette Billede paa éngang.

Hvad er det da i Eventyrene, som bliver afgørende for Pedersen, som griber ham saaledes, at han ikke kan slippe det, før han har fæstet det paa Papiret? Naar man blader Billederne igennem, ses det hurtigt, at han intet Øje har for Eventyrets fantastiske Skabninger og Syner. Han ser hverken Troldgubben fra Dovre med Krone af hærdede Istapper og polerede Grankogler, med Bjørnepels og Kane-

støvler, eller Heksen, der sidder og lader en Skruptudse spise af sin Mund og hæslige fede Vandsnoge vælte sig paa de store svampede Bryster. Han ser ikke Snedronningen, høj og rank og skinnende hvid, hvor hun kører med lille Kay, og Sneflokkene blive til store hvide Høns. I „Rejsekammeraten" titter han ikke ind i Prinsessens Dødningehave med de hængte Bejlere, og han flyver ikke bag Prinsessen ind i Bjerget til Trolden. Han følger ikke med Soldaten i „Fyrtøjet" ned til Hundene med de store Øjne. Kun de Eventyr- og Sagnfigurer, som Kunsten tidligere har skabt faste Former til, kan han se, Elverpiger, Alfer og Havfruer. Forsøger han en enkelt Gang at røre ved de fantastiske Syner, lykkes det kun daarligt. I „Paradisets Have" er Vindenes Hule død og tom og Paradisets Fe konventionel i Forhold til Ordenes Glød og Farvepragt. Og i „Historien om en Moder" fortælle Billederne lidet om Eventyrets højtidelige Storhed.

Kunstneren gaar ogsaa forbi det satiriske Element hos Andersen. Det er jo især i Dyreskikkelserne og i de livløse Ting, at Digteren ret slipper sin Satire løs. Men hos Pedersen ere og blive Dyrene Dyr. I „Det er ganske vist" staar Hanen mellem de selvplukkede Høns, stolt og stor, men dog ganske Hane uden noget menneskeligt Træk, og i „Den grimme Ælling" tegner Pedersen en ganske almindelig Kat og en ganske almindelig Høne, skønt de i Teksten sige „vi og Verden", fordi de tro, at de ere Halvparten og det den allerbedste Del af Verden. Kunstnere som Tyskeren Kaulbach eller Franskmanden Grandville vilde have taget ganske anderledes fat paa disse Motiver. Dyrene vare blevne Mennesker med Dyremasker og Menneskebevægelser, og de døde Ting vilde have faaet et snurrigt og mærkeligt levende Ud-

seende. Pedersen lægger „Flipperne“ ganske simpelt ovenpaa en Støvleknægt ved Siden af en Redekam som et Stykke Still-leben, og paa samme Maade sætter han „Den gamle Gadelygte“ i Lænestolen. De sjældne Gange, han forsøger at give de døde Ting et menneskeligt Udseende, lykkes det ikke; thi han tager altfor ængsteligt fat derpaa, er for forsigtig, som i „Toppen og Bolden“, det gamle Piletræ i „Boghveden“, „To Jomfruer“, „Den lille Idas Blomster“.

Det er kun de Motiver, som røre Kunstnerens Hjerte, der sætte hans Sjæl i den rette Stemning og kalde Billeder frem. Det muntre og følelsesfulde hos Digteren, det milde, bløde og hjemlige, alt det hyggelige Danske, som gøre disse Eventyr lige kære for store og smaa, det fanger han og gengiver med stor Styrke. Pedersens Tegninger have Andersens milde Humor, han morer sig ikke over sine Figurer, men han ler med dem. Han ler med de to lystige Bedragere i „Kejserens nye Klæder“ og smiler i „Rejsekammeraten“ med den gamle Konge, som tager Rigsæblet under Armen for bedre at kunne trykke Johannes's Haand. Han lader os faa Lyst til at være med at drikke de Forlovedes Skaal i „Flaskehalsen“ og til at tage Aktier i Enkens Garveri i „Hjertesorg“ ved at tegne hende staaende med Moppen under Armen. Han gør os sikker paa, at de 36 Mænd ville give Vægteren Lov til at beholde „Den gamle Gadelygte“, saa god og rar, som han ser ud, ja Kunstneren er lige ved at faa os til at le fornøjeligt med Troldene, som i „Snedronningen“ flyve op mod Himlen med Djævelens Spejl. Det følelsesfulde hos Andersen har fundet et rørende Udtryk i Pedersens Tegning til „Hjertesorg“, hvor den lille fattige Pige sidder inderlig grædende, fordi hun ikke ejer den Seleknap, hvormed der skal betales for at faa Moppens

Grav at se, i Tegningerne til „Den lille Pige med Svovlstikkerne“, i den stakkels Knud, som er frosset ihjel „Under Piletræet“. Det milde og hjemlige præger Billeder som de to gamle, der med hinanden i Haanden sidde under Hyldetræet i „Hyldemo'r“, lille Gerda, der løftes ud af Vinduet ned til Kay, som alt staar i Trækassen paa Taget i „Snedronningen“, Lærken, der flyver ned til „Gaaseurten“, Skovtursbilledet i „Klokken“. Enhver, der som Barn har set paa alle disse Billeder og mange flere, har faaet Pedersens Tegninger saa fast brændte ind i sin Sjæl, at de for ham ere blevne til ét med Eventyrene.

Pedersen skildrer med Sikkerhed Mennesker i enhver Alder, han ser skarpt og tydeligt de karakterbestemmende Træk, den stille, gamle Kone i „Fra et Vindue i Vartov“, den glade Ligvognskusk i „Et godt Humør“, Taterkvinden i „Ib og lille Christine“, „Jødepigen“, den unge Prins og den menneskeblevne „Lille Havfrue“, de elskende i „Rosenalfen“. Det er dog næsten, som om han med størst Glæde fordyber sig i Skildringen af Barneverdenen. Det friske og frejdige hos Børnene, det naturlige og simple giver han et smukt Udtryk. Lille Gerda og „Lille Tuk“, Hjalmar i „Ole Lukøje“, Børnene, som finde „Stoppenaalen“ i Rendestenen, ja selv de to Gadedrenge i „Vanddraaben“, som slaas, gør han til kendte og kære Venner for os. Pedersen har forstaaet at tegne Barnets Drømmegud, Ole Lukøje, saa sikkert, at han derved har skabt en senere ofte benyttet Type. Selv naar han skal tegne Nissen, faar han et ungt Barn ud deraf. Lundbye og Frølich havde før ham beskæftiget sig meget med denne Skikkelse. Deres Nissefigurer ere dog vistnok mere overensstemmende med Sagnet, de skildre Nisserne som smaa gamle Bjergfolk.

Med stor Lethed kan Pedersen tegne Billeder med mange Figurer, det viser han i „Alt paa sin rette Plads“, hvor Jagtselskabet støjer op og drikker til Akkompagnement af Hundenes Slagsmaal, og i den fornemme Koncert hos Baronen. „Under Piletræet“ bringer Billedet, hvor Johanne træder ud af Vognen, hilst af Mængden efter Opera-Opførelsen i Milano. Men han dvæler helst og længst ved de stille Motiver, hvor han i en eller et Par Figurer ret kan udtrykke, hvad han føler. Derfor søger han sjælden de dramatiske Situationer frem i Fortællingerne, men fordyber sig i de idylliske. I „Grantræet“ faa vi ikke Juleaftens Glans og Festlighed at se, men Haren, der springer over det lille Træ i Skoven. I „Lykkens Galocher“ viser han os ikke Justitsraaden, da han undres over Biskoppens Tog, eller da han er i Knibe i Ølhuset, men han tegner ham liggende ganske alene paa Østergade. I „Snedronningen“ vente vi forgæves et Billede af Hovedsituationen, Gerda, som finder Kay, men maa nøjes med det stille Billede, hvor Kay og Gerda ere komne hjem til gamle Bedstemoder og sidde voksne paa deres Barnestole ved hendes Side. Man maa dog ingenlunde tro, at Pedersen ikke formaaede at tegne de dramatiske Situationer. I „Lille Claus og store Claus“ viser han selve det Øjeblik, da Bonden løfter Laaget og titter ned i Kisten, hvor Degnen ligger; Bondekonen staar forskrækket i Baggrunden, mens lille Claus smilende lægger Haanden paa Kistelaaget, for at Bonden ikke skal faa det for højt op. Men som sagt: det er og bliver dog i de stille, fine Stemningsbilleder, at Pedersen naar højest.

Kunstneren gyder ofte ved landskabelige Omgivelser en egen Skønhed over mange af sine Billeder, som Sommerlandskabet i „Hørren“, hvor Bondemanden med Piben i

Munden fortæller sin Kone om Markens rige Grøde; som Vinterlandskabet i „Aarets Historie", hvor den frysende Bonde sidder i sin Slæde; som Billederne til „Nabofamilierne". Det er vel kun Antydninger, han giver, men de faa Streger, hvormed han tegner et fjernt Hus, Trær og Buske i Baggrunden, Skyerne paa Himlen, ere saa sikkert formede, at de bygge hele Landskabet op for Beskueren.

Vilhelm Pedersens Kunst er over halvhundrede Aar gammel. Den har i denne lange Tid glædet Generationer af Børn, og vi have som voksne og gamle bevaret vor Barnekærlighed til disse Billeder. Naar denne Udgave af Andersens Eventyr sendes ud i Verden, er det med Vished om, at alle Vilh. Pedersens gamle Venner ville modtage Bogen med Glæde; de ville her finde hans Kunst i en sandere og renere Skikkelse end nogensinde tidligere. Og det er med det Haab, at Kunstnerens Tegninger have bevaret sig saa friske og kraftige, at de ville finde mange unge nye Venner, som tage deres Forældres og Bedsteforældres Kærlighed i Arv og bevare den til deres Efterkommere.

April 1902. *PIETRO KROHN*

FØRSTE BIND

INDHOLD

1 Fyrtøjet
11 Lille Claus og store Claus
28 Prinsessen paa Ærten
30 Den lille Idas Blomster
41 Tommelise
58 Den uartige Dreng
62 Den lille Havfrue
95 Kejserens ny Klæder
102 Rejsekammeraten
132 Lykkens Galocher
172 Gaaseurten
178 Den standhaftige Tinsoldat
184 De vilde Svaner
209 Paradisets Have
229 Den flyvende Koffert
237 Storkene
244 Ole Lukøje
264 Metalsvinet
279 Rosenalfen
286 Svinedrengen
295 Boghveden
298 Venskabspagten
310 Engelen
314 En Rose fra Homers Grav
317 Nattergalen
332 Grantræet
344 Den grimme Ælling
359 Kærestefolkene
363 Snedronningen

FYRTØJET

DER kom en Soldat marcherende hen ad Landevejen: een, to! een, to! han havde sit Tornister paa Ryggen og en Sabel ved Siden, for han havde været i Krigen, og nu skulde han hjem. Saa mødte han en gammel Heks paa Landevejen; hun var saa ækel, hendes Underlæbe hang hende lige ned paa Brystet. Hun sagde: „God Aften Soldat! hvor du har en pæn Sabel og et stort Tornister, du er en rigtig Soldat! Nu skal du faa saa mange Penge, du vil eje!“

„Tak skal du have, du gamle Heks!“ sagde Soldaten.

„Kan du se det store Træ?“ sagde Heksen og pegede paa det Træ, der stod ved Siden af dem. „Det er ganske hult indeni! Der skal du krybe op i Toppen, saa ser du et Hul, som du kan lade dig glide igennem og komme

dybt ned i Træet! Jeg skal binde dig en Strikke om Livet, for at jeg kan hejse dig op igen, naar du raaber paa mig!"

„Hvad skal jeg saa nede i Træet?" spurgte Soldaten.

„Hente Penge!" sagde Heksen, „du skal vide, naar du kommer ned paa Bunden af Træet, saa er du i en stor Gang; der er ganske lyst, for der brænder over hundrede Lamper. Saa ser du tre Døre, du kan lukke dem op, Nøglen sidder i. Gaar du ind i det første Kammer, da ser du midt paa Gulvet en stor Kiste, oven paa den sidder en Hund; han har et Par Øjne saa store som et Par Thekopper, men det skal du ikke bryde dig om! Jeg giver dig mit blaaternede Forklæde, det kan du brede ud paa Gulvet; gaa saa rask hen og tag Hunden, sæt ham paa mit Forklæde, luk Kisten op og tag lige saa mange Skillinger, du vil. De ere allesammen af Kobber; men vil du heller have Sølv, saa skal du gaa ind i det næste Værelse; der sidder en Hund, der har et Par Øjne saa store som Mølle-hjul; men det skal du ikke bryde dig om, sæt ham paa mit Forklæde, og tag du af Pengene! Vil du derimod have Guld, det kan du ogsaa faa, og det saa meget, du vil bære, naar du gaar ind i det tredie Kammer. Men Hunden, som sidder paa Pengekisten, har her to Øjne, hvert saa stort som „Rundetaarn". Det er en rigtig Hund, kan du tro! men det skal du ikke bryde dig noget om! sæt ham bare paa mit Forklæde, saa gør han dig ikke noget, og tag du af Kisten saa meget Guld, du vil!"

„Det var ikke saa galt!" sagde Soldaten. „Men hvad skal jeg give dig, du gamle Heks? For noget vil du vel have med, kan jeg tænke!"

„Nej," sagde Heksen, „ikke en eneste Skilling vil jeg

have! Du skal bare tage til mig et gammelt Fyrtøj, som min Bedstemoder glemte, da hun sidst var dernede!"

„Naa! lad mig faa Strikken om Livet!" sagde Soldaten.

„Her er den!" sagde Heksen, „og her er mit blaaternede Forklæde."

Saa krøb Soldaten op i Træet, lod sig dumpe ned i Hullet og stod nu, som Heksen sagde, nede i den store Gang, hvor de mange hundrede Lamper brændte.

Nu lukkede han den første Dør op. Uh! der sad Hunden med Øjne saa store som Tekopper og gloede paa ham.

„Du er en net Fyr!" sagde Soldaten, satte ham paa Heksens Forklæde og tog lige saa mange Kobberskillinger, han kunde have i sin Lomme, lukkede saa Kisten, satte Hunden op igen og gik ind i det andet Værelse. Eja! der sad Hunden med Øjne saa store som Møllehjul.

„Du skulde ikke se saa meget paa mig!" sagde Soldaten, „du kunde faa ondt i Øjnene!" og saa satte han Hunden paa Heksens Forklæde, men da han saa de mange Sølvpenge i Kisten smed han alle de Kobberpenge, han havde, og fyldte Lommen og sit Tornister med det bare Sølv. Nu gik han ind i det tredie Kammer! — Nej, det var ækelt! Hunden derinde havde virkelig to Øjne saa store som „Rundetaarn", og de løb rundt i Hovedet ligesom Hjul!

„God Aften!" sagde Soldaten og tog til Kasketten, for saadan en Hund havde han aldrig set før; men da han nu saa lidt paa ham, tænkte han, nu kan det jo være nok, løftede ham ned paa Gulvet og lukkede Kisten op, nej, Gud bevares! hvor der var meget Guld! han kunde købe for det hele København og Kagekonernes Sukkergrise, alle Tinsoldater, Piske og Gyngeheste, der var i Verden.

Jo, der var rigtignok Penge! — Nu kastede Soldaten alle de Sølvskilinger, han havde fyldt sine Lommer og sit Tornister med, og tog Guld i Stedet, ja alle Lommerne, Tornisteret, Kasketten og Støvlerne bleve fyldte, saa han knap kunde gaa. Nu havde han Penge! Hunden satte han op paa Kisten, slog Døren i og raabte saa op igennem Træet:

„Hejs mig nu op, du gamle Heks!"

„Har du Fyrtøjet med?" spugte Heksen.

„Det er sandt!" sagde Soldaten, „det havde jeg rent glemt," og nu gik han og tog det. Heksen hejsede ham op, og saa stod han igen paa Landevejen med Lommer, Støvler, Tornister og Kasket fulde af Penge.

„Hvad vil du nu med det Fyrtøj?" spurgte Soldaten.

„Det kommer ikke dig ved!" sagde Heksen, „nu har du jo faaet Penge! Giv mig nu bare Fyrtøjet!" —

„Sniksnak!" sagde Soldaten, „vil du straks sige mig, hvad du vil med det, eller jeg trækker min Sabel ud og hugger dit Hoved af!"

„Nej," sagde Heksen.

Saa huggede Soldaten Hovedet af hende. Der laa hun; Men han bandt alle sine Penge ind i hendes Forklæde, tog det som en Bylt paa Ryggen, puttede Fyrtøjet i Lommen og gik lige til Byen.

Det var en dejlig By, og i det dejligste Værtshus tog han ind, forlangte de allerbedste Værelser og Mad, som han holdt af, for nu var han rig, da han havde saa mange Penge.

Tjeneren, som skulde pudse hans Støvler, syntes rigtignok, det var nogle løjerlige gamle Støvler, saadan en rig Herre havde, men han havde endnu ikke købt sig ny; næste Dag fik han Støvler at gaa med og Klæder, som

vare pæne! Nu var Soldaten bleven en fornem Herre, og de fortalte ham om al den Stads, som var i deres By, og om deres Konge, og hvilken nydelig Prinsesse hans Datter var.

„Hvor kan man faa hende at se?“ spurgte Soldaten.

„Hun er slet ikke til at faa at se!“ sagde de alle sammen, „hun bor i et stort Kobberslot med saa mange Mure og Taarne om! Ingen uden Kongen tør gaa ud og ind til hende, fordi der er spaaet, at hun skal blive gift med en ganske simpel Soldat, og det kan Kongen ikke lide!“

„Hende gad jeg nok se!“ tænkte Soldaten, men det kunde han jo slet ikke faa Lov til.

Nu levede han saa lystig, tog paa Komedie, kørte i Kongens Have og gav de fattige saa mange Penge, og det var smukt gjort! han vidste nok fra gamle Dage, hvor slemt det var ikke at eje en Skilling! — Han var nu rig, havde pæne Klæder og fik da saa mange Venner, der alle sagde, han var en rar en, en rigtig Kavaler, og det kunde Soldaten godt lide! Men da han hver Dag gav Penge ud og fik slet ingen ind igen, saa havde han tilsidst ikke mer end to Skillinger tilbage og maatte flytte bort fra de smukke Værelser, hvor han havde boet, og op paa et lille bitte Kammer, helt ind under Taget, selv børste sine Støvler og sy paa dem med en Stoppenaal, og ingen af hans Venner kom til ham, for der var saa mange Trapper at gaa op ad.

Det var ganske mørk Aften, og han kunde ikke engang købe sig et Lys, men saa huskede han paa, at der laa en lille Stump i det Fyrtøj, han havde taget i det hule Træ, hvor Heksen havde hjulpet ham ned. Han fik Fyrtøjet og Lysestumpen frem, men lige idet han slog Ild, og Gni-

sterne fløj fra Flintestenen, sprang Døren op, og Hunden, der havde Øjne saa store som et Par Tekopper, og som han havde set nede under Træet, stod foran ham og sagde: „Hvad befaler min Herre!“

„Hvad for noget!“ sagde Soldaten, „det var jo et morsomt Fyrtøj, kan jeg saaledes faa, hvad jeg vil have? Skaf mig nogle Penge,“ sagde han til Hunden, og vips var den borte! vips var den igen og holdt en stor Pose fuld af Skillinger i sin Mund.

Nu vidste Soldaten, hvad det var for et dejligt Fyrtøj. Slog han een Gang, kom Hunden, der sad paa Kisten med Kobberpengene, slog han to Gange, kom den, som havde Sølvpenge, og slog han tre Gange, kom den, der havde Guld. — Nu flyttede Soldaten ned i de smukke Værelser igen, kom i de gode Klæder, og saa kendte straks alle hans Venner ham, og de holdt saa meget af ham. —

Saa tænkte han engang: „Det var dog noget løjerligt noget, at man ikke maa faa den Prinsesse at se! Hun skal være saa dejlig, sige de alle sammen! men hvad kan det hjælpe, naar hun skal alletider sidde inde i det store Kobberslot med de mange Taarne. — Kan jeg da slet ikke faa hende at se? — Hvor er nu mit Fyrtøj?“ og saa slog han Ild, og vips kom Hunden med Øjne saa store som Tekopper.

„Det er rigtignok midt paa Natten,“ sagde Soldaten, „men jeg vilde saa inderlig gerne se Prinsessen, bare et lille Øjeblik!“

Hunden var straks ude af Døren, og før Soldaten tænkte paa det, saa han ham igen med Prinsessen, hun sad og sov paa Hundens Ryg og var saa dejlig, at enhver kunde se, det var en virkelig Prinsesse; Soldaten kunde slet

ikke lade være, han maatte kysse hende, for det var en rigtig Soldat.

Hunden løb saa tilbage igen med Prinsessen, men da det blev Morgen, og Kongen og Dronningen skænkede Te, sagde Prinsessen, hun havde drømt saadan en underlig Drøm i Nat om en Hund og en Soldat. Hun havde redet paa Hunden, og Soldaten havde kysset hende.

„Det var saamænd en pæn Historie!“ sagde Dronningen.

Nu skulde en af de gamle Hofdamer vaage ved Prinsessens Seng den næste Nat for at se, om det var en virkelig Drøm, eller hvad det kunde være.

Soldaten længtes saa forskrækkelig efter igen at se den dejlige Prinsesse, og saa kom da Hunden om Natten, tog hende og løb alt, hvad den kunde, men den gamle Hofdame tog Vandstøvler paa og løb lige saa stærkt bagefter; da hun nu saa, at de bleve borte inde i et stort Hus, tænkte hun: „Nu ved jeg, hvor det er,“ og skrev med et Stykke Kridt et stort Kors paa Porten. Saa gik hun hjem og lagde sig, og Hunden kom ogsaa igen med Prinsessen; men da han saa, at der var skrevet et Kors paa Porten, hvor Soldaten boede, tog han ogsaa et Stykke Kridt og satte Kors paa alle Portene i hele Byen, og det var klogt gjort, for nu kunde jo Hofdamen ikke finde den rigtige Port, naar der var Kors paa dem alle sammen.

Om Morgenen tidlig kom Kongen og Dronningen, den gamle Hofdame og alle Officererne for at se, hvor det var, at Prinsessen havde været.

„Der er det!“ sagde Kongen, da han saa den første Port med et Kors paa.

„Nej, det er der, min søde Mand!“ sagde Dronningen, der saa den anden Port med Kors paa.

„Men der er et, og der er et!“ sagde de alle sammen; hvor de saa, var der Kors paa Portene. Saa kunde de da nok se, det kunde ikke nytte noget, at de søgte.

Men Dronningen var nu en meget klog Kone, der kunde mere end at køre i Karet. Hun tog sin store Guldsaks, klippede et stort Stykke Silketøj i Stykker og syede saa en lille nydelig Pose; den fyldte hun med smaa, fine Boghvedegryn, bandt den paa Ryggen af Prinsessen, og da det var gjort, klippede hun et lille Hul paa Posen, saa Grynene kunde drysse hele Vejen, hvor Prinsessen kom.

Om Natten kom da Hunden igen, tog Prinsessen paa sin Ryg og løb med hende hen til Soldaten, der holdt saa meget af hende og vilde saa gerne have været en Prins for at faa hende til Kone.

Hunden mærkede slet ikke, hvorledes Grynene drysse lige henne fra Slottet og til Soldatens Vindue, hvor han løb op ad Muren med Prinsessen. Om Morgenen saa da Kongen og Dronningen nok, hvor deres Datter havde været henne, og saa tog de Soldaten med og satte ham i Kachotten.

Der sad han. Uh, hvor der var mørkt og kedeligt, og saa sagde de til ham: „I Morgen skal du hænges!“ Det var ikke morsomt at høre, og sit Fyrtøj havde han glemt hjemme paa Værtshuset. Om Morgenen kunde han mellem Jernstængerne i det lille Vindue se Folk skynde sig ud af Byen for at se ham hænges. Han hørte Trommerne og saa Soldaterne marchere. Alle Mennesker løb af Sted; der var ogsaa en Skomagerdreng med Skødskind og Tøfler paa, han travede saadan i Galop, at hans ene Tøffel fløj af og lige hen mod Muren, hvor Soldaten sad og kiggede ud mellem Jernstængerne.

„Ej, du Skomagerdreng! du skal ikke have saadant et Hastværk," sagde Soldaten til ham, „der bliver ikke noget af, før jeg kommer; men vil du ikke løbe hen, hvor jeg har boet, og hente mig mit Fyrtøj, saa skal du faa fire Skilling! Men du maa tage Benene med dig!" Skomagerdrengen vilde gerne have de fire Skilling og pilede af Sted hen efter Fyrtøjet, gav Soldaten det, og — ja nu skal vi faa at høre! — Uden for Byen var der muret en stor Galge, rundt om stod Soldaterne og mange hundrede tusinde Mennesker. Kongen og Dronningen sad paa en dejlig Trone lige over for Dommeren og det hele Raad.

Soldaten stod allerede oppe paa Stigen, men da de vilde slaa Strikken om hans Hals, sagde han, at man jo altid tillod en Synder, før han udstod sin Straf, at faa et uskyldigt Ønske opfyldt. Han vilde saa gerne ryge en Pibe Tobak, det var jo den sidste Pibe, han fik i denne Verden.

Det vilde nu Kongen ikke sige nej til, og saa tog Soldaten sit Fyrtøj og slog Ild, een, to, tre! og der stod alle Hundene, den med Øjne saa store som Tekopper, den med Øjne som Møllehjul og den, der havde Øjne saa store som „Rundetaarn".

„Hjælp mig nu, at jeg ikke bliver hængt!" sagde Soldaten, og saa for Hundene ind paa Dommerne og hele Raadet, tog een ved Benene og een ved Næsen og kastede dem mange Favne op i Vejret, saa de faldt ned og sloges rent i Stykker.

„Jeg vil ikke!" sagde Kongen, men den største Hund tog baade ham og Dronningen og kastede dem bag efter alle de andre; da bleve Soldaterne forskrækkede, og alle Folkene raabte: „Lille Soldat, du skal være vor Konge og have den dejlige Prinsesse!"

Saa satte de Soldaten i Kongens Karet, og alle tre Hunde dansede foran og raabte „Hurra!“ og Drengene peb i Fingrene, og Soldaterne præsenterede. Prinsessen kom ud af Kobberslottet og blev Dronning, og det kunde hun godt lide! Brylluppet varede i otte Dage, og Hundene sad med til Bords og gjorde store Øjne.

LILLE CLAUS OG STORE CLAUS

DER var i en By to Mænd, som begge havde selv samme Navn, begge to hed de Claus, men den ene ejede fire Heste og den anden kun en eneste Hest; for nu at kunne skille dem fra hinanden, kaldte man ham, der havde fire Heste, den store Claus, og ham, som kun havde den ene Hest, lille Claus. Nu skulle vi høre, hvorledes de to havde det, for det er en virkelig Historie!

Hele Ugen igennem maatte lille Claus pløje for store Claus og laane ham sin eneste Hest; saa hjalp store Claus ham igen med alle sine fire, men kun een Gang om Ugen, og det var om Søndagen. Hussa! hvor smældede lille Claus med sin Pisk over alle fem Heste, de vare jo nu saa godt som hans, den ene Dag. Solen skinnede saa dejligt, og alle Klokker i Kirketaarnet ringede til Kirke, Folk vare saa pyntede og gik med Psalmebog under Armen hen at høre Præsten prædike, og de saa paa lille Claus, der pløjede med fem Heste, og han var saa fornøjet, at han smældede igen med Pisken og raabte: „Hyp, alle mine Heste!“

„Det maa du ikke sige," sagde store Claus, „det er jo kun den ene Hest, der er din!"

Men da der igen gik nogen forbi til Kirke, glemte lille Claus, at han ikke maatte sige det, og raabte da: „Hyp, alle mine Heste!"

„Ja, nu vil jeg bede dig at lade være!" sagde store Claus, „for siger du det endnu en Gang, saa slaar jeg din Hest for Panden, saa den skal ligge død paa Stedet, da er det forbi med den!"

„Jeg skal saamænd ikke sige det mere!" sagde lille Claus, men da der kom Folk forbi, og de nikkede god Dag, blev han saa fornøjet og syntes, det saa dog saa rask ud, at han havde fem Heste til at pløje sin Mark, og saa smældede han med Pisken og raabte: „Hyp, alle mine Heste!"

„Jeg skal hyppe dine Heste!" sagde store Claus og tog Tøjrekøllen og slog lille Claus's eneste Hest for Panden, saa at den faldt om og var ganske død.

„Ak, nu har jeg slet ingen Heste mere!" sagde lille Claus og gav sig til at græde. Siden flaaede han Hesten, tog Huden og lod den godt tørre i Vinden, puttede den saa i en Pose, som han tog paa Nakken, og gik ad Byen til for at sælge sin Hestehud.

Han havde saadan en lang Vej at gaa, skulde igennem en stor, mørk Skov, og nu blev det et frygtelig ondt Vejr; han gik ganske vild, og før han kom paa den rette Vej, var det Aften og alt for langt til at komme til Byen eller hjem igen, før det blev Nat.

Tæt ved Vejen laa der en stor Bondegaard, Skodderne udenfor vare skudte for Vinduerne, men Lyset kunde dog ovenfor skinne ud. „Der kan jeg vel faa Lov at

blive Natten over," tænkte lille Claus og gik hen at banke paa.

Bondekonen lukkede op, men da hun hørte, hvad han vilde, sagde hun, at han skulde gaa sin Vej, hendes Mand var ikke hjemme, og hun tog ikke imod nogen fremmede.

„Naa, saa maa jeg da ligge udenfor," sagde lille Claus, og Bondekonen lukkede Døren for ham.

Tæt ved stod en stor Høstak, og mellem den og Huset var bygget et lille Skur med et fladt Straatag.

„Der kan jeg ligge oppe!" sagde lille Claus, da han saa Taget, „det er jo en dejlig Seng, Storken flyver vel ikke ned og bider mig i Benene." For der stod en levende Stork oppe paa Taget, hvor den havde sin Rede.

Nu krøb lille Claus op paa Skuret, hvor han laa og vendte sig for at ligge rigtig godt. Træskodderne for Vinduerne sluttede ikke oventil, og saa kunde han se lige ind i Stuen.

Der var dækket et stort Bord med Vin og Steg og saadan en dejlig Fisk, Bondekonen og Degnen sad til Bords og ellers slet ingen andre, og hun skænkede for ham, og han stak paa Fisken, for det var noget, han holdt af.

„Hvem der dog kunde faa noget med!" sagde lille Claus og rakte Hovedet lige hen mod Vinduet. Gud, hvilken dejlig Kage han kunde se staa derinde! Jo, det var Gilde!

Nu hørte han en komme ridende paa Landevejen hen imod Huset, det var Bondekonens Mand, som kom hjem.

Det var saadan en god Mand, men han havde den forunderlige Sygdom, at han aldrig kunde taale at se Degne; kom der en Degn for hans Øjne, blev han ganske rasende. Derfor var det ogsaa, at Degnen var gaaet ind for at sige

god Dag til Konen, da han vidste, Manden ikke var hjemme, og den gode Kone satte al den dejligste Mad, hun havde, for ham; da de nu hørte Manden kom, bleve de saa forskrækkede, og Konen bad Degnen krybe ned i en stor, tom Kiste, der stod henne i Krogen; det gjorde han, for han vidste jo, at den stakkels Mand ikke kunde taale at se Degne. Konen gemte hurtigt al den dejlige Mad og Vin inde i sin Bagerovn, for havde Manden faaet den at se, saa havde han nok spurgt, hvad det skulde betyde.

„Ak ja!“ sukkede lille Claus oppe paa Skuret, da han saa al Maden blive borte.

„Er der nogen deroppe?“ spurgte Bondemanden og kiggede op paa lille Claus. „Hvorfor ligger du der? kom heller med ind i Stuen!“

Saa fortalte lille Claus, hvorledes han havde forvildet sig, og bad om at maatte blive Natten over.

„Ja vist!“ sagde Bondemanden, „men nu skulle vi først have lidt at leve af!“

Konen tog meget venlig mod dem begge to, dækkede et langt Bord og gav dem et stort Fad Grød. Bondemanden var sulten og spiste med rigtig Appetit, men lille Claus kunde ikke lade være at tænke paa den dejlige Steg, Fisk og Kage, han vidste stod inde i Ovnen.

Under Bordet ved sine Fødder havde han lagt sin Sæk med Hestehuden i, for vi ved jo, at det var den, han var gaaet hjemme fra med for at faa den solgt i Byen. Grøden vilde slet ikke smage ham, og saa traadte han paa sin Pose, og den tørre Hud i Sækken knirkede ganske højt.

„Hys!“ sagde lille Claus til sin Sæk, men traadte i det samme paa den igen, og saa knirkede den meget højere end før.

„Nej! hvad har du i din Pose?“ spurgte Bonden.

„Oh, det er en Troldmand!“ sagde lille Claus, „han siger, at vi ikke skulle spise Grød, han har hekset hele Ovnen fuld af Steg og Fisk og Kage.“

„Hvad for noget!“ sagde Bonden og lukkede i en Fart Ovnen op, hvor han saa al den dejlige Mad, Konen havde gemt, men som han nu troede, at Troldmanden i Posen havde hekset til dem. Konen turde ikke sige noget, men satte straks Maden paa Bordet, og saa spiste de baade af Fisken og Stegen og Kagen. Straks traadte lille Claus paa sin Pose igen, saa Huden knirkede.

„Hvad siger han nu?“ spurgte Bonden.

„Han siger,“ sagde lille Claus, „at han ogsaa har hekset tre Flasker Vin til os, de staa ogsaa inde i Ovnen!“ Nu maatte Konen tage Vinen frem, hun havde gemt, og Bondemanden drak og blev saa lystig; saadan en Troldmand, som lille Claus havde i Posen, vilde han da grumme gerne eje.

„Kan han ogsaa hekse Fanden frem?“ spurgte Bonden, „ham gad jeg nok se, for nu er jeg lystig!“

„Ja,“ sagde lille Claus, „min Troldmand kan alt, hvad jeg vil forlange. Ikke sandt? du!“ spurgte han og traadte paa Posen, saa det knirkede. „Kan du høre, han siger jo? Men Fanden ser saa fæl ud, det er ikke værd at se ham.“

„Oh, jeg er slet ikke bange, hvorledes kan han vel se ud?“

„Ja, han vil vise sig ganske livagtig som en Degn!“

„Hu!“ sagde Bonden, „det var fælt! I maa vide, at jeg ikke kan taale at se Degne! men det er nu det samme, jeg ved jo, det er Fanden, saa finder jeg mig vel bedre i det! Nu har jeg Courage! men han maa ikke komme mig for nær.“

„Nu skal jeg spørge min Troldmand," sagde lille Claus, traadte paa Posen og holdt sit Øre til.

„Hvad siger han?"

„Han siger, at I kan gaa hen og lukke Kisten op, der staar i Krogen, saa vil I se Fanden, hvor han kukkelurer, men I maa holde paa Laaget, at han ikke slipper ud."

„Vil I hjælpe mig med at holde paa det!" sagde Bonden og gik hen til Kisten, hvor Konen havde gemt den virkelige Degn, der sad og var saa bange.

Bonden løftede Laaget lidt og kiggede ind under det: „Hu!" skreg han og sprang tilbage. „Jo, nu saa jeg ham, han saa ganske ud som vores Degn! nej, det var forskrækkeligt!"

Det maatte der drikkes paa, og saa drak de endnu til langt ud paa Natten.

„Den Troldmand maa du sælge mig," sagde Bonden, „forlang for den alt, hvad du vil! ja, jeg giver dig straks en hel Skæppe Penge!"

„Nej, det kan jeg ikke!" sagde Claus, „tænk dog, hvor meget Gavn jeg kan have af den Troldmand!"

„Ak, jeg vilde saa grumme gerne have den," sagde Bonden og blev ved at bede.

„Ja," sagde da lille Claus til sidst, „da du har været saa god at give mig Husly i Nat, saa kan det være det samme. Du skal faa Troldmanden for en Skæppe Penge, men jeg vil have Skæppen topfuld."

„Det skal du faa," sagde Bonden, men Kisten derhenne maa du tage med dig, jeg vil ikke have den en Time i Huset, man kan ikke vide, om han sidder deri endnu."

Lille Claus gav Bonden sin Sæk med den tørre Hud i og fik en hel Skæppe Penge, og det topmaalt, for den.

Bondemanden forærede ham endogsaa en stor Trillebør til at køre Pengene og Kisten paa.

„Far vel!“ sagde lille Claus, og saa kørte han med sine Penge og den store Kiste, hvori endnu Degnen sad.

Paa den anden Side af Skoven var en stor, dyb Aa, Vandet løb saa stærkt af Sted, at man knap kunde svømme imod Strømmen; man havde gjort en stor, ny Bro derover, lille Claus holdt midt paa den og sagde ganske højt, for at Degnen inde i Kisten kunde høre det:

„Nej, hvad skal jeg dog med den tossede Kiste? Den er saa tung, som der var Stene i! Jeg bliver ganske træt af at køre den længer, jeg vil derfor kaste den ud i Aaen, sejler den saa hjem til mig, er det godt, og gør den det ikke, saa kan det ogsaa være det samme.“

Nu tog han Kisten med den ene Haand og løftede lidt paa den, ligesom om han vilde styrte den ned i Vandet.

„Nej, lad være!“ raabte Degnen inde i Kisten, „lad mig bare komme ud!“

„Hu!“ sagde lille Claus og lod, som han blev bange. „Han sidder endnu derinde! saa maa jeg lige straks have den ud i Aaen, at han kan drukne!“

„O nej, o nej!“ raabte Degnen, „jeg vil give dig en hel Skæppe Penge, vil du lade være!“

„Ja, det er en anden Sag!“ sagde lille Claus og lukkede Kisten op. Degnen krøb straks ud og stødte den tomme Kiste ud i Vandet og gik til sit Hjem, hvor lille Claus fik en hel Skæppe Penge, een havde han jo faaet forud af Bondemanden, nu havde han da hele sin Trillebør fuld af Penge!

„Se, den Hest fik jeg da ganske godt betalt!“ sagde han til sig selv, da han kom hjem i sin egen Stue og væltede alle Pengene af i en stor Hob midt paa Gulvet.

„Det vil ærgre store Claus, naar han faar at vide, hvor rig jeg er bleven ved min ene Hest, men jeg vil dog ikke lige rent ud sige ham det!“

Nu sendte han en Dreng hen til store Claus for at laane et Skæppemaal.

„Hvad mon han vil med det!“ tænkte store Claus og smurte Tjære under Bunden, for at der kunde hænge lidt ved af det, som maaltes, og det gjorde der da ogsaa, thi da han fik Skæppen tilbage, hang der tre ny Sølv Otteskillinger ved.

„Hvad for noget!“ sagde den store Claus og løb straks hen til den lille: „Hvor har du faaet alle de mange Penge fra?“

„Oh, det er for min Hestehud, jeg solgte den i Aftes!“

„Det var saamænd godt betalt!“ sagde store Claus, løb hjem, tog en Økse og slog alle sine fire Heste for Panden, trak Huden af dem og kørte med disse ind i Byen.

„Huder, Huder! hvem vil købe Huder!“ raabte han igennem Gaderne.

Alle Skomagere og Garvere kom løbende og spurgte, hvad han vilde have for dem.

„En Skæppe Penge for hver!“ sagde store Claus.

„Er du gal?“ sagde de alle sammen, „tror du, vi have Penge i Skæppevis?“

„Huder, Huder! hvem vil købe Huder!“ raabte han igen, men alle dem, som spurgte, hvad Huderne kostede, svarede han: „En Skæppe Penge.“

„Han vil gøre Nar ad os,“ sagde de alle sammen, og saa tog Skomagerne deres Spandremme og Garverne deres Skødskind og begyndte at prygle store Claus.

„Huder, Huder!“ vrængede de ad ham, „ja, vi skal give

dig en Hud, der skal spytte røde Grise! ud af Byen med ham!" raabte de, og store Claus maatte skynde sig, alt hvad han kunde, saa pryglet havde han aldrig været.

„Naa!" sagde han, da han kom hjem, „det skal lille Claus faa betalt, jeg vil slaa ham ihjel for det!"

Men hjemme hos den lille Claus var den gamle Bedstemoder død; hun havde rigtignok været saa arrig og slem imod ham, men han var dog ganske bedrøvet og tog den døde Kone og lagde hende i sin varme Seng, om hun ikke kunde komme til Live igen; der skulde hun ligge hele Natten, selv vilde han sidde henne i Krogen og sove paa en Stol, det havde han gjort før. Som han nu sad der om Natten, gik Døren op og store Claus kom ind med en Økse; han vidste nok, hvor lille Claus's Seng var, gik lige hen til den og slog nu den døde Bedstemoder for Panden, idet han troede, det var lille Claus.

„Se saa!" sagde han, „nu skal du ikke narre mig mere!" og saa gik han hjem igen.

„Det er dog en slem, ond Mand!" sagde lille Claus, „der vilde han slaa mig ihjel, det var dog godt for den gamle Mutter, hun allerede var død, ellers havde han taget Livet af hende!"

Nu gav han den gamle Bedstemoder Søndagsklæderne paa, laante en Hest af sin Nabo, spændte den for Vognen og satte den gamle Bedstemoder op i det bageste Sæde, saaledes at hun ikke kunde falde ud, naar han kørte til, og saa rullede de igennem Skoven; da Solen stod op, vare de udenfor en stor Kro, der holdt lille Claus stille og gik ind for at faa noget at leve af. Kromanden havde saa mange, mange Penge, han var ogsaa en meget god Mand, men hidsig, som der var Peber og Tobak i ham.

„God Morgen!“ sagde han til lille Claus, „du er tidlig kommen i Stadsklæderne i Dag!“

„Ja,“ sagde lille Claus, „jeg skal til Byen med min gamle Bedstemoder, hun sidder derude paa Vognen, jeg kan ikke faa hende ind i Stuen. Vil I ikke bringe hende et Glas Mjød, men I maa tale lovlig højt, for hun kan ikke godt høre.“

„Jo, det skal jeg!“ sagde Kromanden og skænkede et stort Glas Mjød, som han gik ud med til den døde Bedstemoder, der var stillet op i Vognen.

„Her er et Glas Mjød fra hendes Søn!“ sagde Kromanden, men den døde Kone sagde da ikke et Ord, men sad ganske stille. —

„Hører I ikke!“ raabte Kromanden lige saa højt, han kunde, „her er et Glas Mjød fra hendes Søn!“

Endnu en Gang raabte han det samme, og saa nok engang, men da hun slet ikke rørte sig ud af Stedet, blev han vred og kastede hende Glasset lige i Ansigtet, saa Mjøden løb hende ned over Næsen, og hun faldt baglængs om i Vognen, for hun var kun stillet op og ikke bunden fast.

„Naa da!“ raabte lille Claus, sprang ud af Døren og tog Kromanden i Brystet, „der har du slaaet min Bedstemoder ihjel! Vil du bare se, der er et stort Hul i hendes Pande!“

„Oh, det var en Ulykke!“ raabte Kromanden og slog Hænderne sammen, „det kommer alt sammen af min Hidsighed! Søde, lille Claus, jeg vil give dig en hel Skæppe Penge og lade din Bedstemoder begrave, som om det var min egen, men ti bare stille, for ellers hugge de Hovedet af mig, og det er saa ækelt!“

Saa fik lille Claus en hel Skæppe Penge, og Kroman-

den begravede den gamle Bedstemoder, som det kunde være hans egen.

Da nu lille Claus kom hjem igen med de mange Penge, sendte han straks sin Dreng over til store Claus for at bede, om han ikke maatte laane et Skæppemaal.

„Hvad for noget?“ sagde store Claus, „har jeg ikke slaaet ham ihjel! Det maa jeg dog selv se efter!“ og saa gik han over med Skæppen til lille Claus.

„Nej, hvor har du faaet alle de Penge fra?“ spurgte han og spilede rigtigt Øjnene op ved at se alle dem, der vare komne til.

„Det var min Bedstemoder og ikke mig, du slog ihjel!“ sagde lille Claus, „hende har jeg nu solgt og faaet en Skæppe Penge for!“

„Det var saamænd godt betalt!“ sagde store Claus og skyndte sig hjem, tog en Økse og slog straks sin gamle Bedstemoder ihjel, lagde hende op i Vognen, kørte ind til Byen, hvor Apotekeren boede, og spurgte, om han vilde købe et dødt Menneske.

„Hvem er det, og hvor har I faaet det fra?“ spurgte Apotekeren.

„Det er min Bedstemoder!“ sagde store Claus, „jeg har slaaet hende ihjel for en Skæppe Penge!“

„Gud bevare os!“ sagde Apotekeren. „I snakker over eder! sig dog ikke saadan noget, for saa kan I miste Hovedet!“ — Og nu sagde han ham rigtigt, hvad det var for noget forskrækkelig ondt, han havde gjort, og hvilket slet Menneske, han var, og at han burde straffes; store Claus blev da saa forskrækket, at han sprang lige fra Apoteket ud i Vognen, piskede paa Hestene og for hjem, men Apotekeren og alle Folk troede, han var gal, og lod ham derfor køre, hvorhen han vilde.

„Det skal du faa betalt!“ sagde store Claus, da han var ude paa Landevejen, „ja, det skal du faa betalt, lille Claus!“ og nu tog han, saa snart han kom hjem, den største Sæk, han kunde finde, gik over til lille Claus og sagde: „Nu har du narret mig igen! først slog jeg mine Heste ihjel, saa min gamle Bedstemoder! Det er alt sammen din Skyld, men aldrig skal du narre mig mer!“ og saa tog han lille Claus om Livet og puttede ham i sin Sæk, tog ham paa Nakken og raabte til ham: „Nu gaar jeg ud og drukner dig!“

Det var et langt Stykke at gaa, før han kom til Aaen, og lille Claus var ikke saa let at bære. Vejen gik tæt forbi Kirken, Orgelet spillede, og Folk sang saa smukt derinde; saa satte store Claus sin Sæk med lille Claus i tæt ved Kirkedøren og tænkte, det kunde være ganske godt at gaa ind og høre en Psalme først, før han gik videre; lille Claus kunde jo ikke slippe ud, og alle Folk vare i Kirken; saa gik han derind.

„Ak ja! ak ja!“ sukkede lille Claus inde i Sækken; han vendte sig og vendte sig, men det var ham ikke muligt at faa løst Baandet op; i det samme kom der en gammel Kvægdriver, med kridhvidt Haar og en stor Støttekæp i Haanden; han drev en hel Drift af Køer og Tyre foran sig, de løb paa Sækken, som lille Claus sad i, saa den væltede.

„Ak ja!“ sukkede lille Claus, „jeg er saa ung og skal allerede til Himmerige!“

„Og jeg Stakkel!“ sagde Kvægdriveren, „er saa gammel og kan ikke komme der endnu!“

„Luk op for Sækken!“ raabte lille Claus, „kryb i mit Sted derind, saa kommer du straks til Himmerige!“

„Ja, det vil jeg grumme gerne!“ sagde Kvægdriveren og løste op for lille Claus, der straks sprang ud.

„Vil du nu passe Kvæget?“ sagde den gamle Mand og krøb ind i Posen, som lille Claus bandt for og gik saa sin Vej med alle Køerne og Tyrene.

Lidt efter kom store Claus ud af Kirken, han tog sin Sæk igen paa Nakken, syntes rigtignok, at den var bleven saa let, for den gamle Kvægdriver var ikke mere end halv saa tung som lille Claus. „Hvor han er bleven let at bære! ja, det er nok, fordi jeg har hørt en Psalme!“ saa gik han hen til Aaen, der var dyb og stor, kastede Sækken med den gamle Kvægdriver ud i Vandet og raabte efter ham, for han troede jo, at det var lille Claus: „Se saa! nu skal du ikke narre mig mere!“ Saa gik han hjemad, men da han kom hen, hvor Vejene krydsede, mødte han lille Claus, som drev af Sted med alt sit Kvæg.

„Hvad for noget!“ sagde store Claus, „har jeg ikke druknet dig!“

„Jo!“ sagde lille Claus, „du kastede mig jo ned i Aaen for en lille halv Time siden!“

„Men hvor har du faaet alt det dejlige Kvæg fra?“ spurgte store Claus.

„Det er Søkvæg!“ sagde lille Claus, „jeg skal fortælle dig den hele Historie, og Tak skal du ogsaa have, fordi du druknede mig, nu er jeg ovenpaa, er rigtig rig, kan du tro! — Jeg var saa bange, da jeg laa inde i Sækken, og Vinden peb mig om Ørene, da du kastede mig ned fra Broen i det kolde Vand. Jeg sank lige straks til Bunds, men jeg stødte mig ikke, for dernede vokser det fineste bløde Græs. Det faldt jeg paa, og straks blev Posen lukket op, og den dejligste Jomfru, i kridhvide Klæder og

med en grøn Krans om det vaade Haar, tog mig i Haanden og sagde: Er du der? lille Claus! Der har du for det første noget Kvæg! en Mil oppe paa Vejen staar endnu en hel Drift, som jeg vil forære dig! — Nu saa jeg, at Aaen var en stor Landevej for Havfolkene. Nede paa Bunden gik og kørte de lige ud fra Søen og helt ind i Landet, til hvor Aaen ender. Der var saa yndigt med Blomster og det friskeste Græs, og Fiskene, som svømmede i Vandet, de smuttede mig om Ørene, ligesom her Fuglene i Luften. Hvor der var pæne Folk, og hvor der var Kvæg, det gik paa Grøfter og Gærder!" —

„Men hvorfor er du straks gaaet herop til os igen?" spurgte store Claus. „Det havde jeg ikke gjort, naar der var saa nydeligt dernede!"

„Jo," sagde lille Claus, „det er just polisk gjort af mig! Du hører jo nok, at jeg siger dig: Havpigen sagde, at en Mil oppe paa Vejen, — og ved Vejen mener hun jo Aaen, for andet Sted kan hun ikke komme, — staar endnu en hel Drift Kvæg til mig. Men jeg ved, hvor Aaen gaar i Bugter snart her, snart der, det er jo en hel Omvej, nej, saa gør man det kortere af, naar man kan det, at komme herop paa Land og drive tværs over til Aaen igen, derved sparer jeg jo næsten en halv Mil og kommer gesvindtere til mit Havkvæg!"

„Oh, du er en lykkelig Mand!" sagde store Claus, „tror du, jeg ogsaa faar Havkvæg, naar jeg kommer ned paa Bunden af Aaen?"

„Jo, det skulde jeg tænke!" sagde lille Claus, „men jeg kan ikke bære dig i Sækken hen til Aaen, du er mig for tung, vil du selv gaa derhen og saa krybe i Posen, skal jeg med største Fornøjelse kaste dig ud."

„Tak skal du have!“ sagde store Claus, „men faar jeg ikke Havkvæg, naar jeg kommer ned, saa skal jeg prygle dig, kan du tro!“

„O nej! vær ikke saa slem!“ og saa gik de hen til Aaen. Da Kvæget, som var tørstigt, saa Vandet, løb det alt, hvad det kunde, for at komme ned at drikke.

„Se, hvor det skynder sig!“ sagde lille Claus; „det længes efter at komme ned paa Bunden igen!“

„Ja, hjælp nu først mig!“ sagde store Claus, „for ellers faar du Prygl!“ og saa krøb han i den store Sæk, som havde ligget tværs over Ryggen paa en af Tyrene. „Læg en Sten i, for ellers er jeg bange, jeg ikke synker!“ sagde store Claus.

„Det gaar nok!“ sagde lille Claus, men lagde dog en stor Sten i Sækken, bandt Baandet fast til og stødte saa til den: Plump! der laa store Claus ude i Aaen og sank straks ned til Bunds.

„Jeg er bange, han ikke finder Kvæget!“ sagde lille Claus og drev saa hjem med, hvad han havde.

PRINSESSEN PAA ÆRTEN

Der var engang en Prins; han vilde have sig en Prinsesse, men det skulde være en rigtig Prinsesse. Saa rejste han hele Verden rundt for at finde saadan en, men alle Vegne var der noget i Vejen, Prinsesser var der nok af, men om det var rigtige Prinsesser, kunde han ikke ganske komme efter, altid var der noget, som ikke var saa rigtigt. Saa kom han da hjem igen og var saa bedrøvet, for han vilde saa gerne have en virkelig Prinsesse.

En Aften blev det da et frygtelig Vejr; det lynede og tordnede, Regnen skyllede ned, det var ganske forskrækkeligt! Saa bankede det paa Byens Port, og den gamle Konge gik hen at lukke op. — Det var en Prinsesse, som stod udenfor. Men Gud, hvor hun saa ud af Regnen og det onde Vejr! Vandet løb ned ad hendes Haar og hendes Klæder, og det løb ind af Næsen paa Skoen og ud af Hælen, og saa sagde hun, at hun var en virkelig Prinsesse.

„Ja, det skal vi nok faa at vide!“ tænkte den gamle Dronning, men hun sagde ikke noget, gik ind i Sovekamret, tog alle Sengklæderne af og lagde en Ært paa Bunden af Sengen, derpaa tog hun tyve Madrasser, lagde dem oven paa Ærten, og saa endnu tyve Ederdunsdyner oven paa Madrasserne. Der skulde nu Prinsessen ligge om Natten.

Om Morgenen spurgte de hende, hvorledes hun havde sovet.

„Oh, forskrækkelig slet!“ sagde Prinsessen, „jeg har næsten ikke lukket mine Øjne den hele Nat! Gud ved, hvad der har været i Sengen? Jeg har ligget paa noget haardt, saa jeg er ganske brun og blaa over min hele Krop! Det er ganske forskrækkeligt!“

Saa kunde de se, at det var en rigtig Prinsesse, da hun gennem de tyve Madrasser og de tyve Ederdunsdyner havde mærket Ærten. Saa ømskindet kunde der ingen være uden en virkelig Prinsesse.

Prinsen tog hende da til Kone, for nu vidste han, at han havde en rigtig Prinsesse, og Ærten kom paa Kunstkammeret, hvor den endnu er at se, dersom ingen har taget den.

Se, det var en rigtig Historie!

DEN LILLE IDAS BLOMSTER

„MINE stakkels Blomster ere ganske døde!“ sagde den lille Ida. „De vare saa smukke i Aftes, og nu hænge alle Bladene visne! Hvorfor gøre de det?“ spurgte hun Studenten, der sad i Sofaen; for ham holdt hun saa meget af, han kunde de allerdejligste Historier og klippede saadanne morsomme Billeder: Hjerter med smaa Madammer i, der dansede; Blomster og store Slotte, hvor Dørene kunde lukkes op; det var en lystig Student! „Hvorfor se Blomsterne saa daarlige ud i Dag?“ spurgte hun igen og viste ham en hel Buket, der var ganske vissen.

„Ja, ved du, hvad de fejle?“ sagde Studenten. „Blomsterne have været paa Bal i Nat, og derfor hænge de med Hovedet!“

„Men Blomsterne kunne jo ikke danse!“ sagde den lille Ida.

„Jo," sagde Studenten, „naar det bliver mørkt, og vi andre sove, saa springe de lystigt omkring; næsten hver evige Nat har de Bal!"

„Kan der ingen Børn komme med paa det Bal?"

„Jo," sagde Studenten, „smaa bitte Gaaseurter og Lilliekonvaller!"

„Hvor danse de pæneste Blomster?" spurgte lille Ida.

„Har du ikke tit været ude af Porten ved det store Slot, hvor Kongen bor om Sommeren, hvor den dejlige Have er med de mange Blomster? Du har jo set Svanerne, der svømme hen til dig, naar du vil give dem Brødkrummer. Derude er rigtignok Bal, kan du tro!"

„Jeg var derude i Haven i Gaar med min Moder!" sagde Ida, „men alle Bladene vare af Træerne, og der var slet ingen Blomster mere! hvor ere de? I Sommer saa jeg saa mange!"

„De ere inde paa Slottet!" sagde Studenten. „Du maa vide, at lige saa snart Kongen og alle Hoffolkene flytte herind til Byen, saa løbe Blomsterne straks fra Haven op paa Slottet og ere lystige. Det skulde du se!

De to allersmukkeste Roser sætte sig paa Tronen, og saa ere de Konge og Dronning.

Alle de røde Hanekamme stille sig op ved Siden og staa og bukke, de ere Kammerjunkere. Saa komme alle de nydeligste Blomster, og da er der stort Bal; de blaa Violer forestille smaa Søkadetter, de danse med Hyacinter og Krokus, som de kalde Frøkener! Tulipanerne og de store gule Lillier, det er gamle Fruer, de passe paa, at der bliver danset net, og at det gaar pænt til!"

„Men," spurgte lille Ida, „er der ingen, som gør Blomsterne noget, fordi de danse paa Kongens Slot?"

„Der er ingen, som rigtig ved af det!“ sagde Studenten. „Somme Tider, om Natten, kommer rigtignok den gamle Slotsforvalter, der skal passe paa derude, han har et stort Knippe Nøgler med sig, men saa snart Blomsterne høre Nøglerne rasle, saa blive de ganske stille, skjule sig bag ved de lange Gardiner og stikke Hovedet frem. „„Jeg kan lugte, her ere nogle Blomster inde!““ siger den gamle Slotsforvalter, men han kan ikke se dem.“

„Det er morsomt,“ sagde den lille Ida og klappede i Hænderne. „Men kunde jeg heller ikke se Blomsterne?“

„Jo,“ sagde Studenten, „husk bare paa, naar du kommer derud igen, at kigge ind ad Vinduet, saa ser du dem nok. Det gjorde jeg i Dag, der laa en lang gul Paaskelillie i Sofaen og strakte sig, hun bildte sig ind at være en Hofdame!“

„Kan ogsaa Blomsterne i den botaniske Have komme derud? Kan de komme den lange Vej?“

„Ja, det kan du tro!“ sagde Studenten, „for naar de ville, saa kunne de flyve. Har du ikke nok set de smukke Sommerfugle, de røde, gule og hvide, de se næsten ud som Blomster, det have de ogsaa været, de ere sprungne af Stilken højt op i Luften, og have da slaaet med Bladene, ligesom de vare smaa Vinger, og saa fløj de; og da de førte sig godt op, fik de Lov at flyve om ogsaa ved Dagen, skulde ikke hjem igen og sidde stille paa Stilken, og saa blev Bladene til sidst til virkelige Vinger. Det har du jo selv set!

Det kan ellers gerne være, at Blomsterne inde i den botaniske Have aldrig have været ude paa Kongens Slot eller ved, at der er saa lystigt der om Natten. Nu skal jeg derfor sige dig noget, saa vil han blive saa forbavset, den

botaniske Professor, der bor ved Siden af, du kender ham jo nok?

Naar du kommer ind i hans Have, skal du fortælle en af Blomsterne, at der er stort Bal ude paa Slottet, saa siger den det igen til alle de andre, og da flyve de af Sted; kommer da Professoren ud i Haven, saa er der ikke en eneste Blomst, og han kan slet ikke forstaa, hvor de ere henne."

„Men hvor kan Blomsten fortælle det til de andre? Blomsterne kunne jo ikke tale!"

„Nej, det kunne de rigtignok ikke!" svarede Studenten; „men saa gøre de Pantomime! Har du ikke nok set, at naar det blæser lidt, saa nikke Blomsterne og bevæge alle de grønne Blade, det er lige saa tydeligt, som om de talte!"

„Kan Professoren da forstaa Pantomime?" spurgte Ida.

„Ja, det kan du tro! Han kom en Morgen ned i sin Have og saa en stor Brændenælde staa og gøre Pantomime med Bladene til en dejlig rød Nellike; den sagde: Du er saa nydelig, og jeg holder saa meget af dig! men saadant noget kan Professoren nu slet ikke lide og slog straks Brændenælden over Bladene, for de ere dens Fingre, men saa brændte han sig, og fra den Tid tør han aldrig røre ved en Brændenælde!"

„Det var morsomt!" sagde den lille Ida og lo.

„Er det at bilde Barnet saadant noget ind!" sagde den kedelige Kancelliraad, der var kommen i Besøg og sad i Sofaen; han kunde slet ikke lide Studenten og gnavede alle Tider, naar han saa ham klippe de løjerlige, morsomme Billeder: snart en Mand, der hang i en Galge og havde et Hjerte i Haanden, for han var en Hjertetyv;

snart en gammel Heks, der red paa en Kost og havde sin Mand paa Næsen; det kunde Kancelliraaden ikke lide, og saa sagde han ligesom nu, „er det noget at bilde Barnet ind! det er den dumme Fantasi!“

Men den lille Ida syntes dog, det var saa morsomt, hvad Studenten fortalte om hendes Blomster, og hun tænkte saa meget derpaa.

Blomsterne hang med Hovedet, fordi de vare saa trætte af at danse hele Natten, de vare bestemt syge.

Saa gik hun med dem hen til alt sit andet Legetøj, der stod paa et pænt lille Bord, og hele Skuffen var fuld af Stads.

I Dukkesengen laa hendes Dukke, Sophie, og sov, men den lille Ida sagde til hende: „Du maa virkelig staa op, Sophie, og tage til Takke med at ligge i Skuffen i Nat, de stakkels Blomster ere syge, og saa maa de ligge i din Seng, maaske de da blive raske!“ og saa tog hun Dukken op, men den saa saa tvær ud og sagde ikke et eneste Ord, for den var vred, fordi den ikke maatte beholde sin Seng.

Saa lagde Ida Blomsterne i Dukkesengen, trak det lille Tæppe helt op om dem og sagde, nu skulde de ligge smukt stille, saa vilde hun koge Tevand til dem, at de kunde blive raske og komme op i Morgen, og hun trak Gardinerne tæt om den lille Seng, for at Solen ikke skulde skinne dem ind i Øjnene.

Hele Aftenen igennem kunde hun ikke lade være at tænke paa, hvad Studenten havde fortalt hende, og da hun nu selv skulde i Seng, maatte hun først hen bag Gardinerne, der hang ned for Vinduerne, hvor hendes Moders dejlige Blomster stod, baade Hyacinter og Tuli-

paner, og saa hviskede hun ganske sagte: „Jeg ved nok, I skal paa Bal i Nat!“ men Blomsterne lod, som om de ingenting forstod, og rørte ikke et Blad, men lille Ida vidste nok, hvad hun vidste.

Da hun var kommen i Seng, laa hun længe og tænkte paa, hvor nydeligt det kunde være at se de dejlige Blomster danse derude paa Kongens Slot. „Mon mine Blomster virkelig have været med?“

Men saa faldt hun i Søvn. Ud paa Natten vaagnede hun igen, hun havde drømt om Blomsterne og Studenten, som Kancelliraaden skændte paa og sagde, vilde bilde hende noget ind. Der var ganske stille i Sovekammeret, hvor Ida laa; Natlampen brændte henne paa Bordet, og hendes Fader og Moder sov.

„Mon mine Blomster nu ligge i Sophies Seng?“ sagde hun ved sig selv, „hvor jeg dog gerne vilde vide det!“ Hun rejste sig lidt og saa hen til Døren, der stod halv paa Klem, derinde laa Blomsterne og alt hendes Legetøj. Hun lyttede efter, og da var det, ligesom om hun hørte, at der blev spillet paa Klaver inde i Stuen, men ganske sagte og saa nydeligt, som hun aldrig før havde hørt det.

„Nu danse vist alle Blomsterne derinde!“ sagde hun, „o Gud, hvor jeg dog gerne vilde se det!“ men hun turde ikke staa op, for saa vækkede hun sin Fader og Moder. „Bare de dog vilde komme herind,“ sagde hun; men Blomsterne kom ikke, og Musikken vedblev at spille saa nydeligt, da kunde hun slet ikke lade være, for det var alt for dejligt, hun krøb ud af sin lille Seng og gik ganske sagte hen til Døren og kiggede ind i Stuen. Nej, hvor det var morsomt, hvad hun fik at se.

Der var slet ingen Natlampe derinde, men alligevel

ganske lyst, Maanen skinnede gennem Vinduet midt ind paa Gulvet; det var næsten, ligesom det kunde være Dag. Alle Hyacinterne og Tulipanerne stod i to lange Rækker paa Gulvet, der var slet ingen flere i Vinduet, der stod tomme Potter; nede paa Gulvet dansede alle Blomsterne saa nydeligt rundt om hinanden, gjorde ordentlig Kæde og holdt hverandre i de lange grønne Blade, naar de svingede rundt. Men henne ved Klaveret sad en stor, gul Lillie, som lille Ida bestemt havde set i Sommer, for hun huskede godt, Studenten havde sagt: „Nej, hvor den ligner Frøken Line!“ men da lo de alle sammen ad ham; men nu syntes virkelig Ida ogsaa, at den lange, gule Blomst lignede Frøkenen, og den bar sig ogsaa lige saadan ad med at spille, snart lagde den sit aflange, gule Ansigt paa den ene Side, snart paa den anden, og nikkede Takten til den dejlige Musik.

Slet ingen mærkede den lille Ida. Nu saa hun en stor, blaa Krokus hoppe midt op paa Bordet, hvor Legetøjet stod, gaa lige hen til Dukkesengen og trække Gardinerne til Side, der laa de syge Blomster, men de rejste sig straks op og nikkede ned til de andre, at de ogsaa vilde med at danse. Den gamle Røgmand, som Underlæben var brækket af, stod op og bukkede for de pæne Blomster, de saa slet ikke syge ud, de hoppede ned mellem de andre og vare saa fornøjede.

Det var, ligesom om noget faldt ned af Bordet, Ida saa derhen, det var Fastelavnsriset, der sprang ned, det syntes ogsaa, at det hørte med til Blomsterne. Det var ogsaa meget nydeligt, og oven i sad en lille Voksdukke, der havde just saadan en bred Hat paa Hovedet, som den Kancelliraaden gik med; Fastelavnsriset hoppede paa sine

tre røde Træben midt ind imellem Blomsterne og trampede ganske stærkt, for det dansede Mazurka, og den Dans kunde de andre Blomster ikke, fordi de vare saa lette og kunde ikke trampe.

Voksdukken paa Fastelavnsriset blev lige med eet stor og lang, snurrede sig rundt oven over Papirsblomsterne og raabte ganske højt: „Er det at bilde Barnet saadant noget ind! det er den dumme Fantasi!“ og saa lignede Voksdukken ganske akkurat Kancelliraaden med den brede Hat, saa lige saa gul og gnaven ud; men Papirsblomsterne slog ham om de tynde Ben, og saa krøb han sammen igen og blev en lille bitte Voksdukke. Det var saa morsomt at se! den lille Ida kunde ikke lade være at le. Fastelavnsriset blev ved at danse, og Kancelliraaden maatte danse med, det hjalp ikke, enten han gjorde sig stor og lang eller blev den lille, gule Voksdukke med den store, sorte Hat. Da bad de andre Blomster for ham, især de, der havde ligget i Dukkesengen, og saa lod Fastelavnsriset være.

I det samme bankede det ganske stærkt inde i Skuffen, hvor Idas Dukke, Sophie, laa ved saa meget andet Legetøj; Røgmanden løb hen til Kanten af Bordet, lagde sig langs ud paa sin Mave og fik Skuffen en lille Smule trukket ud. Der rejste Sophie sig op og saa ganske forundret rundt omkring. „Her er nok Bal!“ sagde hun, „hvorfor er der ingen, der har sagt mig det?“

„Vil du danse med mig?“ sagde Røgmanden.

„Jo, du er en pæn en at danse med!“ sagde hun og vendte ham Ryggen. Saa satte hun sig paa Skuffen og tænkte, at nok en af Blomsterne vilde komme og enga-

gere hende, men der kom ingen, saa hostede hun: hm, hm, hm! men alligevel kom der ikke een. Røgmanden dansede saa ganske alene, og det var ikke saa daarligt.

Da nu ingen af Blomsterne syntes at se Sophie, lod hun sig dumpe fra Skuffen lige ned paa Gulvet, saa det gav en stor Allarm; alle Blomsterne kom ogsaa løbende hen rundt omkring hende og spurgte, om hun ikke havde slaaet sig, og de vare alle saa nydelige imod hende, især Blomsterne, der havde ligget i hendes Seng; men hun havde slet ikke slaaet sig, og alle Idas Blomster sagde Tak for den dejlige Seng og holdt saa meget af hende, tog hende midt hen paa Gulvet, hvor Maanen skinnede, dansede med hende, og alle de andre Blomster gjorde en Kreds udenom; nu var Sophie fornøjet, og hun sagde, de maatte gerne beholde hendes Seng, hun brød sig slet ikke om at ligge i Skuffen.

Men Blomsterne sagde: „Du skal have saa mange Tak, men vi kan ikke leve saa længe! i Morgen ere vi ganske døde; men sig til den lille Ida, at hun skal begrave os ude i Haven, hvor Kanariefuglen ligger, saa vokse vi op igen til Sommer og blive meget smukkere.“

„Nej, I maa ikke dø!“ sagde Sophie, og saa kyssede hun Blomsterne; i det samme gik Salsdøren op, og en hel Mængde dejlige Blomster kom dansende ind, Ida kunde slet ikke begribe, hvor de vare komne fra, det var bestemt alle Blomsterne ude fra Kongens Slot.

Allerforrest gik to dejlige Roser, og de havde smaa Guldkroner paa, det var en Konge og en Dronning, saa kom de nydeligste Levkøjer og Nelliker, og de hilsede til alle Sider. De havde Musik med, store Valmuer og Pæoner blæste i Ærtebælge, saa de vare ganske røde i Hovedet.

De blaa Klokker og de smaa hvide Sommergække klingede, ligesom de havde Bjælder paa. Det var en morsom Musik. Saa kom der saa mange andre Blomster, og de dansede alle sammen, de blaa Violer og de røde Bellis, Gaaseurterne og Lilliekonvallerne. Og alle Blomsterne kyssede hverandre, det var nydeligt at se!

Til sidst sagde Blomsterne hverandre god Nat, saa listede ogsaa den lille Ida sig hen i Sengen, hvor hun drømte om alt, hvad hun havde set.

Da hun næste Morgen kom op, gik hun straks hen til det lille Bord for at se, om Blomsterne vare der endnu, hun trak Gardinet til Side fra den lille Seng, ja, der laa de alle sammen, men de vare ganske visne, meget mere end i Gaar.

Sophie laa i Skuffen, hvor hun havde lagt hende, hun saa ganske søvnig ud.

„Kan du huske, hvad du skulde sige mig?“ sagde den lille Ida, men Sophie saa aldeles dum ud og sagde ikke et eneste Ord.

„Du er slet ikke god,“ sagde Ida, „og de dansede dog alle sammen med dig.“

Saa tog hun en lille Papirsæske, der var tegnet nydelige Fugle paa, den lukkede hun op og lagde de døde Blomster ind i den. „Det skal være eders nydelige Ligkiste,“ sagde hun, „og naar siden de norske Fættere komme herhen, saa skal de være med at begrave eder ude i Haven, at I til Sommer kunne vokse op og blive endnu meget smukkere!“

De norske Fættere vare to raske Drenge, de hed Jonas og Adolph; deres Fader havde foræret dem to ny Flitsbuer, og disse havde de med at vise Ida. Hun fortalte

dem om de stakkels Blomster, der vare døde, og saa fik de Lov at begrave dem. Begge Drengene gik foran med Flitsbuerne paa Skulderen, og den lille Ida bag efter med de døde Blomster i den nydelige Æske; ude i Haven blev gravet en lille Grav; Ida kyssede først Blomsterne, satte dem saa med Æsken ned i Jorden, og Adolph og Jonas skød med Flitsbuer over Graven, for de havde ingen Geværer eller Kanoner.

TOMMELISE

DER var engang en Kone, som saa gerne vilde have sig et lille bitte Barn, men hun vidste slet ikke, hvor hun skulde faa et fra; saa gik hun hen til en gammel Heks og sagde til hende: „Jeg vilde saa inderlig gerne have et lille Barn, vil du ikke sige mig, hvor jeg dog skal faa et fra?“

„Jo, det skal vi nok komme ud af!“ sagde Heksen. „Der har du et Bygkorn, det er slet ikke af det Slags, som gror paa Bondemandens Mark, eller som Hønsene faa at spise, læg det i en Urtepotte, saa skal du faa noget at se!“

„Tak skal du have!“ sagde Konen og gav Heksen tolv Skilling, gik saa hjem, plantede Bygkornet, og straks vokste der en stor dejlig Blomst op, den saa ganske ud som en Tulipan, men Bladene lukkede sig tæt sammen, ligesom om den endnu var i Knop.

„Det er en nydelig Blomst," sagde Konen og kyssede den paa de smukke røde og gule Blade, men lige idet hun kyssede, gav Blomsten et stort Knald og aabnede sig. Det var en virkelig Tulipan, kunde man se, men midt inde i Blomsten, paa den grønne Stol, sad der en lille bitte Pige, saa fin og yndig, hun var ikke uden en Tomme lang, og derfor kaldtes hun Tommelise.

En stadselig lakeret Valnødskal fik hun til Vugge, blaa Violblade vare hendes Madrasser og et Rosenblad hendes Overdyne; der sov hun om Natten, men om Dagen legede hun paa Bordet, hvor Konen havde sat en Tallerken, som hun havde lagt en hel Krans om med Blomster, der stak deres Stilke ned i Vandet; her flød et stort Tulipanblad, og paa dette maatte Tommelise sidde og sejle fra den ene Side af Tallerkenen til den anden; hun havde to hvide Hestehaar at ro med. Det saa just dejligt ud. Hun kunde ogsaa synge, oh, saa fint og nydeligt, som man aldrig her havde hørt. —

En Nat, som hun laa i sin smukke Seng, kom der en hæslig Skruptudse hoppende ind ad Vinduet; der var en Rude itu. Skruptudsen var saa styg, stor og vaad, den hoppede lige ned paa Bordet, hvor Tommelise laa og sov under det røde Rosenblad.

„Det var en dejlig Kone til min Søn!" sagde Skruptudsen, og saa tog hun fat i Valnødskallen, hvor Tommelise sov, og hoppede bort med hende gennem Ruden, ned i Haven.

Der løb en stor, bred Aa; men lige ved Bredden var det sumpet og mudret; her boede Skruptudsen med sin Søn. Uh! han var ogsaa styg og fæl, lignede ganske sin Moder; „koaks, koaks, brekke-ke-keks!" det var alt, hvad

han kunde sige, da han saa den nydelige lille Pige i Valnødskallen.

„Snak ikke saa højt, for ellers vaagner hun!“ sagde den gamle Skruptudse, „hun kunde endnu løbe fra os, for hun er saa let som et Svanedun! vi ville sætte hende ud i Aaen paa et af de brede Aakandeblade, det er for hende, der er saa let og lille, ligesom en Ø! der kan hun ikke løbe bort, mens vi gøre Stadsestuen i Stand nede under Mudderet, hvor I skulle bo og bygge!“

Ude i Aaen vokste der saa mange Aakander med de brede grønne Blade, der se ud, som de flyde oven paa Vandet; det Blad, som var længst ude, var ogsaa det allerstørste; der svømmede den gamle Skruptudse ud og satte Valnødskallen med Tommelise.

Den lille bitte Stakkel vaagnede ganske tidlig om Morgenen, og da hun saa, hvor hun var, begyndte hun saa bitterlig at græde, for der var Vand paa alle Sider af det store grønne Blad, hun kunde slet ikke komme i Land.

Den gamle Skruptudse sad nede i Mudderet og pyntede sin Stue op med Siv og gule Aaknappe, der skulde være rigtig net for den ny Svigerdatter, svømmede saa med den stygge Søn ud til Bladet, hvor Tommelise stod; de vilde hente hendes pæne Seng, den skulde sættes op i Brudekamret, før hun selv kom der. Den gamle Skruptudse nejede saa dybt i Vandet for hende og sagde: „Her skal du se min Søn, han skal være din Mand, og I skal bo saa dejligt nede i Mudderet!“

„Koaks, koaks! brekke-ke-keks!“ det var alt, hvad Sønnen kunde sige.

Saa tog de den stadselige lille Seng og svømmede bort med den, men Tommelise sad ganske alene og græd paa

det grønne Blad, for hun vilde ikke bo hos den fæle Skruptudse eller have hendes hæslige Søn til sin Mand. De smaa Fisk, som svømmede nede i Vandet, havde nok set Skruptudsen og hørt, hvad hun sagde, derfor stak de Hovederne op, de vilde dog se den lille Pige. Saa snart de fik hende at se, fandt de hende saa yndig, og det gjorde dem saa ondt, at hun skulde ned til den stygge Skruptudse. Nej, det skulde aldrig ske. De flokkede sig nede i Vandet rundt om den grønne Stilk, der holdt Bladet, hun stod paa, gnavede med Tænderne Stilken over, og saa flød Bladet ned ad Aaen, bort med Tommelise, langt bort, hvor Skruptudsen ikke kunde komme.

Tommelise sejlede forbi saa mange Steder, og de smaa Fugle sad i Buskene, saa hende og sang: „Hvilken nydelig lille Jomfru!“ Bladet med hende svømmede længere og længere bort; saaledes rejste Tommelise udenlands.

En dejlig lille hvid Sommerfugl blev ved at flyve rundt omkring hende og satte sig til sidst ned paa Bladet, for den kunde saa godt lide Tommelise, og hun var saa fornøjet, for nu kunde Skruptudsen ikke naa hende, og der var saa dejligt, hvor hun sejlede; Solen skinnede paa Vandet, det var ligesom det skinnende Guld. Saa tog hun sit Livbaand, bandt den ene Ende om Sommerfuglen, den anden Ende af Baandet satte hun fast i Bladet; det gled da meget hurtigere af Sted og hun med, for hun stod jo paa Bladet.

I det samme kom der en stor Oldenborre flyvende, den fik hende at se, og i Øjeblikket slog den sin Klo om hendes smækre Liv og fløj op i Træet med hende, men det grønne Blad svømmede ned ad Aaen, og Sommerfuglen

fløj med, for han var bunden til Bladet og kunde ikke komme løs.

Gud, hvor den stakkels Tommelise blev forskrækket, da Oldenborren fløj op i Træet med hende, men hun var dog allermest bedrøvet for den smukke, hvide Sommerfugl, hun havde bundet fast til Bladet: dersom han nu ikke kunde komme løs, maatte han jo sulte ihjel. Men det brød Oldenborren sig ikke noget om. Den satte sig med hende paa det største grønne Blad i Træet, gav hende det søde af Blomsterne at spise og sagde, at hun var saa nydelig, skønt hun slet ikke lignede en Oldenborre. Siden kom alle de andre Oldenborrer, der boede i Træet, og gjorde Visit; de saa paa Tommelise, og Frøken-Oldenborrerne trak paa Følehornene og sagde: „Hun har dog ikke mere end to Ben, det ser ynkeligt ud.“ „Hun har ingen Følehorn!“ sagde de. „Hun er saa smækker i Livet, fy! hun ser ud ligesom et Menneske! Hvor hun er styg!“ sagde alle Hun-Oldenborrerne, og saa var Tommelise dog saa nydelig! det syntes ogsaa den Oldenborre, som havde taget hende, men da alle de andre sagde, hun var hæslig, saa troede han det til sidst ogsaa og vilde slet ikke have hende; hun kunde gaa, hvor hun vilde. De fløj ned af Træet med hende og satte hende paa en Gaaseurt; der græd hun, fordi hun var saa styg, at Oldenborrerne ikke vilde have hende, og saa var hun dog den dejligste, man kunde tænke sig, saa fin og klar som det skønneste Rosenblad.

Hele Sommeren igennem levede den stakkels Tommelise ganske alene i den store Skov. Hun flettede sig en Seng af Græsstraa og hængte den under et stort Skræppeblad, saa kunde det ikke regne paa hende; hun pillede

det søde af Blomsterne og spiste, og drak af Duggen, der hver Morgen stod paa Bladene; saaledes gik Sommer og Efteraar, men nu kom Vinteren, den kolde, lange Vinter. Alle Fuglene, der havde sunget saa smukt for hende, fløj deres Vej, Træerne og Blomsterne visnede, det store Skræppeblad, hun havde boet under, rullede sammen og blev kun en gul, vissen Stilk, og hun frøs saa forskrækkeligt, for hendes Klæder vare itu, og hun var selv saa fin og lille, den stakkels Tommelise, hun maatte fryse ihjel. Det begyndte at sne, og hvert Snefnug, der faldt paa hende, var, som naar man kaster en hel Skuffe fuld paa os, thi vi ere store, og hun var kun en Tomme lang. Saa svøbte hun sig ind i et vissent Blad, men det vilde ikke varme, hun rystede af Kulde.

Tæt uden for Skoven, hvor hun nu var kommen, laa en stor Kornmark, men Kornet var for længe siden borte, kun de nøgne, tørre Stubbe stod op af den frosne Jord. De vare ligesom en hel Skov for hende at gaa imellem, oh, hun rystede saadan af Kulde. Saa kom hun til Markmusens Dør. Den var et lille Hul inde under Kornstubbene. Der boede Markmusen lunt og godt, havde hele Stuen fuld af Korn, et dejligt Køkken og Spisekammer. Den stakkels Tommelise stillede sig inden for Døren, ligesom en anden fattig Tiggerpige, og bad om et lille Stykke af et Bygkorn, for hun havde i to Dage ikke faaet det mindste at spise.

„Du lille Stakkel!“ sagde Markmusen, for det var i Grunden en god, gammel Markmus, „kom du ind i min varme Stue og spis med mig!“

Da hun nu syntes godt om Tommelise, sagde hun: „Du kan gerne blive hos mig i Vinter, men du skal holde

min Stue pæn ren og fortælle mig Historier, for dem holder jeg saa meget af," og Tommelise gjorde, hvad den gode, gamle Markmus forlangte, og havde det da grumme godt.

„Nu faa vi nok snart Besøg!" sagde Markmusen, „min Nabo plejer hver Ugedag at besøge mig. Han sidder bedre endnu inden Vægge end jeg, har store Sale og gaar med saadan en dejlig sort Fløjls Pels; bare du kunde faa ham til Mand, saa var du godt forsørget; men han kan ikke se. Du maa fortælle ham de allerkønneste Historier, du ved!"

Men det brød Tommelise sig ikke om, hun vilde slet ikke have Naboen, for han var en Muldvarp. Han kom og gjorde Visit i sin sorte Fløjls Pels, han var saa rig og saa lærd, sagde Markmusen, hans Huslejlighed var ogsaa over tyve Gange større end Markmusens, og Lærdom havde han, men Solen og de smukke Blomster kunde han slet ikke lide, dem snakkede han ondt om, for han havde aldrig set dem. Tommelise maatte synge, og hun sang baade „Oldenborre, flyv, flyv!" og „Munken gaar i Enge", saa blev Muldvarpen forlibt i hende for den smukke Stemmes Skyld, men han sagde ikke noget, han var saadan en sindig Mand. —

Han havde nylig gravet sig en lang Gang gennem Jorden fra sit til deres Hus, i den fik Markmusen og Tommelise Lov til at spadsere, naar de vilde. Men han bad dem ikke blive bange for den døde Fugl, som laa i Gangen, det var en hel Fugl med Fjer og Næb, der vist var død for ganske nylig, da Vinteren begyndte, og nu gravet ned, just hvor han havde gjort sin Gang.

Muldvarpen tog et Stykke Trøske i Munden, for det

skinner jo ligesom Ild i Mørke, og gik saa foran og lyste for dem i den lange, mørke Gang; da de kom, hvor den døde Fugl laa, satte Muldvarpen sin brede Næse mod Loftet og stødte Jorden op, saa der blev et stort Hul, som Lyset kunde skinne ned igennem. Midt paa Gulvet laa en død Svale med de smukke Vinger trykket fast ned mod Siderne, Benene og Hovedet trukne ind under Fjerene; den stakkels Fugl var bestemt død af Kulde. Det gjorde Tommelise saa ondt for den, hun holdt saa meget af alle de smaa Fugle, de havde jo hele Sommeren sunget og kvidret saa smukt for hende, men Muldvarpen stødte til den med sine korte Ben og sagde: „Nu piber den ikke mer! det maa være ynkeligt at blive født til en lille Fugl! Gud ske Lov, at ingen af mine Børn bliver det, saadan en Fugl har jo ingenting uden sit Kvivit og maa sulte ihjel til Vinteren!“

„Ja, det maa I, som en fornuftig Mand, nok sige,“ sagde Markmusen. „Hvad har Fuglen for alt sit Kvivit, naar Vinteren kommer? Den maa sulte og fryse; men det skal vel ogsaa være saa stort!“

Tommelise sagde ikke noget, men da de to andre vendte Ryggen til Fuglen, bøjede hun sig ned, skød Fjerene til Side, der laa over dens Hoved, og kyssede den paa de lukkede Øjne. „Maaske var det den, som sang saa smukt for mig i Sommer,“ tænkte hun, „hvor den skaffede mig megen Glæde, den kære, smukke Fugl!“

Muldvarpen stoppede nu Hullet til, som Dagen skinnede igennem, og fulgte saa Damerne hjem. Men om Natten kunde Tommelise slet ikke sove, saa stod hun op af sin Seng og flettede af Hø et stort, smukt Tæppe, og det bar hun ned og bredte rundt om den døde Fugl, lagde

blød Bomuld, hun havde fundet i Markmusens Stue, paa Siderne af Fuglen, for at den kunde ligge varmt i den kolde Jord.

„Far vel, du smukke lille Fugl!“ sagde hun, „far vel og Tak for din dejlige Sang i Sommer, da alle Træerne vare grønne, og Solen skinnede saa varmt paa os!“ Saa lagde hun sit Hoved op til Fuglens Bryst, men blev i det samme ganske forskrækket, thi det var, ligesom noget bankede der indenfor. Det var Fuglens Hjerte. Fuglen var ikke død, den laa i Dvale og var nu bleven opvarmet og fik Liv igen.

Om Efteraaret saa flyve alle Svalerne bort til de varme Lande, men er der een, der forsinker sig, saa fryser den saaledes, at den falder ganske død ned, bliver liggende, hvor den falder, og den kolde Sne lægger sig ovenover.

Tommelise rystede ordentlig, saa forskrækket var hun bleven, for Fuglen var jo en stor, stor en imod hende, der kun var en Tomme lang, men hun tog dog Mod til sig, lagde Bomulden tættere om den stakkels Svale og hentede et Krusemynteblad, hun selv havde haft til Overdyne, og lagde det over Fuglens Hoved.

Næste Nat listede hun sig igen ned til den, og da var den ganske levende, men saa mat, den kunde kun et lille Øjeblik lukke sine Øjne op og se Tommelise, der stod med et Stykke Trøske i Haanden, for anden Lygte havde hun ikke.

„Tak skal du have, du nydelige lille Barn!“ sagde den syge Svale til hende, „jeg er bleven saa dejlig opvarmet! snart faar jeg mine Kræfter og kan flyve igen, ude i det varme Solskin!“

„Oh!“ sagde hun, „det er saa koldt udenfor, det sner

og fryser! bliv du i din varme Seng, jeg skal nok pleje dig!"

Hun bragte da Svalen Vand i et Blomsterblad, og den drak og fortalte hende, hvorledes den havde revet sin ene Vinge paa en Tornebusk og kunde derfor ikke flyve saa stærkt som de andre Svaler, som da fløj bort, langt bort til de varme Lande. Den var da til sidst falden ned paa Jorden, men mere kunde den ikke huske og vidste slet ikke, hvorledes den var kommen her.

Hele Vinteren blev den nu hernede, og Tommelise var god imod den og holdt saa meget af den; hverken Muldvarpen eller Markmusen fik det mindste at vide derom, for de kunde jo ikke lide den stakkels fattige Svale.

Saa snart Foraaret kom, og Solen varmede ind i Jorden, sagde Svalen Farvel til Tommelise, der aabnede Hullet, som Muldvarpen havde gjort ovenover. Solen skinnede saa dejligt ind til dem, og Svalen spurgte, om hun ikke vilde følge med, hun kunde sidde paa dens Ryg, de vilde flyve langt ud i den grønne Skov. Men Tommelise vidste, det vilde bedrøve den gamle Markmus, om hun saaledes forlod hende.

„Nej, jeg kan ikke!" sagde Tommelise. „Far vel, far vel! du gode, nydelige Pige!" sagde Svalen og fløj ud i Solskinnet. Tommelise saa efter den, og Vandet kom i hendes Øjne, for hun holdt saa meget af den stakkels Svale.

„Kvivit, kvivit!" sang Fuglen og fløj ind i den grønne Skov. —

Tommelise var saa bedrøvet. Hun fik slet ikke Lov at komme ud i det varme Solskin; Kornet, der var saaet

paa Ageren, hen over Markmusens Hus, vokste ogsaa højt op i Vejret, det var en hel tyk Skov for den stakkels lille Pige, som jo kun var en Tomme lang.

„Nu skal du i Sommer sy paa dit Udstyr!“ sagde Markmusen til hende, for nu havde Naboen, den kedelige Muldvarp i den sorte Fløjls Pels, friet til hende. „Du skal have baade uldent og Linned! Du skal have at sidde og ligge paa, naar du bliver Muldvarpens Kone!“

Tommelise maatte spinde paa Haandten, og Markmusen lejede fire Edderkopper til at spinde og væve Nat og Dag. Hver Aften gjorde Muldvarpen Visit og snakkede da altid om, at naar Sommeren fik Ende, saa skinnede Solen ikke nær saa varmt, den brændte jo nu Jorden fast som en Sten; ja, naar Sommeren var ude, saa skulde Brylluppet staa med Tommelise; men hun var slet ikke fornøjet, for hun holdt ikke noget af den kedelige Muldvarp. Hver Morgen, naar Solen stod op, og hver Aften, naar den gik ned, listede hun sig ud i Døren, og naar saa Vinden skilte Toppene af Kornet ad, saa at hun kunde se den blaa Himmel, tænkte hun paa, hvor lyst og smukt der var herude, og ønskede saa meget, at hun igen maatte faa den kære Svale at se; men den kom aldrig mere, den fløj vist langt borte i den smukke grønne Skov.

Da det nu blev Efteraar, havde Tommelise hele sit Udstyr færdigt.

„Om fire Uger skal du have Bryllup!“ sagde Markmusen til hende. Men Tommelise græd og sagde, hun vilde ikke have den kedelige Muldvarp.

„Sniksnak!“ sagde Markmusen, „gør dig ikke obstersig, for ellers skal jeg bide dig med min hvide Tand! Det er jo en dejlig Mand, du faar! Hans sorte Fløjls Pels

har Dronningen selv ikke Mage til! Han har baade i Køkken og Kælder. Tak du Gud for ham!"

Saa skulde de have Bryllup. Muldvarpen var allerede kommen for at hente Tommelise; hun skulde bo med ham nede under Jorden, aldrig komme ud i den varme Sol, for den kunde han ikke lide. Det stakkels Barn var saa bedrøvet, hun skulde nu sige den smukke Sol Farvel, som hun dog hos Markmusen havde faaet Lov at se paa i Døren.

„Far vel, du klare Sol!" sagde hun og rakte Armene højt op i Vejret, gik ogsaa en lille Smule uden for Markmusens Hus; thi nu var Kornet høstet, og her stod kun de tørre Stubbe. „Far vel, far vel!" sagde hun og slog sine smaa Arme om en lille rød Blomst, der stod. „Hils den kære Svale fra mig, dersom du faar ham at se!"

„Kvivit, kvivit!" sagde det i det samme over hendes Hoved; hun saa op, det var Svalen, der just kom forbi. Saa snart den saa Tommelise, blev den saa fornøjet; hun fortalte den, hvor nødig hun vilde have den stygge Muldvarp til Mand, og at hun skulde bo dybt nede under Jorden, hvor Solen aldrig skinnede. Hun kunde ikke lade være at græde derved.

„Nu kommer den kolde Vinter," sagde Svalen, „jeg flyver langt bort til de varme Lande, vil du følge med mig? Du kan sidde paa min Ryg! Bind dig kun fast med dit Livbaand, saa flyve vi bort fra den stygge Muldvarp og hans mørke Stue, langt bort over Bjergene til de varme Lande, hvor Solen skinner smukkere end her, hvor der altid er Sommer og dejlige Blomster. Flyv kun med mig, du søde lille Tommelise, som har reddet mit Liv, da jeg laa forfrossen i den mørke Jordkælder!"

„Ja, jeg vil følge med dig!“ sagde Tommelise og satte sig op paa Fuglens Ryg, med Fødderne paa dens udbredte Vinge, bandt sit Bælte fast i en af de stærkeste Fjer, og saa fløj Svalen højt op i Luften, over Skov og over Sø, højt op over de store Bjerge, hvor der altid ligger Sne, og Tommelise frøs i den kolde Luft, men saa krøb hun ind under Fuglens varme Fjer og stak kun det lille Hoved frem for at se al den Dejlighed under sig.

Saa kom de til de varme Lande. Der skinnede Solen meget klarere end her, Himlen var to Gange saa høj, og paa Grøfter og Gærder vokste de dejligste grønne og blaa Vindruer. I Skovene hang Citroner og Appelsiner, her duftede af Myrter og Krusemynter, og paa Landevejen løb de dejligste Børn og legede med store, brogede Sommerfugle. Men Svalen fløj endnu længer bort, og det blev smukkere og smukkere. Under de pragtfulde grønne Træer ved den blaa Sø stod et skinnende hvidt Marmorslot fra de gamle Tider, Vinrankerne snoede sig om de høje Piller; der øverst oppe vare mange Svalereder, og i en af disse boede Svalen, som bar Tommelise. —

„Her er mit Hus!“ sagde Svalen; „men vil du nu selv søge dig en af de prægtige Blomster ud, som gro dernede, saa skal jeg sætte dig der, og du skal faa det saa velsignet, du vil ønske dig det!“

„Det var dejligt!“ sagde hun og klappede med de smaa Hænder.

Der laa en stor, hvid Marmorsøjle, som var falden om paa Jorden og knækket i tre Stykker, men mellem disse vokste de smukkeste store, hvide Blomster. Svalen fløj ned med Tommelise og satte hende paa et af de brede Blade, men hvor forundret blev hun ikke! der sad en lille

Mand midt i Blomsten, saa hvid og gennemsigtig, som om han var af Glas; den nydeligste Guldkrone havde han paa Hovedet og de dejligste klare Vinger paa Skuldrene, selv var han ikke større end Tommelise.

Han var Blomstens Engel.

I hver Blomst boede der saadan en lille Mand eller Kone, men denne var Konge over dem alle sammen.

„Gud, hvor han er smuk!“ hviskede Tommelise til Svalen.

Den lille Prins blev ganske forskrækket for Svalen, thi den var jo en hel Kæmpefugl imod ham, der var saa lille og fin, men da han saa Tommelise, blev han saa glad, hun var den allersmukkeste Pige, han endnu havde set. Derfor tog han sin Guldkrone af sit Hoved og satte den paa hendes, spurgte, hvad hun hed, og om hun vilde være hans Kone, saa skulde hun blive Dronning over alle Blomsterne! Ja, det var rigtignok en Mand, anderledes end Skruptudsens Søn og Muldvarpen med den sorte Fløjls Pels. Hun sagde derfor ja til den dejlige Prins, og fra hver Blomst kom en Dame eller Herre, saa yndige, at det var en Lyst; hver bragte Tommelise en Present, men den bedste af alle var et Par smukke Vinger af en stor, hvid Flue; de bleve heftede paa Tommelises Ryg, og saa kunde hun ogsaa flyve fra Blomst til Blomst; der var saadan en Glæde, og Svalen sad oppe i sin Rede og sang for dem, saa godt den kunde, men i Hjertet var den dog bedrøvet, for den holdt saa meget af Tommelise og vilde aldrig have været skilt fra hende.

„Du skal ikke hedde Tommelise!“ sagde Blomstens Engel til hende, „det er et stygt Navn, og du er saa smuk. Vi ville kalde dig Maja!“

„Far vel, far vel!“ sagde Svalen og fløj igen bort fra de varme Lande, langt bort tilbage til Danmark; der havde den en lille Rede over Vinduet, hvor Manden bor, som kan fortælle Eventyr, for ham sang den „kvivit, kvivit!“ derfra have vi hele Historien.

DEN UARTIGE DRENG

DER var engang en gammel Digter, saadan en rigtig god gammel Digter.

En Aften, han sad hjemme, blev det et forskrækkeligt ondt Vejr udenfor; Regnen skyllede ned, men den gamle Digter sad lunt og godt ved sin Kakkelovn, hvor Ilden brændte, og Æblerne snurrede.

„Der bliver da ikke en tør Traad paa de Stakler, som ere ude i det Vejr!“ sagde han, for han var saadan en god Digter.

„Oh, luk mig op! jeg fryser og er saa vaad!“ raabte et lille Barn udenfor. Det græd og bankede paa Døren, medens Regnen skyllede ned, og Blæsten ruskede i alle Vinduer.

„Du lille Stakkel!“ sagde den gamle Digter og gik hen at lukke Døren op.

Der stod en lille Dreng; han var ganske nøgen, og Vandet drev af hans lange, gule Haar. Han rystede af Kulde;

var han ikke kommen ind, havde han vist maattet dø i det onde Vejr.

„Du lille Stakkel!“ sagde den gamle Digter og tog ham ved Haanden. „Kom du til mig, saa skal jeg nok faa dig varmet! Vin og et Æble skal du faa, for du er en dejlig Dreng!“

Det var han ogsaa. Hans Øjne saa ud som to klare Stjerner, og skønt Vandet flød ned ad hans gule Haar, krøllede det sig dog saa smukt. Han saa ud som et lille Englebarn, men var saa bleg af Kulde og rystede over sin hele Krop. I Haanden havde han en dejlig Flitsbue, men den var ganske fordærvet af Regnen; alle Kulørerne paa de smukke Pile løb ud i hverandre af det vaade Vejr.

Den gamle Digter satte sig ved Kakkelovnen, tog den lille Dreng paa sit Skød, vred Vandet af hans Haar, varmede hans Hænder i sine og kogte sød Vin til ham; saa kom han sig, fik røde Kinder, sprang ned paa Gulvet og dansede rundt om den gamle Digter.

„Du er en lystig Dreng!“ sagde den gamle. „Hvad hedder du?“

„Jeg hedder Amor!“ svarede han, „kender du mig ikke? Der ligger min Flitsbue! den skyder jeg med, kan du tro! Se, nu bliver Vejret godt udenfor; Maanen skinner!“

„Men din Flitsbue er fordærvet!“ sagde den gamle Digter.

„Det var slemt!“ sagde den lille Dreng, tog den op og saa paa den.

„Oh, den er allerede tør, har slet ikke lidt nogen Skade! Strengen sidder ganske stram! nu skal jeg prøve den!“

Saa spændte han den, lagde en Pil paa, sigtede og skød den gode, gamle Digter lige ind i Hjertet.

„Kan du nu se, at min Flitsbue ikke var fordærvet!“ sagde han, lo ganske højt og løb sin Vej.

Den uartige Dreng! saaledes at skyde paa den gamle Digter, der havde lukket ham ind i den varme Stue, været saa god imod ham og givet ham den dejlige Vin og det bedste Æble.

Den gode Digter laa paa Gulvet og græd, han var virkelig skudt lige ind i Hjertet, og saa sagde han: „Fy! hvor den Amor er en uartig Dreng! det skal jeg fortælle til alle gode Børn, at de kunne tage sig i Agt og aldrig lege med ham, for han gør dem Fortræd!“

Alle de gode Børn, Piger og Drenge, han fortalte det til, tog sig saadan i Agt for den slemme Amor, men han narrede dem alligevel, for han er saa udspekuleret! Naar Studenterne gaa fra Forelæsninger, saa løber han ved Siden af dem, med en Bog under Armen og en sort Kjole paa. De kunne slet ikke kende ham, og saa tage de ham under Armen og tro, det er ogsaa en Student, men saa stikker han dem Pilen ind i Brystet. Naar Pigerne gaa fra Præsten, og naar de staa paa Kirkegulvet, saa er han ogsaa efter dem. Ja, han er alle Tider efter Folk! Han sidder i den store Lysekrone paa Teatret og brænder i lys Lue, saa Folk tro, det er en Lampe, men de mærke siden noget andet. Han løber i Kongens Have og paa Volden! ja, han har engang skudt din Fader og Moder lige ind i Hjertet! Spørg dem kun ad, saa skal du høre, hvad de sige. Ja, det er en slem Dreng, den Amor, ham skal du aldrig have noget med at gøre! han er efter alle Folk. Tænk engang, han skød ogsaa en Pil paa gamle

Bedstemoder, men det er længe siden, det er gaaet over; men saadant noget glemmer hun aldrig. Fy, den slemme Amor!

Men nu kender du ham! ved, hvad han er for en uartig Dreng!

DEN LILLE HAVFRUE

LANGT ude i Havet er Vandet saa blaat, som Bladene paa den dejligste Kornblomst, og saa klart, som det reneste Glas, men det er meget dybt, dybere end noget Ankertov naar, mange Kirketaarne maatte stilles ovenpaa hverandre for at række fra Bunden op over Vandet. Dernede bo Havfolkene.

Nu maa man slet ikke tro, at der kun er den nøgne, hvide Sandbund; nej, der vokse de forunderligste Træer og Planter, som ere saa smidige i Stilk og Blade, at de ved den mindste Bevægelse af Vandet røre sig, ligesom om de vare levende. Alle Fiskene, smaa og store, smutte imellem Grenene, ligesom heroppe Fuglene i Luften. Paa det allerdybeste Sted ligger Havkongens Slot, Murene ere af Koraller og de lange, spidse Vinduer af det allerklareste Rav, men Taget er Muslingskaller, der aabne og lukke sig, eftersom Vandet gaar; det ser dejligt ud; thi i hver ligge straalende Perler, een eneste vilde være stor Stads i en Dronnings Krone.

Havkongen dernede havde i mange Aar været Enkemand, men hans gamle Moder holdt Hus for ham; hun var en klog Kone, men stolt af sin Adel, derfor gik hun med tolv Østers paa Halen, de andre fornemme maatte kun bære seks. — Ellers fortjente hun megen Ros, især fordi hun holdt saa meget af de smaa Havprinsesser, hendes Sønnedøtre.

De vare seks dejlige Børn, men den yngste var den smukkeste af dem alle sammen, hendes Hud var saa klar og skær som et Rosenblad, hendes Øjne saa blaa som den dybeste Sø, men ligesom alle de andre havde hun ingen Fødder, Kroppen endte i en Fiskehale.

Hele den lange Dag kunde de lege nede i Slottet, i de store Sale, hvor levende Blomster vokste ud af Væggene. De store Ravvinduer bleve lukkede op, og saa svømmede Fiskene ind til dem, ligesom hos os Svalerne flyve ind, naar vi lukke op, men Fiskene svømmede lige hen til de smaa Prinsesser, spiste af deres Haand og lod sig klappe.

Uden for Slottet var en stor Have med ildrøde og mørkeblaa Træer, Frugterne straalede som Guld, og Blomsterne som en brændende Ild, idet de altid bevægede Stilk og Blade. Jorden selv var det fineste Sand, men blaat, som Svovllue.

Over det hele dernede laa et forunderligt blaat Skær; man skulde snarere tro, at man stod højt oppe i Luften og kun saa Himmel over og under sig, end at man var paa Havets Bund. I Blikstille kunde man øjne Solen, den syntes en Purpurblomst, fra hvis Bæger det hele Lys udstrømmede.

Hver af de smaa Prinsesser havde sin lille Plet i Haven, hvor hun kunde grave og plante, som hun selv vilde;

een gav sin Blomsterplet Skikkelse af en Hvalfisk, en anden syntes bedre om, at hendes lignede en lille Havfrue, men den yngste gjorde sin ganske rund som Solen, og havde kun Blomster, der skinnede røde som den. Hun var et underligt Barn, stille og eftertænksom, og naar de andre Søstre pyntede op med de forunderligste Ting, de havde faaet fra strandede Skibe, vilde hun kun, foruden de rosenrøde Blomster, der lignede Solen der højt oppe, have en smuk Marmorstøtte, en dejlig Dreng var det, hugget ud af den hvide, klare Sten og ved Stranding kommen ned paa Havbunden. Hun plantede ved Støtten en rosenrød Grædepil, den vokste herligt og hang med sine friske Grene ud over den, ned mod den blaa Sandbund, hvor Skyggen viste sig violet og var i Bevægelse ligesom Grenene; det saa ud, som om Top og Rødder legede at kysse hinanden.

Ingen Glæde var hende større end at høre om Menneskeverdenen derovenfor; den gamle Bedstemoder maatte fortælle alt det, hun vidste om Skibe og Byer, Mennesker og Dyr, især syntes det hende forunderligt dejligt, at oppe paa Jorden duftede Blomsterne, det gjorde de ikke paa Havets Bund, og at Skovene vare grønne, og de Fisk, som der saas mellem Grenene, kunde synge saa højt og dejligt, saa det var en Lyst; det var de smaa Fugle, som Bedstemoderen kaldte Fisk, for ellers kunde de ikke forstaa hende, da de ikke havde set en Fugl.

„Naar I fylde eders femten Aar," sagde Bedstemoderen, „saa skulle I faa Lov til at dukke op af Havet, sidde i Maaneskin paa Klipperne og se de store Skibe, som sejle forbi, Skove og Byer skulle I se!"

I Aaret, som kom, var den ene af Søstrene femten Aar,

men de andre, — ja den ene var et Aar yngre end den anden, den yngste af dem havde altsaa endnu hele fem Aar, før hun turde komme op fra Havets Bund og se, hvorledes det saa ud hos os. Men den ene lovede den anden at fortælle, hvad hun havde set og fundet dejligst den første Dag; thi deres Bedstemoder fortalte dem ikke nok, der var saa meget, de maatte have Besked om.

Ingen var saa længselsfuld som den yngste, just hun, som havde længst Tid at vente, og som var saa stille og tankefuld.

Mangen Nat stod hun ved det aabne Vindue og saa op igennem det mørkeblaa Vand, hvor Fiskene slog med deres Finner og Hale. Maane og Stjerner kunde hun se, rigtignok skinnede de ganske blege, men gennem Vandet saa de meget større ud end for vore Øjne; gled der da ligesom en sort Sky hen under dem, da vidste hun, at det enten var en Hvalfisk, som svømmede over hende, eller ogsaa et Skib med mange Mennesker; de tænkte vist ikke paa, at en dejlig lille Havfrue stod nedenfor og rakte sine hvide Hænder op imod Kølen.

Nu var da den ældste Prinsesse femten Aar og turde stige op over Havfladen.

Da hun kom tilbage, havde hun hundrede Ting at fortælle, men det dejligste, sagde hun, var at ligge i Maaneskin paa en Sandbanke i den rolige Sø og se tæt ved Kysten den store Stad, hvor Lysene blinkede ligesom hundrede Stjerner, høre Musikken og den Larm og Støj af Vogne og Mennesker, se de mange Kirketaarne og Spir og høre, hvor Klokkerne ringede; just fordi hun ikke kunde komme derop, længtes hun allermest efter alt dette.

Oh! hvor hørte ikke den yngste Søster efter, og naar hun siden om Aftenen stod ved det aabne Vindue og saa op igennem det mørkeblaa Vand, tænkte hun paa den store Stad med al den Larm og Støj, og da syntes hun at kunne høre Kirkeklokkerne ringe ned til sig.

Aaret efter fik den anden Søster Lov til at stige op igennem Vandet og svømme, hvorhen hun vilde. Hun dukkede op, just idet Solen gik ned, og det Syn fandt hun var det dejligste. Hele Himlen havde set ud som Guld, sagde hun, og Skyerne, ja, deres Dejlighed kunde hun ikke nok beskrive! røde og violette havde de sejlet hen over hende, men langt hurtigere end de, fløj, som et langt, hvidt Slør, en Flok af vilde Svaner hen over Vandet, hvor Solen stod; hun svømmede hen imod den, men den sank, og Rosenskæret slukkedes paa Havfladen og Skyerne.

Aaret efter kom den tredie Søster derop, hun var den dristigste af dem alle, derfor svømmede hun op ad en bred Flod, der løb i Havet. Dejlige grønne Høje med Vinranker saa hun, Slotte og Gaarde tittede frem mellem prægtige Skove; hun hørte, hvor alle Fuglene sang, og Solen skinnede saa varmt, at hun tit maatte dukke under Vandet for at køle sit brændende Ansigt. I en lille Bugt traf hun en hel Flok smaa Menneskebørn; ganske nøgne løb de og plaskede i Vandet, hun vilde lege med dem, men de løb forskrækkede deres Vej, og der kom et lille sort Dyr, det var en Hund, men hun havde aldrig før set en Hund, den gøede saa forskrækkeligt ad hende, at hun blev angest og søgte ud i den aabne Sø, men aldrig kunde hun glemme de prægtige Skove, de grønne Høje og de nydelige Børn, som kunde svømme paa Vandet, skønt de ingen Fiskehale havde.

Den fjerde Søster var ikke saa dristig, hun blev midt ude paa det vilde Hav og fortalte, at der var just det dejligste; man saa mange Mile bort rundt omkring sig, og Himlen ovenover stod ligesom en stor Glasklokke. Skibe havde hun set, men langt borte, de saa ud som Strandmaager, de morsomme Delfiner havde slaaet Kolbøtter, og de store Hvalfiske havde sprøjtet Vand op af deres Næsebor, saa at det havde set ud som hundrede Vandspring rundt om.

Nu kom Turen til den femte Søster; hendes Fødselsdag var netop om Vinteren, og derfor saa hun, hvad de andre ikke havde set første Gang. Søen tog sig ganske grøn ud, og rundt om svømmede der store Isbjerge, hvert saa ud som en Perle, sagde hun, og var dog langt større end de Kirketaarne, Menneskene byggede. I de forunderligste Skikkelser viste de sig og glimrede som Diamanter. Hun havde sat sig paa et af de største, og alle Sejlere krydsede forskrækkede uden om, hvor hun sad og lod Blæsten flyve med sit lange Haar; men ud paa Aftenen blev Himlen overtrukken med sorte Skyer, det lynede og tordnede, medens den sorte Sø løftede de store Isblokke højt op og lod dem skinne ved de stærke Lyn. Paa alle Skibe tog man Sejlene ind, der var en Angest og Gru, men hun sad rolig paa sit svømmende Isbjerg og saa den blaa Lynstraale slaa i Siksak ned i den skinnende Sø.

Den første Gang en af Søstrene kom over Vandet, var enhver altid henrykt over det ny og smukke, hun saa, men da de nu, som voksne Piger, havde Lov at stige derop, naar de vilde, blev det dem ligegyldigt, de længtes igen efter Hjemmet, og efter en Maaneds Forløb sagde

de, at nede hos dem var dog allersmukkest, og der var man saa rart hjemme.

Mangen Aftenstund tog de fem Søstre hverandre i Armene og steg i Række op over Vandet; dejlige Stemmer havde de, smukkere end noget Menneske, og naar det da trak op til en Storm, saa de kunde tro, at Skibe maatte forlise, svømmede de foran Skibene og sang saa dejligt om, hvor smukt der var paa Havets Bund, og bad Søfolkene ikke være bange for at komme derned; men disse kunde ikke forstaa Ordene, de troede, at det var Stormen, og de fik heller ikke Dejligheden dernede at se, thi naar Skibet sank, druknede Menneskene og kom kun som døde til Havkongens Slot.

Naar Søstrene saaledes om Aftenen, Arm i Arm, steg højt op igennem Havet, da stod den lille Søster ganske alene tilbage og saa efter dem, og det var, som om hun skulde græde, men Havfruen har ingen Taarer, og saa lider hun meget mere.

„Ak, var jeg dog femten Aar!“ sagde hun, „jeg ved, at jeg ret vil komme til at holde af denne Verden derovenfor og af Menneskene, som bygge og bo deroppe!“

Endelig var hun da de femten Aar.

„Se nu have vi dig fra Haanden,“ sagde hendes Bedstemoder, den gamle Enkedronning. „Kom nu, lad mig pynte dig ligesom dine andre Søstre!“ og hun satte hende en Krans af hvide Lillier paa Haaret, men hvert Blad i Blomsten var det halve af en Perle; og den gamle lod otte store Østers klemme fast ved Prinsessens Hale for at vise hendes høje Stand.

„Det gør saa ondt!“ sagde den lille Havfrue.

„Ja, man maa lide noget for Stadsen!“ sagde den gamle.

Oh! hun vilde saa gerne have rystet hele denne Pragt af sig og lagt den tunge Krans; hendes røde Blomster i Haven klædte hende meget bedre, men hun turde nu ikke gøre det om. „Far vel!“ sagde hun og steg saa let og klar, som en Boble, op gennem Vandet.

Solen var lige gaaet ned, idet hun løftede sit Hoved op over Havet, men alle Skyerne skinnede endnu som Roser og Guld, og midt i den blegrøde Luft straalede Aftenstjernen saa klart og dejligt, Luften var mild og frisk, og Havet blikstille. Der laa et stort Skib med tre Master, et eneste Sejl var kun oppe, thi ikke en Vind rørte sig, og rundt om i Tovværket og paa Stængerne sad Matroser. Der var Musik og Sang, og alt som Aftenen blev mørkere, tændtes hundrede brogede Lygter; de saa ud, som om alle Nationers Flag vajede i Luften. Den lille Havfrue svømmede lige hen til Kahytsvinduet, og hver Gang Vandet løftede hende i Vejret, kunde hun se ind ad de spejlklare Ruder, hvor saa mange pyntede Mennesker stod, men den smukkeste var dog den unge Prins med de store sorte Øjne, han var vist ikke meget over seksten Aar, det var hans Fødselsdag, og derfor skete al denne Stads. Matroserne dansede paa Dækket, og da den unge Prins traadte derud, steg over hundrede Raketter op i Luften, de lyste som den klare Dag, saa den lille Havfrue blev ganske forskrækket og dukkede ned under Vandet, men hun stak snart Hovedet op igen, og da var det, ligesom om alle Himlens Stjerner faldt ned til hende. Aldrig havde hun set saadanne Ildkunster. Store Sole snurrede rundt, prægtige Ildfisk svingede sig i den blaa Luft, og alting skinnede tilbage fra den klare, stille Sø. Paa Skibet selv var saa lyst, at man kunde se hvert lille Tov, sagtens

Menneskene. Oh, hvor dog den unge Prins var smuk, og han trykkede Folkene i Haanden, lo og smilte, mens Musikken klang i den dejlige Nat.

Det blev silde, men den lille Havfrue kunde ikke vende sine Øjne bort fra Skibet og fra den dejlige Prins. De brogede Lygter bleve slukkede, Raketterne steg ikke mere i Vejret, der lød heller ingen flere Kanonskud, men dybt nede i Havet summede og brummede det; hun sad imedens paa Vandet og gyngede op og ned, saa at hun kunde se ind i Kahytten; men Skibet tog stærkere Fart, det ene Sejl bredte sig ud efter det andet, nu gik Bølgerne stærkere, store Skyer trak op, det lynede langt borte. Oh, det vilde blive et skrækkeligt Vejr! derfor tog Matroserne Sejlene ind. Det store Skib gyngede i flyvende Fart paa den vilde Sø, Vandet rejste sig ligesom store sorte Bjerge, der vilde vælte over Masten, men Skibet dukkede som en Svane ned imellem de høje Bølger og lod sig igen løfte op paa de taarnende Vande. Det syntes den lille Havfrue just var en morsom Fart, men det syntes Søfolkene ikke, Skibet knagede og bragede, de tykke Planker bugnede ved de stærke Stød, Søen gjorde ind mod Skibet, Masten knækkede midt over, ligesom den var et Rør, og Skibet slingrede paa Siden, medens Vandet trængte ind i Rummet. Nu saa den lille Havfrue, at de vare i Fare, hun maatte selv tage sig i Agt for Bjælker og Stumper af Skibet, der drev paa Vandet. Eet Øjeblik var det saa kullende mørkt, at hun ikke kunde øjne det mindste, men naar det saa lynede, blev det igen saa klart, at hun kendte dem alle paa Skibet; enhver tumlede sig det bedste, han kunde; den unge Prins søgte hun især efter, og hun saa ham, da Skibet skiltes ad, synke ned i den dybe Sø. Lige

straks blev hun ganske fornøjet, for nu kom han ned til hende, men saa huskede hun, at Menneskene ikke kunne leve i Vandet, og at han ikke, uden som død, kunde komme ned til hendes Faders Slot. Nej dø, det maatte han ikke; derfor svømmede hun hen mellem Bjælker og Planker, der drev paa Søen, glemte rent, at de kunde have knust hende, hun dukkede dybt under Vandet og steg igen højt op imellem Bølgerne og kom saa til sidst hen til den unge Prins, som næsten ikke kunde svømme længer i den stormende Sø, hans Arme og Ben begyndte at blive matte, de smukke Øjne lukkede sig, han havde maattet dø, var ikke den lille Havfrue kommen til. Hun holdt hans Hoved op over Vandet og lod saa Bølgerne drive hende med ham, hvorhen de vilde.

I Morgenstunden var det onde Vejr forbi; af Skibet var ikke en Spaan at se, Solen steg saa rød og skinnende op af Vandet, det var, ligesom om Prinsens Kinder fik Liv derved, men Øjnene bleve lukkede; Havfruen kyssede hans høje, smukke Pande og strøg hans vaade Haar tilbage; hun syntes, han lignede Marmorstøtten nede i hendes lille Have, hun kyssede ham igen og ønskede, at han dog maatte leve.

Nu saa hun foran sig det faste Land, høje, blaa Bjerge, paa hvis Top den hvide Sne skinnede, som var det Svaner, der laa; nede ved Kysten vare dejlige grønne Skove, og foran laa en Kirke eller et Kloster, det vidste hun ikke ret, men en Bygning var det. Citron- og Appelsintræer vokste der i Haven, og foran Porten stod høje Palmetræer. Søen gjorde her en lille Bugt, den var blikstille, men meget dyb, lige hen til Klippen, hvor det hvide, fine Sand var skyllet op; her svømmede hun hen med den

smukke Prins, lagde ham i Sandet, men sørgede især for, at Hovedet laa højt i det varme Solskin.

Nu ringede Klokkerne i den store, hvide Bygning, og der kom mange unge Piger igennem Haven.

Da svømmede den lille Havfrue længer ud bag nogle høje Stene, som ragede op af Vandet, lagde Søskum paa sit Haar og sit Bryst, saa ingen kunde se hendes lille Ansigt, og da passede hun paa, hvem der kom til den stakkels Prins.

Det varede ikke længe, før en ung Pige kom derhen, hun syntes at blive ganske forskrækket, men kun et Øjeblik, saa hentede hun flere Mennesker, og Havfruen saa, at Prinsen fik Liv, og at han smilte til dem alle rundt omkring, men ud til hende smilte han ikke, han vidste jo ikke heller, at hun havde reddet ham; hun følte sig saa bedrøvet, og da han blev ført ind i den store Bygning, dukkede hun sorrigfuld ned i Vandet og søgte hjem til sin Faders Slot.

Altid havde hun været stille og tankefuld, men nu blev hun det meget mere. Søstrene spurgte hende, hvad hun havde set den første Gang deroppe, men hun fortalte ikke noget.

Mangen Aften og Morgen steg hun op der, hvor hun havde forladt Prinsen. Hun saa, hvor Havens Frugter modnedes og bleve afplukkede, hun saa, hvor Sneen smeltede paa de høje Bjerge, men Prinsen saa hun ikke, og derfor vendte hun altid endnu mere bedrøvet hjem. Der var det hendes eneste Trøst at sidde i den lille Have og slynge sine Arme om den smukke Marmorstøtte, som lignede Prinsen, men sine Blomster passede hun ikke, de vokste, som i et Vildnis, ud over Gangene og flettede de-

res lange Stilke og Blade ind i Træernes Grene, saa der var ganske dunkelt.

Til sidst kunde hun ikke længer holde det ud, men sagde det til een af sine Søstre, og saa fik straks alle de andre det at vide, men heller ingen flere end de og et Par andre Havfruer, som ikke sagde det uden til deres nærmeste Veninder. Een af dem vidste Besked, hvem Prinsen var, hun havde ogsaa set Stadsen paa Skibet, vidste, hvorfra han var, og hvor hans Kongerige laa.

„Kom, lille Søster!“ sagde de andre Prinsesser, og med Armene om hinandens Skuldre steg de i en lang Række op af Havet foran, hvor de vidste, Prinsens Slot laa.

Dette var opført af en lysegul glinsende Stenart, med store Marmortrapper, een gik lige ned i Havet. Prægtige forgyldte Kupler hævede sig over Taget, og mellem Søjlerne, som gik rundt om hele Bygningen, stod Marmorbilleder, der saa ud som levende. Gennem det klare Glas i de høje Vinduer saa man ind i de prægtige Sale, hvor kostelige Silkegardiner og Tæpper vare ophængte, og alle Væggene prydede med store Malerier, som det ret var en Fornøjelse at se paa. Midt i den største Sal plaskede et stort Springvand, Straalerne stod højt op mod Glaskuplen i Loftet, hvor igennem Solen skinnede paa Vandet og paa de dejlige Planter, der vokste i det store Bassin.

Nu vidste hun, hvor han boede, og der kom hun mangen Aften og Nat paa Vandet; hun svømmede meget nærmere Land, end nogen af de andre havde vovet, ja hun gik helt op i den smalle Kanal, under den prægtige Marmoraltan, der kastede en lang Skygge hen over Vandet. Her sad hun og saa paa den unge Prins, der troede, han var ganske ene i det klare Maaneskin.

Hun saa ham mangen Aften sejle med Musik i sin prægtige Baad, hvor Flagene vajede; hun tittede frem mellem de grønne Siv, og tog Vinden i hendes lange, sølvhvide Slør, og nogen saa det, tænkte de, det var en Svane, som løftede Vingerne.

Hun hørte mangen Nat, naar Fiskerne laa med Blus paa Søen, at de fortalte saa meget godt om den unge Prins, og det glædede hende, at hun havde frelst hans Liv, da han halv død drev om paa Bølgerne, og hun tænkte paa, hvor fast hans Hoved havde hvilet paa hendes Bryst, og hvor inderligt hun da kyssede ham; han vidste slet intet derom, kunde ikke engang drømme om hende.

Mer og mer kom hun til at holde af Menneskene, mer og mer ønskede hun at kunne stige op imellem dem; deres Verden syntes hun var langt større end hendes; de kunde jo paa Skibe flyve hen over Havet, stige paa de høje Bjerge højt over Skyerne, og Landene, de ejede, strakte sig, med Skove og Marker, længer, end hun kunde øjne. Der var saa meget, hun gad vide, men Søstrene vidste ikke at give Svar paa alt, derfor spurgte hun den gamle Bedstemoder, og hun kendte godt til den højere Verden, som hun meget rigtigt kaldte Landene oven for Havet.

„Naar Menneskene ikke drukne," spurgte den lille Havfrue, „kunne de da altid leve, dø de ikke, som vi her nede paa Havet?"

„Jo!" sagde den gamle, „de maa ogsaa dø, og deres Levetid er endogsaa kortere end vor. Vi kunne blive tre Hundrede Aar, men naar vi saa høre op at være til her, blive vi kun Skum paa Vandet, have ikke engang en Grav

her nede mellem vore kære. Vi have ingen udødelig Sjæl, vi faa aldrig Liv mere, vi ere ligesom det grønne Siv, er det een Gang skaaret over, kan det ikke grønnes igen! Menneskene derimod have en Sjæl, som lever altid, lever, efterat Legemet er blevet Jord; den stiger op igennem den klare Luft, op til alle de skinnende Stjerner! Ligesom vi dukke op af Havet og se Menneskenes Lande, saaledes dukke de op til ubekendte dejlige Steder, dem, vi aldrig faa at se."

„Hvorfor fik vi ingen udødelig Sjæl?" sagde den lille Havfrue bedrøvet, „jeg vilde give alle mine hundrede Aar, jeg har at leve i, for blot een Dag at være et Menneske og siden faa Del i den himmelske Verden!"

„Det maa du ikke gaa og tænke paa!" sagde den gamle, „vi have det meget lykkeligere og bedre end Menneskene deroppe!"

„Jeg skal altsaa dø og flyde som Skum paa Søen, ikke høre Bølgernes Musik, se de dejlige Blomster og den røde Sol! Kan jeg da slet intet gøre for at vinde en evig Sjæl?" —

„Nej!" sagde den gamle, „kun naar et Menneske fik dig saa kær, at du var ham mer end Fader og Moder, naar han med hele sin Tanke og Kærlighed hang ved dig og lod Præsten lægge sin højre Haand i din med Løfte om Troskab her og i al Evighed, da flød hans Sjæl over i dit Legeme, og du fik ogsaa Del i Menneskenes Lykke. Han gav dig Sjæl og beholdt dog sin egen. Men det kan aldrig ske! Hvad der just er dejligt her i Havet, din Fiskehale, finde de hæsligt deroppe paa Jorden, de forstaa sig nu ikke bedre paa det, man maa der have to klodsede Støtter, som de kalde Ben, for at være smuk!"

Da sukkede den lille Havfrue og saa bedrøvet paa sin Fiskehale.

„Lad os være fornøjede," sagde den gamle, „hoppe og springe ville vi i de tre Hundrede Aar, vi have at leve i, det er saamænd en god Tid nok, siden kan man des fornøjeligere hvile ud i sin Grav. I Aften skal vi have Hofbal!"

Det var ogsaa en Pragt, som man aldrig ser den paa Jorden. Vægge og Loft i den store Dansesal vare af tykt, men klart Glas. Flere Hundrede kolossale Muslingskaller, rosenrøde og græsgrønne, stod i Rækker paa hver Side med en blaa brændende Ild, som oplyste den hele Sal og skinnede ud gennem Væggene, saa at Søen der udenfor var ganske oplyst; man kunde se alle de utallige Fisk, store og smaa, som svømmede hen imod Glasmuren, paa nogle skinnede Skællene purpurrøde, paa andre syntes de Sølv og Guld. — Midt igennem Salen flød en bred, rindende Strøm, og paa denne dansede Havmænd og Havfruer til deres egen dejlige Sang. Saa smukke Stemmer have ikke Menneskene paa Jorden. Den lille Havfrue sang skønnest af dem alle, og de klappede i Hænderne for hende, og et Øjeblik følte hun Glæde i sit Hjerte, thi hun vidste, at hun havde den skønneste Stemme af alle paa Jorden og i Havet. Men snart kom hun dog igen til at tænke paa Verden oven over sig; hun kunde ikke glemme den smukke Prins og sin Sorg over ikke at eje, som han, en udødelig Sjæl. Derfor sneg hun sig ud af sin Faders Slot, og mens alt derinde var Sang og Lystighed, sad hun bedrøvet i sin lille Have. Da hørte hun Valdhorn klinge ned igennem Vandet, og hun tænkte: „Nu sejler han vist deroppe, ham, som jeg holder mere af end Fader

og Moder, ham, som min Tanke hænger ved, og i hvis Haand jeg vilde lægge mit Livs Lykke. Alt vil jeg vove for at vinde ham og en udødelig Sjæl! Mens mine Søstre danse derinde i min Faders Slot, vil jeg gaa til Havheksen, hende jeg altid har været saa angest for, men hun kan maaske raade og hjælpe!"

Nu gik den lille Havfrue ud af sin Have hen imod de brusende Malstrømme, bag hvilke Heksen boede. Den Vej havde hun aldrig før gaaet, her vokste ingen Blomster, intet Søgræs, kun den nøgne, graa Sandbund strakte sig hen imod Malstrømmene, hvor Vandet som brusende Møllehjul hvirvlede rundt og rev alt, hvad de fik fat paa, med sig ned i Dybet; midt imellem disse knusende Hvirvler maatte hun gaa for at komme ind paa Havheksens Distrikt, og her var et langt Stykke ikke anden Vej end over varmt boblende Dynd, det kaldte Heksen sin Tørvemose. Bag ved laa hendes Hus midt inde i en sælsom Skov. Alle Træer og Buske vare Polypper, halv Dyr og halv Plante, de saa ud som hundredhovede Slanger, der vokste ud af Jorden; alle Grene vare lange, slimede Arme med Fingre som smidige Orme, og Led for Led bevægede de sig fra Roden til den yderste Spidse. Alt hvad de i Havet kunde gribe, snoede de sig fast om og gav aldrig mere Slip paa. Den lille Havfrue blev ganske forskrækket staaende der udenfor; hendes Hjerte bankede af Angest, nær havde hun vendt om, men saa tænkte hun paa Prinsen og paa Menneskets Sjæl, og da fik hun Mod. Sit lange, flagrende Haar bandt hun fast om Hovedet, for at Polypperne ikke skulde gribe hende deri, begge Hænder lagde hun sammen over sit Bryst og fløj saa af Sted, som Fisken kan flyve gennem Vandet, ind imellem de hæslige

Polypper, der strakte deres smidige Arme og Fingre efter hende. Hun saa, hvor hver af dem havde noget, den havde grebet, hundrede smaa Arme holdt det som stærke Jernbaand. Mennesker, som vare omkomne paa Søen og sunkne dybt derned, tittede som hvide Benrade frem i Polyppernes Arme. Skibsror og Kister holdt de fast, Skeletter af Landdyr og en lille Havfrue, som de havde fanget og kvalt, det var hende næsten det forskrækkeligste.

Nu kom hun til en stor, slimet Plads i Skoven, hvor store, fede Vandsnoge boltrede sig og viste deres stygge, hvidgule Bug. Midt paa Pladsen var rejst et Hus af strandede Menneskers hvide Ben; der sad Havheksen og lod en Skruptudse spise af sin Mund, ligesom Menneskene lade en lille Kanarifugl spise Sukker. De hæslige, fede Vandsnoge kaldte hun sine smaa Kyllinger og lod dem vælte sig paa hendes store, svampede Bryst.

„Jeg ved nok, hvad du vil!“ sagde Havheksen, „det er dumt gjort af dig! alligevel skal du faa din Villie, for den vil bringe dig i Ulykke, min dejlige Prinsesse. Du vil gerne af med din Fiskehale og i Stedet for den have to Stumper at gaa paa ligesom Menneskene, for at den unge Prins kan blive forlibt i dig, og du kan faa ham og en udødelig Sjæl!“ I det samme lo Heksen saa højt og fælt, at Skruptudsen og Snogene faldt ned paa Jorden og væltede sig der. „Du kommer netop i rette Tid,“ sagde Heksen, „i Morgen, naar Sol staar op, kunde jeg ikke hjælpe dig, før igen et Aar var omme. Jeg skal lave dig en Drik, med den skal du, før Sol staar op, svømme til Landet, sætte dig paa Bredden der og drikke den, da skilles din Hale ad og snerper ind til, hvad Menneskene kalde nydelige Ben, men det gør ondt, det er, som det skarpe Sværd

gik igennem dig. Alle, som se dig, ville sige, du er det dejligste Menneskebarn, de have set! Du beholder din svævende Gang, ingen Danserinde kan sværve som du, men hvert Skridt, du gør, er, som om du traadte paa en skarp Kniv, saa dit Blod maatte flyde. Vil du lide alt dette, saa skal jeg hjælpe dig?"

„Ja!" sagde den lille Havfrue med bævende Stemme og tænkte paa Prinsen og paa at vinde en udødelig Sjæl.

„Men husk paa," sagde Heksen, „naar du først har faaet menneskelig Skikkelse, da kan du aldrig mere blive en Havfrue igen! Du kan aldrig stige ned igennem Vandet til dine Søstre og til din Faders Slot, og vinder du ikke Prinsens Kærlighed, saa han for dig glemmer Fader og Moder, hænger ved dig med hele sin Tanke og lader Præsten lægge eders Hænder i hinanden, saa at I blive Mand og Kone, da faar du ingen udødelig Sjæl! Den første Morgen efter at han er gift med en anden, da maa dit Hjerte briste, og du bliver Skum paa Vandet."

„Jeg vil det!" sagde den lille Havfrue og var bleg som en død.

„Men mig maa du ogsaa betale!" sagde Heksen, „og det er ikke lidet, hvad jeg forlanger. Du har den dejligste Stemme af alle hernede paa Havets Bund, med den tror du nok at skulle fortrylle ham, men den Stemme skal du give mig. Det bedste, du ejer, vil jeg have for min kostelige Drik! mit eget Blod maa jeg jo give dig deri, at Drikken kan blive skarp som et tveægget Sværd!"

„Men naar du tager min Stemme," sagde den lille Havfrue, „hvad beholder jeg da tilbage!"

„Din dejlige Skikkelse," sagde Heksen, „din svævende Gang og dine talende Øjne, med dem kan du nok bedaare

et Menneskehjerte. Naa, har du tabt Modet! ræk frem din lille Tunge, saa skærer jeg den af i Betaling, og du skal faa den kraftige Drik!"

„Det ske!" sagde den lille Havfrue, og Heksen satte sin Kedel paa for at koge Trolddrikken. „Renlighed er en god Ting!" sagde hun og skurede Kedelen af med Snogene, som hun bandt i Knude; nu ridsede hun sig selv i Brystet og lod sit sorte Blod dryppe derned, Dampen gjorde de forunderligste Skikkelser, saa man maatte blive angest og bange. Hvert Øjeblik kom Heksen ny Ting i Kedelen, og da det ret kogte, var det, som naar Krokodillen græder. Til sidst var Drikken færdig, den saa ud som det klareste Vand.

„Der har du den!" sagde Heksen og skar Tungen af den lille Havfrue, som nu var stum, kunde hverken synge eller tale.

„Dersom Polypperne skulde gribe dig, naar du gaar tilbage igennem min Skov," sagde Heksen, „saa kast kun een eneste Draabe af denne Drik paa dem, da springe deres Arme og Fingre i tusinde Stykker!" men det behøvede den lille Havfrue ikke, Polypperne trak sig forskrækkede tilbage for hende, da de saa den skinnende Drik, der lyste i hendes Haand, ligesom det var en funklende Stjerne. Saaledes kom hun snart igennem Skoven, Mosen og de brusende Malstrømme.

Hun kunde se sin Faders Slot; Blussene vare slukkede i den store Dansesal; de sov vist alle derinde, men hun vovede dog ikke at søge dem, nu hun var stum og vilde for altid gaa bort fra dem. Det var, som hendes Hjerte skulde gaa itu af Sorg. Hun sneg sig ind i Haven, tog een Blomst af hver af sine Søstres Blomsterbede, kastede

med Fingeren tusinde Kys hen imod Slottet og steg op igennem den mørkeblaa Sø.

Solen var endnu ikke kommen frem, da hun saa Prinsens Slot og besteg den prægtige Marmortrappe. Maanen skinnede dejligt klart. Den lille Havfrue drak den brændende skarpe Drik, og det var, som gik et tveægget Sværd igennem hendes fine Legeme, hun besvimede derved og laa som død. Da Solen skinnede hen over Søen, vaagnede hun op, og hun følte en sviende Smerte, men lige for hende stod den dejlige, unge Prins, han fæstede sine kulsorte Øjne paa hende, saa hun slog sine ned og saa, at hendes Fiskehale var borte, og at hun havde de nydeligste smaa, hvide Ben, nogen lille Pige kunde have, men hun var ganske nøgen, derfor svøbte hun sig ind i sit store, lange Haar. Prinsen spurgte, hvem hun var, og hvorledes hun var kommen her, og hun saa mildt og dog saa bedrøvet paa ham med sine mørkeblaa Øjne, tale kunde hun jo ikke.

Da tog han hende ved Haanden og førte hende ind i Slottet. Hvert Skridt, hun gjorde, var, som Heksen havde sagt hende forud, som om hun traadte paa spidse Syle og skarpe Knive, men det taalte hun gerne; ved Prinsens Haand steg hun saa let som en Boble, og han og alle undrede sig over hendes yndige, svævende Gang.

Kostelige Klæder af Silke og Musselin fik hun paa, i Slottet var hun den skønneste af alle, men hun var stum, kunde hverken synge eller tale. Dejlige Slavinder, klædte i Silke og Guld, kom frem og sang for Prinsen og hans kongelige Forældre; een sang smukkere end alle de andre, og Prinsen klappede i Hænderne og smilte til hende, da blev den lille Havfrue bedrøvet, hun vidste, at hun

selv havde sunget langt smukkere; hun tænkte: „Oh, han skulde bare vide, at jeg, for at være hos ham, har givet min Stemme bort i al Evighed!“

Nu dansede Slavinderne i yndige, svævende Danse til den herligste Musik, da hævede den lille Havfrue sine smukke hvide Arme, rejste sig paa Taaspidsen og svævede hen over Gulvet, dansede, som endnu ingen havde danset; ved hver Bevægelse blev hendes Dejlighed endnu mere synlig, og hendes Øjne talte dybere til Hjertet end Slavindernes Sang.

Alle vare henrykte derover, især Prinsen, som kaldte hende sit lille Hittebarn, og hun dansede mer og mer, skønt hver Gang hendes Fod rørte Jorden, var det, som om hun traadte paa skarpe Knive.

Prinsen sagde, at hun skulde altid være hos ham, og hun fik Lov at sove uden for hans Dør paa en Fløjls Pude.

Han lod hende sy en Mandsdragt, for at hun til Hest kunde følge ham. De red igennem de duftende Skove, hvor de grønne Grene slog hende paa Skuldrene, og de smaa Fugle sang bag de friske Blade. Hun klatrede med Prinsen op paa de høje Bjerge, og skønt hendes fine Fødder blødte, saa de andre kunde se det, lo hun dog deraf og fulgte ham, til de saa Skyerne sejle nede under sig, som var det en Flok Fugle, der drog til fremmede Lande.

Hjemme paa Prinsens Slot, naar om Natten de andre sov, gik hun ud paa den brede Marmortrappe, og det kølede hendes brændende Fødder at staa i det kolde Søvand, og da tænkte hun paa dem dernede i Dybet.

Een Nat kom hendes Søstre Arm i Arm, de sang saa

sorrigfuldt, idet de svømmede over Vandet, og hun vinkede ad dem, og de kendte hende og fortalte, hvor bedrøvet hun havde gjort dem alle sammen. Hver Nat besøgte de hende siden, og een Nat saa hun, langt ude, den gamle Bedstemoder, som i mange Aar ikke havde været over Havet, og Havkongen med sin Krone paa Hovedet; de strakte Hænderne hen mod hende, men vovede sig ikke saa nær Landet som Søstrene.

Dag for Dag blev hun Prinsen kærere, han holdt af hende, som man kan holde af et godt, kært Barn, men at gøre hende til sin Dronning faldt ham slet ikke ind, og hans Kone maatte hun blive, ellers fik hun ingen udødelig Sjæl, men vilde paa hans Bryllupsmorgen blive Skum paa Søen.

„Holder du ikke mest af mig blandt dem alle sammen?“ syntes den lille Havfrues Øjne at sige, naar han tog hende i sine Arme og kyssede hendes smukke Pande.

„Jo, du er mig kærest,“ sagde Prinsen, „thi du har det bedste Hjerte af dem alle, du er mig mest hengiven, og du ligner en ung Pige, jeg engang saa, men vistnok aldrig mere finder.

Jeg var paa et Skib, som strandede, Bølgerne drev mig i Land ved et helligt Tempel, hvor flere unge Piger gjorde Tjeneste, den yngste der fandt mig ved Strandbredden og reddede mit Liv, jeg saa hende kun to Gange; hun var den eneste, jeg kunde elske i denne Verden, men du ligner hende, du næsten fortrænger hendes Billede i min Sjæl; hun hører det hellige Tempel til, og derfor har min gode Lykke sendt mig dig, aldrig ville vi skilles!“

„Ak, han ved ikke, at jeg har reddet hans Liv!“ tænkte

den lille Havfrue, „jeg bar ham over Søen hen til Skoven, hvor Templet staar, jeg sad bag Skummet og saa efter, om ingen Mennesker vilde komme. Jeg saa den smukke Pige, som han holder mere af end mig!“ og Havfruen sukkede dybt, græde kunde hun ikke. „Pigen hører det hellige Tempel til, har han sagt, hun kommer aldrig ud i Verden, de mødes ikke mere, jeg er hos ham, ser ham hver Dag, jeg vil pleje ham, elske ham, ofre ham mit Liv!“

Men nu skal Prinsen giftes og have Nabokongens dejlige Datter, fortalte man, derfor er det, at han udruster saa prægtigt et Skib. Prinsen rejser for at se Nabokongens Lande, hedder det nok, men det er for at se Nabokongens Datter, et stort Følge skal han have med; men den lille Havfrue rystede med Hovedet og lo; hun kendte Prinsens Tanker meget bedre end alle de andre. „Jeg maa rejse!“ havde han sagt til hende, „jeg maa se den smukke Prinsesse, mine Forældre forlange det, men tvinge mig til at føre hende her hjem som min Brud, ville de ikke; jeg kan ikke elske hende! hun ligner ikke den smukke Pige i Templet, som du ligner; skulde jeg engang vælge en Brud, saa blev det snarere dig, mit stumme Hittebarn med de talende Øjne!“ og han kyssede hendes røde Mund, legede med hendes lange Haar og lagde sit Hoved ved hendes Hjerte, saa det drømte om Menneskelykke og en udødelig Sjæl.

„Du er dog ikke bange for Havet, mit stumme Barn!“ sagde han, da de stod paa det prægtige Skib, som skulde føre ham til Nabokongens Lande; og han fortalte hende om Storm og Havblik, om sælsomme Fiske i Dybet, og hvad Dykkeren der havde set, og hun smilte ved hans

Fortælling, hun vidste jo bedre end nogen anden Besked om Havets Bund.

I den maaneklare Nat, naar de alle sov, paa Styrmanden nær, som stod ved Roret, sad hun ved Rælingen af Skibet og stirrede ned igennem det klare Vand, og hun syntes at se sin Faders Slot; øverst deroppe stod den gamle Bedstemoder med Sølvkronen paa Hovedet og stirrede op igennem de stride Strømme mod Skibets Køl. Da kom hendes Søstre op over Vandet, de stirrede sorrigfuldt paa hende og vred deres hvide Hænder, hun vinkede ad dem, smilte og vilde fortælle, at alt gik hende godt og lykkeligt, men Skibsdrengen nærmede sig hende, og Søstrene dukkede ned, saa han blev i den Tro, at det hvide, han havde set, var Skum paa Søen.

Næste Morgen sejlede Skibet ind i Havnen ved Nabokongens prægtige Stad. Alle Kirkeklokker ringede, og fra de høje Taarne blev blæst i Basuner, medens Soldaterne stod med vajende Faner og blinkende Bajonetter. Hver Dag havde en Fest. Bal og Selskab fulgte paa hinanden, men Prinsessen var der endnu ikke, hun opdroges langt derfra i et helligt Tempel, sagde de, der lærte hun alle kongelige Dyder. Endelig indtraf hun.

Den lille Havfrue stod begærlig efter at se hendes Skønhed, og hun maatte erkende den, en yndigere Skikkelse havde hun aldrig set. Huden var saa fin og skær, og bag de lange, mørke Øjenhaar smilede et Par sorteblaa, trofaste Øjne.

„Det er dig!“ sagde Prinsen, „dig, som har frelst mig, da jeg laa som et Lig ved Kysten!“ og han trykkede sin rødmende Brud i sine Arme. „Oh, jeg er alt for lykkelig!“ sagde han til den lille Havfrue. „Det bedste, det,

jeg aldrig turde haabe, er blevet opfyldt for mig. Du vil glæde dig ved min Lykke, thi du holder mest af mig blandt dem alle!"

Og den lille Havfrue kyssede hans Haand, og hun syntes alt at føle sit Hjerte briste. Hans Bryllupsmorgen vilde jo give hende Døden og forvandle hende til Skum paa Søen.

Alle Kirkeklokker ringede, Herolderne red om i Gaderne og forkyndte Trolovelsen. Paa alle Altre brændte duftende Olie i kostelige Sølvlamper. Præsterne svingede Røgelsekar, og Brud og Brudgom rakte hinanden Haanden og fik Biskoppens Velsignelse.

Den lille Havfrue stod i Silke og Guld og holdt Brudens Slæb, men hendes Øren hørte ikke den festlige Musik, hendes Øjne saa ikke den hellige Ceremoni, hun tænkte paa sin Dødsnat, paa alt hvad hun havde tabt i denne Verden.

Endnu samme Aften gik Brud og Brudgom om Bord paa Skibet, Kanonerne lød, alle Flagene vajede, og midt paa Skibet var rejst et kongeligt Telt af Guld og Purpur og med de dejligste Hynder, der skulde Brudeparret sove i den stille, kølige Nat.

Sejlene svulmede i Vinden, og Skibet gled let og uden stor Bevægelse hen over den klare Sø.

Da det mørknedes, tændtes brogede Lamper, og Søfolkene dansede lystige Danse paa Dækket. Den lille Havfrue maatte tænke paa den første Gang, hun dukkede op af Havet og saa den samme Pragt og Glæde, og hun hvirvlede sig med i Dansen, svævende, som Svalen svæver, naar den forfølges, og alle tiljublede hende Beundring, aldrig havde hun danset saa herligt; det skar som skarpe

Knive i de fine Fødder, men hun følte det ikke; det skar hende smerteligere i Hjertet. Hun vidste, det var den sidste Aften, hun saa ham, for hvem hun havde forladt sin Slægt og sit Hjem, givet sin dejlige Stemme og daglig lidt uendelige Kvaler, uden at han havde Tanke derom. Det var den sidste Nat, hun aandede den samme Luft som han, saa det dybe Hav og den stjerneblaa Himmel; en evig Nat uden Tanke og Drøm ventede hende, som ej havde Sjæl, ej kunde vinde den.

Og alt var Glæde og Lystighed paa Skibet til langt over Midnat, hun lo og dansede med Dødstanken i sit Hjerte. Prinsen kyssede sin dejlige Brud, og hun legede med hans sorte Haar, og Arm i Arm gik de til Hvile i det prægtige Telt.

Der blev tyst og stille paa Skibet, kun Styrmanden stod ved Roret, den lille Havfrue lagde sine hvide Arme paa Rælingen og saa mod Østen efter Morgenrøden, den første Solstraale, vidste hun, vilde dræbe hende. Da saa hun sine Søstre stige op af Havet, de vare blege som hun; deres lange smukke Haar flagrede ikke længer i Blæsten, det var afskaaret.

„Vi have givet det til Heksen, for at hun skulde bringe Hjælp, at du ikke i denne Nat skal dø! Hun har givet os en Kniv, her er den! ser du hvor skarp? Før Sol staar op, maa du stikke den i Prinsens Hjerte, og naar da hans varme Blod stænker paa dine Fødder, da vokse de sammen til en Fiskehale, og du bliver en Havfrue igen, kan stige ned i Vandet til os og leve dine tre Hundrede Aar, før du bliver det døde, salte Søskum. Skynd dig, han eller du maa dø, før Sol staar op! vor gamle Bedstemoder sørger, saa hendes hvide Haar er faldet af, som vort faldt

for Heksens Saks. Dræb Prinsen og kom tilbage! Skynd dig, ser du den røde Stribe paa Himlen? Om nogle Minutter stiger Solen paa Himlen, og da maa du dø!" og de udstødte et forunderligt dybt Suk og sank i Bølgerne.

Den lille Havfrue trak Purpurtæppet bort fra Teltet, og hun saa den dejlige Brud sove med sit Hoved ved Prinsens Bryst, og hun bøjede sig ned, kyssede ham paa hans smukke Pande, saa paa Himlen, hvor Morgenrøden lyste mer og mer, saa paa den skarpe Kniv og fæstede igen Øjnene paa Prinsen, der i Drømme nævnede sin Brud ved Navn, hun kun var i hans Tanker, og Kniven sitrede i Havfruens Haand, — men da kastede hun den langt ud i Bølgerne, de skinnede røde, hvor den faldt, det saa ud, som piblede der Bloddraaber op af Vandet. Endnu engang saa hun med halvbrustne Blik paa Prinsen, styrtede sig fra Skibet ned i Havet, og hun følte, hvor hendes Legeme opløste sig i Skum.

Nu steg Solen frem af Havet, Straalerne faldt saa mildt og varmt paa det dødskolde Havskum, og den lille Havfrue følte ikke til Døden, hun saa den klare Sol, og oppe over hende svævede hundrede gennemsigtige, dejlige Skabninger; hun kunde gennem dem se Skibets hvide Sejl og Himlens røde Skyer, deres Stemme var Melodi, men saa aandig, at intet menneskeligt Øre kunde høre den, ligesom intet jordisk Øje kunde se dem; uden Vinger svævede de ved deres egen Lethed gennem Luften. Den lille Havfrue saa, at hun havde et Legeme som de, det hævede sig mer og mer op af Skummet.

„Til hvem kommer jeg?" sagde hun, og hendes Stemme klang som de andre Væsners, saa aandigt, at ingen jordisk Musik kan gengive det.

„Til Luftens Døtre!“ svarede de andre. „Havfruen har ingen udødelig Sjæl, kan aldrig faa den, uden hun vinder et Menneskes Kærlighed! af en fremmed Magt afhænger hendes evige Tilværelse. Luftens Døtre have heller ingen evig Sjæl, men de kunne selv ved gode Handlinger skabe sig en. Vi flyve til de varme Lande, hvor den lune Pestluft dræber Menneskene; der vifte vi Køling. Vi sprede Blomsternes Duft gennem Luften og sende Vederkvægelse og Lægedom.

Naar vi i tre Hundrede Aar have stræbt at gøre det gode, vi kunne, da faa vi en udødelig Sjæl og tage Del i Menneskenes evige Lykke.

Du stakkels lille Havfrue har med dit hele Hjerte stræbt efter det samme, som vi, du har lidt og taalt, hævet dig til Luftaandernes Verden, nu kan du selv gennem gode Gerninger skabe dig en udødelig Sjæl om tre Hundrede Aar.“

Og den lille Havfrue løftede sine klare Arme op mod Guds Sol, og for første Gang følte hun Taarer. — Paa Skibet var igen Støj og Liv, hun saa Prinsen med sin smukke Brud søge efter hende, vemodigt stirrede de paa det boblende Skum, som om de vidste, hun havde styrtet sig i Bølgerne.

Usynligt kyssede hun Brudens Pande, smilte til ham og steg med de andre Luftens Børn op paa den rosenrøde Sky, som sejlede i Luften.

„Om tre Hundrede Aar svæve vi saaledes ind i Guds Rige!“

„Ogsaa tidligere kunne vi komme der!“ hviskede en. „Usynligt svæve vi ind i Menneskenes Huse, hvor der er Børn, og for hver Dag vi finde et godt Barn, som gør

sine Forældre Glæde og fortjener deres Kærlighed, forkorter Gud vor Prøvetid. Barnet ved ikke, naar vi flyve gennem Stuen, og naar vi da af Glæde smile over det, da tages et Aar fra de tre Hundrede, men se vi et uartigt og ondt Barn, da maa vi græde Sorgens Graad, og hver Taare lægger en Dag til vor Prøvetid!“ —

KEJSERENS NY KLÆDER

For mange Aar siden levede en Kejser, som holdt saa uhyre meget af smukke, ny Klæder, at han gav alle sine Penge ud for ret at blive pyntet. Han brød sig ikke om sine Soldater, brød sig ej om Komedie eller om at køre i Skoven uden alene for at vise sine ny Klæder. Han havde en Kjole for hver Time paa Dagen, og ligesom man siger om en Konge, han er i Raadet, saa sagde man altid her: „Kejseren er i Klædeskabet!“ —

I den store Stad, hvor han boede, gik det meget fornøjeligt til, hver Dag kom der mange fremmede, en Dag kom der to Bedragere; de gav sig ud for at være Vævere og sagde, at de forstod at væve det dejligste Tøj, man kunde tænke sig. Ikke alene Farverne og Mønstrene var noget usædvanligt smukt, men de Klæder, som bleve

syede af Tøjet, havde den forunderlige Egenskab, at de bleve usynlige for ethvert Menneske, som ikke duede i sit Embede eller ogsaa var utilladelig dum.

„Det var jo nogle dejlige Klæder," tænkte Kejseren; „ved at have dem paa kunde jeg komme efter, hvilke Mænd i mit Rige der ikke due til det Embede, de have; jeg kan kende de kloge fra de dumme, ja det Tøj maa straks væves til mig!" og han gav de to Bedragere mange Penge paa Haanden, for at de skulde begynde paa deres Arbejde.

De satte ogsaa to Væverstole op, lod, som om de arbejdede, men de havde ikke det mindste paa Væven. Rask væk forlangte de den fineste Silke og det prægtigste Guld; det puttede de i deres egen Pose og arbejdede med de tomme Væve, og det til langt ud paa Natten.

„Nu gad jeg dog nok vide, hvor vidt de ere med Tøjet!" tænkte Kejseren, men han var ordentlig lidt underlig om Hjertet ved at tænke paa, at den, som var dum eller slet passede til sit Embede, ikke kunde se det; nu troede han nok, at han ikke behøvede at være bange for sig selv, men han vilde dog sende nogen først for at se, hvorledes det stod sig. Alle Mennesker i hele Byen vidste, hvilken forunderlig Kraft Tøjet havde, og alle vare begærlige efter at se, hvor daarlig eller dum hans Nabo var.

„Jeg vil sende min gamle, ærlige Minister hen til Væverne!" tænkte Kejseren, „han kan bedst se, hvorledes Tøjet tager sig ud, for han har Forstand, og ingen passer sit Embede bedre end han!" —

Nu gik den gamle, skikkelige Minister ind i Salen, hvor de to Bedragere sad og arbejdede med de tomme Væve. „Gud bevar' os!" tænkte den gamle Minister og

spilede Øjnene op, „jeg kan jo ikke se noget!“ Men det sagde han ikke.

Begge Bedragerne bad ham være saa god at træde nærmere og spurgte, om det ikke var et smukt Mønster og dejlige Farver.

Saa pegede de paa den tomme Væv, og den stakkels gamle Minister blev ved at spile Øjnene op, men han kunde ikke se noget, for der var ingenting.

„Herre Gud!“ tænkte han, „skulde jeg være dum? Det har jeg aldrig troet, og det maa ingen Mennesker vide! skulde jeg ikke due til mit Embede? Nej, det gaar ikke an, at jeg fortæller, jeg ikke kan se Tøjet!“

„Naa, De siger ikke noget om det!“ sagde den ene, som vævede.

„Oh, det er nydeligt! ganske allerkæreste!“ sagde den gamle Minister og saa igennem sine Briller, „dette Mønster og disse Farver! — ja, jeg skal sige Kejseren, at det behager mig særdeles!“

„Naa, det fornøjer os!“ sagde begge Væverne, og nu nævnede de Farverne ved Navn og det sælsomme Mønster. Den gamle Minister hørte godt efter, for at han kunde sige det samme, naar han kom hjem til Kejseren, og det gjorde han.

Nu forlangte Bedragerne flere Penge, mere Silke og Guld, det skulde de bruge til Vævning. De stak alt i deres egne Lommer, paa Væven kom ikke en Trævl, men de bleve ved som før at væve paa den tomme Væv.

Kejseren sendte straks igen en anden skikkelig Embedsmand hen for at se, hvorledes det gik med Vævningen, og om Tøjet snart var færdigt.

Det gik ham ligesom Ministeren, han saa og saa, men

da der ikke var noget uden de tomme Væve, kunde han ingenting se.

„Ja, er det ikke et smukt Stykke Tøj!“ sagde begge Bedragerne og viste og forklarede det dejlige Mønster, som der slet ikke var.

„Dum er jeg ikke!“ tænkte Manden, „det er altsaa mit gode Embede, jeg ikke duer til? Det var løjerligt nok! men det maa man ikke lade sig mærke med!“ og saa roste han Tøjet, han ikke saa, og forsikrede dem sin Glæde over de kønne Kulører og det dejlige Mønster. „Ja, det er ganske allerkæreste!“ sagde han til Kejseren.

Alle Mennesker i Byen talte om det prægtige Tøj.

Nu vilde da Kejseren selv se det, medens det endnu var paa Væven. Med en hel Skare af udsøgte Mænd, mellem hvilke de to skikkelige Embedsmænd vare, som før havde været der, gik han hen til begge de listige Bedragere, der nu vævede af alle Kræfter, men uden Trævl og Traad.

„Ja, er det ikke magnifique!“ sagde begge de skikkelige Embedsmænd. „Vil Deres Majestæt se, hvilket Mønster, hvilke Farver!“ og saa pegede de paa den tomme Væv, thi de troede, de andre vistnok kunde se Tøjet.

„Hvad for noget!“ tænkte Kejseren, „jeg ser ingenting! det er jo forfærdeligt! er jeg dum? Duer jeg ikke til at være Kejser? Det var det skrækkeligste, som kunde arrivere mig!“ „Oh, det er meget smukt!“ sagde Kejseren, „det har mit allerhøjeste Bifald!“ og han nikkede tilfreds og betragtede den tomme Væv; han vilde ikke sige, at han ingenting kunde se.

Hele Følget, han havde med sig, saa og saa, men fik ikke mere ud af det end alle de andre, men de sagde lige-

som Kejseren: „Oh, det er meget smukt!“ og de raadede ham at tage i Klæder dette ny, prægtige Tøj første Gang ved den store Procession, som forestod.

„Det er magnifique, nysseligt, excellent!“ gik det fra Mund til Mund, og de vare alle sammen saa inderlig fornøjede dermed.

Kejseren gav hver af Bedragerne et Ridderkors til at hænge i Knaphullet og Titel af Vævejunkere.

Hele Natten før den Formiddag, Processionen skulde være, sad Bedragerne oppe og havde over seksten Lys tændte.

Hidtil ubenyttet Pennetegning

Folk kunde se, de havde travlt med at faa Kejserens ny Klæder færdige. De lod, som om de tog Tøjet af Væven, de klippede i Luften med store Sakse, de syede med Synaal uden Traad og sagde til sidst: „Se, nu er Klæderne færdige!“

Kejseren, med sine fornemste Kavalerer, kom selv derhen, og begge Bedragerne løftede den ene Arm i Vejret, ligesom om de holdt noget, og sagde: „Se, her er Benklæderne! her er Kjolen! her Kappen!“ og saaledes videre fort. „Det er saa let som Spindelvæv! man skulde tro,

man havde ingenting paa Kroppen, men det er just Dyden ved det!"

„Ja!" sagde alle Kavalererne, men de kunde ingenting se, for der var ikke noget.

„Vil nu Deres kejserlige Majestæt allernaadigst behage at tage Deres Klæder af!" sagde Bedragerne, „saa skal vi give Dem de ny paa her henne foran det store Spejl!"

Kejseren lagde alle sine Klæder, og Bedragerne bar sig ad, ligesom om de gav ham hvert Stykke af de ny, der skulde være syede, og de tog ham om Livet, og de ligesom bandt noget fast, det var Slæbet, og Kejseren vendte og drejede sig for Spejlet.

„Gud, hvor det klæder godt! hvor det sidder dejligt!" sagde de alle sammen. „Hvilket Mønster! hvilke Farver! det er en kostbar Dragt!"

„Udenfor staa de med Tronhimlen, som skal bæres over Deres Majestæt i Processionen!" sagde Overceremonimesteren.

„Ja, jeg er jo i Stand!" sagde Kejseren. „Sidder det ikke godt?" Og saa vendte han sig nok engang for Spejlet, for det skulde nu lade, ligesom om han ret betragtede sin Stads.

Kammerherrerne, som skulde bære Slæbet, famlede med Hænderne hen ad Gulvet, ligesom om de tog Slæbet op; de gik og holdt i Luften, de turde ikke lade sig mærke med, at de ingenting kunde se.

Og saa gik Kejseren i Processionen under den dejlige Tronhimmel, og alle Mennesker paa Gaden og i Vinduerne sagde: „Gud, hvor Kejserens ny Klæder ere mageløse! hvilket dejligt Slæb han har paa Kjolen! hvor det sidder velsignet!" Ingen vilde lade sig mærke med, at

han intet saa, for saa havde han jo ikke duet i sit Embede eller været meget dum. Ingen af Kejserens Klæder havde gjort saadan Lykke.

„Men han har jo ikke noget paa!“ sagde et lille Barn.

„Herre Gud, hør den uskyldiges Røst!“ sagde Faderen, og den ene hviskede til den anden, hvad Barnet sagde.

„Han har ikke noget paa, er der et lille Barn, der siger, han har ikke noget paa!“

„Han har ikke noget paa!“ raabte til sidst hele Folket. Og det krøb i Kejseren, thi han syntes, de havde Ret, men han tænkte som saa: „Nu maa jeg holde Processionen ud.“

Og saa holdt han sig endnu stoltere, og Kammerherrerne gik og bar Slæbet, som der slet ikke var.

REJSEKAMMERATEN

Den stakkels Johannes var saa bedrøvet, for hans Fader var meget syg og kunde ikke leve. Der var slet ingen uden de to inde i den lille Stue; Lampen paa Bordet var ved at brænde ud, og det var ganske sildigt paa Aftenen. —

„Du var en god Søn, Johannes!“ sagde den syge Fader, „Vor Herre vil nok hjælpe dig frem i Verden!“ og han saa med alvorlige, milde Øjne paa ham, trak Vejret ganske dybt og døde; det var, ligesom om han sov. Men Johannes græd, nu havde han slet ingen i hele Verden, hverken Fader eller Moder, Søster eller Broder. Den stakkels Johannes! Han laa paa sine Knæ foran Sengen og kyssede den døde Faders Haand, græd saa mange salte Taarer, men til sidst lukkede hans Øjne sig, og han sov ind med Hovedet paa den haarde Sengefjæl.

Da drømte han en underlig Drøm; han saa, hvor Sol og Maane nejede for ham, og han saa sin Fader frisk og sund

igen og hørte ham le, som han altid lo, naar han var rigtig fornøjet. En dejlig Pige, med Guldkrone paa sit lange, smukke Haar, rakte Johannes Haanden, og hans Fader sagde: „Ser du, hvilken Brud du har faaet? Hun er den dejligste i hele Verden.“ Saa vaagnede han, og alt det smukke var borte, hans Fader laa død og kold i Sengen, der var slet ingen hos dem; den stakkels Johannes!

Ugen derefter blev den døde begravet; Johannes gik tæt bag Kisten, kunde nu ikke mere faa den gode Fader at se, som havde holdt saa meget af ham; han hørte, hvor de kastede Jorden ned paa Kisten, saa nu det sidste Hjørne af den, men ved den næste Skuffe Jord, der blev kastet ned, var det ogsaa borte; da var det, ligesom hans Hjerte vilde gaa i Stykker, saa bedrøvet var han. Rundt om sang de en Psalme, det klang saa smukt, og Taarerne kom Johannes i Øjnene, han græd, og det gjorde godt i hans Sorg. Solen skinnede dejligt paa de grønne Træer, ligesom den vilde sige: „Du skal ikke være saa bedrøvet, Johannes! kan du se, hvor smuk blaa Himlen er; deroppe er nu din Fader og beder den gode Gud, at det altid maa gaa dig vel!“

„Jeg vil altid være god!“ sagde Johannes, „saa kommer jeg ogsaa op i Himlen til min Fader, og hvor det vil blive en Glæde, naar vi se hinanden igen! Hvor der vil være meget, jeg kan fortælle ham, og han vil igen vise mig saa mange Ting, lære mig saa meget af alt det dejlige i Himlen, ligesom han lærte mig her paa Jorden. Oh, hvor det vil blive en Glæde!“

Johannes tænkte sig det saa tydeligt, at han smilte derved, medens Taarerne endnu løb ham ned over Kinderne. De smaa Fugle sad oppe i Kastanietræerne og kvid-

rede: „kvivit, kvivit!“ de vare saa fornøjede, skønt de jo vare med ved Begravelsen, men de vidste nok, at den døde Mand nu var oppe i Himlen, havde Vinger, langt smukkere og større end deres, var nu lykkelig, fordi han havde været god her paa Jorden, og derover vare de fornøjede. Johannes saa, hvor de fløj fra de grønne Træer langt ud i Verden, og han fik da ogsaa saadan Lyst til at flyve med. Men først skar han et stort Trækors til at sætte paa sin Faders Grav, og da han om Aftenen bragte det derhen, var Graven pyntet med Sand og Blomster; det havde fremmede Folk gjort, for de holdt saa meget af den kære Fader, som nu var død.

Tidlig næste Morgen pakkede Johannes sin lille Bylt sammen, gemte i sit Bælte hele sin Arvepart, der var halvtredsindstyve Rigsdaler og et Par Sølvskillinger, dermed vilde han vandre ud i Verden. Men først gik han hen paa Kirkegaarden til sin Faders Grav, læste sit „Fadervor“ og sagde: „Far vel, du kære Fader! Jeg vil altid være et godt Menneske, og saa tør du nok bede den gode Gud, at det maa gaa mig godt!“

Ude paa Marken, hvor Johannes gik, stod alle Blomsterne saa friske og dejlige i det varme Solskin, og de nikkede i Vinden, ligesom om de vilde sige: „Velkommen i det grønne! Er her ikke nydeligt!“ Men Johannes drejede sig endnu en Gang om for at se den gamle Kirke, hvor han, som lille Barn, var døbt, hvor han hver Søndag med sin gamle Fader havde været i Kirke og sunget sin Psalme; da saa han højt oppe i et af Hullerne i Taarnet Kirkenissen staa med sin lille røde, spidse Hue, han skyggede for sit Ansigt med den bøjede Arm, da ellers Solen skar ham i Øjnene. Johannes nikkede Farvel

til ham, og den lille Nisse svingede sin røde Hue, lagde Haanden paa Hjertet og kyssede mange Gange paa Fingrene for at vise, hvor godt han ønskede ham det, og at han ret maatte gøre en lykkelig Rejse.

Johannes tænkte paa, hvor meget smukt han nu skulde faa at se i den store, prægtige Verden, og gik længer og længer bort, saa langt, som han aldrig før havde været; han kendte slet ikke de Byer, han kom igennem, eller de Mennesker, han mødte, nu var han langt ude mellem fremmede.

Den første Nat maatte han lægge sig til at sove i en Høstak paa Marken, anden Seng havde han ikke. Men det var just nydeligt, syntes han, Kongen kunde ikke have det pænere. Den hele Mark med Aaen, Høstakken og saa den blaa Himmel ovenover var just et smukt Sovekammer. Det grønne Græs med de smaa røde og hvide Blomster var Gulvtæppe, Hyldebuskene og de vilde Rosenhækker vare Blomsterbuketter, og som Vandfad havde han hele Aaen med det klare, friske Vand, hvor Sivene nejede og sagde baade god Aften og god Morgen. Maanen var en rigtig stor Natlampe, højt oppe under det blaa Loft, og den stak ikke Ild i Gardinerne; Johannes kunde sove ganske roligt, og han gjorde det ogsaa, vaagnede først igen, da Solen stod op, og alle de smaa Fugle rundt omkring sang: „God Morgen! god Morgen! Er du ikke oppe?“

Klokkerne ringede til Kirke, det var Søndag; Folk gik hen at høre Præsten, og Johannes fulgte med dem, sang en Psalme og hørte Guds Ord, og det var ham, ligesom han var i sin egen Kirke, hvor han var døbt og havde sunget Psalmer med sin Fader.

Ude paa Kirkegaarden var der saa mange Grave, og

paa nogle vokste der højt Græs. Da tænkte Johannes paa sin Faders Grav, der ogsaa maatte komme til at se ud som disse, nu han ikke kunde luge og pynte den. Han satte sig da ned og rykkede Græsset af, rejste Trækorsene op, der vare faldne om, og lagde Kransene, som Vinden havde revet bort fra Gravene, igen paa deres Sted, idet han tænkte, maaske at en gør det samme ved min Faders Grav, nu jeg ikke kan gøre det!

Uden for Kirkegaardsporten stod en gammel Tigger og støttede sig paa sin Krykke, Johannes gav ham de Sølvskillinger, han havde, og gik saa lykkelig og fornøjet længere frem, ud i den vide Verden.

Mod Aften blev det et forskrækkelig ondt Vejr, Johannes skyndte sig for at komme under Tag, men det blev snart mørk Nat; da naaede han endelig en lille Kirke, der laa ganske ensomt oppe paa en Høj; Døren stod til Lykke paa Klem, og han smuttede ind; her vilde han blive, til det onde Vejr lagde sig.

„Her vil jeg sætte mig i en Krog!“ sagde han, „jeg er ganske træt og kan nok trænge til at hvile mig lidt!“ saa satte han sig ned, foldede sine Hænder og læste sin Aftenbøn, og inden han vidste af det, sov og drømte han, mens det lynede og tordnede udenfor.

Da han vaagnede igen, var det midt ud paa Natten, men det onde Vejr var trukket over, og Maanen skinnede ind ad Vinduet til ham. Midt paa Kirkegulvet stod der en aaben Ligkiste med en død Mand i, for han var endnu ikke begravet. Johannes var slet ikke bange, for han havde en god Samvittighed, og han vidste nok, at de døde gør ingen noget; det er levende, onde Mennesker, der gør Fortræd. Saadanne to levende, slemme Folk stod

tæt ved den døde Mand, der var sat herind i Kirken, før han blev lagt ned i Graven; de vilde gøre ham Fortræd, ikke lade ham ligge i sin Ligkiste, men kaste ham uden for Kirkedøren, den stakkels døde Mand.

„Hvorfor vil I gøre det?“ spurgte Johannes, „det er ondt og slemt, lad ham sove i Jesu Navn!“

„O Sniksnak!“ sagde de to fæle Mennesker, „han har narret os! Han skylder os Penge, dem kunde han ikke betale, og nu er han oven i Købet død, saa faa vi ikke en Skilling, derfor vil vi rigtig hævne os, han skal ligge som en Hund uden for Kirkedøren!“

„Jeg har ikke mer end halvtredsindstyve Rigsdaler!“ sagde Johannes, „det er hele min Arvepart, men den vil jeg gerne give eder, naar I vil ærligt love mig at lade den stakkels døde Mand i Fred. Jeg skal nok komme ud af det uden de Penge; jeg har sunde, stærke Lemmer, og Vor Herre vil altid hjælpe mig.“

„Ja,“ sagde de hæslige Mennesker, „naar du saaledes vil betale hans Gæld, skal vi saamænd ikke gøre ham noget, det kan du være vis paa!“ og saa tog de Pengene, Johannes gav dem, lo ordentlig ganske højt over hans Godhed og gik deres Vej; men Johannes lagde Liget til Rette igen i Kisten, foldede Hænderne paa det, sagde Farvel og gik nok saa tilfreds gennem den store Skov.

Rundt omkring, hvor Maanen kunde skinne ind imellem Træerne, saa han de yndigste smaa Alfer lege nok saa lystigt; de lod sig ikke forstyrre, de vidste nok, han var et godt, uskyldigt Menneske, og det er kun de onde Folk, der ikke maa faa Alferne at se. Nogle af dem vare ikke større end en Finger og havde deres lange, gule Haar heftet op med Guldkamme, to og to gyngede de

paa de store Dugdraaber, der laa paa Bladene og det høje Græs; somme Tider trillede Draaben, saa faldt de ned mellem de lange Græsstraa, og der blev en Latter og Støj af de andre Smaapuslinger. Det var uhyre morsomt! De sang, og Johannes kendte ganske tydeligt alle de smukke Viser, han havde lært som lille Dreng. Store, brogede Edderkopper, med Sølvkroner paa Hovedet, maatte fra den ene Hæk til den anden spinde lange Hængebroer og Paladser, der, da den fine Dug faldt paa, saa ud som skinnende Glas i det klare Maaneskin. Saaledes varede det ved, lige til Solen stod op. De smaa Alfer krøb da ind i Blomsterknopperne, og Vinden tog i deres Broer og Slotte, der da fløj hen i Luften som store Spindelvæv.

Johannes var nu kommen ud af Skoven, da en stærk Mandsstemme raabte bag ved ham: „Holla, Kammerat, hvorhen gælder Rejsen?“

„Ud i den vide Verden!“ sagde Johannes. „Jeg har hverken Fader eller Moder, er en fattig Knøs, men Vor Herre hjælper mig nok!“

„Jeg vil ogsaa ud i den vide Verden!“ sagde den fremmede Mand. „Skal vi to gøre Følgeskab?“

„Ja nok!“ sagde Johannes, og saa fulgtes de ad. De kom snart til at holde meget af hinanden, for de vare gode Mennesker begge to. Men Johannes mærkede nok, at den fremmede var meget klogere end han, han havde været næsten hele Verden rundt og vidste at fortælle om alt det mulige, der er til.

Solen var allerede højt oppe, da de satte sig under et stort Træ for at spise deres Frokost; i det samme kom der en gammel Kone. Oh, hun var saa gammel og gik ganske krum, støttede sig paa sin Krykkestok og havde

paa sin Ryg et Knippe Brænde, som hun havde samlet i Skoven. Hendes Forklæde var heftet op, og Johannes saa, at tre store Ris af Bregner og Pilekviste stak ud fra det. Idet hun var ganske nær ved dem, gled hendes ene Fod, hun faldt om og gav et højt Skrig, for hun havde brækket sit Ben, den stakkels gamle Kone.

Johannes vilde straks, at de skulde bære hende hjem, hvor hun boede, men den fremmede lukkede sin Vadsæk op, tog en Krukke frem og sagde, at han havde her en Salve, der straks kunde gøre hendes Ben helt og raskt, saa at hun selv kunde gaa hjem, og det som om hun aldrig havde brækket Benet. Men derfor vilde han ogsaa, at hun skulde forære ham de tre Ris, hun havde i sit Forklæde.

„Det er godt betalt!“ sagde den gamle og nikkede ganske underligt med Hovedet; hun vilde ikke saa meget gerne af med sine Ris, men det var heller ikke saa rart at ligge med Benet brækket; saa gav hun ham Risene, og lige saa snart han havde gnedet Salven paa Benet, rejste ogsaa den gamle Mutter sig op og gik meget raskere end før. Det kunde den Salve gøre. Men den var heller ikke at faa paa Apoteket.

„Hvad vil du med de Ris?“ spurgte Johannes nu sin Rejsekammerat.

„Det er tre pæne Urtekoste!“ sagde han, „dem kan jeg just lide, for jeg er en løjerlig Fyr!“

Saa gik de endnu et godt Stykke.

„Nej, hvor det trækker op!“ sagde Johannes og pegede ligefrem; „det er nogle forskrækkelige tykke Skyer!“

„Nej,“ sagde Rejsekammeraten, „det er ikke Skyer, det er Bjergene, de dejlige store Bjerge, hvor man kommer

helt op over Skyen i den friske Luft! Det er herligt, kan du tro! I Morgen ere vi vist saa langt ude i Verden!"

Det var ikke saa nær ved, som det saa ud; de behøvede en hel Dag at gaa, før de kom til Bjergene, hvor de sorte Skove vokste lige op mod Himlen, og hvor der var Stene lige saa store som en hel By; det vilde rigtignok blive en svær Tur at komme der helt over, men derfor gik ogsaa Johannes og Rejsekammeraten ind i et Værtshus for at hvile sig godt og samle Kræfter til Marchen i Morgen.

Nede i den store Skænkestue i Værtshuset vare saa mange Mennesker samlede, for der var en Mand, som gjorde Dukkekomedie; han havde just stillet sit lille Teater op, og Folk sad rundt omkring for at se den Komedie, men allerforrest havde en gammel, tyk Slagter taget Plads, og det den allerbedste; hans store Bulbider, uh, den saa glubsk ud, sad ved Siden af ham og gjorde store Øjne ligesom de andre.

Nu begyndte Komedien, og det var en pæn Komedie med en Konge og en Dronning, de sad paa en Fløjls Trone, havde Guldkroner paa Hovedet og lange Slæb paa Kjolerne, for det havde de Raad til. De nydeligste Trædukker med Glasøjne og store Knebelsbarter stod ved alle Døre og lukkede op og i, for at der kunde komme frisk Luft i Stuen. Det var just en dejlig Komedie, og den var slet ikke sørgelig, men lige idet Dronningen rejste sig op og gik hen ad Gulvet, saa — ja Gud maa vide, hvad den store Bulbider tænkte; men da den tykke Slagter ikke holdt paa ham, gjorde han et Spring lige ind paa Teatret, tog Dronningen midt i hendes tynde Liv, saa det sagde „knik, knak!" Det var ganske forskrækkeligt!

Den stakkels Mand, som gjorde den hele Komedie, blev saa forskrækket og saa bedrøvet for sin Dronning, for det var den allernydeligste Dukke, han havde, og nu havde den ækle Bulbider bidt Hovedet af hende; men da Folk siden gik bort, sagde den fremmede, han, som var kommen med Johannes, at han nok skulde gøre hende i Stand; og saa tog han sin Krukke frem og smurte Dukken med den Salve, han hjalp den stakkels gamle Kone med, da hun havde brækket sit Ben. Lige saa snart Dukken var smurt, blev den straks hel igen, ja, den kunde endogsaa selv røre alle sine Lemmer, man behøvede slet ikke at trække i Snoren; Dukken var som et levende Menneske, paa det nær, at den ikke kunde tale. Manden, som havde det lille Dukketeater, blev saa fornøjet, nu behøvede han slet ikke at holde paa den Dukke, den kunde jo danse af sig selv. Det var der ingen af de andre, der kunde.

Da det siden blev Nat, og alle Folkene i Værtshuset vare gaaede i Seng, var der een, der sukkede saa forskrækkelig dybt og blev saa længe ved, saa de alle sammen stod op for at se, hvem det kunde være. Manden, der havde gjort Komedie, gik hen til sit lille Teater, for det var derinde, at nogen sukkede. Alle Trædukkerne laa imellem hverandre, Kongen og alle Drabanterne, og det var dem, som sukkede saa ynkeligt og stirrede med deres store Glasøjne, for de vilde saa gerne blive smurt lidt ligesom Dronningen, at de ogsaa kunde komme til at røre sig af sig selv. Dronningen lagde sig lige ned paa sine Knæ og rakte sin dejlige Guldkrone i Vejret, mens hun bad: „Tag kun den, men smør min Gemal og mine Hoffolk!“ da kunde den stakkels Mand, der ejede

Komedien og alle Dukkerne ikke lade være at græde, for det gjorde ham virkelig saa ondt for dem; han lovede straks Rejsekammeraten, at han vilde give ham alle de Penge, han fik for sin Komedie næste Aften, naar han bare vilde smøre fire, fem af hans pæneste Dukker; men Rejsekammeraten sagde, at han forlangte slet ikke andet end den store Sabel, han havde ved sin Side, og da han fik den, smurte han seks Dukker, der straks dansede og det saa nydeligt, at alle Pigerne, de levende Menneskepiger, som saa derpaa, gav sig til at danse med. Kusken og Kokkepigen dansede, Tjeneren og Stuepigen, alle de fremmede, og Ildskuffen og Ildklemmen; men de to faldt om, lige idet de gjorde det første Spring, — jo, det var en lystig Nat. —

Næste Morgen gik Johannes med sin Rejsekammerat bort fra dem alle sammen og op ad de høje Bjerge og igennem de store Granskove. De kom saa højt op, at Kirketaarnene dybt under dem til sidst saa ud som smaa røde Bær, nede i alt det grønne, og de kunde se saa langt bort, mange, mange Mile, hvor de aldrig havde været. — Saa meget smukt af den dejlige Verden havde Johannes aldrig før set paa een Gang, og Solen skinnede saa varmt fra den friske blaa Luft, han hørte ogsaa Jægerne blæse paa Valdhorn inde mellem Bjergene, saa smukt og velsignet, at han fik Vandet i Øjnene af Glæde og kunde ikke lade være at sige: „Du gode Vor Herre! jeg kunde kysse dig, fordi du er saa god imod os alle sammen og har givet os al den Dejlighed, der er i Verden!“

Rejsekammeraten stod ogsaa med foldede Hænder og saa ud over Skoven og Byerne i det varme Solskin. I det samme klang det forunderligt dejligt over deres Hoveder,

de saa op i Vejret: en stor, hvid Svane svævede i Luften; den var saa smuk og sang, som de aldrig før havde hørt nogen Fugl synge; men det blev mere og mere svagt, den bøjede sit Hoved og sank ganske langsomt ned for deres Fødder, hvor den laa død, den smukke Fugl.

„To saa dejlige Vinger," sagde Rejsekammeraten, „saa hvide og store som de, Fuglen har, ere Penge værd, dem vil jeg tage med mig! kan du nu se, at det var godt, jeg fik en Sabel!" og saa hug han med eet Slag begge Vingerne af den døde Svane, dem vilde han beholde.

De rejste nu mange, mange Mile frem over Bjergene, til de til sidst foran sig saa en stor Stad med over hundrede Taarne, der skinnede som Sølv i Solskinnet; midt i Byen var et prægtigt Marmorslot, tækket med det røde Guld, og her boede Kongen.

Johannes og Rejsekammeraten vilde ikke straks gaa ind i Byen, men bleve i Værtshuset udenfor, at de kunde pynte sig, thi de vilde se pæne ud, naar de kom paa Gaden. Værten fortalte dem, at Kongen var saadan en god Mand, der aldrig gjorde noget Menneske noget, hverken det ene eller det andet, men at hans Datter, ja, Gud bevare os! det var en slem Prinsesse. Dejlighed havde hun nok af, ingen kunde være saa smuk og indtagende som hun, men hvad hjalp det, hun var en slem, ond Heks, der var Skyld i, at saa mange dejlige Prinser havde mistet deres Liv. — Alle Mennesker havde hun givet Lov at fri til hende; enhver kunde komme, enten han var en Prins eller en Stodder, det kunde være lige eet og det samme; han skulde bare gætte tre Ting, hun spurgte ham om; kunde han det, saa vilde hun gifte sig med ham, og han skulde være Konge over det hele Land, naar hendes Fa-

der døde; men kunde han ikke gætte de tre Ting, saa lod hun ham hænge eller halshugge, saa slem og ond var den dejlige Prinsesse. Hendes Fader, den gamle Konge, var saa bedrøvet derover, men han kunde ikke forbyde hende at være saa ond, for han havde een Gang sagt, han vilde aldrig have det mindste at gøre med hendes Kærester, hun kunde selv gøre, ligesom hun vilde. Hver Gang der kom en Prins og skulde gætte for at faa Prinsessen, saa kunde han ikke komme ud af det, og saa blev han hængt eller halshugget; de havde jo varet ham i Tide, han kunde lade være at fri. Den gamle Konge var saa bedrøvet over al den Sorg og Elendighed, at han en hel Dag om Aaret laa paa Knæ, med alle sine Soldater, og bad, at Prinsessen maatte blive god, men det vilde hun slet ikke. De gamle Koner, som drak Brændevin, farvede det ganske sort, før de drak det, saaledes sørgede de, og mere kunde de ikke gøre.

„Den hæslige Prinsesse!“ sagde Johannes, „hun skulde virkelig have Ris, det kunde hun have godt af. Bare jeg var den gamle Konge, hun skulde nok komme til at spytte røde Grise!“

I det samme hørte de Folk udenfor raabe Hurra. Prinsessen kom forbi, og hun var virkelig saa dejlig, at alle Folk glemte, hvor ond hun var, derfor raabte de Hurra. Tolv dejlige Jomfruer, alle sammen i hvide Silkekjoler, og med en Guldtulipan i Haanden, red paa kulsorte Heste ved Siden af hende; Prinsessen selv havde en kridhvid Hest, pyntet med Diamanter og Rubiner, hendes Ridedragt var af det pure Guld, og Pisken, hun havde i Haanden, saa ud, som den var en Solstraale; Guldkronen paa Hovedet var ligesom smaa Stjerner oppe fra Himlen, og

Kaaben var syet af over tusinde dejlige Sommerfuglevinger; alligevel var hun meget smukkere end alle hendes Klæder.

Da Johannes fik hende at se, blev han saa rød i sit Ansigt som et dryppende Blod, og han kunde knap sige et eneste Ord; Prinsessen saa jo ganske ud som den dejlige Pige med Guldkrone paa, han havde drømt om den Nat, hans Fader var død. Han fandt hende saa smuk og kunde ikke lade være at holde saa meget af hende. Det var bestemt ikke sandt, sagde han, at hun kunde være en ond Heks, der lod Folk hænge eller halshugge, naar de ikke kunde gætte, hvad hun forlangte af dem. „Enhver har jo Lov at fri til hende, endogsaa den fattigste Stodder, jeg vil virkelig gaa op paa Slottet! for jeg kan ikke lade være!“

De sagde alle sammen, at det skulde han ikke gøre, det vilde bestemt gaa ham ligesom alle de andre. Rejsekammeraten raadede ham ogsaa derfra, men Johannes mente, det gik nok godt, børstede sine Sko og sin Kjole, vadskede Ansigt og Hænder, kæmmede sit smukke, gule Haar og gik saa ganske alene ind til Byen og op paa Slottet.

„Kom ind!“ sagde den gamle Konge, da Johannes bankede paa Døren.

Johannes lukkede op, og den gamle Konge, i Slaabrok og broderede Tøfler, kom ham i Møde, Guldkronen havde han paa Hovedet, Scepteret i den ene Haand og Guldæblet i den anden.

„Bi lidt!“ sagde han og fik Æblet op under Armen for at kunne række Johannes Haanden. Men saa snart han fik at høre, det var en Frier, begyndte han saaledes at

græde, at baade Scepter og Æble faldt paa Gulvet, og han maatte tørre Øjnene i sin Slaabrok. Den stakkels gamle Konge!

„Lad være!“ sagde han, „det gaar dig galt ligesom alle de andre. Nu skal du bare se!“ saa førte han Johannes ud i Prinsessens Lysthave; der saa forskrækkeligt ud! Oppe i hvert Træ hang tre, fire Kongesønner, der havde friet til Prinsessen, men ikke kunnet gætte de Ting, hun havde sagt dem. Hver Gang det blæste, ranglede alle Knoglerne, saa de smaa Fugle bleve forskrækkede og turde aldrig komme ind i den Have; alle Blomsterne vare bundne op med Menneskeben, og i Urtepotterne stod Dødningehoveder og grinte. Det var rigtignok en Have for en Prinsesse.

„Her kan du se!“ sagde den gamle Konge, „det vil gaa dig ligesom alle de andre, du her ser, lad derfor heller være! Du gør mig virkelig ulykkelig, for jeg tager mig det saa nær!“

Johannes kyssede den gode, gamle Konge paa Haanden og sagde, det gik nok godt, for han holdt saa meget af den dejlige Prinsesse.

I det samme kom Prinsessen selv med alle sine Damer ridende ind i Slotsgaarden, de gik derfor ud til hende og sagde god Dag. Hun var rigtignok dejlig, rakte Johannes Haanden, og han holdt endnu meget mere af hende end før, hun kunde bestemt ikke være en slem, ond Heks, som alle Folk sagde om hende. De gik op i Salen, og de smaa Pager præsenterede Syltetøj og Pebernødder for dem, men den gamle Konge var saa bedrøvet, han kunde slet ikke spise noget, og Pebernødderne vare ham ogsaa for haarde.

Gengivelse efter Træsnittet i den tyske Originaludgave 1848

Det blev nu bestemt, at Johannes skulde komme igen op paa Slottet næste Morgen, da vilde Dommerne og hele Raadet være forsamlede og høre, hvorledes han kom ud af det med at gætte. Kom han godt ud af det, saa skulde han endnu komme to Gange til, men der var endnu aldrig nogen, som havde gættet den første Gang, og saa maatte de miste Livet.

Johannes var slet ikke bedrøvet for, hvorledes det vilde gaa ham, han var just fornøjet, tænkte kun paa den dejlige Prinsesse og troede ganske vist, at den gode Gud nok hjalp ham, men hvorledes, det vidste han slet ikke og vilde heller ikke tænke derpaa. Han dansede hen ad Landevejen, da han gik tilbage til Værtshuset, hvor Rejsekammeraten ventede paa ham.

Johannes kunde ikke blive færdig med at fortælle, hvor nydelig Prinsessen havde været imod ham, og hvor dejlig hun var; han længtes allerede saa meget efter den næste Dag, han skulde derind paa Slottet og forsøge sin Lykke med at gætte.

Men Rejsekammeraten rystede med Hovedet og var ganske bedrøvet. „Jeg holder saa meget af dig!“ sagde han, „vi kunde endnu have været længe sammen, og nu skal jeg allerede miste dig! Du stakkels kære Johannes, jeg kunde gerne græde, men jeg vil ikke forstyrre din Glæde den sidste Aften maaske, vi ere sammen. Vi ville være lystige, rigtig lystige; i Morgen, naar du er borte, har jeg Lov til at græde!“

Alle Folk inde i Byen havde straks faaet at vide, at der var kommet en ny Frier til Prinsessen, og der var derfor en stor Bedrøvelse. Komediehuset blev lukket, alle Kagekonerne bandt sort Flor om deres Sukkergrise, Kon-

gen og Præsterne laa paa Knæ i Kirken, der var saadan en Bedrøvelse, for det kunde jo ikke gaa Johannes bedre, end det var gaaet alle de andre Friere.

Ud paa Aftenen lavede Rejsekammeraten en stor Bolle Punch og sagde til Johannes, at nu skulde de være rigtig lystige og drikke Prinsessens Skaal. Men da Johannes havde drukket to Glas, blev han saa søvnig, det var ham ikke muligt at holde Øjnene oppe, han maatte falde i Søvn. Rejsekammeraten løftede ham ganske sagte op fra Stolen og lagde ham hen i Sengen, og da det saa blev mørk Nat, tog han de to store Vinger, han havde hugget af Svanen, bandt dem fast paa sine Skuldre, det største Ris, han havde faaet af den gamle Kone, der faldt og brækkede Benet, stak han i sin Lomme, lukkede Vinduet op og fløj saa ind over Byen, lige hen til Slottet, hvor han satte sig i en Krog oppe under det Vindue, der gik ind til Prinsessens Sovekammer.

Det var ganske stille i hele Byen; nu slog Klokken tre Kvarter til tolv, Vinduet gik op, og Prinsessen fløj i en stor, hvid Kaabe og med lange, sorte Vinger hen over Byen, ud til et stort Bjerg; men Rejsekammeraten gjorde sig usynlig, saaledes at hun slet ikke kunde se ham, fløj bag efter og piskede paa Prinsessen med sit Ris, saa at der ordentlig kom Blod, hvor han slog. Uh, det var en Fart helt igennem Luften, Vinden tog i hendes Kaabe, der bredte sig ud til alle Sider ligesom et stort Skibssejl, og Maanen skinnede igennem den.

„Hvor det hagler! hvor det hagler!“ sagde Prinsessen ved hvert Slag, hun fik af Riset, og det kunde hun have godt af. Endelig kom hun da ud til Bjerget og bankede paa. Det rullede ligesom Torden, idet Bjerget aabnede

sig, og Prinsessen gik derind, Rejsekammeraten fulgte med, for slet ingen kunde se ham, han var usynlig. De gik gennem en stor, lang Gang, hvor Væggene gnistrede ganske forunderligt, det var over tusinde gloende Edderkopper, der løb op og ned ad Muren og lyste ligesom Ild.

Nu kom de i en stor Sal, bygget af Sølv og Guld, Blomster, saa store som Solsikker, røde og blaa, skinnede fra Væggene, men ingen kunde plukke de Blomster, for Stilkene vare fæle, giftige Slanger, og Blomsterne vare Ild, der stod dem ud af Munden. Hele Loftet var besat med skinnende Sankt-Hans-Orme og himmelblaa Flagermus, der slog med de tynde Vinger; det saa ganske forunderligt ud. Midt paa Gulvet var en Trone, baaren af fire Hestebenrade, som havde Seletøj af de røde Ild-Edderkopper, Tronen selv var af mælkehvidt Glas, og Puderne til at sidde paa vare smaa, sorte Mus, der bed hinanden i Halen. Oven over den var et Tag af rosenrødt Spindelvæv, besat med de nydeligste smaa, grønne Fluer, der skinnede som Ædelstene. Midt paa Tronen sad en gammel Trold, med Krone paa det stygge Hoved og et Scepter i Haanden. Han kyssede Prinsessen paa hendes Pande, lod hende sidde ved Siden af sig paa den kostbare Trone, og nu begyndte Musikken. Store, sorte Græshopper spillede paa Mundharpe, og Uglen slog sig selv paa Maven, for den havde ingen Tromme. Det var en løjerlig Koncert.

Smaa bitte Nisser, med en Lygtemand paa Huen, dansede rundt i Salen. Ingen kunde se Rejsekammeraten, han havde stillet sig lige bag ved Tronen og hørte og saa alle Ting. Hoffolkene, som nu ogsaa kom ind, vare

saa pæne og fornemme, men den, der rigtig kunde se, mærkede nok, hvorledes de havde det. Det var ikke andet end Kosteskafter med Kaalhoveder paa, som Trolden havde hekset Liv i og givet de broderede Klæder. Men det kunde jo ogsaa være det samme, de brugtes kun til Stads.

Da der nu var danset noget, fortalte Prinsessen til Trolden, at hun havde faaet en ny Frier, og spurgte derfor, hvad hun vel skulde tænke paa at spørge ham om næste Morgen, naar han kom op paa Slottet.

„Hør!“ sagde Trolden, „nu skal jeg sige dig noget! Du skal tage noget meget let, for saa falder han slet ikke paa det. Tænk du paa din ene Sko. Det gætter han ikke. Lad saa Hovedet hugge af ham, men glem ikke, naar du i Morgen Nat kommer herud igen til mig, at bringe mig hans Øjne, for dem vil jeg spise!“

Prinsessen nejede ganske dybt og sagde, hun skulde ikke glemme Øjnene.

Trolden lukkede nu Bjerget op, og hun fløj hjem igen, men Rejsekammeraten fulgte med og pryglede hende saa stærkt med Riset, at hun sukkede ganske dybt over det stærke Hagelvejr og skyndte sig alt hvad hun kunde med at komme igennem Vinduet ind i sit Sovekammer; men Rejsekammeraten fløj tilbage til Kroen, hvor Johannes endnu sov, løste sine Vinger af og lagde sig saa ogsaa paa Sengen, for han kunde sagtens være træt.

Det var ganske tidligt paa Morgenen, da Johannes vaagnede, Rejsekammeraten stod ogsaa op og fortalte, at han i Nat havde drømt en meget underlig Drøm om Prinsessen og hendes ene Sko, og bad ham derfor endelig at spørge, om Prinsessen ikke skulde have tænkt paa sin ene Sko.

For det var jo det, han havde hørt af Trolden inde i Bjerget, men han vilde ikke fortælle Johannes noget derom, men bad ham bare at spørge, om hun havde tænkt paa sin ene Sko.

„Jeg kan lige saa godt spørge om det ene, som om det andet," sagde Johannes, „maaske kan det være ganske rigtigt, hvad du har drømt, for jeg tror nu alle Tider, Vor Herre hjælper mig nok! Men jeg vil dog sige dig Farvel, for gætter jeg galt, faar jeg dig aldrig mere at se!"

Saa kyssede de hinanden, og Johannes gik ind til Byen og op paa Slottet.

Hele Salen var ganske fyldt med Mennesker, Dommerne sad i deres Lænestole og havde Ederdunsdyner under Hovedet, for de havde saa meget at tænke paa. Den gamle Konge stod op og tørrede sine Øjne i et hvidt Lommetørklæde.

Nu traadte Prinsessen ind, hun var endnu meget dejligere end i Gaar og hilsede saa kærligt til dem alle sammen, men Johannes gav hun Haanden og sagde: „God Morgen, du!"

Nu skulde Johannes til at gætte, hvad hun havde tænkt paa. Gud, hvor hun saa venligt paa ham, men lige idet hun hørte ham sige det ene Ord: Sko, blev hun kridhvid i Ansigtet og rystede over sin hele Krop, men det kunde ikke hjælpe hende noget, for han havde gættet rigtigt.

Hille den! hvor den gamle Konge blev glad; han slog en Kolbøtte, saa det stod efter, og alle Folk klappede i Hænderne for ham og for Johannes, der nu havde gættet rigtigt den første Gang.

Rejsekammeraten straalede af Fornøjelse, da han fik

at vide, hvor godt det var gaaet af; men Johannes lukkede sine Hænder sammen og takkede den gode Gud, der vist nok vilde hjælpe ham igen de to andre Gange. Næste Dag skulde der allerede gættes igen.

Aftenen gik ligesom den i Gaar. Da Johannes sov, fløj Rejsekammeraten efter Prinsessen ud til Bjerget og pryglede hende endnu stærkere end forrige Gang, for nu havde han taget to Ris; ingen fik ham at se, og han hørte alle Ting.

Prinsessen vilde tænke paa sin Handske, og det fortalte han til Johannes, ligesom om det var en Drøm; Johannes kunde da nok gætte rigtigt, og der blev saadan en Glæde paa Slottet.

Hele Hoffet slog Kolbøtter, ligesom de havde set Kongen gøre den første Gang; men Prinsessen laa paa Sofaen og vilde ikke sige et eneste Ord.

Nu kom det an paa, om Johannes kunde gætte den tredie Gang. Gik det godt, skulde han jo have den dejlige Prinsesse og arve det hele Kongerige, naar den gamle Konge døde; gættede han galt, saa skulde han miste sit Liv, og Trolden vilde spise hans smukke blaa Øjne.

Aftenen før gik Johannes tidlig i sin Seng, læste sin Aftenbøn og sov saa ganske roligt; men Rejsekammeraten spændte Vingerne paa sin Ryg, bandt Sabelen ved sin Side og tog alle tre Ris med sig og fløj saa til Slottet.

Det var ganske bælgmørk Nat, det stormede, saa Tagstenene fløj af Husene, og Træerne inde i Haven, hvor Benradene hang, svajede ligesom Siv, naar det blæste; det lynede hvert Øjeblik, og Tordenen rullede, ligesom om det kun var et eneste Skrald, der varede hele

Natten. Nu slog Vinduet op, og Prinsessen fløj ud; hun var saa bleg som en død, men hun lo ad det onde Vejr, syntes, det var ikke stærkt nok, hendes hvide Kaabe hvirvlede rundt i Luften ligesom et stort Skibssejl, men Rejsekammeraten piskede hende saadan med sine tre Ris, saa Blodet dryppede ned paa Jorden, og hun til sidst næppe kunde flyve længer. Endelig kom hun da ud til Bjerget.

„Det hagler og stormer," sagde hun; „aldrig har jeg været ude i saadant et Vejr."

„Man kan ogsaa faa for meget af det gode," sagde Trolden.

Nu fortalte hun ham, at Johannes ogsaa havde gættet rigtigt anden Gang; gjorde han nu det samme i Morgen, da havde han vundet, og hun kunde aldrig mere komme ud til ham i Bjerget, skulde aldrig kunne gøre saadanne Troldkunster som før; derfor var hun ganske bedrøvet.

„Han skal ikke kunne gætte," sagde Trolden, „jeg skal nok finde paa noget, han aldrig har tænkt paa! eller ogsaa maa han være en større Troldmand end jeg. Men nu ville vi være lystige!" og saa tog han Prinsessen i begge Hænder, og de dansede rundt med alle de smaa Nisser og Lygtemænd, der vare i Stuen; de røde Edderkopper sprang lige saa lystigt op og ned ad Væggen, det saa ud, som Ildblomsterne gnistrede.

Uglen slog paa Tromme, Faarekyllingerne peb, og de sorte Græshopper blæste paa Mundharpe. Det var et lystigt Bal! —

Da de nu havde danset længe nok, maatte Prinsessen hjem, for ellers kunde hun blive savnet paa Slottet; Trol-

den sagde, han nok vilde følge hende, saa vare de dog saa længe sammen endnu.

De fløj da af Sted i det onde Vejr, og Rejsekammeraten sled sine tre Ris op paa deres Rygstykker; aldrig havde Trolden været ude i saadant et Hagelvejr. Uden for Slottet sagde han Farvel til Prinsessen og hviskede i det samme til hende: „Tænk paa mit Hoved," men Rejsekammeraten hørte det nok, og lige i det Øjeblik Prinsessen smuttede igennem Vinduet ind i sit Sovekammer, og Trolden vilde vende om igen, greb han ham i hans lange, sorte Skæg og hug med Sablen hans ækle Troldhoved af lige ved Skuldrene, saa Trolden ikke engang fik det selv at se; Kroppen kastede han ud i Søen til Fiskene, men Hovedet dukkede han kun ned i Vandet og bandt det saa ind i sit Silkelommetørklæde, tog det med hjem i Værtshuset og lagde sig til at sove.

Næste Morgen gav han Johannes Lommetørklædet, men sagde, han ikke maatte løse det op, før Prinsessen spurgte, hvad det var, hun havde tænkt paa.

Der var saa mange Mennesker i den store Sal paa Slottet, at de stod op paa hverandre ligesom Radiser, der ere bundne i et Knippe. Raadet sad i deres Stole med de bløde Hovedpuder, og den gamle Konge havde ny Klæder paa, Guldkronen og Scepteret var poleret, det saa stadseligt ud; men Prinsessen var ganske bleg og havde en kulsort Kjole paa, ligesom hun skulde til Begravelse.

„Hvad har jeg tænkt paa?" sagde hun til Johannes, og straks løste han Lommetørklædet op og blev selv ganske forskrækket, da han saa det fæle Troldhoved. Det gøs i alle Mennesker, for det var forskrækkeligt at se,

men Prinsessen sad ligesom et Stenbillede og kunde ikke sige et eneste Ord; til sidst rejste hun sig op og gav Johannes Haanden, for han havde jo gættet rigtigt; hun saa hverken paa den ene eller den anden, men sukkede ganske dybt: „Nu er du min Herre! I Aften vil vi holde Bryllup!“

„Det kan jeg lide!“ sagde den gamle Konge, „saaledes skal vi have det!“

Alle Folk raabte Hurra, Vagtparaden gjorde Musik i Gaderne, Klokkerne ringede, og Kagekonerne tog det sorte Flor af deres Sukkergrise, for nu var der Glæde.

Tre hele stegte Okser, fyldte med Ænder og Høns, bleve satte midt paa Torvet, enhver kunde der skære sig et Stykke; i Vandspringene sprang den dejligste Vin, og købte man en Skillings Kringle hos Bageren, fik man seks store Boller i Tilgift og det Boller med Rosiner i.

Om Aftenen var hele Byen illumineret, og Soldaterne skød med Kanoner, og Drengene med Knaldperler, og der blev spist og drukket, klinket og sprunget oppe paa Slottet, alle de fornemme Herrer og dejlige Frøkener dansede med hverandre; man kunde langt borte høre, hvor de sang:

„Her er' saa mange smukke Piger,
som vil ha'e dem en Svingom,
de begærer Tamburmarchen,
smukke Pige, vend dig om.
Danser og tramper,
saa Skosaalerne falde a'!“

Men Prinsessen var jo en Heks endnu og holdt slet ikke noget af Johannes; det huskede Rejsekammeraten

paa, og derfor gav han Johannes tre Fjer af Svanevingerne og en lille Flaske med nogle Draaber i, sagde til ham, at han skulde lade sætte ved Brudesengen et stort Kar, fyldt med Vand, og naar da Prinsessen vilde stige op i Sengen, skulde han give hende et lille Stød, saa hun faldt ned i Vandet, hvor han skulde dukke hende tre Gange, efter først at have kastet Fjerene og Draaberne deri, saa vilde hun blive fri for sin Trolddom og komme til at holde saa meget af ham.

Johannes gjorde alt, hvad Rejsekammeraten havde raadet ham; Prinsessen skreg ganske højt, idet han dukkede hende ned under Vandet, og sprællede ham under Hænderne som en stor, kulsort Svane med gnistrende Øjne; da hun anden Gang kom op over Vandet igen, var Svanen hvid, paa en eneste sort Ring nær, den havde om Halsen. Johannes bad fromt til Vor Herre og lod Vandet tredie Gang spille hen over Fuglen, og i samme Øjeblik forvandledes den til den dejligste Prinsesse. Hun var endnu smukkere end før og takkede ham med Taarer i sine dejlige Øjne, fordi han havde hævet hendes Fortryllelse.

Næste Morgen kom den gamle Konge med hele sin Hofstat, og der var en Gratuleren til langt op paa Dagen; allersidst kom da Rejsekammeraten, han havde sin Stok i Haanden og Vadsækken paa Nakken. Johannes kyssede ham saa mange Gange, sagde, han maatte ikke rejse bort, han skulde blive hos ham, thi han var jo Skyld i hele hans Lykke. Men Rejsekammeraten rystede med Hovedet og sagde saa mildt og venligt: „Nej, nu er min Tid omme. Jeg har kun betalt min Gæld. Kan du huske den døde Mand, de onde Mennesker vilde gøre Fortræd.

Du gav alt, hvad du ejede, for at han kunde have Ro i sin Grav. Den døde er jeg!"

I det samme var han borte. —

Brylluppet varede nu en hel Maaned, Johannes og Prinsessen holdt saa meget af hinanden, og den gamle Konge levede mange fornøjede Dage og lod deres smaa bitte Børn ride Ranke paa sit Knæ og lege med sit Scepter; men Johannes var Konge over hele Riget.

LYKKENS GALOCHER

I. EN BEGYNDELSE

Det var i Kjøbenhavn, paa Østergade i et af Husene ikke langt fra Kongens Nytorv, at der var stort Selskab, for det maa man have imellem, saa er det gjort, og saa kan man blive inviteret igen. Den ene Halvdel af Selskabet sad allerede ved Spillebordene, og den anden Halvdel ventede paa, hvad der skulde komme ud af Fruens: „Ja, nu skulde vi se til at finde paa noget!“ Saa vidt var man, og Samtalen gik, som den kunde. Blandt andet faldt ogsaa Talen paa Middelalderen, enkelte ansaa denne for langt bedre end vor Tid, ja, Justitsraad Knap forsvarede saa ivrig denne Mening, at Fruen straks holdt med ham, og begge ivrede da mod Ørsteds Ord i Almanakken om gamle og ny Tider, hvori vor Tidsalder i det væ-

sentlige sættes øverst. Justitsraaden ansaa Kong Hans's Tid for den dejligste og allerlykkeligste.

Under al den Snak for og imod, der ikke blev afbrudt uden et Øjeblik ved Avisen, der kom, men hvori der ikke stod noget, som var værd at læse, ville vi gaa ud i det forreste Værelse, hvor Overtøj, Stokke, Paraplyer og Galocher havde Plads. Her sad to Piger, en ung og en gammel; man skulde tro, at de vare komne for at følge deres Herskab, en eller anden gammel Frøken eller Enkefrue, men saa man lidt nøjere paa dem, saa begreb man snart, at de ikke vare almindelige Tjenestepiger, dertil vare deres Hænder for fine, deres Holdning og hele Bevægelse for kongelig, for det var den, og Klæderne havde ogsaa et ganske eget dristigt Snit. Det var to Feer, den yngste var vel ikke Lykken selv, men en af hendes Kammerjomfruers Kammerpiger, der bringe de mindre Lykkens Gaver omkring, den ældre saa saa inderlig alvorlig ud, det var Sorgen, hun gaar altid selv i egen høje Person sine Ærinder, saa ved hun, at de blive vel udførte.

De fortalte hinanden, hvor de denne Dag havde været; hun, som var Kammerjomfruens Kammerpige hos Lykken, havde endnu kun besørget nogle ubetydelige Ærinder, hun havde, sagde hun, frelst en ny Hat fra Regnskyl, skaffet en ærlig Mand en Hilsen af et fornemt Nul og saadant noget, men hvad hun endnu havde tilbage var noget ganske ualmindeligt.

„Jeg maa da fortælle," sagde hun, „at det er min Fødselsdag i Dag, og til Ære for denne er mig betroet et Par Galocher, som jeg skal bringe Menneskeheden. Disse Galocher have den Egenskab, at enhver, som faar dem

paa, øjebliklig er paa det Sted eller i den Tid, hvor han helst vil være, ethvert Ønske med Hensyn til Tid eller Sted bliver straks opfyldt, og Mennesket saaledes endelig engang lykkelig hernede!"

„Jo, det kan du tro!" sagde Sorgen, „han bliver saare ulykkelig og velsigner det Øjeblik, han igen er fri for Galocherne!"

„Hvor vil du hen!" sagde den anden, „nu stiller jeg dem her ved Døren, en tager fejl og bliver den lykkelige!"

Se, det var den Samtale.

II. HVORLEDES DET GIK JUSTITSRAADEN

Det var sildigt; Justitsraad Knap, fordybet i Kong Hans's Tid, vilde hjem, og nu var det ham styret saa, at han, i Stedet for sine Galocher, fik Lykkens paa og traadte ud paa Østergade; men han var ved Galochernes Tryllekraft traadt tilbage i Kong Hans's Tid, og derfor satte han Foden lige ud i Dynd og Mudder paa Gaden, eftersom der i de Tider endnu ikke fandtes Brolægning.

„Det er jo forfærdeligt, hvor sølet her er!“ sagde Justitsraaden. „Hele Fortovet er væk, og alle Lygterne slukkede!“

Maanen var endnu ikke kommen højt nok op, Luften desuden temmelig tyk, saa alt rundt om flød hen i Mørke. Paa det nærmeste Hjørne hang imidlertid en Lanterne foran et Madonnabillede, men den Lysning var saa godt som ingen, han bemærkede den først, idet han stod lige derunder, og hans Øjne faldt paa det malede Billede med Moderen og Barnet.

„Det er nok,“ tænkte han, „et Kunstkabinet, hvor de have glemt at tage Skiltet ind!“

Et Par Mennesker, i Tidsalderens Dragt, gik ham forbi.

„Hvordan var det, de saa ud! de kom nok fra Maskerade!“

Med eet lød Trommer og Piber, stærke Blus lyste; Justitsraaden standsede og saa nu et forunderligt Tog komme forbi. Allerforrest gik en hel Trop Trommeslagere, som ret artigt behandlede deres Instrument, dem fulgte Drabanter med Buer og Armbøsser. Den fornemste i Toget var en gejstlig Mand. Forbavset spurgte Justitsraaden, hvad dette havde at betyde, og hvo denne Mand var.

„Det er Sjællands Biskop!“ svarede man.

„Herre Gud, hvad gaar der af Bispen?“ sukkede Justitsraaden og rystede med Hovedet, Bispen kunde det dog umuligt være. Grundende herover og uden at se til højre eller venstre gik Justitsraaden gennem Østergade og over Højbroplads. Broen til Slotspladsen var ikke at finde, han skimtede en sid Aabred og stødte endelig her paa to Karle, der laa med en Baad.

„Vil Herren sættes over paa Holmen?“ spurgte de.

„Over paa Holmen?“ sagde Justitsraaden, der jo ikke vidste, i hvilken Tidsalder han vandrede, „jeg vil ud paa Christianshavn i lille Torvegade!“

Karlene saa paa ham.

„Sig mig bare, hvor Broen er!“ sagde han. „Det er skændigt, her ingen Lygter ere tændte, og saa er det et Søle, som om man gik i en Mose!“

Jo længer han talte med Baadsmændene, desto uforstaaeligere bleve de ham.

„Jeg forstaar ikke jeres Bornholmsk!“ sagde han til sidst vred og vendte dem Ryggen. Broen kunde han ikke finde; Rækværk var der heller ikke. „Det er en Skandale,

som her ser ud!" sagde han. Aldrig havde han fundet sin Tidsalder elendigere end denne Aften. „Jeg tror, jeg vil tage en Droske!" tænkte han, men hvor vare Droskerne? Ingen var at se. „Jeg faar gaa tilbage til Kongens Nytorv, der holde vel Vogne, ellers kommer jeg nok aldrig ud paa Christianshavn!"

Nu gik han da til Østergade og var næsten igennem den, idet Maanen kom frem.

„Herre Gud, hvad er det for et Stillads, de har stillet op!" sagde han ved at se Østerport, som paa den Tid havde Plads for Enden af Østergade.

Endelig fandt han en Laage, og gennem denne kom han ud paa vort Nytorv, men det var en stor Enggrund; enkelte Buske struttede frem, og tværs over Engen gik en bred Kanal eller Strøm. Nogle usle Træboder for de hallandske Skippere, efter hvilke Stedet havde Navnet Hallandsaas, laa paa den modsatte Bred.

„Enten ser jeg *Fata Morgana*, som man kalder det, eller jeg er fuld!" jamrede Justitsraaden. „Hvad er dog dette! hvad er dog dette!"

Han vendte om igen i den faste Tro, at han var syg; idet han kom ind i Gaden, saa han lidt nøjere paa Husene, de fleste vare Bindingsværk, og mange havde kun Straatag.

„Nej, jeg er slet ikke vel!" sukkede han, „og jeg drak dog kun eet Glas Punch; men jeg kan ikke taale det! og det var ogsaa inderligt galt at give os Punch og varm Laks; det skal jeg ogsaa sige Agentinden! Skulde jeg gaa tilbage igen og lade dem vide, hvorledes jeg har det? men det er saa flovt! og mon de ere oppe endnu!"

Han søgte efter Gaarden, men den var ikke til at finde.

„Det er dog forfærdeligt! jeg kan ikke kende Østergade igen! ikke een Butik er der! gamle, elendige Rønner ser jeg, som om jeg var i Roskilde eller Ringsted! Ak, jeg er syg! det kan ikke hjælpe at genere sig! Men hvor i Verden er dog Agentens Gaard? Den er ikke sig selv mere! men derinde ere dog Folk oppe; ak! jeg er ganske vist syg!"

Nu stødte han paa en halvaaben Dør, hvor Lyset faldt ud igennem Sprækken. Det var et af den Tids Herbergersteder, en Art Ølhus. Stuen havde Udseende af de holstenske Diler; en Del Godtfolk, bestaaende af Skippere, kjøbenhavnske Borgere og et Par lærde sad her i dyb Diskurs ved deres Krus og gav kun liden Agt paa ham, som traadte ind.

„Om Forladelse!" sagde Justitsraaden til Værtinden, som kom hen imod ham, „jeg har faaet saa inderlig ondt! vil De ikke skaffe mig en Droske ud til Christianshavn!"

Konen saa paa ham og rystede med Hovedet; derpaa tiltalte hun ham i det tyske Sprog. Justitsraaden antog, at hun ikke kunde den danske Tunge, og fremførte derfor sit Ønske paa Tysk; dette tilligemed hans Dragt bestyrkede Konen i, at han var en Udlænding; at han befandt sig ilde, begreb hun snart og gav ham derfor et Krus Vand, rigtignok noget brak, det var hentet ude fra Brønden.

Justitsraaden støttede sit Hoved paa sin Haand, trak Vejret dybt og grundede over alt det sælsomme omkring sig.

„Er det „Dagen" for i Aften?" spurgte han for at sige noget, idet han saa Konen flytte et stort Papir.

Hun forstod ikke, hvad han mente, men rakte ham

Bladet, det var et Træsnit, der viste et Luftsyn, set udi den Stad Cøln.

„Det er meget gammelt!“ sagde Justitsraaden og blev ganske oprømt ved at træffe paa saadant et gammelt Stykke. „Hvor er De dog kommen over det sjældne Blad? Det er meget interessant, skønt det hele er en Fabel! man forklarer slige Luftsyn ved, at det er Nordlys, man har set; rimeligvis fremkomme de ved Elektriciteten!“

De, som sad nærmest og hørte hans Tale, saa forundrede paa ham, og en af dem rejste sig, tog ærbødigt Hatten af og sagde med den alvorligste Mine: „I er vist en meget lærd Mand, Monsieur!“

„O nej!“ sagde Justitsraaden, „jeg kan tale med om eet og andet, som man jo skal kunne det!“

„*Modestia* er en skønne Dyd!“ sagde Manden, „iøvrigt maa jeg sige til eders Tale, *mihi secus videtur*, dog suspenderer jeg gerne her mit *Judicium!*“

„Tør jeg ikke spørge, hvem jeg har den Fornøjelse at tale med?“ spurgte Justitsraaden.

„Jeg er Baccalaureus udi den hellige Skrift!“ svarede Manden.

Dette Svar var Justitsraaden nok, Titlen svarede her til Dragten; det er vist, tænkte han, en gammel Landsbyskolemester, en aparte Fyr, som man endnu kan træffe dem oppe i Jylland.

„Her er vel ikke *locus docendi*,“ begyndte Manden, „dog beder jeg, I vil bemøje eder med at tale! I har en stor Læsning vist i de gamle!“

„O ja, saamænd!“ svarede Justitsraaden, „jeg læser gerne gamle nyttige Skrifter, men jeg kan ogsaa godt

lide de nyere, kun ikke „Hverdagshistorierne“, dem have vi nok af i Virkeligheden!“

„Hverdagshistorier?“ spurgte vor Baccalaureus.

„Ja, jeg mener disse ny Romaner, man har.“

„Oh,“ smilede Manden, „der er dog et stort Snille i dem, og de læses ved Hoffet; Kongen ynder særdeles Romanen om Hr. Iffvent og Hr. Gaudian, der handler om Kong Artur og hans Kæmper ved det runde Bord, han har skæmtet derover med sine høje Herrer!“*)

„Ja, den har jeg ikke læst endnu!“ sagde Justitsraaden, „det maa være en ganske ny en, Heiberg har ladet udkomme!“

„Nej,“ svarede Manden, „den er ikke udkommen ved Heiberg, men ved Godfred von Ghemen!“

„Saa det er Forfatteren!“ sagde Justitsraaden, „det er et meget gammelt Navn! det er jo den første Bogtrykker, der har været i Danmark!“

„Ja, det er vor første Bogtrykker!“ sagde Manden. Saaledes gik det ganske godt; nu talte en af de gode Borgermænd om den særdeles Pestilentse, der havde regeret for et Par Aar siden, og mente den i 1484; Justitsraaden antog, at det var Kolera, Talen var om, og saa gik Diskursen ret godt. Fribytterkrigen 1490 laa saa nær, at den maatte berøres, de engelske Fribyttere havde taget Skibene paa Reden, sagde de; og Justitsraaden, der ret havde levet sig ind i Begivenheden 1801, stemte fortræffeligt i med mod Engelskmanden. Den øvrige Tale

*) Holberg fortæller i sin Danmarks Riges Historie, at Kong Hans en Dag, da han havde læst i Romanen om Kong Artur, skæmtede med den bekendte Otto Rud, som han holdt meget af: „Hr. Iffvent og Hr. Gaudian, som jeg finder udi denne Bog, have været mærkelige Riddere, saadanne Riddere finder man nu omstunder ikke mere!“ hvortil Otto Rud svarede: „Hvis der var mange saadanne Konger, som Kong Artur, skulde der vel ogsaa findes mange Riddere, som Hr. Iffvent og Hr. Gaudian!“

derimod gik ikke saa vel, hvert Øjeblik blev det gensidig Bedemandsstil; den gode Baccalaureus var alt for uvidende, og Justitsraadens simpleste Ytringer klang ham igen for dristige og for fantastiske. De saa paa hinanden, og blev det alt for galt, saa talte Baccalaureus Latin, idet han saa troede bedre at blive forstaaet, men det hjalp dog ikke.

„Hvorledes er det med Dem?“ spurgte Værtinden og trak Justitsraaden i Ærmet; nu kom hans Besindelse tilbage, for, imedens han talte, havde han rent glemt alt, hvad der var gaaet forud.

„Herre Gud, hvor er jeg!“ sagde han og svimlede ved at betænke det.

„Claret ville vi drikke! Mjød og Bremer Øl,“ raabte en af Gæsterne, „og I skal drikke med!“

To Piger kom ind, den ene havde to Kulører i Huen. De skænkede og nejede; Justitsraaden løb det iskoldt ned ad Ryggen.

„Hvad er dog dette! hvad er dog dette!“ sagde han, men han maatte drikke med dem; de tog ganske artigt fat paa den gode Mand, han var meget fortvivlet, og da en af dem sagde, at han var drukken, tvivlede han aldeles ikke paa Mandens Ord, bad dem bare om at skaffe sig en Droske, og saa troede de, han talte moskovitisk.

Aldrig havde han været i saa raat og simpelt Selskab; man skulde tro, at Landet var gaaet tilbage i Hedendømmet, mente han, „det er det skrækkeligste Øjeblik i mit Liv!“ men i det samme fik han den Tanke, at han vilde bukke sig ned under Bordet, krybe hen til Døren, og saa se til at slippe ud, men idet han var ved Udgangen, mærkede de andre, hvad han havde for, de greb ham ved

Benene, og da, til hans gode Lykke, gik Galocherne af, og — med disse, hele Trylleriet.

Justitsraaden saa ganske tydelig foran sig en klar Lygte brænde, og bag denne laa en stor Gaard; han kendte den og Nabogaardene, det var paa Østergade, saaledes som vi alle kende den, han laa med Benene hen imod en Port, og lige overfor sad Vægteren og sov.

„Du min Skaber, har jeg ligget her paa Gaden og drømt!“ sagde han. „Ja, det er Østergade! hvor velsignet lys og broget! Det er dog skrækkeligt, hvor det Glas Punch maa have virket paa mig!“

To Minutter efter sad han i en Droske, som kørte til Christianshavn med ham; han tænkte paa den Angest og Nød, han havde overstaaet, og priste af Hjertet den lykkelige Virkelighed, vor Tid, der med alle sine Mangler dog var langt bedre end den, han nylig havde været i, og se, det var fornuftigt af Justitsraaden.

III. VÆGTERENS EVENTYR

Der ligger saamænd et Par Galocher!“ sagde Vægteren. „Det er vistnok Løjtnantens, som bor deroppe. De ligge lige ved Porten!“

Gerne havde den ærlige Mand ringet paa og afleveret dem, thi der var Lys endnu, men han vilde ikke vække de andre Folk i Huset, og derfor lod han være.

„Det maa være ganske lunt at have et saadant Par Tingester paa!“ sagde han. „De er saa linde i Læderet!“ De sluttede om hans Fødder. „Hvor det dog er løjerligt i Verden! nu kunde han gaa i sin gode Seng, men se, om han gør det! op og ned ad Gulvet trisser han! det er et lykkeligt Menneske! han har hverken Mutter eller Rollingerne! hver Aften er han i Selskab, gid at jeg var ham, ja, saa var jeg en lykkelig Mand!“

Idet han sagde sit Ønske, virkede Galocherne, han havde taget paa, Vægteren gik over i Løjtnantens hele Person og Tænkning. Der stod han oppe i Værelset og holdt imellem Fingrene et lille rosenrødt Papir, hvorpaa

var et Digt, et Digt af Hr. Løjtnanten selv; for hvo har ikke een Gang i sit Liv været stemt til at digte, og nedskriver man da Tanken, saa har man Verset. Her stod skrevet:

„Gid jeg var rig!"

„Gid jeg var rig!" det bad jeg mangen Gang,
da jeg endnu var knap en Alen lang.
Gid jeg var rig! saa blev jeg Officer,
fik mig en Sabel, Uniform og Fjer.
Den Tid dog kom, at jeg blev Officer,
men ingensinde var jeg rig, desværre,
mig hjalp Vor Herre!

Livsglad og ung, jeg sad en Aftenstund,
en syvaars Pige kyssede min Mund,
thi jeg var rig paa Sagn og Eventyr,
paa Penge derimod en fattig Fyr,
men Barnet brød sig kun om Eventyr,
da var jeg rig, men ej paa Guld, desværre,
det ved Vor Herre!

„Gid jeg var rig!" er end min Bøn til Gud,
nu er den syvaars Pige vokset ud,
hun er saa smuk, saa klog, saa ejegod.
Hvis hun mit Hjertes Eventyr forstod,
hvis hun, som før — jeg mener, var mig god,
dog jeg er fattig, derfor tavs, desværre,
saa vil Vor Herre!

Gid jeg var rig paa Trøst og Rolighed,
da kom min Sorg ej paa Papiret ned!
Du, som jeg elsker, hvis du mig forstaar,
læs dette, som et Digt fra Ungdoms Aar!
Det er dog bedst, hvis du det ej forstaar,
jeg fattig er, min Fremtid mørk, desværre,
dig signe vil Vor Herre!

Ja, saadanne Vers skriver man, naar man er forelsket, men en besindig Mand lader dem ikke trykke. Løjtnant, Kærlighed og Trang, det er en Trekant eller lige saa godt, det er Halvparten af Lykkens sønderbrudte Tærning. Dette følte Løjtnanten ogsaa, og derfor lagde han Hovedet mod Vindueskarmen og sukkede ganske dybt:

„Den fattige Vægter ude paa Gaden er langt lykkeligere end jeg! han kender ikke, hvad jeg kalder Savn! han har et Hjem, Kone og Børn, der græde ved hans Sorg, glæde sig ved hans Glæde! oh, jeg var lykkeligere, end jeg er, kunde jeg gaa lige lukt over i ham, for han er lykkeligere end jeg!“

I samme Øjeblik var Vægteren igen Vægter, thi det var ved Lykkens Galocher, han var bleven Løjtnanten, men som vi saa, følte han sig da endnu langt mindre tilfreds og vilde dog helst være, hvad han egentlig var. Altsaa Vægteren var igen Vægter.

„Det var en fæl Drøm!“ sagde han, „men løjerlig nok var den. Jeg syntes, at jeg var Løjtnant deroppe, og det var slet ingen Fornøjelse. Jeg savnede Mutter og Rollingerne, som ere færdige at kysse mig Øjnene ud!“

Han sad igen og nikkede, Drømmen vilde ham ikke ret ud af Tankerne, Galocherne havde han endnu paa Fødderne. Et Stjerneskud spillede lige hen ad Himlen.

„Der gik den!“ sagde han, „der er nok alligevel! jeg havde nok Lyst til at se de Tingester lidt nærmere, især Maanen, for den bliver da ikke borte mellem Hænderne. Naar vi dø, sagde Studenten, som min Kone vasker groft for, flyve vi fra den ene til den anden. Det er en Løgn, men artigt nok kunde det være. Gid jeg maatte gøre et lille Hop derop, saa kunde Kroppen gerne blive her paa Trappen!“

Se, der er nu visse Ting i Verden, man maa være meget forsigtig med at udtale, men endnu mere forsigtig bør man især være, dersom man har Lykkens Galocher paa Fødderne. Hør bare, hvorledes det gik Vægteren!

Hvad os Mennesker angaar, da kende vi jo næsten alle Hurtigheden ved Damp, vi have prøvet den enten paa Jernbaner eller ved Skibe hen over Havet; dog denne Flugt er ligesom Dovendyrets Vandring eller Sneglens March mod den Hurtighed, Lyset tager; det flyver nitten Millioner Gange hurtigere end den bedste Væddeløber, og dog er Elektriciteten endnu hurtigere. Døden er et elektrisk Stød, vi faa i Hjertet; paa Elektricitetens Vinger flyver den frigjorte Sjæl. Otte Minutter og nogle Sekunder er Sollyset om en Rejse af over tyve Millioner Mile; med Elektricitetens Hurtigpost behøver Sjælen færre Minutter for at gøre samme Flugt. Rummet mellem Kloderne er for den ej større, end den i een og samme By er for os mellem vore Venners Huse, selv om disse ligge temmelig nær ved hverandre, imidlertid koster dette elektriske Hjertestød os Legemets Brug hernede, dersom vi ikke, ligesom Vægteren her, have Lykkens Galocher paa.

I nogle Sekunder var Vægteren faret de to og halvtredsindstyve Tusinde Mile til Maanen, der, som man ved, er skabt af et Stof, langt lettere end vor Jord og er, hvad vi ville kalde blød som nysfalden Sne. Han befandt sig paa et af de utallige Ringbjerge, som vi kende af Dr. Mädlers store Kort over Maanen; for det kender du da? Indvendig gik Ringbjerget lige stejlt ned i en Kedel, en hel dansk Mil; der nede laa en By, der havde Udseende som Æggehvide i et Glas Vand, lige saa blød og lige saadan med Taarne og Kupler og sejlformede Altaner,

gennemsigtige og svajende i den tynde Luft; vor Jord svævede som en stor, ildrød Kugle over hans Hoved.

Der var saa mange Skabninger, og alle vistnok hvad vi vilde kalde Mennesker, men de saa ganske anderledes ud end vi; de havde ogsaa et Sprog, men ingen kan jo forlange, at Vægterens Sjæl skulde forstaa det, alligevel kunde den det.

Vægterens Sjæl forstod meget godt Maanebeboernes Sprog. De disputerede om vor Jord og betvivlede, at den kunde være beboet, Luften maatte der være for tyk til, at nogen fornuftig Maaneskabning kunde leve i den. De ansaa alene Maanen for at have levende Væsener, den var den egentlige Klode, hvor de gamle Klodefolk boede.

Men vi søge ned igen til Østergade og se der, hvorledes Vægterens Legeme har det.

Livløst sad det paa Trappen, Morgenstjernen var falden det ud af Haanden, og Øjnene saa op imod Maanen efter den ærlige Sjæl, som gik deroppe.

„Hvad er Klokken? Vægter!“ spurgte en forbigaaende. Men hvo, der ikke svarte, var Vægteren, saa knipsede han ham ganske sagte paa Næsen, og der gik Balancen; Kroppen laa, saa lang den var, Mennesket var jo dødt. Der kom en stor Forskrækkelse over ham, der knipsede; Vægteren var død, og død blev han; det blev meldt, og det blev omtalt, og i Morgenstunden bar man Kroppen ud paa Hospitalet.

Det kunde nu blive en ganske artig Spas for Sjælen, dersom den kom tilbage og efter al Sandsynlighed søgte Kroppen paa Østergade, men ingen fandt; rimeligvis vilde den vel først løbe op paa Politikamret, senere hen paa Adressekontoret, at den derfra kunde efterlyses mellem

bortkomne Sager, og til sidst ud paa Hospitalet; dog vi kunne trøste os med, at Sjælen er snildest, naar den er paa sin egen Haand, Legemet gør den kun dum.

Som sagt, Vægterens Krop kom paa Hospitalet, blev der bragt ind paa Renselsesstuen, og det første, man her gjorde, var naturligvis at tage Galocherne af, og da maatte Sjælen tilbage; den tog straks Retning lige efter Legemet, og med eet kom der Liv i Manden. Han forsikrede, at det havde været den skrækkeligste Nat i hans Liv; ikke for to Mark vilde han have saadanne Fornemmelser igen, men nu var det jo overstaaet.

Samme Dag blev han udskreven igen, men Galocherne bleve paa Hospitalet.

IV. ET HOVEDMOMENT. ET DEKLAMATIONS-NUMMER. EN HØJST USÆDVANLIG REJSE.

Enhver Kjøbenhavner ved nu, hvorledes Indgangen til Frederiks Hospital i Kjøbenhavn ser ud, men da rimeligvis ogsaa nogle Ikke-Kjøbenhavnere læse denne Historie, maa vi give en kort Beskrivelse.

Hospitalet er skilt fra Gaden ved et temmelig højt Gitter, i hvilket de tykke Jernstænger staa saa vidt fra hverandre, at der fortælles, at meget tynde Kandidater skulle have klemt sig igennem og saaledes gjort deres smaa Visitter ude. Den Del af Legemet, det faldt vanskeligst at praktisere ud, blev Hovedet; her som tit i Verden vare altsaa de smaa Hoveder de lykkeligste. Dette vil være nok som Indledning.

En af de unge Volontærer, om hvem kun i legemlig Henseende kunde siges, at han havde et tykt Hoved, hav-

de just Vagt denne Aften; det var en skyllende Regn; dog uagtet begge disse Hindringer maatte han ud, kun et Kvarter, det var ikke noget, syntes han, der var værd at betro til Portneren, naar man kunde smutte mellem Jernstængerne. Der laa de Galocher, Vægteren havde glemt; mindst tænkte han paa, at de vare Lykkens, de kunde være meget gode i dette Vejr, han tog dem paa, nu var det, om han kunde klemme sig igennem, aldrig før havde han forsøgt det. Der stod han nu.

„Gud give, jeg havde Hovedet udenfor!" sagde han, og straks, skønt det var meget tykt og stort, gled det let og lykkeligt igennem, det maatte Galocherne forstaa; men nu skulde Kroppen ud med, her stod han.

„Uh, jeg er for tyk!" sagde han, „Hovedet havde jeg tænkt, var det værste; jeg kommer ikke igennem."

Nu vilde han rask tage Hovedet tilbage, men det gik ikke. Halsen kunde han bekvemt bevæge, men det var ogsaa alt. Den første Følelse var, at han blev vred, den anden, at Humøret sank lige ned under Nul. Lykkens Galocher havde bragt ham i den skrækkeligste Stilling, og ulykkeligvis faldt det ham ikke ind at ønske sig fri, nej, han handlede og kom saa ikke af Stedet. Regnen skyllede ned, ikke et Menneske var at se paa Gaden. Portklokken kunde han ikke naa, hvorledes skulde han dog slippe løs. Han forudsaa, at her kunde han komme til at staa til Morgenstunden, saa maatte man da sende Bud efter en Smed, for at Jernstængerne kunde files over, men det gik ikke saa gesvindt, hele den blaa Drengeskole lige overfor vilde komme paa Benene, hele Nyboder arrivere, for at se ham staa i Gabestokken, der vilde blive Tilløb, ganske anderledes end til Kæmpeagaven i

Fjor. „Hu! Blodet stiger mig til Hovedet, saa jeg maa blive gal! — ja jeg bliver gal! oh, gid jeg var løs igen, saa gik det vel over!“

Se, det skulde han have sagt noget før; øjeblikkelig, som Tanken var udtalt, havde han Hovedet frit og styrtede nu ind, ganske forstyrret over den Skræk, Lykkens Galocher havde bragt ham i.

Hermed maa vi slet ikke tro, at det hele var forbi, nej — det bliver værre endnu.

Natten gik og den følgende Dag med, der kom intet Bud efter Galocherne.

Om Aftenen skulde der gives en Forestilling paa det lille Teater i Kannikestræde. Huset var propfuldt; mellem Deklamationsnumrene blev givet et nyt Digt. Vi skulle høre det. Titlen var:

MOSTERS BRILLER

Min Bedstemoders Klogskab er bekendt.
Var man i „gammel Tid“, blev hun vist brændt.
Hun ved alt, hvad der sker, ja meget mer,
hun lige ind i næste Aargang ser,
ja ind i „fyrretyve,“ det er noget,
men hun vil aldrig rigtig ud med Sproget.

Hvad mon vel i det næste Aar vil ske?
Hvad mærkeligt? Ja, jeg gad gerne se
min egen Skæbne, Kunstens, Land og Riges.
Men Bedstemoder vil, sligt skal ej siges.
Jeg plaged' hende da, og det gik godt,
først var hun tavs, saa skændte hun saa smaat,
det var for mig en Præken op ad Vægge,
jeg er jo hendes egen Kæledægge!

„For denne ene Gang din Lyst jeg stiller,“
begyndte hun og gav mig sine Briller.

„Nu gaar du hen et Sted, hvor selv du vil,
„et Sted, hvor mange Godtfolk strømme til;
„hvor bedst du overser dem, du dig stiller,
„og ser paa Mængden gennem mine Briller;
„straks vil de alle, tro du mig paa Ordet,
„se ud som et Spil Kort lagt op paa Bordet;
„af disse kan du spaa, hvad der skal ske!"

Jeg sagde Tak og løb af Sted og vilde se;
men, tænkte jeg, hvor mon de fleste komme?
Paa Langelinie? Der man bli'er forkølet!
Paa Østergade? Bah! der er saa sølet!
Men i Teatret? det var ganske dejligt!
Den Aftenunderholdning falder just belejligt —
— her er jeg da, mig selv jeg forestiller;
tillader De, jeg bruger Mosters Briller,
alene for at se — gaa dog ej bort!
at se, om De se ud som et Spil Kort,
af hvilket jeg kan spaa, hvad Tiden skænker;
— jeg Deres Tavshed som et Ja mig tænker;
til Tak skal De da blive med indviet.
Her er vi alle sammen paa Partiet.

Jeg spaar for Dem, for mig, for Land og Rige!
Nu vil vi se, hvad Kortene kan sige.
(Og saa satte han Brillerne paa.)
Jo, det er rigtigt! nej! nu maa jeg le!
Oh, gid De kunde komme op at se!
Hvor her er grumme mange Herreblade,
og Hjerter Damer, her er' hele Rade.
Det sorte der, ja det er Klø'er og Spa'er,
— nu snart et rigtigt Overblik jeg ha'er! —
Spa'er Dame ser jeg der med megen Vægt
har sine Tanker vendt til Ruder Knægt.
Oh, denne Skuen gør mig halv beruset!
Der ligge mange Penge her til Huset,
og fremmede fra Verdens anden Side.
Men det var ikke det, vi vilde vide.

Om Stænderne? Lad se! — ja hen i Tiden!
Men derom er det, man skal læse siden;
hvis nu jeg sladrer, skader jeg jo Bladet,
jeg vil ej tage bort det bedste Ben af Fadet.
Teatret da? — Hver Nyhed? Smagen? Tonen?
Nej, jeg vil staa mig godt med Direktionen.
Min egen Fremtid? Ja, De ved, ens eget,
det ligger os paa Hjertet grumme meget!
Jeg ser! — Jeg kan ej sige, hvad jeg ser,
men De vil høre det, saa snart det sker.
Hvo er vel lykkeligst af os herinde?
Den lykkeligste? Let jeg den skal finde!
Det er jo, — nej, det kan saa let genere, —
ja muligvis vil det bedrøve flere!
Hvo lever længst? Den Dame der, den Herre?
Nej, sige sligt, er endnu meget værre!
Skal jeg da spaa om? — Nej! — Om? Nej! — Om? Nej!
Om —? Ja til sidst saa ved jeg selv det ej!
Jeg er genert, saa let man een kan krænke!
Nu, jeg vil se da, hvad De tro og tænke,
jeg ved min hele Spaadoms Kraft skal skænke.
De tro? Nej, hvad behager? Rundt omkring
De tro, det ende vil med ingenting,
De ved for vist, De faa kun Klang og Kling.
Saa tier jeg, højstærede Forening,
jeg skylder Dem at have Deres Mening!

Digtet blev ypperligt fremsagt, og Deklamationen gjorde stor Lykke. Mellem Tilskuerne var Volontæren fra Hospitalet, der syntes at have forglemt sit Eventyr Natten forud, Galocherne havde han paa, thi de vare ikke blevne afhentede, og da der var sølet paa Gaden, kunde de jo gøre ham god Tjeneste.

Digtet syntes han godt om.

Ideen beskæftigede ham meget, han gad nok have saadanne Briller, maaske, naar man rigtig brugte dem, kun-

de man se Folk lige ind i Hjerterne, det var egentlig interessantere, mente han, end at se, hvad der skulde ske næste Aar, for det fik man nok at vide, men derimod det andet aldrig. „Jeg kan tænke mig nu hele den Række af Herrer og Damer der paa første Bænk, — kunde man se dem lige ind i Brystet, ja, der maatte da være en Aabning, et Slags Butik; naa, hvor mine Øjne skulde gaa i Butikker! Hos den Dame der vilde jeg vist finde en stor Modehandel! hos hende der er Butikken tom, dog kan den trænge til at rengøres; men der vilde ogsaa være solide Butikker! ak ja!“ sukkede han, „jeg ved een, i den er alting solidt, men der er allerede en Bodsvend, der er det eneste daarlige i hele Butikken! Fra een og anden vilde det raabe: „Vær saa god at træde indenfor!“ Ja, gid jeg kunde træde indenfor, som en net lille Tanke gaa gennem Hjerterne!“

Se, det var nok for Galocherne, hele Volontæren svandt sammen, og en højst usædvanlig Rejse begyndte midt igennem Hjerterne paa den forreste Række Tilskuere. Det første Hjerte, han kom igennem, var en Dames; men øjeblikkelig troede han at være paa det orthopædiske Institut, som man kalder det Hus, hvor Doktoren tager Menneskeknuder bort og faar Folk til at blive ranke; der var han i det Værelse, hvor Gibsafstøbningerne af de forvoksne Lemmer hænge paa Væggen; dog her var Forskellen denne, at ude paa Institutet tages de, idet Patienten kommer ind, men her i Hjertet vare de tagne og opbevarede, idet de gode Personer vare gaaede ud. Det var Afstøbninger af Veninder, deres legemlige og aandelige Fejl, som her opbevaredes.

Hurtig var han i et andet kvindeligt Hjerte, men dette

syntes ham en stor, hellig Kirke; Uskyldighedens hvide Due flagrede over Højalteret. Hvor gerne var han ikke sunken paa Knæ, men videre maatte han, ind i det næste Hjerte, dog endnu hørte han Orgeltonerne, og selv syntes han at være bleven et nyt og bedre Menneske, følte sig ikke uværdig til at betræde den næste Helligdom, der viste et fattigt Tagkammer med en syg Moder; men gennem det aabne Vindue straalede Guds varme Sol, dejlige Roser nikkede fra den lille Trækasse paa Taget, og to himmelblaa Fugle sang om barnlig Glæde, medens den syge Moder nedbad Velsignelsen over Datteren.

Nu krøb han paa Hænder og Fødder gennem en overfyldt Slagterbod, det var Kød og kun Kød, han stødte paa, det var Hjertet i en rig, respektabel Mand, hvis Navn vist maa findes i Vejviseren.

Nu var han i hans Gemalindes Hjerte, det var et gammelt forfaldent Dueslag; Mandens Portræt blev brugt som Vejrhane, denne stod i Forbindelse med Dørene, og saaledes gik disse op og i, saa snart Manden drejede sig.

Derpaa kom han i et Spejlkabinet, som det vi have paa Slottet Rosenborg, men Spejlene forstørrede i en utrolig Grad. Midt paa Gulvet sad, som en Dalai-Lama, Personens ubetydelige Jeg, forbavset ved at se sin egen Storhed.

Herefter troede han sig i et snævert Naalehus, fuldt af spidse Naale, det er bestemt „Hjertet af en gammel ugift Jomfru!“ maatte han tænke, men det var ikke Tilfældet, det var en ganske ung Militær med flere Ordener, just, som man sagde, en Mand med Aand og Hjerte.

Ganske fortumlet kom den syndige Volontær ud af det

sidste Hjerte i Rækken, han formaaede ikke at ordne sine Tanker, men mente, at det var hans alt for stærke Fantasi, der var løbet af med ham.

„Herre Gud," sukkede han, „jeg har bestemt Anlæg til at blive gal! der er ogsaa utilgiveligt hedt herinde! Blodet stiger mig til Hovedet!" og nu erindrede han sig den store Begivenhed Aftenen forud, hvorledes hans Hoved havde siddet fast mellem Jernstængerne paa Hospitalet. „Der har jeg bestemt faaet det!" mente han. „Jeg maa tage den Ting i Tide. Et russisk Bad kunde være godt. Gid jeg allerede laa paa den øverste Hylde!"

Og saa laa han paa den øverste Hylde i Dampbadet, men han laa med alle Klæderne, med Støvler og Galocher paa; de hede Vanddraaber fra Loftet dryppede ham i Ansigtet.

„Hu!" skreg han og for ned for at faa et Styrtebad. Den opvartende Karl gav ogsaa et højt Skrig ved at se det paaklædte Menneske derinde.

Volontæren havde imidlertid saa megen Fatning, at han hviskede til ham: „Det er et Væddemaal!" men det første, han gjorde, da han kom paa sit eget Værelse, var at faa et stort spansk Flueplaster i Nakken og et ned ad Ryggen, for at Galskaben kunde trække ud.

Næste Morgen havde han da en blodig Ryg, det var det, han vandt ved Lykkens Galocher.

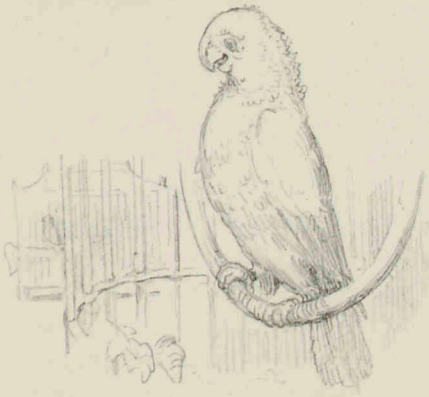

V. KOPISTENS FORVANDLING

VÆGTEREN, som vi vistnok ikke have glemt, huskede imidlertid paa Galocherne, som han havde fundet og bragt med ud paa Hospitalet; han afhentede dem, men da hverken Løjtnanten eller nogen anden i Gaden vilde kendes ved dem, bleve de afleverede paa Politikamret.

„Det ser ud, som det var mine egne Galocher!“ sagde en af de Herrer Kopister, idet han betragtede Hittegodset og stillede dem om ved Siden af sine. „Der maa mere end et Skomagerøje til at skille dem fra hinanden!“

„Hr. Kopist!“ sagde en Betjent, som traadte ind med nogle Papirer.

Kopisten vendte sig om, talte med Manden, men da det var forbi, og han saa paa Galocherne, var han i stor Vilderede med, om det var dem til venstre eller dem til højre, som tilhørte ham. „Det maa være dem, som ere vaade!“ tænkte han, men det var just fejlt tænkt, thi det var Lykkens; men hvorfor skulde ikke ogsaa Politiet

kunne fejle? Han tog dem paa, fik nogle Papirer i Lommen, andre under Armen, hjemme skulde de gennemlæses og afskrives; men nu var det just Søndag Formiddag, og Vejret godt, en Tur til Frederiksberg, tænkte han, kunde jeg have godt af, og saa gik han derud.

Ingen kunde være et mere stille og flittigt Menneske end denne unge Mand, vi unde ham ret denne lille Spadseretur, den vilde vistnok være saare velgørende for ham ovenpaa den megen Sidden. I Begyndelsen gik han kun uden at tænke paa nogen Ting, derfor havde Galocherne ikke Lejlighed til at vise deres Tryllekraft.

I Alleen mødte han en Bekendt, en ung Digter, der fortalte ham, at han Dagen efter vilde begynde sin Sommerrejse.

„Naa, skal De nu af Sted igen!“ sagde Kopisten. „De er da ogsaa et lykkeligt, frit Menneske. De kan flyve, hvorhen De vil, vi andre har en Lænke om Benet!“

„Men den sidder fast til Brødtræet!“ svarede Digteren. „De behøver ikke at sørge for den Dag i Morgen, og bliver De gammel, saa faar De Pension!“

„De har det dog bedst!“ sagde Kopisten; „at sidde og digte, det er jo en Fornøjelse; hele Verden siger Dem Behageligheder, og saa er De Deres egen Herre! jo, De skulde prøve at sidde i Retten med de trivielle Sager!“

Digteren rystede med Hovedet, Kopisten rystede ogsaa med Hovedet, enhver beholdt sin Mening, og saa skiltes de ad.

„Det er et eget Folkefærd, de Poeter!“ sagde Kopisten, „jeg gad nok prøve paa at gaa ind i saadan en Natur, selv blive en Poet, jeg er vis paa, at jeg ikke skulde skrive saadanne Klynkevers, som de andre! — — Det er ret en

Foraarsdag for en Digter! Luften er saa usædvanlig klar, Skyerne saa smukke, og der er en Duft ved det grønne! ja i mange Aar har jeg ikke følt det som i dette Øjeblik."

Vi mærke allerede, at han er bleven Digter; iøjnefaldende var det vel ikke, thi det er en taabelig Forestilling at tænke sig en Digter anderledes end andre Mennesker; der kan mellem disse være langt mere poetiske Naturer, end mangen erkendt stor Digter er det; Forskellen bliver kun, at Digteren har en bedre aandelig Hukommelse, han kan holde paa Ideen og Følelsen, til den klart og tydeligt er traadt frem i Ordet, det kunne de andre ikke. Men at gaa over fra en Hverdagsnatur til en begavet er altid en Overgang, og den havde Kopisten nu gjort.

„Den dejlige Duft!" sagde han, „hvor minder den mig dog om Violerne hos Tante Lone! Ja, det var, da jeg var en lille Dreng! Herre Gud, det har jeg i mange Tider ikke tænkt paa! den gode gamle Pige! hun boede deromme bag Børsen. Altid havde hun en Kvist eller et Par grønne Skud i Vand, Vinteren maatte være saa streng, den vilde. Violerne duftede, mens jeg lagde de opvarmede Kobberskillinger paa den frosne Rude og gjorde Kighuller. Det var et artigt Perspektiv. Udenfor i Kanalen laa Skibene indefrosne, forladte af hele Mandskabet, en skrigende Krage var da hele Besætningen; men naar saa Foraaret luftede, saa blev der travlt; under Sang og Hurraraab savede man Isen itu, Skibene bleve tjærede og taklede, saa for de til fremmede Lande; jeg er bleven her og maa altid blive, altid sidde paa Politikamret og se de andre tage Pas til at rejse udenlands, det er min Lod! O ja!" sukkede han dybt, men standsede i det samme plud-

selig. „Herre Gud, hvad gaar der dog af mig! saaledes har jeg aldrig før tænkt eller følt! Det maa være Foraarsluften! det er baade ængsteligt og behageligt!“ Han greb i Lommen til sine Papirer. „Disse give mig andet at tænke paa!“ sagde han og lod Øjnene glide hen over det første Blad. „Fru Sigbrith, original Tragedie i fem Akter,“ læste han, „hvad er det! det er jo min egen Haand. Har jeg skrevet den Tragedie? Intrigen paa Volden eller store Bededag, Vaudeville. — Men hvor har jeg faaet den? Man maa have puttet mig det i Lommen, her er et Brev!“ ja, det var fra Teaterdirektionen, Stykkerne vare forkastede, og Brevet selv var slet ikke høfligt stilet. „Hm! hm!“ sagde Kopisten og satte sig ned paa en Bænk; hans Tanke var saa levende, hans Hjerte saa blødt; uvilkaarlig greb han en af de nærmeste Blomster, det var en simpel lille Gaaseurt; hvad Botanikeren først gennem mange Forelæsninger siger os, forkyndte den i eet Minut; den fortalte Myten om sin Fødsel, den fortalte om Sollysets Magt, der udspændte de fine Blade og tvang dem til at dufte; da tænkte han paa Livets Kampe, der ligesaa vække Følelserne i vort Bryst. Luft og Lys var Blomstens Bejlere, men Lyset var den begunstigede, efter Lyset bøjede den sig, forsvandt dette, da rullede den sine Blade sammen og sov ind under Luftens Omarmelse. „Det er Lyset, der smykker mig!“ sagde Blomsten; „men Luften lader dig aande!“ hviskede Digterstemmen.

Tæt ved stod en Dreng og slog med sin Stok i en mudret Grøft, Vanddraaberne stænkede op imellem de grønne Grene, og Kopisten tænkte paa de Millioner usynlige Dyr, der i Draaberne bleve kastede i en Højde, der efter deres Størrelse var for dem, som det vilde være for os

at hvirvles højt over Skyerne. Idet Kopisten tænkte herpaa og paa hele den Forandring, der var foregaaet med ham, smilte han: „Jeg sover og drømmer; mærkværdigt er det alligevel! hvor man dog kan drømme naturligt og selv vide, at det kun er en Drøm. Gid jeg i Morgen kunde huske det, naar jeg vaagner, nu synes jeg at være ganske usædvanlig oplagt! jeg har et klart Blik over alting, føler mig saa opvakt, men jeg er vis paa, at naar jeg i Morgen husker noget af det, saa er det Vrøvl, det har jeg prøvet før! Det gaar med alt det kloge og prægtige, man hører og siger i Drømme, som med de underjordiskes Guld: idet man faar det, er det rigt og herligt, men set ved Dagen kun Stene og visne Blade. Ak," sukkede han ganske vemodig og saa paa de syngende Fugle, der nok saa fornøjede hoppede fra Gren til Gren. „De har det meget bedre end jeg! flyve, det er en dejlig Kunst, lykkelig den som er født med den! ja skulde jeg gaa over i noget, saa skulde det være saadan en lille Lærke!"

I det samme slog Kjoleskøder og Ærmer sammen i Vinger, Klæderne bleve Fjer og Galocherne Kløer; han mærkede det meget godt og lo indvortes: „Saa, nu kan jeg da se, jeg drømmer! men saa naragtigt har jeg aldrig gjort det før;" og han fløj op i de grønne Grene og sang, men der var ikke Poesi i Sangen, thi Digternaturen var borte; Galocherne kunde, som enhver der gør noget til Gavns, kun gøre een Ting ad Gangen, han vilde være Digter, det blev han, nu vilde han være en lille Fugl, men ved at blive denne, ophørte den forrige Ejendommelighed.

„Det er artigt nok," sagde han, „om Dagen sidder jeg paa Politikamret mellem de solideste Afhandlinger, om

Natten kan jeg drømme at flyve som Lærke i Frederiksberg Have, der kunde s'gu' skrives en hel Folkekomedie derom!"

Nu fløj han ned i Græsset, drejede Hovedet om til alle Sider og slog med Næbbet paa de smidige Græsstraa, der i Forhold til hans nærværende Størrelse syntes store som Nordafrikas Palmegrene.

Det var kun et Øjeblik, og det blev kulsort Nat omkring ham; en, som han syntes, uhyre Genstand, blev kastet hen over ham, det var en stor Kasket, som en Dreng fra Nyboder kastede over Fuglen, en Haand kom ind og greb Kopisten om Ryg og Vinger, saa han peb; i første Forskrækkelse raabte han højt: „Du uforskammede Hvalp! Jeg er Kopist i Politikamret!" men det lød for Drengen som et pipipi; han slog Fuglen paa Næbbet og vandrede af Sted.

I Alleen mødte han to Skoledrenge af den dannede Klasse, det vil sige, som Mennesker betragtet, som Aander vare de i Skolens nederste; de købte Fuglen for otte Skilling, og saaledes kom Kopisten til Kjøbenhavn, hjem til en Familie i Gothersgaden.

„Det er godt, jeg drømmer!" sagde Kopisten, „ellers blev jeg s'gu vred! først var jeg Poet, nu en Lærke! ja det var da Poetnaturen, der fik mig over i det lille Dyr! Det er dog en ynkelig Ting, især naar man falder i Hænderne paa nogle Drenge. Jeg gad nok vide, hvorledes dette løber af!"

Drengene førte ham ind i en meget elegant Stue; en tyk, leende Frue tog imod dem, men hun var slet ikke fornøjet med, at den simple Markfugl, som hun kaldte Lærken, kom med ind, dog for i Dag vilde hun lade det

gaa, og de maatte sætte den i det tomme Bur, som stod ved Vinduet; „det kan maaske fornøje Poppedreng!“ tilføjede hun og lo hen til en stor grøn Papegøje, der gyngede fornemt i sin Ring i det prægtige Messingbur. „Det er Poppedrengs Geburtsdag!“ sagde hun dum naiv, „derfor vil den lille Markfugl gratulere!“

Poppedreng svarede ikke et eneste Ord, men gyngede fornemt frem og tilbage, derimod begyndte en smuk Kanarifugl, der sidste Sommer var bragt hertil fra sit varme, duftende Fædreland, højt at synge.

„Skraalhals!“ sagde Fruen og kastede et hvidt Lommetørklæde over Buret.

„Pipi!“ sukkede den, „det var et skrækkeligt Snevejr!“ og med dette Suk tav den.

Kopisten, eller, som Fruen sagde, Markfuglen, kom i et lille Bur tæt op til Kanarifuglen, ikke langt fra Papegøjen. Den eneste menneskelige Tirade, Poppedreng kunde frempludre, og som tit faldt ret komisk, var den: „Nej, lad os nu være Mennesker!“ Alt det øvrige, den skreg, var lige saa uforstaaeligt som Kanarifuglens Kvidren, kun ikke for Kopisten, der nu selv var en Fugl; han forstod inderlig godt Kammeraterne.

„Jeg fløj under den grønne Palme og det blomstrende Mandeltræ!“ sang Kanarifuglen, „jeg fløj med mine Brødre og Søstre hen over de prægtige Blomster og over den glasklare Sø, hvor Planterne nikkede paa Bunden. Jeg saa ogsaa mange dejlige Papegøjer, der fortalte de morsomste Historier, saa lange og saa mange.“

„Det var vilde Fugle!“ svarede Papegøjen, „de havde ingen Dannelse. Nej, lad os nu være Mennesker! — Hvorfor ler du ikke? Naar Fruen og alle de fremmede kunne

le deraf, saa kan du ogsaa; det er en stor Mangel ikke at kunne goutere det morsomme. Nej, lad os nu være Mennesker!"

„Oh, husker du de smukke Piger, som dansede under det udspændte Telt ved de blomstrende Træer? Husker du de søde Frugter og den kølende Saft i de vildtvoksende Urter?"

„O ja!" sagde Papegøjen, „men her har jeg det langt bedre! jeg har god Mad og en intim Behandling; jeg ved, jeg er et godt Hoved, og mere forlanger jeg ikke. Lad os nu være Mennesker! Du er en Digtersjæl, som de kalde det, jeg har grundige Kundskaber og Vittighed, du har dette Geni, men ingen Besindighed, gaar op i disse høje Naturtoner, og derfor dænge de dig til. Det byde de ikke mig, nej, for jeg har kostet dem noget mere! jeg imponerer med Næbbet og kan slaa en „Witz! Witz! Witz!" nej, lad os nu være Mennesker!"

„Oh, mit varme, blomstrende Fædreland!" sang Kanarifuglen, „jeg vil synge om dine mørkegrønne Træer, om dine stille Havbugter, hvor Grenene kysse den klare Vandflade, synge om alle mine glimrende Brødres og Søstres Jubel, hvor „Ørkenens Plantekilder"*) gro!"

„Lad dog bare være med de Klynketoner!" sagde Papegøjen. „Sig noget, man kan le af! Latter er Tegn paa det højeste aandelige Standpunkt. Se om en Hund eller Hest kan le! nej, græde kan de, men le, det er alene givet Menneskene. Ho, ho, ho!" lo Poppedreng og tilføjede sin Witz: „Lad os nu være Mennesker!"

„Du lille graa danske Fugl," sagde Kanarifuglen, „du er ogsaa bleven Fange! der er vist koldt i dine Skove,

*) Cactus.

men der er dog Frihed, flyv ud! — De har glemt at lukke for dig; det øverste Vindue staar aabent. Flyv, flyv!"

Og det gjorde Kopisten, vips var han ude af Buret; i det samme knagede den halvaabne Dør ind til det næste Værelse, og smidig, med grønne, skinnende Øjne, sneg Huskatten sig ind og gjorde Jagt paa ham. Kanarifuglen flagrede i Buret, Papegøjen slog med Vingerne og raabte: „Lad os nu være Mennesker!" Kopisten følte den dødeligste Skræk og fløj af Sted igennem Vinduet, over Huse og Gader; til sidst maatte han hvile sig lidt.

Genboens Hus havde noget hjemligt; et Vindue stod aabent, han fløj derind, det var hans eget Værelse; han satte sig paa Bordet.

„Lad os nu være Mennesker!" sagde han uden selv at tænke paa, hvad han sagde, det var efter Papegøjen, og i samme Øjeblik var han Kopist, men han sad paa Bordet.

„Gud bevar'os!" sagde han, „hvor er jeg kommen her op og saaledes falden i Søvn! det var ogsaa en urolig Drøm, jeg havde. Noget dumt Tøjeri var den hele Historie!"

VI. DET BEDSTE, GALOCHERNE BRAGTE

DAGEN efter, i den tidlige Morgenstund, da Kopisten endnu laa i Sengen, bankede det paa hans Dør, det var Naboen i samme Etage, en Student, der læste til at blive Præst; han traadte ind.

„Laan mig dine Galocher," sagde han, „der er saa vaadt i Haven, men Solen skinner dejligt, jeg vilde nok ryge en Pibe dernede."

Galocherne fik han paa og var snart nede i Haven, der ejede et Blomme- og et Pæretræ. Selv en saa lille Have, som denne var, gælder inde i Kjøbenhavn for en stor Herlighed.

Studenten gik op og ned i Gangen; Klokken var kun seks; ude fra Gaden klang et Posthorn.

„Oh, rejse! rejse!" udbrød han, „det er dog det lykkeligste i Verden! Det er mine Ønskers højeste Maal! da vilde denne Uro, jeg føler, stilles. Men langt bort skulde det være! jeg vilde se det herlige Schweiz, rejse i Italien og —"

Ja, godt var det, at Galocherne virkede lige straks, ellers var han kommen omkring alt for meget baade for sig selv og os andre. Han rejste. Han var midt inde i Schweiz, men med otte andre pakket ind i det inderste af en Diligence; ondt i Hovedet havde han, træt i Nakken følte han sig, og Blodet var sunket ham ned i Benene, der ophovnede og klemtes af Støvlerne. Han svævede mellem en blundende og en vaagen Tilstand. I sin Lomme til højre havde han Kreditivet, i sin Lomme til venstre Passet og i en lille Skindpung paa Brystet nogle fastsyede Louisd'orer; hver Drøm forkyndte, at en eller anden af disse Kostbarheder var tabt, og derfor for han feberagtig op, og den første Bevægelse, Haanden gjorde, var en Trekant fra højre til venstre og op mod Brystet for at føle, om han havde dem eller ej. Paraplyer, Stokke og Hatte gyngede i Nættet ovenover og forhindrede saa temmeligt Udsigten, der var højst imponerende, han skottede til den, medens Hjertet sang, hvad i det mindste een Digter, vi kende, har sunget i Schweiz, men ikke til Dato ladet trykke:

Ja, her er saa smukt, som Hjertet vil,
jeg øjner Montblanc, min kære.
Gid bare Pengene vil slaa til,
ak, saa var her godt at være!

Stor, alvorlig og mørk var den hele Natur rundt om. Granskovene syntes Lyngtoppe paa de høje Klipper, hvis Top skjultes i Skytaagen; nu begyndte det at sne; den kolde Vind blæste.

„Uh!“ sukkede han, „gid vi vare paa den anden Side af Alperne, saa var det Sommer, og saa havde jeg hævet Penge paa mit Kreditiv; den Angest, jeg er i for disse,

gør, at jeg ikke nyder Schweiz, oh, gid jeg var paa den anden Side!"

Og saa var han paa den anden Side; dybt inde i Italien var han, mellem Florents og Rom. Søen Tracymenes laa i Aftenbelysning som et flammende Guld mellem de mørkeblaa Bjerge; her, hvor Hannibal slog Flaminius, holdt nu Vinrankerne hverandre fredelig i de grønne Fingre; yndige, halvnøgne Børn vogtede en Flok kulsorte Svin under en Gruppe duftende Laurbærtræer ved Vejen. Kunde vi ret give dette Maleri, alle vilde juble: „Dejlige Italien!" men det sagde slet ikke Teologen eller en eneste af hans Rejsefæller inde i Vetturinens Vogn.

I Tusindvis fløj giftige Fluer og Myg ind til dem, forgæves piskede de omkring sig med en Myrtegren, Fluerne stak alligevel; ikke eet Menneske var der i Vognen, uden at jo hans Ansigt var opsvulmet og blodigt af Bid. De stakkels Heste saa ud som Aadsler, Fluerne sad i store Kager paa dem, og kun øjebliklig hjalp det, at Kusken steg ned og skrabede Dyrene af. Nu sank Solen, en kort, men isnende Kulde gik gennem hele Naturen, det var slet ikke behageligt; men rundt om fik Bjerge og Skyer den dejligste grønne Farve, saa klar, saa skinnende — ja gaa selv hen at se, det er bedre end at læse Beskrivelsen! det var mageløst! det fandt de rejsende ogsaa, men — Maven var tom, Legemet træt, al Hjertets Længsel drejede sig om et Nattekvarter; men hvorledes vilde dette blive? Man saa langt inderligere efter dette end efter den skønne Natur.

Vejen gik gennem en Olivenskov, det var, som kørte man i Hjemmet mellem knudrede Pile, her laa det ensomme Værtshus. En halv Snes tiggende Krøblinger havde

lejret sig udenfor, den raskeste af dem saa ud som „Hungerens ældste Søn, der havde naaet sin Myndighedsalder"*), de andre vare enten blinde, havde visne Ben og krøb paa Hænderne, eller indsvundne Arme med fingerløse Hænder. Det var ret Elendigheden trukken frem af Pjalterne. „*Eccellenza, miserabili!*" sukkede de og strakte de syge Lemmer frem. Værtinden selv med bare Fødder, uredt Haar og kun iført en smudsig Bluse, tog imod Gæsterne. Dørene vare bundne sammen med Sejlgarn; Gulvet i Værelserne frembød en halv oprodet Brolægning med Mursten; Flaggermus fløj hen under Loftet, og Stanken herinde — —

„Ja, vil Hun dække nede i Stalden!" sagde en af de rejsende, „dernede ved man dog, hvad det er, man indaander!"

Vinduerne bleve aabnede, for at der kunde komme lidt frisk Luft, men hurtigere end denne kom de visne Arme ind og den evige Klynken: *miserabili, Eccellenza!* Paa Væggene stod mange Inskriptioner, Halvdelen var imod *bella Italia.*

Maden blev bragt frem; der var en Suppe af Vand, krydret med Peber og harsk Olje, og saa nok engang det samme Slags Olie paa Salaten; fordærvede Æg og stegte Hanekamme vare Pragtretterne; selv Vinen havde Afsmag, det var en sand Mikstur.

Til Natten bleve Kofferterne stillede op for Døren; een af de rejsende havde Vagt, medens de andre sov; Teologen var den vagthavende; oh, hvor kvalmt var der ikke herinde! Heden trykkede, Myggene surrede og stak, *miserabili* udenfor klynkede i Søvne.

*) Snarleyyow.

„Ja, rejse er godt nok!“ sukkede Studenten, „havde man bare intet Legeme! kunde dette hvile, og Aanden derimod flyve. Hvor jeg kommer, er der et Savn, der trykker Hjertet; noget bedre end det øjebliklige er det, jeg vil have; ja, noget bedre, det bedste, men hvor og hvad er det? jeg ved i Grunden nok, hvad jeg vil, jeg vil til et lykkeligt Maal, det lykkeligste af alle!“

Og idet Ordet var udtalt, var han i Hjemmet; de lange hvide Gardiner hang ned for Vinduet, og midt paa Gulvet stod den sorte Ligkiste, i den laa han i sin stille Dødssøvn, hans Ønske var opfyldt, Legemet hvilte, Aanden rejste. Pris ingen lykkelig, før han er i sin Grav, var Solons Ord, her fornyedes Bekræftelsen.

Ethvert Lig er Udødelighedens Sfinks; heller ikke Sfinksen her i den sorte Kiste besvarede for os, hvad den levende to Dage forud havde nedskrevet:

Du stærke Død, din Tavshed vækker Gru!
Dit Spor er jo kun Kirkegaardens Grave.
Skal Tankens Jakobsstige gaa itu?
Staar jeg kun op som Græs i Dødens Have?

Vor største Liden tit ej Verden ser!
Du, som var ene lige til det sidste,
i Verden meget trykker Hjertet mer
end Jorden, som de kaste paa din Kiste!

To Skikkelser bevægede sig i Værelset; vi kende dem begge: det var Sorgens Fe og Lykkens udsendte; de bøjede sig over den døde.

„Ser du,“ sagde Sorgen, „hvad Lykke bragte vel dine Galocher Menneskeheden?“

„De bragte i det mindste ham, som sover her, et varigt Gode!“ svarede Lykken.

„O nej!“ sagde Sorgen; „selv gik han bort, han blev ikke kaldet! hans aandelige Kraft her blev ikke givet Styrke nok til at hæve de Skatte hist, som han efter sin Bestemmelse maa hæve! Jeg vil vise ham en Velgerning!“

Og hun tog Galocherne af hans Fødder; da var Dødssøvnen endt, den genoplevede rejste sig. Sorgen forsvandt, men ogsaa Galocherne; hun har vist betragtet dem som sin Ejendom.

GAASEURTEN

Nu skal du høre! —

Ude paa Landet, tæt ved Vejen, laa et Lyststed; du har bestemt selv engang set det! der er foran en lille Have med Blomster og et Stakit, som er malet; tæt herved paa Grøften, midt i det dejligste grønne Græs, vokste en lille Gaaseurt; Solen skinnede lige saa varmt og smukt paa den som paa de store, rige Pragtblomster inde i Haven, og derfor vokste den Time for Time. En Morgen stod den ganske udsprungen med sine smaa, skinnende hvide Blade, der sidde som Straaler rundt om den lille gule Sol indeni. Den tænkte slet ikke paa, at intet Menneske saa den der i Græsset, og at den var en fattig, foragtet Blomst; nej, den var saa fornøjet, den vendte sig lige imod den varme Sol, saa op i den og hørte paa Lærken, som sang i Luften.

Den lille Gaaseurt var saa lykkelig, som om det var

en stor Helligdag, og saa var det dog en Mandag; alle Børn vare i Skole; mens de sad paa deres Bænke og lærte noget, sad den paa sin lille, grønne Stilk og lærte ogsaa af den varme Sol og alt rundt omkring, hvor god Gud er, og den syntes ret, at den lille Lærke sang saa tydeligt og smukt alt, hvad den i Stilhed følte, og Gaaseurten saa med et Slags Ærbødighed op til den lykkelige Fugl, der kunde synge og flyve, men var slet ikke bedrøvet, fordi den selv ikke kunde det.

„Jeg ser og hører jo!“ tænkte den, „Solen skinner paa mig, og Vinden kysser mig! oh, hvor jeg dog er bleven begavet!“

Inden for Stakittet stod saa mange stive, fornemme Blomster; jo mindre Duft de havde, desto mere knejsede de. Pæonerne blæste sig op for at være større end en Rose, men det er slet ikke Størrelsen, som gør det! Tulipanerne havde de allersmukkeste Kulører, og det vidste de nok og holdt sig saa ranke, for at man endnu bedre kunde se dem. De lagde slet ikke Mærke til den unge Gaaseurt udenfor, men den saa desto mere paa dem og tænkte: „Hvor de ere rige og dejlige! ja, dem flyver vist den prægtige Fugl ned til og besøger! Gud ske Lov, at jeg staar saa nær herved, saa kan jeg dog faa den Stads at se!“ og lige idet den tænkte det, „kvirrevit!“ der kom Lærken flyvende, men ikke ned til Pæoner og Tulipaner, nej, ned i Græsset til den fattige Gaaseurt, der blev saa forskrækket af bare Glæde, at den vidste slet ikke mer, hvad den skulde tænke.

Den lille Fugl dansede rundt omkring den og sang: „Nej, hvor dog Græsset er blødt! og se, hvilken sød lille Blomst med Guld i Hjertet og Sølv paa Kjolen!“ den

gule Prik i Gaaseurten saa jo ogsaa ud som Guld, og de smaa Blade rundt om vare skinnende hvide.

Saa lykkelig som den lille Gaaseurt var, nej, det kan ingen begribe! Fuglen kyssede den med sit Næb, sang for den og fløj saa igen op i den blaa Luft. Det varede bestemt et helt Kvarter, før Blomsten kunde komme sig igen. Halv undselig og dog inderlig fornøjet saa den til Blomsterne inde i Haven; de havde jo set den Ære og Lyksalighed, der var vederfaret hende, de maatte jo begribe, hvilken Glæde det var; men Tulipanerne stod nok engang saa stive som før, og saa vare de saa spidse i Ansigtet og saa røde, for de havde ærgret sig. Pæonerne vare ganske tykhovede, bu! det var godt, at de ikke kunde tale, ellers havde Gaaseurten faaet en ordentlig Tiltale. Den stakkels lille Blomst kunde nok se, at de vare ikke i godt Humør, og det gjorde den saa inderlig ondt. I det samme kom der inde i Haven en Pige med en stor Kniv, saa skarp og skinnende, hun gik lige hen mellem Tulipanerne og skar den ene af efter den anden. „Uh!“ sukkede den lille Gaaseurt, „det var jo forskrækkeligt, nu er det forbi med dem!“ Saa gik Pigen bort med Tulipanerne; Gaaseurten var glad ved, at den stod ude i Græsset og var en lille, fattig Blomst; den følte sig ret saa taknemmelig, og da Solen gik ned, foldede den sine Blade, sov ind og drømte hele Natten om Solen og den lille Fugl.

Næste Morgen, da Blomsten igen lykkelig strakte alle de hvide Blade ligesom smaa Arme ud mod Luft og Lys, kendte den Fuglens Stemme, men det var saa sørgeligt, hvad den sang. Ja, den stakkels Lærke havde god Grund dertil, den var bleven fanget og sad nu i et Bur tæt ved

det aabne Vindue. Den sang om at flyve frit og lykkeligt omkring, sang om det unge, grønne Korn paa Marken, og om den dejlige Rejse, den kunde gøre paa sine Vinger højt op i Luften. Den stakkels Fugl var ikke i godt Humør, fangen sad den der i Buret.

Den lille Gaaseurt ønskede saa gerne at hjælpe, men hvorledes skulde den bære sig ad dermed; ja det var vanskeligt at hitte paa. Den glemte rent, hvor smukt alt stod rundt om, hvor varmt Solen skinnede, og hvor dejlige hvide dens Blade saa ud; ak, den kunde kun tænke paa den fangne Fugl, som den slet ikke var i Stand til at gøre noget for.

Da kom der i det samme to smaa Drenge ud fra Haven; den ene af dem havde i Haanden en Kniv, stor og skarp som den, Pigen havde til at skære Tulipanerne af med. De gik lige hen imod den lille Gaaseurt, der slet ikke kunde begribe, hvad de vilde.

„Her kan vi skære en dejlig Græstørv til Lærken!“ sagde den ene Dreng og begyndte at skære i en Firkant dybt ned, omkring Gaaseurten, saa at den kom til at staa midt i Græstørven.

„Riv den Blomst af!“ sagde den anden Dreng, og Gaaseurten rystede ordentlig af Angest, thi at blive reven af var jo at miste Livet, og nu vilde den saa gerne leve, da den skulde med Græstørven ind i Buret til den fangne Lærke.

„Nej, lad den sidde!“ sagde den anden Dreng, „den pynter saa net!“ og saa blev den siddende og kom med ind i Buret til Lærken.

Men den stakkels Fugl klagede højt over sin tabte Frihed og slog med Vingerne mod Jerntraadene i Buret;

den lille Gaaseurt kunde ikke tale, ikke sige et trøstende Ord, ihvor gerne den vilde. Saaledes gik hele Formiddagen.

„Her er intet Vand!“ sagde den fangne Lærke, „de ere alle ude og have glemt mig med en Draabe at drikke! min Hals er tør og brændende! der er Ild og Is inden i mig, og Luften er saa tung! Ak, jeg maa dø fra det varme Solskin, fra det friske grønne, fra al den Dejlighed, Gud har skabt!“ og saa borede den sit lille Næb ned i den kølige Græstørv for derved at opfriskes lidt; da faldt dens Øjne paa Gaaseurten, og Fuglen nikkede til den, kyssede den med Næbbet og sagde: „Du maa ogsaa visne herinde, du stakkels lille Blomst! Dig og den lille grønne Plet Græs har man givet mig for den hele Verden, jeg havde udenfor! hvert lille Græsstraa skal være mig et grønt Træ, hvert af dine hvide Blade en duftende Blomst! ak, I fortælle mig kun, hvor meget jeg har mistet!“

„Hvo der dog kunde trøste ham!“ tænkte Gaaseurten, men den kunde ikke røre et Blad; dog Duften, som strømmede ud af de fine Blade, var langt stærkere, end den ellers findes hos denne Blomst; det mærkede ogsaa Fuglen, og skønt den forsmægtede af Tørst og i sin Pine rev de grønne Græsstraa af, rørte den slet ikke Blomsten.

Det blev Aften, og endnu kom ingen og bragte den stakkels Fugl en Vanddraabe; da strakte den sine smukke Vinger ud, rystede dem krampagtigt, dens Sang var et vemodigt Pipi; det lille Hoved bøjede sig hen imod Blomsten, og Fuglens Hjerte brast af Savn og Længsel; da kunde Blomsten ikke, som Aftenen forud, folde sine Blade sammen og sove, den hang syg og sørgende ned mod Jorden.

Først den næste Morgen kom Drengene, og da de saa Fuglen død, græd de, græd mange Taarer og gravede den en nydelig Grav, som blev pyntet med Blomsterblade. Fuglens Lig kom i en rød, dejlig Æske, kongeligt skulde den begraves, den stakkels Fugl! da han levede og sang, glemte de ham, lod ham sidde i Buret og lide Savn, nu fik han Stads og mange Taarer.

Men Græstørven med Gaaseurten blev kastet ud i Støvet paa Landevejen, ingen tænkte paa den, som dog havde følt mest for den lille Fugl, og som gerne vilde trøstet den!

DEN STANDHAFTIGE TINSOLDAT

DER var engang fem og tyve Tinsoldater, de vare alle Brødre, thi de vare fødte af en gammel Tinske. Geværet holdt de i Armen, Ansigtet satte de lige ud; rød og blaa, nok saa dejlig var Uniformen. Det allerførste, de hørte i denne Verden, da Laaget blev taget af Æsken, hvori de laa, var det Ord: „Tinsoldater!“ det raabte en lille Dreng og klappede i Hænderne; han havde faaet dem, fordi det var hans Fødselsdag, og stillede dem nu op paa Bordet. Den ene Soldat lignede livagtig den anden, kun en eneste var lidt forskellig; han havde eet Been, thi han var bleven støbt sidst, og saa var der ikke Tin nok; dog stod han lige saa fast paa sit ene som de andre paa deres to, og det er just ham, som bliver mærkværdig.

Paa Bordet, hvor de bleve stillede op, stod meget andet Legetøj; men det, som faldt mest i Øjnene, var et

dejligt Slot af Papir. Gennem de smaa Vinduer kunde man se lige ind i Salene. Udenfor stod smaa Træer rundt om et lille Spejl, der skulde se ud som en Sø; Svaner af Voks svømmede derpaa og spejlede sig. Det var alt sammen nydeligt, men det nydeligste blev dog en lille Jomfru, som stod midt i den aabne Slotsdør; hun var ogsaa klippet ud af Papir, men hun havde et Skørt paa af det klareste Linon og et lille smalt blaat Baand over Skulderen ligesom et Gevandt; midt i det sad en skinnende Paillet, lige saa stor som hele hendes Ansigt. Den lille Jomfru strakte begge sine Arme ud, for hun var en Danserinde, og saa løftede hun sit ene Ben saa højt i Vejret, at Tinsoldaten slet ikke kunde finde det og troede, at hun kun havde eet Ben ligesom han.

„Det var en Kone for mig!“ tænkte han; „men hun er meget fornem, hun bor i et Slot, jeg har kun en Æske, og den ere vi fem og tyve om, det er ikke et Sted for hende, dog jeg maa se at gøre Bekendtskab!“ og saa lagde han sig, saa lang han var, bag en Snustobaksdaase, der stod paa Bordet; der kunde han ret se paa den lille fine Dame, som blev ved at staa paa eet Ben uden at komme ud af Balancen.

Da det blev ud paa Aftenen, kom alle de andre Tinsoldater i deres Æske, og Folkene i Huset gik til Sengs. Nu begyndte Legetøjet at lege, baade at komme fremmede, føre Krig og holde Bal; Tinsoldaterne raslede i Æsken, for de vilde være med, men de kunde ikke faa Laaget af. Nøddeknækkeren slog Kolbøtter, og Griflen gjorde Kommers paa Tavlen; det var et Spektakel, saa Kanarifuglen vaagnede og begyndte at snakke med og det paa Vers. De to eneste, som ikke rørte sig af Stedet, var Tinsolda-

ten og den lille Danserinde; hun holdt sig saa rank paa Taaspidsen og med begge Armene udad; han var lige saa standhaftig paa sit ene Ben, hans Øjne kom ikke et Øjeblik fra hende.

Nu slog Klokken tolv, og klask, der sprang Laaget af Snustobaksdaasen, men der var ingen Tobak i, nej, men en lille, sort Trold, det var saadant et Kunststykke.

„Tinsoldat!“ sagde Trolden, „vil du holde dine Øjne hos dig selv!“ Men Tinsoldaten lod, som han ikke hørte det.

„Ja, bi til i Morgen!“ sagde Trolden.

Da det nu blev Morgen, og Børnene kom op, blev Tinsoldaten stillet hen i Vinduet, og enten det nu var Trolden eller Trækvind, lige med eet fløj Vinduet op, og Soldaten gik ud paa Hovedet fra tredje Sal. Det var en skrækkelig Fart, han vendte Benet lige i Vejret og blev staaende paa Kasketten med Bajonetten nede imellem Brostenene.

Tjenestepigen og den lille Dreng kom straks ned for at søge; men skønt de vare nær ved at træde paa ham, kunde de dog ikke se ham. Havde Tinsoldaten raabt: her er jeg! saa havde de nok fundet ham, men han fandt det ikke passende at skrige højt, da han var i Uniform.

Nu begyndte det at regne, den ene Draabe faldt tættere end den anden, det blev en ordentlig Skylle; da den var forbi, kom der to Gadedrenge.

„Sej du!“ sagde den ene, „der ligger en Tinsoldat! han skal ud at sejle!“

Og saa gjorde de en Baad af en Avis, satte Tinsoldaten midt i den, og nu sejlede han ned ad Rendestenen; begge Drengene løb ved Siden og klappede i Hænderne. Bevar os vel! hvilke Bølger der gik i den Rendesten, og

hvilken Strøm der var; ja, det havde da ogsaa skylregnet. Papirsbaaden vippede op og ned, og imellem saa drejede den sig rundt, saa det dirrede i Tinsoldaten; men han blev standhaftig, forandrede ikke en Mine, saa lige ud og holdt Geværet i Armen.

Lige med eet drev Baaden ind under et langt Rendestensbræt; der blev lige saa mørkt, som om han var i sin Æske.

„Hvor mon jeg nu kommer hen," tænkte han, „ja, ja, det er Troldens Skyld! Ak, sad dog den lille Jomfru her i Baaden, saa maatte her gerne være een Gang saa mørkt endnu!"

I det samme kom der en stor Vandrotte, som boede under Rendestensbrættet.

„Har du Pas!" spurgte Rotten, „hid med Passet!"

Men Tinsoldaten tav stille og holdt endnu fastere paa Geværet. Baaden for afsted, og Rotten bag efter. Hu! hvor den skar Tænder og raabte til Pinde og Straa:

„Stop ham! Stop ham! han har ikke betalt Told! han har ikke vist Pas!"

Men Strømmen blev stærkere og stærkere, Tinsoldaten kunde allerede øjne den lyse Dag foran, hvor Brættet slap, men han hørte ogsaa en brusende Lyd, der nok kunde gøre en tapper Mand forskrækket; tænk dog, Rendestenen styrtede, hvor Brættet endte, lige ud i en stor Kanal, det vilde for ham være lige saa farligt, som for os at sejle ned ad et stort Vandfald.

Nu var han allerede saa nær derved, at han ikke kunde standse. Baaden for ud, den stakkels Tinsoldat holdt sig saa stiv, han kunde, ingen skulde sige ham paa, at han blinkede med Øjnene. Baaden snurrede tre fire Gange rundt og var fyldt med Vand lige til Randen, den

maatte synke; Tinsoldaten stod i Vand til Halsen, og dybere og dybere sank Baaden; mere og mere løste Papiret sig op; nu gik Vandet over Soldatens Hoved, — da tænkte han paa den nydelige lille Danserinde, som han aldrig mere skulde faa at se; og det klang for Tinsoldatens Øre:

„Fare, fare, Krigsmand!
Døden skal du lide!"

Nu gik Papiret itu, og Tinsoldaten styrtede igennem — men blev i det samme slugt af en stor Fisk.

Nej, hvor der var mørkt derinde! der var endnu værre end under Rendestensbrættet, og saa var der saa snævert; men Tinsoldaten var standhaftig og laa, saa lang han var, med Geværet i Armen. —

Fisken for omkring, den gjorde de allerforfærdeligste Bevægelser; endelig blev den ganske stille, der for som en Lynstraale igennem den. Lyset skinnede ganske klart, og en raabte højt: „Tinsoldat!" Fisken var bleven fanget, bragt paa Torvet, solgt og kommen op i Køkkenet, hvor Pigen skar den op med en stor Kniv. Hun tog med sine to Fingre Soldaten midt om Livet og bar ham ind i Stuen, hvor de alle sammen vilde se saadan en mærkværdig Mand, der havde rejst om i Maven paa en Fisk; men Tinsoldaten var slet ikke stolt. De stillede ham op paa Bordet og der — nej, hvor det kan gaa underligt til i Verden! Tinsoldaten var i den selvsamme Stue, han havde været i før, han saa de selvsamme Børn, og Legetøjet stod paa Bordet; det dejlige Slot med den nydelige lille Danserinde; hun holdt sig endnu paa det ene Ben og havde det andet højt i Vejret, hun var ogsaa standhaftig; det rørte Tinsoldaten, han var færdig ved at græde Tin,

men det passede sig ikke. Han saa paa hende, og hun saa paa ham, men de sagde ikke noget.

I det samme tog den ene af Smaadrengene og kastede Soldaten lige ind i Kakkelovnen, og han gav slet ingen Grund derfor; det var bestemt Trolden i Daasen, der var Skyld deri.

Tinsoldaten stod ganske belyst og følte en Hede, der var forfærdelig, men om det var af den virkelige Ild eller af Kærlighed, det vidste han ikke. Kulørerne vare rent gaaede af ham, om det var sket paa Rejsen, eller det var af Sorg, kunde ingen sige. Han saa paa den lille Jomfru, hun saa paa ham, og han følte, han smeltede, men endnu stod han standhaftig med Geværet i Armen. Da gik der en Dør op, Vinden tog i Danserinden, og hun fløj som en Sylfide lige ind i Kakkelovnen til Tinsoldaten, blussede op i Lue og var borte; saa smeltede Tinsoldaten til en Klat, og da Pigen Dagen efter tog Asken ud, fandt hun ham som et lille Tinhjerte; af Danserinden derimod var der kun Pailletten, og den var brændt kulsort.

DE VILDE SVANER

LANGT borte herfra, der hvor Svalerne flyve hen, naar vi have Vinter, boede en Konge, som havde elleve Sønner og een Datter, Elisa. De elleve Brødre, Prinser vare de, gik i Skole med Stjerne paa Brystet og Sabel ved Siden; de skrev paa Guldtavle med Diamantgriffel og læste lige saa godt udenad som indeni, man kunde straks høre, at de vare Prinser. Søsteren Elisa sad paa en lille Skammel af Spejlglas og havde en Billedbog, der var købt for det halve Kongerige.

Oh, de Børn havde det saa godt, men saaledes skulde det ikke altid blive.

Deres Fader, som var Konge over hele Landet, giftede sig med en ond Dronning, der slet ikke var de stakkels Børn god; allerede den første Dag kunde de godt mærke det; paa hele Slottet var der stor Stads, og saa legede

Børnene komme fremmede; men i Stedet for at de ellers fik alle de Kager og stegte Æbler, der vare at overkomme, gav hun dem kun Sand i en Tekop og sagde, at de kunde lade, som om det var noget.

Ugen efter satte hun den lille Søster Elisa ud paa Landet hos nogle Bønderfolk, og længe varede det ikke, før hun fik Kongen indbildt saa meget om de stakkels Prinser, at han slet ikke brød sig mere om dem.

„Flyv ud i Verden og skøt jer selv!“ sagde den onde Dronning, „flyv som store Fugle uden Stemme!“ men hun kunde dog ikke gøre det saa slemt, som hun gerne vilde, de bleve elleve dejlige vilde Svaner. Med et underligt Skrig fløj de ud af Slotsvinduerne hen over Parken og Skoven.

Det var endnu ganske tidlig Morgen, da de kom forbi, hvor Søsteren Elisa laa og sov i Bondens Stue; her svævede de over Taget, drejede med deres lange Halse og slog med Vingerne, men ingen hørte eller saa det; de maatte igen af Sted, højt op mod Skyerne, langt ud i den vide Verden, der fløj de ud i en stor, mørk Skov, der strakte sig lige ned til Stranden.

Den stakkels lille Elisa stod i Bondens Stue og legede med et grønt Blad, andet Legetøj havde hun ikke; og hun stak et Hul i Bladet, kiggede derigennem op mod Solen, og da var det, ligesom om hun saa sine Brødres klare Øjne, og hver Gang de varme Solstraaler skinnede paa hendes Kind, tænkte hun paa alle deres Kys.

Den ene Dag gik ligesom den anden. Blæste Vinden gennem de store Rosenhækker uden for Huset, da hviskede den til Roserne: „Hvo kan være smukkere end I?“ men Roserne rystede paa Hovedet og sagde: „Det er Elisa!“ Og sad den gamle Kone om Søndagen i Døren

og læste i sin Psalmebog, da vendte Vinden Bladene og sagde til Bogen: „Hvo kan være frommere end du?“ — „Det er Elisa!“ sagde Psalmebogen, og det var den rene Sandhed, hvad Roserne og Psalmebogen sagde.

Da hun var femten Aar, skulde hun hjem; og da Dronningen saa, hvor smuk hun var, blev hun hende vred og hadefuld; gerne havde hun forvandlet hende til en vild Svane, ligesom Brødrene, men det turde hun ikke straks, da jo Kongen vilde se sin Datter.

I den tidlige Morgen gik Dronningen ind i Badet, det var bygget af Marmor og smykket med bløde Hynder og de dejligste Tæpper, og hun tog tre Skruptudser, kyssede paa dem og sagde til den ene: „Sæt dig paa Elisas Hoved, naar hun kommer i Badet, at hun kan blive dorsk som du! Sæt dig paa hendes Pande,“ sagde hun til den anden, „at hun kan blive styg som du, saa at hendes Fader ikke kender hende! Hvil ved hendes Hjerte,“ hviskede hun til den tredie, „lad hende faa et ondt Sind, at hun kan have Pine deraf!“ Saa satte hun Skruptudserne ud i det klare Vand, der straks fik en grønlig Farve, kaldte paa Elisa, klædte hende af og lod hende stige ned i Vandet, og idet hun dukkede, satte den ene Skruptudse sig i hendes Haar, den anden paa hendes Pande og den tredie paa Brystet, men Elisa syntes slet ikke at mærke det; saa snart hun rejste sig op, flød der tre røde Valmuer paa Vandet; havde Dyrene ikke været giftige og kyssede af Heksen, da vare de blevne forvandlede til røde Roser, men Blomster bleve de dog ved at hvile paa hendes Hoved og ved hendes Hjerte; hun var for from og uskyldig til, at Trolddommen kunde have nogen Magt over hende.

Da den onde Dronning saa det, gned hun hende ind med Valnødsaft, saa hun blev ganske sortbrun, strøg det smukke Ansigt over med en stinkende Salve og lod det dejlige Haar filtre sig; det var umuligt at kende den smukke Elisa igen.

Da derfor hendes Fader saa hende, blev han ganske forskrækket og sagde, at det var ikke hans Datter; ingen vilde heller kendes ved hende uden Lænkehunden og Svalerne, men de vare fattige Dyr og havde ikke noget at sige.

Da græd den stakkels Elisa og tænkte paa sine elleve Brødre, der alle vare borte. Bedrøvet listede hun sig ud af Slottet, gik hele Dagen over Mark og Mose ind i den store Skov. Hun vidste slet ikke, hvor hun vilde hen, men hun følte sig saa bedrøvet og længtes efter sine Brødre, de vare vist ogsaa, ligesom hun, jagede ud i Verden, dem vilde hun søge at finde.

Kun kort Tid havde hun været i Skoven, før Natten faldt paa; hun var kommen rent bort fra Vej og Sti; da lagde hun sig ned paa det bløde Mos, læste sin Aftenbøn og hældede sit Hoved op til en Stub. Der var saa stille, Luften var saa mild, og rundt omkring i Græsset og paa Mosset skinnede, som en grøn Ild, over hundrede Sankt-Hans-Orme; da hun med Haanden sagte rørte ved en af Grenene, faldt de lysende Insekter som Stjerneskud ned til hende.

Hele Natten drømte hun om sine Brødre; de legede igen som Børn, skrev med Diamantgriffel paa Guldtavle og saa i den dejligste Billedbog, der havde kostet det halve Rige; men paa Tavlen skrev de ikke, som før, kun Nuller og Streger, nej, de dristigste Bedrifter, de havde

udført, alt, hvad de havde oplevet og set; og i Billedbogen var alt levende, Fuglene sang, og Menneskene gik ud af Bogen og talte til Elisa og hendes Brødre, men naar hun vendte Bladet, sprang de straks igen ind, for at der ikke skulde komme Vilderede i Billederne.

Da hun vaagnede, var Solen allerede højt oppe; hun kunde rigtignok ikke se den, de høje Træer bredte deres Grene tæt og fast ud, men Straalerne spillede derude ligesom et viftende Guldflor; der var en Duft af det grønne, og Fuglene vare nær ved at sætte sig paa hendes Skuldre. Hun hørte Vandet plaske, der var mange store Kildevæld, som alle faldt ud i en Dam, hvor der var den dejligste Sandbund; rigtignok vokste her tætte Buske rundt om, men paa eet Sted havde Hjortene gravet en stor Aabning, og her gik Elisa hen til Vandet, der var saa klart, at havde Vinden ikke rørt Grene og Buske, saaledes at de bevægede sig, da maatte hun have troet, at de vare malede af nede paa Bunden, saa tydeligt spejlede sig der hvert Blad, baade det, Solen skinnede igennem, og det, der ganske var i Skygge.

Saa snart hun saa sit eget Ansigt, blev hun ganske forskrækket, saa brunt og fælt var det, men da hun gjorde sin lille Haand vaad og gned Øjne og Pande, skinnede den hvide Hud frem igen; da lagde hun alle sine Klæder og gik ud i det friske Vand; et dejligere Kongebarn, end hun var, fandtes der ikke i denne Verden.

Da hun igen var klædt og havde flettet sit lange Haar, gik hun til det sprudlende Væld, drak af sin hule Haand og vandrede længere ind i Skoven uden selv at vide hvorhen. Hun tænkte paa sine Brødre, tænkte paa den gode Gud, der vist ikke vilde forlade hende; han lod de vilde

Skovæbler gro for at mætte den hungrige; han viste hende et saadant Træ, Grenene bugnede af Frugt, her holdt hun sit Middagsmaaltid, satte Støtter under dets Grene og gik saa ind i den mørkeste Del af Skoven. Der var saa stille, at hun hørte sine egne Fodtrin, hørte hvert lille Blad, der bøjede sig under hendes Fod; ikke en Fugl var der at se, ikke en Solstraale kunde trænge igennem de store, tætte Trægrene; de høje Stammer stod saa nær ved hverandre, at naar hun saa ligefrem, var det, som om det ene Bjælkegitter, tæt ved det andet, omsluttede hende, oh, her var en Ensomhed, hun aldrig før havde kendt.

Natten blev saa mørk; ikke en eneste lille Sankt-Hans-Orm skinnede fra Mosset, bedrøvet lagde hun sig ned for at sove; da syntes hun, at Trægrenene oven over hende gik til Side, og Vor Herre med milde Øjne saa ned paa hende, og smaa Engle tittede frem over hans Hoved og under hans Arme.

Da hun vaagnede om Morgenen, vidste hun ikke, om hun havde drømt det, eller om det virkelig var saa.

Hun gik nogle Skridt fremad, da mødte hun en gammel Kone med Bær i sin Kurv, den gamle gav hende nogle af disse. Elisa spurgte, om hun ikke havde set elleve Prinser ride igennem Skoven.

„Nej," sagde den gamle, „men jeg saa i Gaar elleve Svaner med Guldkroner paa Hovedet svømme ned ad Aaen her tæt ved!"

Og hun førte Elisa et Stykke længere frem til en Skrænt; neden for denne bugtede sig en Aa; Træerne paa dens Bredder strakte deres lange, bladfulde Grene over imod hverandre, og hvor de efter deres naturlige

Vækst ikke kunde naa sammen, der havde de revet Rødderne løse fra Jorden og hældede ud over Vandet med Grenene flettede i hverandre.

Elisa sagde Farvel til den gamle og gik langs med Aaen, til hvor denne flød ud i den store aabne Strand.

Hele det dejlige Hav laa for den unge Pige; men ikke en Sejler viste sig derude, ikke en Baad var der at se, hvor skulde hun dog komme længer bort. Hun betragtede de utallige Smaastene paa Bredden; Vandet havde slebet dem alle runde. Glas, Jern, Stene, alt hvad der laa skyllet op, havde taget Skikkelse af Vandet, der dog var langt blødere end hendes fine Haand. „Det bliver utrætteligt ved at rulle, og saa jævner sig det haarde, jeg vil være lige saa utrættelig! Tak for eders Lærdom. I klare rullende Bølger! engang, det siger mit Hjerte mig, ville I bære mig til mine kære Brødre!“

Paa den opskyllede Tang laa elleve hvide Svanefjer; hun samlede dem i en Buket, der laa Vanddraaber paa dem, om det var Dug eller Taarer, kunde ingen se. Ensomt var der ved Stranden, men hun følte det ikke; thi Havet frembød en evig Afveksling, ja i nogle faa Timer flere, end de ferske Indsøer kunne vise i et helt Aar. Kom der en stor, sort Sky, saa var det, som Søen vilde sige: jeg kan ogsaa se mørk ud, og da blæste Vinden, og Bølgerne vendte det hvide ud; men skinnede Skyerne røde, og Vinden sov, saa var Havet som et Rosenblad; nu blev det grønt, nu hvidt, men i hvor stille det hvilede var der dog ved Bredden en sagte Bevægelse; Vandet hævede sig svagt, som Brystet paa et sovende Barn.

Da Solen var ved at gaa ned, saa Elisa elleve vilde Svaner med Guldkroner paa Hovedet flyve mod Land, de

svævede den ene bag den anden; det saa ud som et langt, hvidt Baand; da steg Elisa op paa Skrænten og skjulte sig bag en Busk; Svanerne satte sig nær ved hende og slog med deres store, hvide Vinger.

Idet Solen var under Vandet, faldt pludselig Svanehammen, og der stod elleve dejlige Prinser, Elisas Brødre. Hun udstødte et højt Skrig; thi uagtet de havde forandret sig meget, vidste hun, at det var dem, følte, at det maatte være dem; og hun sprang i deres Arme, kaldte dem ved Navn, og de bleve saa lyksalige, da de saa og kendte deres lille Søster, der nu var saa stor og dejlig. De lo, og de græd, og snart havde de forstaaet hverandre, hvor ond deres Stedmoder havde været imod dem alle.

„Vi Brødre," sagde den ældste, „flyve som vilde Svaner, saa længe Solen staar paa Himlen; naar den er nede, faa vi vor menneskelige Skikkelse; derfor maa vi altid ved Solnedgang passe paa at have Hvile for Foden, for flyve vi da oppe mod Skyerne, maa vi, som Mennesker, styrte ned i Dybet. Her bo vi ikke; der ligger et lige saa skønt Land som dette hin Side Søen; men Vejen derhen er lang, det store Hav maa vi over, og der findes ingen Ø paa vor Vej, hvor vi kunne overnatte, kun en ensom lille Klippe rager op midt derude; den er ej større, end at vi Side om Side kunne hvile paa den; gaar Søen stærk, saa sprøjter Vandet højt over os; men dog takke vi vor Gud for den. Der overnatte vi i vor Skikkelse som Menneske, uden den kunde vi aldrig gæste vort kære Fædreland, thi to af Aarets længste Dage bruge vi til vor Flugt. Kun een Gang om Aaret er det forundt os at besøge vort Fædrenehjem, elleve Dage tør vi blive her, flyve hen

over denne store Skov, hvorfra vi kunne øjne Slottet, hvor vi bleve fødte, og hvor vor Fader bor, se det høje Taarn af Kirken, hvor Moder er begravet. — Her synes vi, Træer og Buske ere i Slægt med os, her løbe de vilde Heste hen over Sletterne, som vi saa det i vor Barndom; her synger Kulbrænderen de gamle Sange, vi dansede efter som Børn, her er vort Fædreland, her drages vi hen, og her have vi fundet dig, du kære, lille Søster; to Dage endnu tør vi blive her, saa maa vi bort over Havet til et dejligt Land, men som ikke er vort Fædreland; hvorledes faa vi dig med? Vi have hverken Skib eller Baad!"

„Hvorledes skal jeg kunne frelse eder?" sagde Søsteren.

Og de talte sammen næsten den hele Nat, der blev kun blundet nogle Timer.

Elisa vaagnede ved Lyden af Svanevingerne, der susede over hende. Brødrene vare igen forvandlede, og de fløj i store Kredse og til sidst langt bort, men en af dem, den yngste, blev tilbage; og Svanen lagde sit Hoved i hendes Skød, og hun klappede dens hvide Vinger; hele Dagen vare de sammen. Mod Aften kom de andre tilbage, og da Solen var nede, stod de i deres naturlige Skikkelse.

„I Morgen flyve vi herfra, tør ikke komme tilbage før om et helt Aar, men dig kunne vi ikke saaledes forlade! har du Mod at følge med? Min Arm er stærk nok til at bære dig gennem Skoven, skulde vi da ikke alle have stærke Vinger nok til at flyve med dig over Havet."

„Ja, tag mig med!" sagde Elisa.

Den hele Nat tilbragte de med at flette et Net af den smidige Pilebark og de sejge Siv, og det blev stort og stærkt; paa dette lagde Elisa sig, og da Solen saa kom

frem, og Brødrene forvandledes til vilde Svaner, greb de i Nettet med deres Næb og fløj højt mod Skyerne med den kære Søster, der sov endnu. Solstraalerne faldt lige paa hendes Ansigt, derfor fløj en af Svanerne over hendes Hoved, at dens brede Vinger kunde give Skygge. —

De vare langt fra Land, da Elisa vaagnede; hun troede endnu at drømme, saa underligt forekom det hende at bæres over Havet, højt gennem Luften. Ved hendes Side laa en Gren med dejlige modne Bær og et Bundt velsmagende Rødder; dem havde den yngste af Brødrene samlet og lagt til hende, og hun tilsmilede ham taknemmelig, thi hun kendte, det var ham, som fløj lige over hendes Hoved og skyggede med Vingerne.

De vare saa højt oppe, at det første Skib, de saa under sig, syntes en hvid Maage, der laa paa Vandet. En stor Sky stod bag ved dem, det var et helt Bjerg, og paa den saa Elisa Skyggen af sig selv og af de elleve Svaner, saa kæmpestore fløj de der; det var et Skilderi, prægtigere end hun havde set noget før; men alt som Solen steg højere, og Skyen blev længere bag ved dem, forsvandt det svævende Skyggebillede.

Den hele Dag fløj de af Sted som en susende Pil gennem Luften, men dog var det langsommere end ellers, nu havde de Søsteren at bære. Der trak et ondt Vejr op, Aftenen nærmede sig; angest saa Elisa Solen synke, og endnu var ej den ensomme Klippe i Havet at øjne; det forekom hende, at Svanerne gjorde stærkere Slag med Vingerne. Ak! hun var Skyld i, at de ej kom hurtigt nok af Sted; naar Solen var nede, vilde de blive til Mennesker, styrte i Havet og drukne. Da bad hun i sit Hjertes Inderste en Bøn til Vor Herre, men endnu øjnede hun in-

gen Klippe; den sorte Sky kom nærmere, de stærke Vindpust forkyndte en Storm, Skyerne stod i en eneste stor, truende Bølge, der fast som Bly skød fremad; Lyn blinkede paa Lyn.

Nu var Solen lige ved Randen af Havet. Elisas Hjerte bævede; da skød Svanerne nedad saa hastigt, at hun troede at falde; men nu svævede de igen. Solen var halvt nede i Vandet; da først øjnede hun den lille Klippe under sig, den saa ud ikke større, end om det var en Sælhund, der stak Hovedet op af Vandet. Solen sank saa hurtigt; nu var den kun som en Stjerne; da rørte hendes Fod ved den faste Grund, Solen slukkedes lig den sidste Gnist i det brændende Papir; Arm i Arm saa hun Brødrene staa omkring sig; men mere Plads end netop til dem og hende var der heller ikke. Søen slog mod Klippen og gik som en Skylregn hen over dem; Himlen skinnede i en altid flammende Ild, og Slag paa Slag rullede Tordenen; men Søster og Brødre holdt hverandre i Hænderne og sang en Psalme, hvoraf de fik Trøst og Mod.

I Dagningen var Luften ren og stille; saa snart Solen steg, fløj Svanerne med Elisa bort fra Øen. Havet gik endnu stærkt, det saa ud, da de vare højt i Vejret, som om det hvide Skum paa den sortgrønne Sø var Millioner Svaner, der flød paa Vandet.

Da Solen kom højere, saa Elisa foran sig, halvt svømmende i Luften, et Bjergland med skinnende Ismasser paa Fjeldene, og midt derpaa strakte sig et vist milelangt Slot med den ene dristige Søjlegang oven paa den anden; neden for gyngede Palmeskove og Pragtblomster, store som Møllehjul. Hun spurgte, om det var Landet, hun

skulde til, men Svanerne rystede med Hovedet, thi det, hun saa, var Fata Morganas dejlige, altid omvekslende Skyslot; derind turde de intet Menneske bringe. Elisa stirrede derpaa; da styrtede Bjerge, Skove og Slot sammen, og der stod tyve stolte Kirker, alle hverandre lige, med høje Taarne og spidse Vinduer. Hun syntes at høre Orgelet klinge, men det var Havet, hun hørte. Nu var hun Kirkerne ganske nær, da bleve disse til en hel Flaade, der sejlede hen under hende; hun saa ned, og det var kun Havtaage, der jog hen over Vandet. Ja, en evig Afveksling havde hun for Øje, og nu saa hun det virkelige Land, hun skulde til; der rejste sig de dejlige blaa Bjerge, med Cederskove, Byer og Slotte. Længe før Solen gik ned, sad hun paa Fjeldet foran en stor Hule, der var begroet med fine, grønne Slyngplanter; det saa ud, som det var broderede Tæpper.

„Nu skal vi se, hvad du drømmer her i Nat!“ sagde den yngste Broder og viste hende hendes Sovekammer.

„Gid jeg maatte drømme, hvorledes jeg skulde frelse eder!“ sagde hun; og denne Tanke beskæftigede hende saa levende, hun bad saa inderlig til Gud om hans Hjælp, ja selv i Søvne vedblev hun sin Bøn; da forekom det hende, at hun fløj højt op i Luften, til Fata Morganas Skyslot, og Feen kom hende i Møde, saa smuk og glimrende, og dog lignede hun ganske den gamle Kone, der gav hende Bær i Skoven og fortalte hende om Svanerne med Guldkronerne paa.

„Dine Brødre kan frelses!“ sagde hun, „men har du Mod og Udholdenhed? Vel er Havet blødere end dine fine Hænder og omformer dog de haarde Stene, men det

føler ikke den Smerte, dine Fingre ville føle; det har intet Hjerte, lider ikke den Angest og Kval, du maa udholde. Ser du denne Brændenælde, jeg holder i min Haand? af dette Slags vokse mange rundt om Hulen, hvor du sover; kun de der, og de, som skyde frem paa Kirkegaardens Grave, ere brugelige, mærk dig det; dem maa du plukke, skønt de ville brænde din Hud i Vabler; bryd Nælderne med dine Fødder, da faar du Hør; med den skal du sno og binde elleve Panserskjorter, med lange Ærmer, kast disse over de elleve vilde Svaner, saa er Trolddommen løst. Men husk vel paa, at fra det Øjeblik, du begynder dette Arbejde, og lige til det er fuldendt, om der endog gaar Aar imellem, maa du ikke tale; det første Ord, du siger, gaar som en dræbende Dolk i dine Brødres Hjerte; ved din Tunge hænger deres Liv. Mærk dig alt dette!"

Og hun rørte i det samme ved hendes Haand med Nælden; den var som en brændende Ild, Elisa vaagnede derved. Det var lys Dag, og tæt ved, hvor hun havde sovet, laa en Nælde som den, hun havde set i Drømme. Da faldt hun paa sine Knæ, takkede Vor Herre og gik ud af Hulen for at begynde paa sit Arbejde.

Med de fine Hænder greb hun ned i de hæslige Nælder, de vare som Ild; store Vabler brændte de paa hendes Hænder og Arme, men gerne vilde hun lide det, kunde hun frelse de kære Brødre.

Hun brød hver Nælde med sine nøgne Fødder og snoede den grønne Hør.

Da Solen var nede, kom Brødrene, og de bleve forskrækkede ved at finde hende saa tavs; de troede, at det var en ny Trolddom af den onde Stedmoder; men da de saa hendes Hænder, begreb de, hvad hun gjorde for de-

res Skyld, og den yngste Broder græd, og hvor hans Taarer faldt, der følte hun ingen Smerter, der forsvandt de brændende Vabler.

Natten tilbragte hun med sit Arbejde, thi hun havde ingen Ro, før hun havde frelst de kære Brødre; hele den følgende Dag, medens Svanerne vare borte, sad hun i sin Ensomhed, men aldrig var Tiden fløjet saa hurtig. En Panserskjorte var alt færdig, nu begyndte hun paa den næste.

Da klang Jagthorn mellem Bjergene; hun blev ganske angest; Lyden kom nærmere; hun hørte Hunde gø; forskrækket søgte hun ind i Hulen, bandt Nælderne, hun havde samlet og heglet, i et Bundt og satte sig derpaa.

I det samme kom en stor Hund springende frem fra Krattet, og straks efter een, og endnu een; de gøede højt, løb tilbage og kom frem igen. Det varede ikke mange Minutter, saa stod alle Jægerne uden for Hulen, og den smukkeste iblandt dem var Landets Konge, han traadte hen til Elisa, aldrig havde han set en skønnere Pige.

„Hvor er du kommen her, du dejlige Barn!“ sagde han.

Elisa rystede med Hovedet, hun turde jo ikke tale, det gjaldt hendes Brødres Frelse og Liv; og hun skjulte sine Hænder under Forklædet, at Kongen ikke skulde se, hvad hun maatte lide.

„Følg med mig!“ sagde han, „her maa du ikke blive! er du god, som du er smuk, da vil jeg klæde dig i Silke og Fløjl, sætte Guldkronen paa dit Hoved, og du skal bo og bygge i mit rigeste Slot!“ — og saa løftede han hende op paa sin Hest; hun græd og vred sine Hænder, men

Kongen sagde: „Jeg vil kun din Lykke! een Gang skal du takke mig derfor!“ og saa for han af Sted mellem Bjergene og holdt hende foran paa Hesten, og Jægerne jog bag efter.

Da Solen gik ned, laa den prægtige Kongestad med Kirker og Kupler foran, og Kongen førte hende ind i Slottet, hvor store Vandspring plaskede i de høje Marmorsale, hvor Vægge og Loft prangede med Malerier, men hun havde ikke Øjne derfor, hun græd og sørgede; villieløs lod hun Kvinderne iføre sig kongelige Klæder, flette Perler i sit Haar og trække fine Handsker over de forbrændte Fingre.

Da hun stod der i al sin Pragt, var hun saa blendende smuk, at Hoffet bøjede sig endnu dybere for hende, og Kongen kaarede hende til sin Brud, skønt Erkebiskoppen rystede med Hovedet og hviskede, at den smukke Skovpige vist var en Heks, hun blendede deres Øjne og bedaarede Kongens Hjerte.

Men Kongen hørte ikke derpaa, lod Musikken klinge, de kosteligste Retter frembære, de yndigste Piger danse om hende, og hun blev ført gennem duftende Haver ind i prægtige Sale; men ikke et Smil gik over hendes Læber eller frem i hendes Øjne, Sorgen stod der som evig Arv og Eje. Nu aabnede Kongen et lille Kammer tæt ved, hvor hun skulde sove; det var pyntet med kostelige grønne Tæpper og lignede ganske Hulen, hvori hun havde været; paa Gulvet laa det Bundt Hør, hun havde spundet af Nælderne, og under Loftet hang Panserskjorten, der var strikket færdig; alt dette havde en af Jægerne taget til sig som noget kuriøst.

„Her kan du drømme dig tilbage i dit fordums Hjem!“

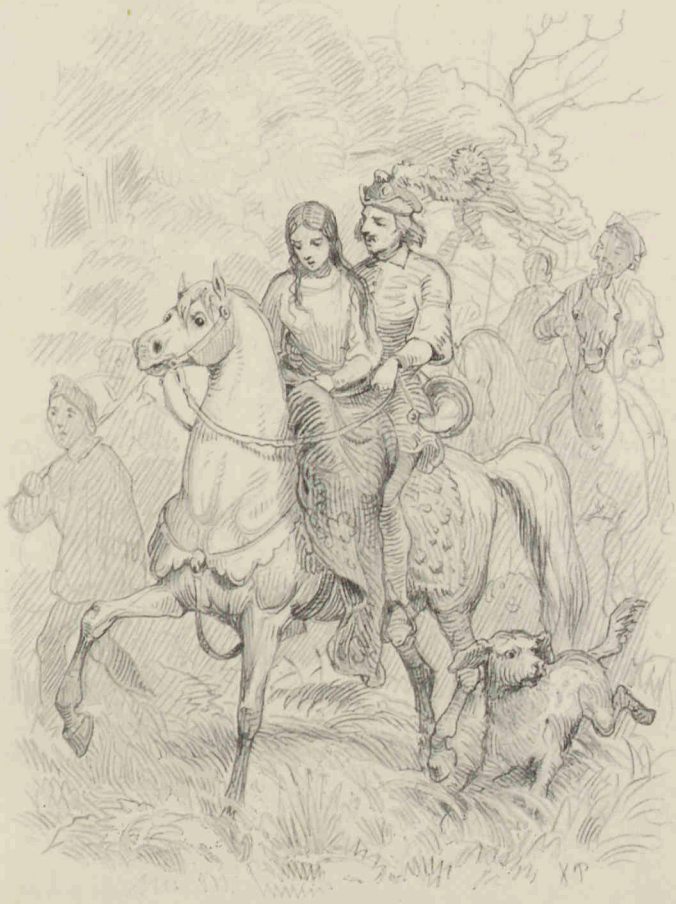

sagde Kongen. „Her er det Arbejde, som der beskæftigede dig; nu midt i al din Pragt, vil det more dig at tænke tilbage paa hin Tid.“

Da Elisa saa dette, der laa hendes Hjerte saa nær, spillede et Smil om hendes Mund, og Blodet vendte tilbage i Kinderne; hun tænkte paa sine Brødres Frelse, kyssede Kongens Haand, og han trykkede hende til sit Hjerte og lod alle Kirkeklokker forkynde Bryllupsfest. Den dejlige, stumme Pige fra Skoven var Landets Dronning.

Da hviskede Erkebiskoppen onde Ord i Kongens Øre, men de trængte ikke ned til hans Hjerte, Brylluppet skulde staa, Erkebiskoppen selv maatte sætte hende Kronen paa Hovedet, og han trykkede med ond Villie den snævre Ring fast ned over Panden, saa det gjorde ondt; dog der laa en tungere Ring om hendes Hjerte, Sorgen over hendes Brødre; hun følte ikke den legemlige Pine. Hendes Mund var stum, et eneste Ord vilde jo skille hendes Brødre ved Livet, men i hendes Øjne laa der en dyb Kærlighed til den gode, smukke Konge, der gjorde alt for at glæde hende. Med hele sit Hjerte blev hun ham Dag for Dag mere god; oh, at hun turde blot betro sig til ham, sige ham sin Lidelse, men stum maatte hun være, stum maatte hun fuldføre sit Værk. Derfor listede hun sig om Natten fra hans Side, gik ind i det lille Lønkammer, der var smykket som Hulen, og hun strikkede den ene Panserskjorte færdig efter den anden; men da hun begyndte paa den syvende, havde hun ikke mere Hør.

Paa Kirkegaarden vidste hun, de Nælder groede, som hun skulde bruge, men selv maatte hun plukke dem; hvorledes skulde hun komme derud.

„Oh, hvad er Smerten i mine Fingre mod den Kval, mit Hjerte lider!“ tænkte hun, „jeg maa vove det! Vor Herre vil ikke slaa Haanden af mig!“ Med en Hjerteangest, som var det en ond Gerning, hun havde for, listede hun sig i den maaneklare Nat ned i Haven, gik gennem de lange Alleer, ud paa de ensomme Gader hen til Kirkegaarden. Der saa hun, paa en af de bredeste Ligstene sad en Kreds Lamier, hæslige Hekse, de tog deres Pjalter af, som om de vilde bade sig, og saa gravede de med de lange, magre Fingre ned i de friske Grave, tog Ligene frem og aad deres Kød. Elisa maatte dem tæt forbi, og de fæstede deres onde Øjne paa hende, men hun læste sin Bøn, samlede de brændende Nælder og bar dem hjem til Slottet.

Kun et eneste Menneske havde set hende, Erkebiskoppen, han var oppe, naar de andre sov; nu havde han dog faaet Ret i, hvad han mente: at det ikke var, som det skulde være med Dronningen; hun var en Heks, derfor havde hun bedaaret Kongen og det hele Folk.

I Skriftestolen sagde han til Kongen, hvad han havde set, og hvad han frygtede, og da de haarde Ord kom fra hans Tunge, rystede de udskaarne Helgenbilleder med Hovedet, som om de vilde sige: det er ikke saa, Elisa er uskyldig; men Erkebiskoppen lagde det anderledes ud, mente, at de vidnede imod hende, at de rystede med Hovedet over hendes Synd. Da rullede to tunge Taarer ned over Kongens Kinder, han gik hjem med Tvivl i sit Hjerte; og han lod, som om han sov om Natten, men der kom ingen Søvn i hans Øjne, han mærkede, hvorledes Elisa stod op, og hver Nat gentog hun dette, og hver Gang fulgte han sagte efter og saa, at hun forsvandt i sit Lønkammer.

Dag for Dag blev hans Mine mere mørk, Elisa saa det, men begreb ikke hvorfor, men det ængstede hende, og hvad led hun ikke i sit Hjerte for Brødrene; paa det kongelige Fløjl og Purpur randt hendes salte Taarer, de laa der som glimrende Diamanter, og alle, som saa den rige Pragt, ønskede at være Dronning. Snart var hun imidlertid til Ende med sit Arbejde, kun een Panserskjorte manglede endnu; men Hør havde hun heller ikke mer og ikke en eneste Nælde. Een Gang, kun denne sidste, maatte hun derfor paa Kirkegaarden og plukke nogle Haandfulde. Hun tænkte med Angest paa den ensomme Vandring og paa de skrækkelige Lamier; men hendes Villie var fast som hendes Tillid til Vor Herre.

Elisa gik, men Kongen og Erkebiskoppen fulgte efter, de saa hende forsvinde ved Gitterporten ind til Kirkegaarden, og da de nærmede sig den, sad paa Gravstenen Lamierne, som Elisa havde set dem, og Kongen vendte sig bort; thi mellem disse tænkte han sig hende, hvis Hoved endnu i denne Aften havde hvilet ved hans Bryst.

„Folket maa dømme hende!“ sagde han, og Folket dømte: „Hun skal brændes i de røde Luer!“

Fra de prægtige Kongesale blev hun ført hen i et mørkt, fugtigt Hul, hvor Vinden peb ind ad det gitrede Vindue; i Stedet for Fløjl og Silke gav de hende det Bundt Nælder, hun havde samlet, det kunde hun lægge sit Hoved paa; de haarde, brændende Panserskjorter, hun havde strikket, skulde være Dyne og Tæppe, men intet kærere kunde de skænke hende, hun tog igen fat paa sit Arbejde og bad til sin Gud. Udenfor sang Gadedrengene Spotteviser om hende; ingen Sjæl trøstede hende med et kærligt Ord.

Da susede mod Aften, tæt ved Gitteret, en Svanevinge, det var den yngste af Brødrene, han havde fundet Søsteren; og hun hulkede højt af Glæde, skønt hun vidste, at Natten, som kom, muligt var den sidste, hun havde at leve i; men nu var jo Arbejdet ogsaa næsten fuldført, og hendes Brødre vare her.

Erkebiskoppen kom for at være den sidste Time hos hende, det havde han lovet Kongen, men hun rystede paa Hovedet, bad med Blik og Miner, at han vilde gaa; i denne Nat maatte hun jo ende sit Arbejde, ellers var alt til Unytte, alt — Smerte, Taarer og de søvnløse Nætter; Erkebiskoppen gik bort med onde Ord imod hende, men den stakkels Elisa vidste, hun var uskyldig og vedblev sit Arbejde.

De smaa Mus løb paa Gulvet, de slæbte Nælderne hen for hendes Fødder for dog at hjælpe lidt, og Droslen satte sig ved Vinduets Gitter og sang den hele Nat, saa lystigt den kunde, at hun ikke skulde tabe Modet.

Det var endnu ikke mere end Dagning, først om en Time vilde Solen komme op, da stod de elleve Brødre ved Slottets Port, forlangte at føres for Kongen, men det kunde ikke ske, blev der svaret, det var jo Nat endnu, Kongen sov og turde ikke vækkes. De bad, de truede, Vagten kom, ja selv Kongen traadte ud og spurgte, hvad det betydede; da kom Solen i det samme op, og der var ingen Brødre at se, men hen over Slottet fløj elleve vilde Svaner.

Ud af Byens Port strømmede det hele Folk, de vilde se Heksen blive brændt. En ussel Hest trak Karren, hvori hun sad; man havde givet hende en Kittel paa af groft Sækketøj; hendes dejlige lange Haar hang løst om det smukke Hoved, hendes Kinder vare dødblege, hendes

Læber bevægede sig sagte, mens Fingrene snoede den grønne Hør; selv paa Vejen til sin Død slap hun ikke det begyndte Arbejde; de ti Panserskjorter laa ved hendes Fødder, den ellevte strikkede hun paa; Pøbelen forhaanede hende.

„Se til Heksen, hvor hun mumler! ikke en Psalmebog har hun i Haanden, nej, sit lede Kogleri sidder hun med, riv det fra hende i tusinde Stykker!“

Og de trængte alle ind paa hende og vilde sønderrive det; da kom elleve hvide Svaner flyvende, de satte sig rundt om hende paa Karren og slog med deres store Vinger. Da veg Hoben forfærdet til Side.

„Det er et Tegn fra Himlen! hun er vist uskyldig!“ hviskede mange, men de vovede ikke højt at sige det.

Nu greb Bødlen hende ved Haanden, da kastede hun i Hast de elleve Skjorter over Svanerne, og der stod elleve dejlige Prinser, men den yngste havde en Svanevinge i Stedet for sin ene Arm, thi der manglede et Ærme i hans Panserskjorte, det havde hun ikke faaet færdigt.

„Nu tør jeg tale!“ sagde hun, „jeg er uskyldig!“

Og Folket, som saa, hvad der var sket, bøjede sig for hende som for en Helgeninde, men hun sank livløs i Brødrenes Arme, saaledes havde Spænding, Angest og Smerte virket paa hende.

„Ja, uskyldig er hun!“ sagde den ældste Broder, og nu fortalte han alt, hvad der var sket, og medens han talte, udbredte sig en Duft som af Millioner Roser, thi hvert Brændestykke i Baalet havde slaaet Rødder og skudt Grene; der stod en duftende Hæk, saa høj og stor med røde Roser; øverst sad een Blomst, hvid og skinnende, den lyste som en Stjerne; den brød Kongen, satte den

paa Elisas Bryst, da vaagnede hun med Fred og Lyksalighed i sit Hjerte.

Og alle Kirkeklokker ringede af sig selv, og Fuglene kom i store Flokke; det blev et Bryllupstog tilbage til Slottet, som endnu ingen Konge havde set det.

PARADISETS HAVE

DER var en Kongesøn, ingen havde saa mange og saa smukke Bøger som han; alt, hvad der var sket i denne Verden, kunde han læse sig til og se afbildet i prægtige Billeder. Hvert Folk og hvert Land kunde han faa Besked om, men hvor Paradisets Have var at finde, derom stod der ikke et Ord; og den, just den var det, han tænkte mest paa.

Hans Bedstemoder havde fortalt ham, da han endnu var ganske lille, men skulde begynde sin Skolegang, at hver Blomst i Paradisets Have var den sødeste Kage, Støvtraadene den fineste Vin; paa een stod Historie, paa en anden Geografi eller Tabeller, man behøvede kun at spise Kage, saa kunde man sin Lektie; jo mere man spiste, desto mere fik man ind af Historie, Geografi og Tabeller.

Det troede han den Gang; men alt som han blev en større Dreng, lærte mer og blev langt klogere, begreb han nok, at der maatte være en langt anderledes Dejlighed i Paradisets Have.

„Oh, hvorfor brød dog Eva af Kundskabens Træ! hvorfor spiste Adam af den forbudne Frugt! det skulde have været mig, da var det ikke sket! aldrig skulde Synden være kommen ind i Verden!"

Det sagde han den Gang, og det sagde han endnu, da han var sytten Aar; Paradisets Have fyldte hele hans Tanke.

En Dag gik han i Skoven; han gik alene, for det var hans største Fornøjelse.

Aftenen faldt paa, Skyerne trak sammen, det blev et Regnvejr, som om hele Himlen var en eneste Sluse, hvorfra Vandet styrtede; det var saa mørkt, som det ellers er om Natten i den dybeste Brønd. Snart gled han i det vaade Græs, snart faldt han over de nøgne Stene, der ragede frem fra Klippegrunden. Alt drev af Vand, der blev ikke en tør Traad paa den stakkels Prins. Han maatte kravle op over store Stenblokke, hvor Vandet sivede ud af det høje Mos. Han var ved at segne om; da hørte han en forunderlig Susen, og foran sig saa han en stor, oplyst Hule. Midt inde brændte en Ild, saa man kunde stege en Hjort derved, og det blev der ogsaa; den prægtigste Hjort med sine høje Takker var stukken paa Spid og drejedes langsomt rundt mellem to omhuggede Grantræer. En gammelagtig Kone, høj og stærk, som var hun et udklædt Mandfolk, sad ved Ilden og kastede det ene Stykke til efter det andet.

„Kom du kun nærmere!" sagde hun, „sæt dig ved Ilden, at du kan faa dine Klæder tørrede!"

„Her er en slem Træk!“ sagde Prinsen og satte sig paa Gulvet.

„Det bliver værre endnu, naar mine Sønner komme hjem!“ svarede Konen. „Du er her i Vindenes Hule, mine Sønner ere Verdens fire Vinde. Kan du forstaa det?“

„Hvor er dine Sønner?“ spurgte Prinsen.

„Ja, det er ikke godt at svare, naar man spørger dumt,“ sagde Konen. „Mine Sønner ere paa egen Haand, de spille Langbold med Skyerne deroppe i Storstuen;“ og saa pegede hun op i Vejret.

„Naa saa!“ sagde Prinsen. „I taler ellers noget haardt og er ikke saa mild som de Fruentimmer, jeg ellers ser omkring mig!“

„Ja, de have nok ikke andet at gøre! Jeg maa være haard, skal jeg holde mine Drenge i Ave! men det kan jeg, skønt de have stive Nakker! Ser du de fire Sække, der hænge paa Væggen; dem ere de lige saa bange for, som du har været det for Riset bag Spejlet. Jeg kan bukke Drengene sammen, skal jeg sige dig, og saa komme de i Posen; der gøre vi ingen Omstændigheder! der sidde de og komme ikke ud at føjte, før jeg finder for godt. Men der har vi den ene!“

Det var Nordenvinden, som traadte ind med en isnende Kulde, store Hagl hoppede hen ad Gulvet, og Snefnuggene fygede rundt om. Han var klædt i Bjørneskinds Bukser og Trøje; en Hætte af Sælhundeskind gik ned over Ørene; lange Istapper hang ham ved Skægget, og det ene Hagl efter det andet gled ham ned fra Trøjekraven.

„Gaa ikke straks til Ilden!“ sagde Prinsen. „De kan saa let faa Frost i Ansigtet og Hænderne!“

„Frost!“ sagde Nordenvinden og lo ganske højt. „Frost! det er just min største Fornøjelse! Hvad er ellers du for et Skrinkelben! Hvor kommer du i Vindenes Hule?“

„Han er min Gæst!“ sagde den gamle, „og er du ikke fornøjet med den Forklaring, saa kan du komme i Posen! — Nu kender du min Dømmekraft!“

Se, det hjalp, og Nordenvinden fortalte, hvorfra han kom, og hvor han nu havde været næsten en hel Maaned.

„Fra Polarhavet kommer jeg,“ sagde han, „jeg har været paa „Beeren-Eiland“ med de russiske Hvalrosfangere. Jeg sad og sov paa Roret, da de sejlede ud fra Nordkap; naar jeg imellem vaagnede lidt, fløj Stormfuglen mig om Benene; det er en løjerlig Fugl, den gør et rask Slag med Vingerne, og saa holder den dem ubevægelig udstrakt og har da Fart nok.“

„Gør det bare ikke saa vidtløftigt,“ sagde Vindenes Moder. „Og saa kom du til „Beeren-Eiland“!“

„Det er dejligt! det er et Gulv til at danse paa, fladt som en Tallerken! halvtøet Sne med Mos, skarpe Stene og Benrade af Hvalrosser og Isbjørne laa der, de saa ud som Kæmpers Arme og Ben med muggen Grønhed. Man skulde tro, at Solen aldrig havde lyst paa dem. Jeg pustede lidt til Taagen, for at man kunde se Skuret: det var et Hus, rejst af Vrag og betrukket med Hvalroshud; Kødsiden vendte ud, den var fuld af rødt og grønt; paa Taget sad en levende Isbjørn og brummede. Jeg gik til Stranden, saa paa Fuglerederne, saa paa de nøgne Unger, der skreg og gabede; da blæste jeg ned i de tusinde Struber, og de lærte at lukke Munden. Nederst væltede sig Hvalrosserne som levende Indvolde eller Kæmpemaddiker med Svinehoveder og alenlange Tænder!“ —

„Du fortæller godt, min Dreng!“ sagde Moderen. „Jeg faar Vandet i Munden ved at høre paa dig!“

„Saa gik det paa Fangst! Harpunen blev sat i Hvalrossens Bryst, saa den dampende Blodstraale stod som et Springvand over Isen. Da tænkte jeg ogsaa paa mit Spil, jeg blæste op, lod mine Sejlere, de klippehøje Isfjelde, klemme Baadene inde; huj, hvor man peb, og hvor man skreg, men jeg peb højere! døde Hvalkroppe, Kister og Tovværk maatte de pakke ud paa Isen! jeg rystede Snefnuggene om dem og lod dem i de indeklemte Fartøjer drive Syd paa med Fangsten for der at smage Saltvand. De komme aldrig mer til Beeren-Eiland!“

„Saa har du gjort ondt!“ sagde Vindenes Moder.

„Hvad godt jeg har gjort, kunne de andre fortælle!“ sagde han, „men der har vi min Broder fra Vesten, ham kan jeg bedst lide af dem alle sammen, han smager af Søen og har en velsignet Kulde med sig!“

„Er det den lille Zefyr!“ spurgte Prinsen.

„Ja vist er det Zefyr!“ sagde den gamle, „men han er ikke saa lille endda. I gamle Dage var han en smuk Dreng, men nu er det forbi!“

Han saa ud som en Vildmand, men han havde en Faldhat paa for ikke at komme til Skade. I Haanden holdt han en Mahognikølle, hugget i de amerikanske Mahogniskove. Mindre kunde det ikke være!

„Hvor kommer du fra?“ spurgte hans Moder.

„Fra Skovørkenerne!“ sagde han, „hvor de tornede Lianer gøre et Gærde mellem hvert Træ, hvor Vandslangen ligger i det vaade Græs, og Menneskene synes unødvendige!“

„Hvad bestilte du der?“

„Jeg saa paa den dybe Flod, saa, hvor den styrtede fra Klippen, blev Støv og fløj mod Skyerne for at bære Regnbuen. Jeg saa den vilde Bøffel svømme i Floden, men Strømmen rev ham med sig; han drev med Vildændernes Flok, der fløj i Vejret, hvor Vandet styrtede; Bøffelen maatte ned, det syntes jeg om og blæste en Storm, saa de urgamle Træer sejlede og bleve til Spaaner."

„Og andet har du ikke bestilt?" spurgte den gamle.

„Jeg har slaaet Kolbøtter i Savannerne, jeg har klappet de vilde Heste og rystet Kokosnødder! jo, jo, jeg har Historier at fortælle! men man skal ikke sige alt, hvad man ved. Det kender du nok, du gamle!" og saa kyssede han sin Moder, saa hun nær var gaaet bag over; han var rigtignok en vild Dreng.

Nu kom Søndenvinden med Turban og flyvende Beduinkappe.

„Her er dygtig koldt herinde!" sagde han og kastede Brænde til Ilden, „man kan mærke, at Nordenvinden er kommen først!"

„Her er saa hedt, saa man kan stege en Isbjørn!" sagde Nordenvinden.

„Du er selv en Isbjørn!" sagde Søndenvinden.

„Vil I puttes i Posen?" spurgte den gamle. — „Sæt dig ned paa Stenen der og fortæl, hvor du har været."

„I Afrika, min Moder!" svarede han. „Jeg var med Hottentotterne paa Løvejagt i Kaffernes Land! hvilket Græs der gror paa Sletten, grønt som en Oliven! der dansede Gnuen, og Strudsen løb Væddeløb med mig, men jeg er dog raskere til Bens. Jeg kom til Ørkenen, til det gule Sand, der ser ud som paa Havets Bund. Jeg traf en

Karavane! de slagtede deres sidste Kamel for at faa Vand at drikke, men det var kun lidt, de fik. Solen brændte foroven, og Sandet stegte forneden. Ingen Grænse havde den udstrakte Ørken. Da boltrede jeg mig i det fine, løse Sand og hvirvlede det op i store Støtter, det var en Dans! Du skulde have set, hvor forknyt Dromedaren stod, og Købmanden trak Kaftanen over Hovedet. Han kastede sig ned for mig som for Allah, hans Gud. Nu ere de begravede, der staar en Pyramide af Sand over dem alle sammen; naar jeg engang blæser den bort, saa skal Solen blege de hvide Ben, da kan de rejsende se, her før har været Mennesker; ellers kan man ikke tro det i Ørkenen!"

„Du har altsaa kun gjort ondt!" sagde Moderen. „March i Posen!" og før han vidste det, havde hun Søndenvinden om Livet og i Posen, den væltede rundt omkring paa Gulvet, men hun satte sig paa den, og da maatte den ligge stille.

„Det er nogle raske Drenge, Hun har!" sagde Prinsen.

„Ja saamænd," svarede hun, „og ave dem kan jeg! der har vi den fjerde!"

Det var Østenvinden, han var klædt som en Kineser.

„Naa, kommer du fra den Kant!" sagde Moderen, „jeg troede, du havde været i Paradisets Have."

„Der flyver jeg først hen i Morgen!" sagde Østenvinden, „i Morgen er det hundrede Aar, siden jeg var der! Jeg kommer nu fra Kina, hvor jeg har danset om Porcelænstaarnet, saa alle Klokkerne klang. Nede paa Gaden fik Embedsmændene Prygl; Bambusrør bleve slidt paa deres Skuldre, og det var Folk fra den første til den niende Grad; de skreg: „Mange Tak, min faderlige Vel-

gører!“ men de mente ikke noget med det, og jeg ringede med Klokkerne og sang tsing, tsang, tsu!“

„Du er kaad paa det!“ sagde den gamle, „det er godt, du i Morgen kommer til Paradisets Have, det hjælper altid paa din Dannelse! drik saa dygtig af Visdommens Kilde og tag en lille Flaske hjem med til mig!“

„Det skal jeg!“ sagde Østenvinden. „Men hvorfor har du nu puttet min Broder fra Sønden ned i Posen, frem med ham! han skal fortælle mig om Fugl Føniks; den Fugl vil Prinsessen i Paradisets Have altid høre om, naar jeg hvert hundrede Aar gør Visit. Luk Posen op! saa er du min sødeste Moder, og jeg skal forære dig to Lommer fulde af Te, saa grøn og frisk, som jeg har plukket den paa Stedet!“

„Naa, for Teens Skyld, og fordi du er min Kæledægge, vil jeg aabne Posen!“

Det gjorde hun, og Søndenvinden krøb ud, men han saa ganske slukøret ud, fordi den fremmede Prins havde set det.

„Der har du et Palmeblad til Prinsessen!“ sagde Søndenvinden, „det Blad har den gamle Fugl Føniks, den eneste, der var i Verden, givet mig; han har med sit Næb ridset deri sin hele Levnedsbeskrivelse, de hundrede Aar han levede; nu kan hun selv læse sig det til. Jeg saa, hvor Fugl Føniks selv stak Ild i sin Rede og sad og brændte op som en Hindus Kone. Hvor dog de tørre Grene knagede, der var en Røg og en Duft. Til sidst slog alt op i Lue, den gamle Fugl Føniks blev til Aske, men hans Æg laa gloende rødt i Ilden, det revnede med et Knald, og Ungen fløj ud, nu er den Regent over alle Fuglene og den eneste Fugl Føniks i Verden. Han har bidt

et Hul i Palmebladet, jeg gav dig, det er hans Hilsen til Prinsessen!"

„Lad os nu faa noget at leve af!" sagde Vindenes Moder, og saa satte de sig alle til at spise af den stegte Hjort, og Prinsen sad ved Siden af Østenvinden, og derfor bleve de snart gode Venner.

„Hør, sig mig engang," sagde Prinsen, „hvad er det for en Prinsesse, her bliver talt saa meget om, og hvor ligger Paradisets Have?"

„Ho, ho!" sagde Østenvinden, „vil du derhen, ja saa flyv du med mig i Morgen! men det maa jeg ellers sige dig, der har ingen Mennesker været siden Adams og Evas Tid. Dem kender du jo nok af din Bibelhistorie?"

„Ja vist!" sagde Prinsen.

„Den Gang de bleve forjagne, sank Paradisets Have ned i Jorden, men den beholdt sit varme Solskin, sin milde Luft og al sin Herlighed. Feernes Dronning bor derinde; der ligger Lyksalighedens Ø, hvor Døden aldrig kommer, hvor der er dejligt at være! Sæt dig paa min Ryg i Morgen, saa skal jeg tage dig med; jeg tænker nok, det lader sig gøre! men nu maa du ikke snakke mere, for jeg vil sove!"

Og saa sov de alle sammen.

I den tidlige Morgenstund vaagnede Prinsen og blev ikke lidt betuttet ved, at han allerede var højt oppe over Skyerne. Han sad paa Ryggen af Østenvinden, der nok saa ærligt holdt paa ham; de vare saa højt i Vejret, at Skove og Marker, Floder og Søer tog sig ud som paa et stort illumineret Landkort.

„God Morgen!" sagde Østenvinden. „Du kunde ellers gerne sove lidt endnu, for der er ikke meget at se paa

det flade Land under os. Uden du har Lyst til at tælle Kirker! de staa som Kridtprikker nede paa det grønne Bræt.“ Det var Marker og Enge, han kaldte det grønne Bræt.

„Det var uartigt, at jeg ikke fik sagt Farvel til din Moder og dine Brødre!“ sagde Prinsen.

„Naar man sover, er man undskyldt!“ sagde Østenvinden, og derpaa fløj de endnu raskere af Sted; man kunde høre det paa Toppene af Skovene, naar de for hen over dem, raslede alle Grene og Blade; man kunde høre det paa Havet og Søerne, thi hvor de fløj, væltede Bølgerne højere, og de store Skibe nejede dybt ned i Vandet som svømmende Svaner.

Mod Aften, da det blev mørkt, saa det morsomt ud med de store Byer; Lysene brændte dernede, snart her, snart der; det var ganske, som naar man har brændt et Stykke Papir og ser de mange smaa Ildgnister, hvor de ere Børn og gaa fra Skole. Og Prinsen klappede i Hænderne, men Østenvinden bad ham lade være med det og heller holde sig fast, ellers kunde han let falde ned og blive hængende paa et Kirkespir.

Ørnen i de sorte Skove fløj nok saa let, men Østenvinden fløj lettere. Kosakken paa sin lille Hest jog af Sted over Sletterne, men Prinsen jog anderledes af Sted.

„Nu kan du se Himalaya!“ sagde Østenvinden, „det er det højeste Bjerg i Asien; snart skulle vi nu komme til Paradisets Have!“ saa drejede de mere sydligt, og snart duftede der af Krydderier og Blomster. Figen og Granatæbler vokste vildt, og den vilde Vinranke havde blaa og røde Druer. Her steg de begge to ned og strakte sig i det bløde Græs, hvor Blomsterne nikkede til Vinden, ligesom de vilde sige: „Velkommen tilbage!“

„Ere vi nu i Paradisets Have?“ spurgte Prinsen.

„Nej, vist ikke!“ svarede Østenvinden, „men nu skulle vi snart komme der. Ser du Fjeldvæggen der og den store Hule, hvor Vinrankerne hænge som store, grønne Gardiner. Der skal vi ind igennem! Svøb dig ind i din Kappe, her brænder Solen, men eet Skridt, og det er isnende koldt. Fuglen, som strejfer forbi Hulen, har den ene Vinge herude i den varme Sommer og den anden derinde i den kolde Vinter!“

„Saa det er Vejen til Paradisets Have?“ spurgte Prinsen.

Nu gik de ind i Hulen! hu, hvor der var isnende koldt, men det varede dog ikke længe. Østenvinden bredte sine Vinger ud, og de lyste som den klareste Ild; nej, hvilken Hule! de store Stenblokke, som Vandet dryppede fra, hang over dem i de forunderligste Skikkelser; snart var der saa snævert, at de maatte krybe paa Hænder og Fødder, snart saa højt og udstrakt som i den fri Luft. Det saa ud som Gravkapeller med stumme Orgelpiber og forstenede Faner.

„Vi gaa nok Dødens Vej til Paradisets Have!“ sagde Prinsen, men Østenvinden svarede ikke et Ord, pegede fremad, og det dejligste blaa Lys straalede dem i Møde. Stenblokkene ovenover bleve mere og mere en Taage, der til sidst var klar som en hvid Sky i Maaneskin. Nu vare de i den dejligste milde Luft, saa frisk som paa Bjergene, saa duftende som ved Dalens Roser.

Der strømmede en Flod, saa klar som Luften selv, og Fiskene vare som Sølv og Guld; purpurrøde Aal, der skød blaa Ildgnister ved hver Bøjning, spillede dernede i Vandet, og de brede Aakandeblade havde Regnbuens Farver, Blomsten selv var en rødgul brændende Lue, som Vandet gav Næring, ligesom Olien faar Lampen

bestandig til at brænde; en fast Bro af Marmor, men saa kunstigt og fint udhugget, som var den af Kniplinger og Glasperler, førte over Vandet til Lyksalighedens Ø, hvor Paradisets Have blomstrede.

Østenvinden tog Prinsen paa sine Arme og bar ham derover. Der sang Blomster og Blade de skønneste Sange fra hans Barndom, men saa svulmende dejligt, som ingen menneskelig Stemme her kan synge.

Var det Palmetræer eller kæmpestore Vandplanter, her groede? saa saftige og store Træer havde Prinsen aldrig før set. I lange Kranse hang der de forunderligste Slyngplanter, som de kun findes afbildede med Farver og Guld paa Randen af de gamle Helgenbøger eller sno sig der gennem Begyndelsesbogstaverne. Det var de sælsomste Sammensætninger af Fugle, Blomster og Snirkler. I Græsset tæt ved stod en Flok Paafugle med udbredte, straalende Haler; jo, det var rigtignok saa! nej, da Prinsen rørte ved dem, mærkede han, at det ikke var Dyr, men Planter: det var de store Skræpper, der her straalede som Paafuglens dejlige Hale. Løven og Tigeren sprang lig smidige Katte mellem de grønne Hække, der duftede som Olietræets Blomster, og Løven og Tigeren vare tamme; den vilde Skovdue, skinnende som den skønneste Perle, baskede med sine Vinger Løven paa Manken, og Antilopen, der ellers er saa sky, stod og nikkede med Hovedet, ligesom den ogsaa vilde lege med.

Nu kom Paradisets Fe; hendes Klæder straalede som Solen, og hendes Ansigt var mildt som en glad Moders, naar hun ret er lykkelig over sit Barn. Hun var saa ung og smuk, og de dejligste Piger, hver med en lysende Stjerne i Haaret, fulgte hende.

Østenvinden gav hende det skrevne Blad fra Fugl Føniks, og hendes Øjne funklede af Glæde; hun tog Prinsen ved Haanden og førte ham ind i sit Slot, hvor Væggene havde Farver som det prægtigste Tulipanblad, holdt mod Solen, Loftet selv var een stor, straalende Blomst, og jo mere man stirrede op i den, desto dybere syntes dens Bæger. Prinsen traadte hen til Vinduet og saa igennem en af Ruderne, da saa han Kundskabens Træ med Slangen, og Adam og Eva stod tæt derved. „Ere de ikke forjagne?“ spurgte han, og Feen smilede og forklarede ham, at paa hver Rude havde Tiden saaledes brændt sit Billede, men ikke, som man plejede at se det, nej, der var Liv deri, Træernes Blade rørte sig, Menneskene kom og gik som i et Spejlbillede. Og han saa gennem en anden Rude, og der var Jacobs Drøm, hvor Stigen gik lige ind i Himlen, og Englene med store Vinger svævede op og ned. Ja, alt hvad der var sket i denne Verden levede og rørte sig i Glasruderne; saa kunstige Malerier kunde kun Tiden indbrænde.

Feen smilede og førte ham ind i en Sal, stor og høj; dens Vægge syntes transparente Malerier med det ene Ansigt dejligere end det andet; det var Millioner lykkelige, der smilede og sang, saa det flød sammen i een Melodi; de allerøverste vare saa smaa, at de syntes mindre end den mindste Rosenknop, naar den tegnes som en Prik paa Papiret. Og midt i Salen stod et stort Træ med hængende, yppige Grene; gyldne Æbler, store og smaa, hang som Appelsiner mellem de grønne Blade. Det var Kundskabens Træ, af hvis Frugt Adam og Eva havde spist. Fra hvert Blad dryppede en skinnende rød Dugdraabe; det var, som om Træet græd blodige Taarer.

„Lad os nu stige i Baaden!“ sagde Feen, „der ville vi nyde Forfriskninger ude paa det svulmende Vand! Baaden gynger, kommer dog ikke af Stedet, men alle Verdens Lande glide forbi vore Øjne.“ Og det var underligt at se, hvorledes hele Kysten bevægede sig, der kom de høje, snebedækte Alper, med Skyer og sorte Grantræer, Hornet klang saa dybt vemodigt, og Hyrden jodlede smukt i Dalen. Nu bøjede Banantræerne deres lange, hængende Grene ned over Baaden, kulsorte Svaner svømmede paa Vandet, og de sælsomste Dyr og Blomster viste sig paa Strandbredden; det var Ny Holland, den femte Verdensdel, der med Udsigt til de blaa Bjerge gled forbi. Man hørte Præsternes Sang og saa de Vildes Dans til Lyden af Trommer og Ben Tuber. Ægyptens Pyramider, der ragede ind i Skyerne, omstyrtede Søjler og Sfinkser, halvt begravede i Sandet, sejlede forbi. Nordlysene brændte over Nordens Jøkler, det var et Fyrværkeri, som ingen kunde gøre efter. Prinsen var saa lyksalig, ja, han saa jo hundrede Gange mere, end hvad vi her fortælle.

„Og altid kan jeg blive her?“ spurgte han.

„Det beror paa dig selv!“ svarede Feen. „Dersom du ikke, som Adam, lader dig friste til at gøre det forbudne, da kan du altid blive her!“

„Jeg skal ikke røre Æblerne paa Kundskabens Træ!“ sagde Prinsen. „Her er jo tusinde Frugter, skønne som de!“

„Prøv dig selv, og er du ikke stærk nok, saa følg med Østenvinden, som bragte dig; han flyver nu tilbage og kommer her ej i hundrede Aar; den Tid vil paa dette Sted gaa for dig, som var det kun hundrede Timer, men det er en lang Tid for Fristelsen og Synden. Hver Aften,

naar jeg gaar fra dig, maa jeg tilraabe dig: følg med! jeg maa vinke med Haanden ad dig, men bliv tilbage. Gaa ikke med, thi da vil ved hvert Skridt din Længsel blive større: du kommer i Salen, hvor Kundskabens Træ gror; jeg sover under dets duftende, hængende Grene, du vil bøje dig over mig, og jeg maa smile, men trykker du et Kys paa min Mund, da synker Paradiset dybt i Jorden, og det er tabt for dig. Ørkenens skarpe Vind vil omsuse dig, den kolde Regn dryppe fra dit Haar. Sorg og Trængsel bliver din Arvelod."

„Jeg bliver her!" sagde Prinsen, og Østenvinden kyssede ham paa Panden og sagde:

„Vær stærk, saa samles vi her igen om hundrede Aar! Far vel! far vel!" og Østenvinden bredte sine store Vinger ud; de lyste som Kornmod i Høsten eller Nordlyset i den kolde Vinter.

„Far vel! far vel!" klang det fra Blomster og Træer. Storke og Pelikaner fløj i Række som flagrende Baand og fulgte med til Grænsen af Haven.

„Nu begynder vore Danse!" sagde Feen, „ved Slutningen, hvor jeg danser med dig, vil du se, idet Solen synker, at jeg vinker ad dig, du vil høre mig tilraabe dig: følg med, men gør det ikke! i hundrede Aar maa jeg hver Aften gentage det; for hver Gang den Tid er omme, vinder du mere Kraft, til sidst tænker du aldrig derpaa. I Aften er det første Gang; nu har jeg advaret dig!"

Og Feen førte ham ind i en stor Sal af hvide, gennemsigtige Lillier, de gule Støvtraade i hver var en lille Guldharpe, som klang med Strengelyd og Fløjtetoner. De skønneste Piger, svævende og slanke, klædte i bølgende Flor, saa man saa de dejlige Lemmer, svævede i Danse og sang

om, hvor herligt det var at leve, at de aldrig vilde dø, og at Paradisets Have skulde evig blomstre.

Og Solen gik ned, den hele Himmel blev eet Guld, der gav Lillierne Skær som den dejligste Rose, og Prinsen drak af den skummende Vin, Pigerne rakte ham, og han følte en Lyksalighed som aldrig før; han saa, hvor Salens Baggrund aabnede sig, og Kundskabens Træ stod i en Glans, der blendede hans Øje; Sangen derfra var blød og dejlig som hans Moders Stemme, og det var, som hun sang: „Mit Barn! mit elskede Barn!"

Da vinkede Feen og raabte saa kærligt: „Følg mig! følg mig!" og han styrtede hen imod hende, glemte sit Løfte, glemte det alt den første Aften, og hun vinkede og smilede. Duften, den krydrede Duft rundt om, blev mere stærk, Harperne tonede langt dejligere, og det var, som de Millioner smilende Hoveder i Salen, hvor Træet groede, nikkede og sang: „Alt bør man kende! Mennesket er Jordens Herre!" Og det var ikke længer blodige Taarer, der faldt fra Bladene paa Kundskabens Træ, det var røde, funklende Stjerner, syntes ham. „Følg mig, følg mig!" lød de bævende Toner, og ved hvert Skridt brændte Prinsens Kinder hedere, hans Blod bevægede sig stærkere; „jeg maa!" sagde han, „det er jo ingen Synd, kan ikke være det! hvorfor ikke følge Skønhed og Glæde! se hende sove vil jeg! der er jo intet tabt, naar jeg kun lader være at kysse hende, og det gør jeg ikke, jeg er stærk, jeg har en fast Villie!"

Og Feen kastede sin straalende Dragt, bøjede Grenene tilbage, og et Øjeblik efter var hun skjult derinde.

„Jeg har endnu ikke syndet!" sagde Prinsen, „og vil det ikke heller;" og saa drog han Grenene til Side; der

sov hun allerede, dejlig, som kun Feen i Paradisets Have kan være det; hun smilede i Drømme, han bøjede sig ned over hende og saa Taarerne bæve mellem hendes Øjenhaar.

„Græder du over mig?“ hviskede han, „græd ikke, du dejlige Kvinde, nu begriber jeg først Paradisets Lykke, den strømmer gennem mit Blod, gennem min Tanke, Kerubens Kraft og evige Liv føler jeg i mit jordiske Legeme, lad det blive evig Nat for mig, et Minut som dette er Rigdom nok!“ og han kyssede Taaren af hendes Øje, hans Mund rørte ved hendes. — —

— Da lød der et Tordenskrald, saa dybt og skrækkeligt, som ingen har hørt det før, og alt styrtede sammen: den dejlige Fe, det blomstrende Paradis sank, det sank saa dybt, saa dybt, Prinsen saa det synke i den sorte Nat; som en lille skinnende Stjerne straalede det langt borte. Dødskulde gik gennem hans Lemmer, han lukkede sit Øje og laa længe som død.

Den kolde Regn faldt paa hans Ansigt, den skarpe Vind blæste om hans Hoved, da vendte hans Tanker tilbage. „Hvad har jeg gjort!“ sukkede han, „jeg har syndet som Adam! syndet, saa Paradiset er sunket dybt derned!“ og han aabnede sit Øje, Stjernen langt borte, Stjernen, der funklede som det sunkne Paradis, saa han endnu — det var Morgenstjernen paa Himlen.

Han rejste sig op og var i den store Skov nær ved Vindenes Hule, og Vindenes Moder sad ved hans Side, hun saa vred ud og løftede sin Arm i Vejret.

„Allerede den første Aften!“ sagde hun, „det tænkte jeg nok! ja, var du *min* Dreng, saa skulde du nu i Posen!“

„Der skal han komme!“ sagde Døden; det var en stærk gammel Mand med en Le i Haanden og med store, sorte Vinger. „I Ligkisten skal han lægges, men ikke nu; jeg mærker ham kun, lad ham da en Stund endnu vandre om i Verden, afsone sin Synd, blive god og bedre! — jeg kommer igen. Naar han da mindst venter det, putter jeg ham i den sorte Ligkiste, sætter den paa mit Hoved og flyver op mod Stjernen; ogsaa der blomstrer Paradisets Have, og er han god og from, da skal han træde derind, men er hans Tanke ond, og Hjertet endnu fuldt af Synd, synker han med Kisten dybere, end Paradiset sank, og kun hvert tusinde Aar henter jeg ham igen, for at han maa synke dybere eller blive paa Stjernen, den funklende Stjerne deroppe.“

DEN FLYVENDE KOFFERT

DER var engang en Købmand, han var saa rig, at han kunde brolægge den hele Gade og næsten et lille Stræde til med Sølvpenge; men det gjorde han ikke, han vidste anderledes at bruge sine Penge; gav han en Skilling ud, fik han en Daler igen; saadan en Købmand var han — og saa døde han.

Sønnen fik nu alle disse Penge, og han levede lystigt, gik paa Maskerade hver Nat, gjorde Papirsdrager af Rigsdalersedler og slog Smut hen over Søen med Guldpenge i Stedet for med en Sten, saa kunde Pengene sagtens gaa, og det gjorde de; til sidst ejede han ikke mere end fire Skilling og havde ingen andre Klæder end et Par Tøfler og en gammel Slaabrok. Nu brød hans Venner sig ikke længer om ham, da de jo ikke kunde gaa paa Gaden sammen, men een af dem, som var god, sendte ham en gammel Koffert og sagde: „Pak ind!“ ja, det var nu meget

godt, men han havde ikke noget at pakke ind, saa satte han sig selv i Kofferten.

Det var en løjerlig Koffert. Saa snart man trykkede paa Laasen, kunde Kofferten flyve; det gjorde den, vips fløj den med ham op igennem Skorstenen, højt op over Skyerne, længer og længer bort; det knagede i Bunden, og han var saa bange for, at den skulde gaa i Stykker, for saa havde han gjort en ganske artig Volte! Gud bevar' os! og saa kom han til Tyrkernes Land. Kofferten skjulte han i Skoven under de visne Blade og gik saa ind i Byen; det kunde han godt gøre, for hos Tyrkerne gik jo alle, ligesom han, i Slaabrok og Tøfler. Saa mødte han en Amme med et lille Barn. „Hør, du Tyrkeamme!" sagde han, „hvad er det for et Slot her tæt ved Byen, Vinduerne sidde saa højt!"

„Der bor Kongens Datter!" sagde hun, „der er spaaet hende, at hun skal blive saa ulykkelig over en Kæreste, og derfor maa der ingen komme til hende, uden Kongen og Dronningen er med."

„Tak!" sagde Købmandssønnen, og saa gik han ud i Skoven, satte sig i sin Koffert, fløj op paa Taget og krøb ind ad Vinduet til Prinsessen.

Hun laa paa Sofaen og sov; hun var saa dejlig, at Købmandssønnen maatte kysse hende; hun vaagnede og blev ganske forskrækket, men han sagde, han var Tyrkeguden, som var kommen ned igennem Luften til hende, og det syntes hun godt om.

Saa sad de ved Siden af hinanden, og han fortalte Historier om hendes Øjne: de vare de dejligste, mørke Søer, og Tankerne svømmede der som Havfruer; og han fortalte om hendes Pande: den var et Snebjerg med de præg-

tigste Sale og Billeder, og han fortalte om Storken, som bringer de søde, smaa Børn.

Jo, det var nogle dejlige Historier! saa friede han til Prinsessen, og hun sagde straks ja.

„Men De maa komme her paa Lørdag," sagde hun, „da er Kongen og Dronningen hos mig til Tevand! de ville være meget stolte af, at jeg faar Tyrkeguden, men se til, De kan et rigtigt dejligt Eventyr, for det holder mine Forældre særdeles meget af; min Moder vil have det moralsk og fornemt og min Fader lystigt, saa man kan le!"

„Ja, jeg bringer ingen anden Brudegave end et Eventyr!" sagde han, og saa skiltes de, men Prinsessen gav ham en Sabel, der var besat med Guldpenge, og dem kunde han især bruge.

Nu fløj han bort, købte sig en ny Slaabrok og sad saa ude i Skoven og digtede paa et Eventyr; det skulde være færdigt til om Lørdagen, og det er ikke saa let endda.

Saa var han færdig, og saa var det Lørdag.

Kongen, Dronningen og hele Hoffet ventede med Tevand hos Prinsessen. Han blev saa nydeligt modtagen.

„Vil De saa fortælle et Eventyr!" sagde Dronningen, „et, som er dybsindigt og belærende!"

„Men som man dog kan le af!" sagde Kongen.

„Ja nok!" sagde han og fortalte; det maa man nu høre godt efter.

„Der var engang et Bundt Svovlstikker, de vare saa overordentlig stolte paa det, fordi de vare af høj Herkomst; deres Stamtræ, det vil sige, det store Fyrretræ, de hver var en lille Pind af, havde været et stort, gammelt Træ i Skoven. Svovlstikkerne laa nu paa Hylden mellem et Fyrtøj og en gammel Jerngryde, og for dem

fortalte de om deres Ungdom. „Ja, da vi vare paa den grønne Gren," sagde de, „da vare vi rigtignok paa en grøn Gren; hver Morgen og Aften Diamantte, det var Duggen, hele Dagen havde vi Solskin, naar Solen skinnede, og alle de smaa Fugle maatte fortælle os Historier. Vi kunde godt mærke, at vi ogsaa vare rige, for Løvtræerne de vare kun klædte paa om Sommeren, men vor Familie havde Raad til grønne Klæder baade Sommer og Vinter. Men saa kom Brændehuggerne, det var den store Revolution, og vor Familie blev splittet ad; Stamherren fik Plads som Stormast paa et prægtigt Skib, der kunde sejle Verden rundt, dersom det vilde; de andre Grene kom andre Steder, og vi have nu det Hverv at tænde Lyset for den nedrige Mængde; derfor ere vi fornemme Folk komne her i Køkkenet."

„Ja, jeg har det nu paa en anden Maade!" sagde Jerngryden, som Svovlstikkerne laa ved Siden af. „Lige fra jeg kom ud i Verden, er jeg skuret og kogt mange Gange! Jeg sørger for det solide og er egentlig talt den første her i Huset. Min eneste Glæde er, saadan efter Bordet, at ligge ren og pæn paa Hylden og føre en fornuftig Passiar med Kammeraterne; men naar jeg undtager Vandspanden, som engang imellem kommer ned i Gaarden, saa leve vi altid inden Døre. Vort eneste Nyhedsbud er Torvekurven, men den snakker saa uroligt om Regeringen og Folket; ja, forleden var der en gammel Potte, som af Forskrækkelse derover faldt ned og slog sig i Stykker! den er frisksindet skal jeg sige Dem!" —

„Nu snakker du for meget!" sagde Fyrtøjet, og Staalet slog til Flintestenen, saa den gnistrede. „Skulle vi nu ikke have en munter Aften?"

„Ja, lad os tale om, hvem der er mest fornemme!“ sagde Svovlstikkerne.

„Nej, jeg holder ikke af at tale om mig selv!“ sagde Lerpotten, „lad os faa en Aftenunderholdning! jeg vil begynde, jeg skal fortælle saadant noget, enhver har oplevet; det kan man saa rart sætte sig ind i, og det er saa fornøjeligt: „„Ved Østersøen ved de danske Bøge —!““

„Det er en dejlig Begyndelse!“ sagde alle Tallerkenerne, „det bliver bestemt en Historie, jeg kan lide!“

„Ja, der tilbragte jeg min Ungdom hos en stille Familie; Møblerne bleve bonede, Gulvet vadsket, der kom rene Gardiner hver fjortende Dag!“

„Hvor De dog fortæller interessant!“ sagde Støvekosten. „Man kan straks høre, at det er et Fruentimmer, som fortæller; der gaar saadant noget renligt derigennem!“

„Ja, det føler man!“ sagde Vandspanden, og saa gjorde den af Glæde et lille Hop, saa det sagde klask paa Gulvet.

Og Potten blev ved at fortælle, og Enden var lige saa god som Begyndelsen.

Alle Tallerkenerne raslede af Glæde, og Støvekosten tog grøn Persille af Sandhullet og bekransede Potten, for den vidste, det vilde ærgre de andre, og, „bekranser jeg hende i Dag,“ tænkte den, „saa bekranser hun mig i Morgen.“

„Nu vil jeg danse!“ sagde Ildklemmen og dansede; ja, Gud bevar' os, hvor den kunde sætte det ene Ben i Vejret. Det gamle Stolebetræk henne i Krogen revnede ved at se paa det! „Maa jeg saa blive bekranset!“ sagde Ildklemmen, og det blev hun.

„Det er dog kun Pøbel!“ tænkte Svovlstikkerne.

Nu skulde Temaskinen synge, men den var forkølet, sagde den, den kunde ikke, uden den var i Kog, men det

var af bar Fornemhed; den vilde ikke, uden naar den stod paa Bordet inde hos Herskabet.

Henne i Vinduet sad en gammel Pennefjer, som Pigen plejede at skrive med; der var ikke noget mærkværdigt ved den, uden at den var dyppet alt for dybt i Blækhuset, men deraf var nu den stor paa det. „Vil Temaskinen ikke synge," sagde den, „saa kan den lade være! udenfor hænger i et Bur en Nattergal, den kan synge, den har rigtignok ikke lært noget, men det vil vi ikke tale ondt om i Aften!"

„Jeg finder det højst upassende," sagde Tekedlen, der var Køkkensanger og Halvsøster til Temaskinen, „at saadan en fremmed Fugl skal høres! Er det patriotisk? Jeg vil lade Torvekurven dømme!"

„Jeg ærgrer mig kun!" sagde Torvekurven, „jeg ærgrer mig saa inderligt, som nogen kan tænke sig! er det en passende Maade at tilbringe Aftenen paa? vilde det ikke være rigtigere at sætte Huset paa den rette Ende? Enhver skulde da komme paa sin Plads, og jeg vilde styre hele Kodillen. Det vilde blive noget andet!"

„Ja, lad os gøre Spektakel!" sagde de alle sammen. I det samme gik Døren op. Det var Tjenestepigen, og saa stod de stille, ingen sagde et Muk; men der var ikke en Potte, uden at den jo vidste, hvad den kunde gøre, og hvor fornem den var; „ja, naar jeg havde villet," tænkte de, „saa skulde det rigtignok blevet en munter Aften!"

Tjenestepigen tog Svovlstikkerne, gjorde Ild med dem — Gud bevar' os, hvor de spruttede og brændte i Lue.

„Nu kan da enhver," tænkte de, „se, at vi ere de første! hvilken Glans vi have! hvilket Lys!" — og saa vare de brændt ud."

„Det var et dejligt Eventyr!“ sagde Dronningen, „jeg følte mig saa ganske i Køkkenet hos Svovlstikkerne, ja, nu skal du have vor Datter.“

„Ja vist!“ sagde Kongen, „du skal have vor Datter paa Mandag!“ for nu sagde de du til ham, da han skulde være af Familien.

Brylluppet var saaledes bestemt, og Aftenen forud blev hele Byen illumineret; Boller og Kringler fløj i Grams; Gadedrengene stod paa Tæerne, raabte Hurra og peb i Fingrene; det var særdeles pragtfuldt.

„Ja, jeg faar vel ogsaa se til at gøre noget!“ tænkte Købmandssønnen, og saa købte han Raketter, Knaldperler og alt det Fyrværkeri, der tænkes kunde, lagde det i sin Koffert og fløj saa med det op i Luften.

Rutsch, hvor det gik! og hvor det futtede.

Alle Tyrkerne hoppede i Vejret ved det, saa deres Tøfler fløj dem om Ørene; saadant et Luftsyn havde de aldrig set før. Nu kunde de da forstaa, at det var Tyrkeguden selv, som skulde have Prinsessen.

Saa snart Købmandssønnen igen med sin Koffert kom ned i Skoven, tænkte han: „Jeg vil dog gaa ind i Byen for at faa at høre, hvorledes det har taget sig ud!“ og det var jo ganske rimeligt, han havde Lyst til det.

Nej, hvor dog Folk fortalte! hver evige een, han spurgte derom, havde set det paa sin Maade, men dejligt havde det været for dem alle sammen.

„Jeg saa Tyrkeguden selv, “sagde den ene, „han havde Øjne som skinnende Stjerner og et Skæg som skummende Vande!“

„Han fløj i en Ildkaabe,“ sagde en anden. „De dejligste Englebørn tittede frem fra Folderne!“

Jo, det var dejlige Ting, han hørte, og Dagen efter skulde han have Bryllup.

Nu gik han tilbage til Skoven for at sætte sig i sin Koffert — men hvor var den? Kofferten var brændt op. En Gnist fra Fyrværkeriet var bleven tilbage, den havde tændt Ild, og Kofferten var i Aske. Han kunde ikke mere flyve, ikke mere komme til sin Brud.

Hun stod hele Dagen paa Taget og ventede; hun venter endnu, men han gaar Verden rundt og fortæller Eventyr, men de ere ikke mere saa lystige som det, han fortalte om Svovlstikkerne.

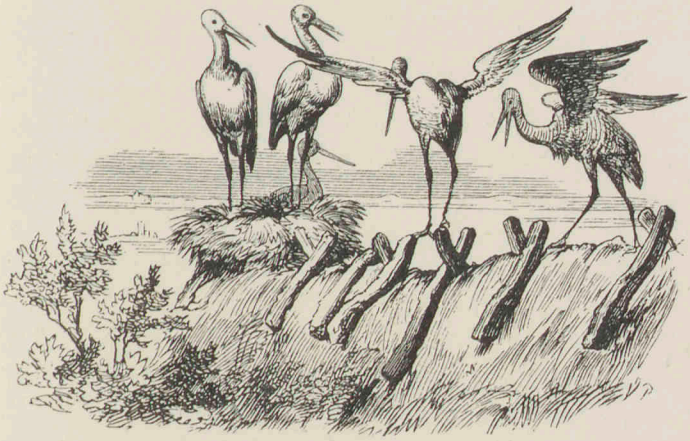

STORKENE

Paa det sidste Hus i en lille By stod der en Storkerede. Storkemoderen sad i Reden hos sine fire smaa Unger, der stak Hovedet frem med det lille sorte Næb, for det var ikke blevet rødt endnu. Et lille Stykke derfra paa Tagryggen stod saa strunk og stiv Storkefaderen, han havde trukket det ene Ben op under sig for dog at have nogen Ulejlighed, idet han stod Skildvagt. Man skulde tro, han var hugget ud af Træ, saa stille stod han. „Det ser vist nok saa fornemt ud, at min Kone har en Skildvagt ved Reden!“ tænkte han, „de kan jo ikke vide, at jeg er hendes Mand, de tro vist, jeg er kommanderet til at staa her. Det ser saa rask ud!“ og saa blev han ved at staa paa det ene Ben.

Nede paa Gaden legede en hel Flok Børn, og da de saa Storkene, saa sang en af de modigste Drenge, og si-

den alle sammen, det gamle Vers om Storkene, men de sang det nu, som han kunde huske det.

„Storke, Storke Steje,
flyv hjem til dit Eje!
Din Kone ligger i Reden sin
med fire store Unger.
Den ene skal hænges,
den anden skal stænges,
den tredie skal brændes,
den fjerde skal endevendes!“

„Hør dog, hvad Drengene synge!“ sagde de smaa Storkeunger, „de sige, vi skulle hænges og brændes!“

„Det skulle I ikke bryde eder om!“ sagde Storkemoderen; „hør bare ikke efter, saa gør det ikke noget!“

Men Drengene bleve ved at synge, og de pegede Fingre ad Storkene; kun een Dreng, han hed Peter, sagde, at det var Synd at gøre Nar af Dyrene, og vilde slet ikke være med. Storkemoderen trøstede ogsaa sine Unger: „Bryd jer ikke derom,“ sagde hun, „se bare, hvor rolig jer Fader staar, og det paa eet Ben!“

„Vi ere saa angest!“ sagde Ungerne og trak Hovederne dybt ned i Reden.

Næste Dag, da Børnene kom sammen igen for at lege, og de saa Storkene, begyndte de deres Vise:

„Den ene skal hænges,
den anden skal brændes! —“

„Skulle vi vel hænges og brændes?“ spurgte Storkeungerne.

„Nej, vist ikke!“ sagde Moderen, „I skulle lære at flyve, jeg skal nok eksercere jer! saa tage vi ud paa Engen og gøre Visit hos Frøerne, de neje i Vandet for os, de synge

„koaks, koaks!“ og saa spise vi dem op, det kan rigtig blive en Fornøjelse!“

„Og hvad saa?“ spurgte Storkeungerne.

„Saa samles alle de Storke, her ere i hele Landet, og saa begynder Høstmanøvren; da maa man flyve godt, det er af stor Vigtighed, thi den, som ikke kan flyve, stikker Generalen ihjel med sit Næb; derfor pas vel paa at lære noget, naar Eksercitsen begynder!“

„Saa blive vi jo dog stængede, som Drengene sagde, og hør, nu sige de det igen!“

„Hør paa mig og ikke paa dem,“ sagde Storkemoderen. „Efter den store Manøvre flyve vi til de varme Lande, oh, saa langt herfra, over Bjerge og Skove. Til Ægypten flyve vi, hvor der er trekantede Stenhuse, der gaa i en Spids op over Skyerne, de kaldes Pyramider og ere ældre, end nogen Stork kan tænke sig. Der er en Flod, som løber over, saa Landet bliver til Mudder. Man gaar i Mudder og spiser Frøer.“

„Oh!“ sagde alle Ungerne.

„Ja! der er saa dejligt! man gør ikke andet end spise hele Dagen, og imedens vi har det saa godt, er i dette Land ikke et grønt Blad paa Træerne; her er saa koldt, saa Skyerne fryse i Stykker og falde ned i smaa, hvide Lapper!“ det var Sneen, hun mente, men hun kunde jo ikke forklare det tydeligere.

„Fryse saa ogsaa de uartige Drenge i Stykker?“ spurgte Storkeungerne.

„Nej, i Stykker fryse de ikke! men de ere nær ved det og maa sidde inde i den mørke Stue og kukkelure; I kunne derimod flyve om i fremmed Land, hvor der er Blomster og varmt Solskin!“

Nu var der allerede gaaet nogen Tid, og Ungerne vare saa store, at de kunde staa op i Reden og se vidt omkring, og Storkefaderen kom flyvende hver Dag med pæne Frøer, smaa Snoge og alt det Storkeslikkeri, han kunde finde; oh, det saa morsomt ud, hvor han gjorde Kunster for dem. Hovedet lagde han lige om paa Halen, Næbbet knebrede han med, som var det en lille Skralde, og saa fortalte han dem Historier, alle sammen fra Sumpen.

„Hør, nu maa I lære at flyve!“ sagde en Dag Storkemoderen, og saa maatte alle fire Unger ud paa Tagryggen; oh, hvor de dinglede! hvor de balancerede med Vingerne og vare dog nær ved at falde ned!

„Se nu paa mig!“ sagde Moderen, „saaledes skulle I holde Hovedet! saaledes skulle I sætte Benene! een, to! een, to! det er det, som skal hjælpe jer frem i Verden!“ saa fløj hun et lille Stykke, og Ungerne, de gjorde et lille kluntet Hop, bums! der laa de, for de vare tunge i Livet.

„Jeg vil ikke flyve!“ sagde den ene Unge og krøb ned i Reden igen, „jeg bryder mig ikke om at komme til de varme Lande!“

„Vil du da fryse ihjel her, naar det bliver Vinter? skulle Drengene komme og hænge og brænde og stege dig? nu kalder jeg paa dem!“

„O nej!“ sagde Storkeungen, og saa hoppede den igen paa Taget ligesom de andre; den tredie Dag kunde de ordentlig flyve lidt, og saa troede de, at de kunde ogsaa sidde og hvile paa Luften; det vilde de, men bums! der dumpede de; saa maatte de til at røre Vingerne igen. Nu kom Drengene nede paa Gaden og sang deres Vise:

„Storke, Storke Steje!“

„Skulle vi flyve ned og hugge deres Øjne ud?“ sagde Ungerne.

„Nej, lad være med det!“ sagde Moderen, „hør bare efter mig, det er meget vigtigere! een, to, tre! nu flyve vi højre om! een, to, tre! nu venstre om Skorstenen! — se, det var meget godt! det sidste Slag med Vingerne var saa nydeligt og rigtigt, at I skulle faa Lov at komme i Sumpen med mig i Morgen! der komme flere nette Storkefamilier med deres Børn, lad mig nu se, at mine ere de pæneste, og saa at I knejse, det ser godt ud, og det giver Anseelse!“

„Men skulle vi da ikke have Hævn over de uartige Drenge?“ spurgte Storkeungerne.

„Lad dem skrige hvad de ville! I flyve dog mod Skyerne, komme til Pyramidernes Land, naar de maa fryse og ikke have et grønt Blad eller et sødt Æble.“

„Ja, hævnes ville vi!“ hviskede de til hverandre, og saa blev der igen ekserceret.

Af alle Drengene paa Gaden var ingen værre til at synge Spotteviser end just han, som havde begyndt, og det var en ganske lille en, han var nok ikke mere end seks Aar; Storkeungerne troede rigtignok, at han var hundrede Aar, for han var jo saa meget større end deres Moder og Fader, og hvad vidste de om, hvor gamle Børn og store Mennesker kunne være. Hele deres Hævn skulde gaa ud over den Dreng, han havde jo først begyndt og han blev altid ved. Storkeungerne vare saa irriterede, og alt som de bleve større, vilde de mindre taale det; Moderen maatte tilsidst love dem, at de nok skulde faa Hævn, men hun vilde ikke tage den før paa den sidste Dag, de vare der i Landet.

„Vi maa jo først se, hvorledes I bære jer ad ved den store Manøvre! komme I galt fra det, saa Generalen jager jer Næbbet i Brystet, saa have jo Drengene dog Ret, i det mindste paa en Maade! lad os nu se!“

„Ja, det skal du!“ sagde Ungerne, og saa gjorde de sig just Umage! de øvede sig hver Dag og fløj saa nydeligt og let, saa det var en Lyst.

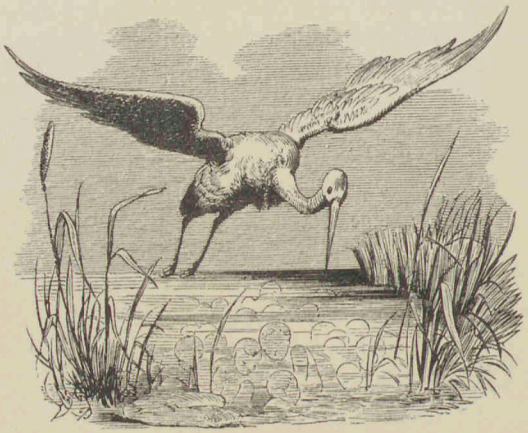

Nu kom Høsten; alle Storkene begyndte at samles for at flyve bort til de varme Lande, medens vi have Vinter. Det var en Manøvre! over Skove og Byer maatte de, bare for at se, hvor godt de kunde flyve, det var jo en stor Rejse, som forestod. Storkeungerne gjorde deres Ting saa nydeligt, at de fik udmærket godt med Frø og Slange. Det var den allerbedste Karakter, og Frøen og Slangen kunde de spise, det gjorde de ogsaa.

„Nu skulle vi hævnes!“ sagde de.

„Ja vist!“ sagde Storkemoderen. „Hvad jeg har udtænkt, det er just det rigtige! jeg ved, hvor den Dam er, hvor alle de smaa Menneskebørn ligge, til Storken kommer og henter dem til Forældrene. De nydelige smaa Børn sove

og drømme saa dejligt, som de aldrig siden komme til at drømme. Alle Forældre ville gerne have saadant et lille Barn, og alle Børn ville have en Søster eller Broder. Nu ville vi flyve hen til Dammen, hente een til hver af de Børn, som ikke have sunget den onde Vise og gjort Nar af Storkene, for de Børn skulle slet ingen have!"

„Men han, som begyndte med at synge, den slemme, hæslige Dreng!" skreg de unge Storke, „hvad gøre vi ved ham?"

„Der ligger i Dammen et lille dødt Barn, det har drømt sig ihjel, det ville vi tage til ham, saa maa han græde, fordi vi have bragt ham en død lille Broder; men den gode Dreng, ham har I dog ikke glemt, han, som sagde: „Det er Synd at gøre Nar af Dyrene!" ham ville vi bringe baade en Broder og en Søster, og da den Dreng hed Peter, saa skulle I ogsaa alle sammen kaldes Peter!"

Og det skete, hvad hun sagde, og saa hed alle Storkene Peter, og det kaldes de endnu.

OLE LUKØJE

I hele Verden er der ingen, der kan saa mange Historier som Ole Lukøje! — han kan rigtignok fortælle!

Saadan ud paa Aftenen, naar Børn sidde nok saa net ved Bordet eller paa deres Skammel, kommer Ole Lukøje; han kommer saa stille op ad Trappen, for han gaar paa Hosesokker, han lukker ganske sagte Døren op, og fut! saa sprøjter han Børnene sød Mælk ind i Øjnene, saa fint, saa fint, men dog altid nok til, at de ikke kunne holde Øjnene aabne, og derfor ikke se ham; han lister sig lige bag ved, blæser dem sagte i Nakken, og saa blive de tunge i Hovedet, o ja! men det gør ikke ondt, for Ole Lukøje mener det just godt med Børnene; han vil bare have, at de skulle være rolige, og det ere de bedst, naar man faar dem i Seng; de skulle være stille, for at han kan fortælle dem Historier. —

Naar Børnene nu sove, sætter Ole Lukøje sig paa Sengen; han er godt klædt paa, hans Frakke er af Silketøj, men det er ikke muligt at sige, hvad Kulør den har, for den skinner grøn, rød og blaa, alt ligesom han drejer sig; under hver Arm holder han en Paraply, en med Billeder paa, og den sætter han over de gode Børn, og saa drømme de hele Natten de dejligste Historier, og en Paraply har han, hvor der slet intet er paa, og den sætter han over de uartige Børn, saa sove de saa tosset og har om Morgenen, naar de vaagne, ikke drømt det allermindste.

Nu skulle vi høre, hvorledes Ole Lukøje i en hel Uge kom hver Aften til en lille Dreng, som hed Hjalmar, og hvad han fortalte ham! Det er hele syv Historier, for der er syv Dage i en Uge.

MANDAG

„Hør nu engang!“ sagde Ole Lukøje om Aftenen, da han havde faaet Hjalmar i Seng „nu skal jeg pynte op!“ og saa bleve alle Blomsterne i Urtepotterne til store Træer, der strakte deres lange Grene hen under Loftet og langs med Væggen, saa hele Stuen saa ud som det dejligste Lysthus, og alle Grenene vare fulde af Blomster, og hver Blomst var smukkere end en Rose, lugtede saa dejlig, og vilde man spise den, var den sødere end Syltetøj. Frugterne glinsede ligesom Guld, og saa var der Boller, der revnede af Rosiner, det var mageløst! men i det samme begyndte det at jamre sig saa forskrækkeligt henne i Bordskuffen, hvor Hjalmars Skolebøger laa.

„Hvad er nu det!“ sagde Ole Lukøje og gik hen til Bordet og fik Skuffen op. Det var Tavlen, som det knugede og trykkede i, for der var kommet et galt Tal i Regnestykket, saa det var færdigt at falde fra hinanden;

Griffelen hoppede og sprang i sit Sejlgarnsbaand, ligesom den kunde være en lille Hund, den vilde hjælpe paa Regnestykket, men den kunde ikke! — Og saa var det Hjalmars Skrivebog, som det jamrede sig indeni, oh, det var ordentligt fælt at høre! langs ned paa hvert Blad stod alle de store Bogstaver, hvert med et lille ved Siden, en hel Række ned ad, det var saadan en Forskrift, og ved den igen stod nogle Bogstaver, der troede, de saa ud ligesom den, for dem havde Hjalmar skrevet, de laa næsten, ligesom om de vare faldne over Blyantsstregen, hvilken de skulde staa paa.

„Se, saaledes skulle I holde eder!“ sagde Forskriften, „se, saaledes til Siden, med et rask Sving!“

„Oh, vi ville gerne,“ sagde Hjalmars Bogstaver, „men vi kunne ikke, vi ere saa daarlige!“

„Saa skal I have Kinderpulver!“ sagde Ole Lukøje.

„O nej!“ raabte de, og saa stod de saa ranke, at det var en Lyst.

„Ja, nu faa vi ikke fortalt Historier!“ sagde Ole Lukøje, „nu maa jeg eksercere dem! een to! een to!“ og saa eksercerede han Bogstaverne, og de stod saa ranke og saa sunde, som nogen Forskrift kunde staa; men da Ole Lukøje gik, og Hjalmar om Morgenen saa til dem, saa vare de lige saa elendige som før.

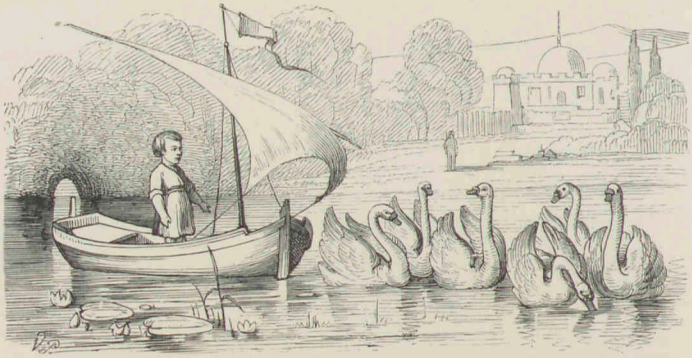

TIRSDAG

Saa snart Hjalmar var i Seng, rørte Ole Lukøje med sin lille Troldsprøjte ved alle Møblerne i Stuen, og straks begyndte de at snakke, og alle sammen snakkede de om sig selv, undtagen Spyttebakken, der stod tavs og ærgrede sig over, at de kunde være saa forfængelige kun at tale om sig selv, kun at tænke paa sig selv og slet ikke at have Tanke for den, der dog stod saa beskeden i Krogen og lod sig spytte paa.

Der hang over Kommoden et stort Maleri i en forgyldt Ramme; det var et Landskab, man saa høje, gamle Træer, Blomster i Græsset og et stort Vand med en Flod, der løb om bag Skoven, forbi mange Slotte, langt ud i det vilde Hav.

Ole Lukøje rørte med sin Troldsprøjte ved Maleriet, og saa begyndte Fuglene derinde at synge, Træernes Grene bevægede sig, og Skyerne tog ordentlig Flugt, man kunde se deres Skygge hen over Landskabet.

Nu løftede Ole Lukøje den lille Hjalmar op mod Rammen, og Hjalmar stak Benene ind i Maleriet, lige

ind i det høje Græs, og der stod han; Solen skinnede mellem Træernes Grene ned paa ham. Han løb hen til Vandet, satte sig i en lille Baad, der laa; den var malet rød og hvid, Sejlene skinnede som Sølv, og seks Svaner, alle med Guldkroner nede om Halsen og en straalende blaa Stjerne paa Hovedet, trak Baaden forbi de grønne Skove, hvor Træerne fortalte om Røvere og Hekse, og Blomsterne om de nydelige smaa Alfer og hvad Sommerfuglene havde fortalt dem.

De dejligste Fisk, med Skæl som Sølv og Guld, svømmede efter Baaden; imellem gjorde de et Spring, saa det sagde Plask igen i Vandet, og Fuglene, røde og blaa, smaa og store, fløj i to lange Rækker bagefter, Myggene dansede, og Oldenborren sagde bum, bum; de vilde alle sammen følge Hjalmar, og hver havde de en Historie at fortælle.

Det var rigtignok en Sejltur! snart vare Skovene saa tætte og saa mørke, snart vare de som den dejligste Have med Solskin og Blomster, og der laa store Slotte af Glas og af Marmor; paa Altanerne stod Prinsesser, og alle vare de smaa Piger, som Hjalmar godt kendte, han havde leget med dem før. De rakte Haanden ud, og hver holdt den yndigste Sukkergris, som nogen Kagekone kunde sælge, og Hjalmar tog i den ene Ende af Sukkergrisen, idet han sejlede forbi, og Prinsessen holdt godt fast, og saa fik hver sit Stykke, hun det mindste, Hjalmar det allerstørste! Ved hvert Slot stod smaa Prinser Skildvagt, de skuldrede med Guldsabel og lod det regne med Rosiner og Tinsoldater; det var rigtige Prinser.

Snart sejlede Hjalmar igennem Skove, snart ligesom igennem store Sale eller midt igennem en By; han kom

ogsaa igennem den, hvor hans Barnepige boede, hun, der havde baaret ham, da han var en ganske lille Dreng, og havde holdt saa meget af ham, og hun nikkede og vinkede og sang det nydelige Vers, hun selv havde digtet og sendt Hjalmar:

Jeg tænker paa dig saa mangen Stund,
min egen Hjalmar, du søde!
Jeg har jo kysset din lille Mund,
din Pande, de Kinder røde.
Jeg hørte dig sige de første Ord,
jeg maatte dig Afsked sige.
Vor Herre velsigne dig her paa Jord,
en Engel du er fra hans Rige!

Og alle Fuglene sang med, Blomsterne dansede paa Stilken, og de gamle Træer nikkede, ligesom om Ole Lukøje ogsaa fortalte dem Historier.

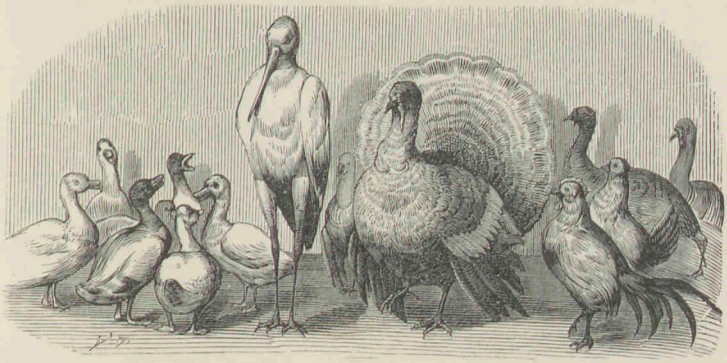

ONSDAG

NEJ, hvor Regnen skyllede ned udenfor! Hjalmar kunde høre det i Søvne, og da Ole Lukøje lukkede et Vindue op, stod Vandet lige op til Vindueskarmen; der var en hel Sø derude, men det prægtigste Skib laa op til Huset.

„Vil du sejle med? lille Hjalmar!“ sagde Ole Lukøje, „saa kan du i Nat komme til de fremmede Lande og være her i Morgen igen!“

Og saa stod med eet Hjalmar i sine Søndagsklæder midt paa det prægtige Skib, og straks blev Vejret velsignet, og de sejlede gennem Gaderne, krydsede om Kirken, og nu var alt en stor, vild Sø. De sejlede saa længe, at der intet Land var at øjne mere, og de saa en Flok Storke, de kom ogsaa hjemme fra og vilde til de varme Lande; den ene Stork fløj bag ved den anden, og de havde allerede fløjet saa langt, saa langt; een af dem var saa træt, at hans Vinger næsten ikke kunde bære ham længer, han var den allersidste i Rækken, og snart kom han et stort Stykke bag efter, til sidst sank han med udbredte Vinger

lavere og lavere, han gjorde endnu et Par Slag med Vingerne, men det hjalp ikke; nu berørte han med sine Fødder Tovværket paa Skibet, nu gled han ned ad Sejlet og bums! der stod han paa Dækket.

Saa tog Matrosdrengen ham og satte ham ind i Hønsehuset til Høns, Ænder og Kalkuner; den stakkels Stork stod ganske forknyt midt imellem dem.

„S'ikken en!" sagde alle Hønsene.

Og den kalkunske Hane pustede sig op, saa tykt den kunde, og spurgte hvem han var; og Ænderne gik baglængs og puffede til hverandre: „Rap dig! rap dig!"

Og Storken fortalte om det varme Afrika, om Pyramiderne og om Strudsen, der løb som en vild Hest hen over Ørkenen, men Ænderne forstod ikke, hvad han sagde, og saa puffede de til hverandre: „Skulle vi være enige om, at han er dum?"

„Ja vist er han dum!" sagde den kalkunske Hane, og saa pludrede den op. Da tav Storken ganske stille og tænkte paa sit Afrika.

„Det er nogle dejlige tynde Ben, I har!" sagde Kalkunen. „Hvad koster Alen?"

„Skrat, skrat, skrat!" grinte alle Ænderne, men Storken lod, som om han slet ikke hørte det.

„I kan gerne le med!" sagde Kalkunen til ham, „for det var meget vittigt sagt! eller var det maaske for lavt for ham, ak, ak! han er ikke flersidig! lad os blive ved at være interessante for os selv!" og saa klukkede Hønsene, og Ænderne snadrede: „Gik, gak! gik, gak!" det var skrækkeligt, hvor morsomt de selv fandt det.

Men Hjalmar gik hen til Hønsehuset, aabnede Døren, kaldte paa Storken, og den hoppede ud paa Dækket til

ham; nu havde den hvilet sig, og det var, ligesom om den nikkede til Hjalmar for at takke ham; derpaa bredte den sine Vinger ud og fløj til de varme Lande, men Hønsene klukkede, Ænderne snadrede, og den kalkunske Hane blev ganske ildrød i Hovedet.

„I Morgen skulle vi koge Suppe paa jer!“ sagde Hjalmar, og saa vaagnede han og laa i sin lille Seng. Det var dog en forunderlig Rejse, Ole Lukøje havde ladet ham gøre den Nat.

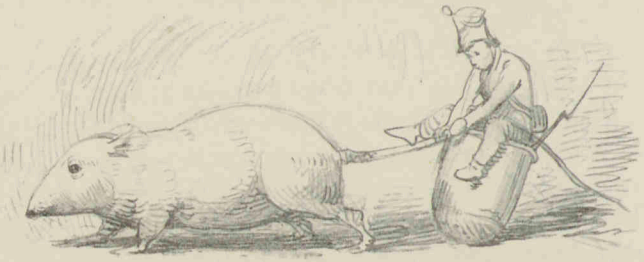

TORSDAG

„Ved du hvad!“ sagde Ole Lukøje, „bliv nu ikke bange! her skal du se en lille Mus!“ og saa holdt han sin Haand, med det lette, nydelige Dyr, hen imod ham. „Den er kommen for at invitere dig til Bryllup. Her er to smaa Mus, som i Nat ville træde ind i Ægtestanden. De bo nede under din Moders Spisekammergulv, det skal være saadan en dejlig Lejlighed!“

„Men hvor kan jeg komme gennem det lille Musehul i Gulvet?“ spurgte Hjalmar.

„Lad mig om det!“ sagde Ole Lukøje, „jeg skal nok faa dig lille!“ og saa rørte han med sin Troldsprøjte ved Hjalmar, der straks blev mindre og mindre, til sidst var han ikke saa stor som en Finger. „Nu kan du laane Tinsoldatens Klæder, jeg tænker, de kunne passe, og det ser saa rask ud at have Uniform paa, naar man er i Selskab!“

„Ja nok!“ sagde Hjalmar, og saa var han i Øjeblikket klædt paa som den nysseligste Tinsoldat.

„Vil De ikke være saa god at sætte Dem i Deres Moders Fingerbøl,“ sagde den lille Mus, „saa skal jeg have den Ære at trække Dem!“

„Gud, skal Frøkenen selv have Ulejlighed!“ sagde Hjalmar, og saa kørte de til Musebryllup.

Først kom de ind under Gulvet i en lang Gang, der slet ikke var højere, end at de netop kunde køre der med et Fingerbøl, og hele Gangen var illumineret med Trøske.

„Lugter her ikke dejligt?“ sagde Musen, som trak ham, „den hele Gang er bleven smurt med Flæskesvær! det kan ikke være dejligere!“

Nu kom de ind i Brudesalen; her stod til højre alle de smaa Hunmus, og de hviskede og tiskede, ligesom om de gjorde Nar af hinanden; til venstre stod alle Hanmusene og strøg sig med Poten om Mundskægget, men midt paa Gulvet saa man Brudeparret; de stod i en udhulet Osteskorpe og kyssedes saa skrækkeligt meget for alles Øjne, thi de vare jo forlovede, og nu skulde de straks have Bryllup.

Der kom stedse flere og flere fremmede; den ene Mus var færdig at træde den anden ihjel, og Brudeparret havde stillet sig midt i Døren, saa man hverken kunde komme ud eller ind. Hele Stuen var ligesom Gangen smurt med Flæskesvær, det var hele Beværtningen, men til Dessert blev der fremvist en Ært, som en lille Mus af Familien havde bidt Brudeparrets Navn ind i, det vil sige det første Bogstav; men det var noget ganske overordentligt.

Alle Musene sagde, at det var et dejligt Bryllup, og at Konversationen havde været saa god.

Og saa kørte Hjalmar igen hjem; han havde rigtignok været i fornemt Selskab, men han maatte ogsaa krybe ordentlig sammen, gøre sig lille og komme i Tinsoldatuniform.

FREDAG

„Det er utroligt, hvor mange der er af ældre Folk, som gerne ville have fat paa mig!“ sagde Ole Lukøje, „det er især dem, som have gjort noget ondt. „„Gode, lille Ole,““ sige de til mig, „„vi kunne ikke faa Øjnene i, og saa ligge vi hele Natten og se alle vore onde Gerninger, der, som fæle, smaa Trolde, sidde paa Sengekanten og sprøjte os over med hedt Vand; vilde du dog komme og jage dem bort, at vi kunne faa en god Søvn,““ og saa sukke de saa dybt: „„Vi ville saamænd gerne betale; god Nat, Ole! Pengene ligge i Vinduet!““ men jeg gør det ikke for Penge,“ sagde Ole Lukøje.

„Hvad skulle vi nu have for i Nat?“ spurgte Hjalmar.

„Ja, jeg ved ikke, om du har Lyst igen i Nat at komme til Bryllup, det er et andet Slags end det i Gaar. Din Søsters store Dukke, der ser ud som et Mandfolk og kaldes Herman, skal giftes med Dukken Bertha, det er

desuden Dukkens Fødselsdag, og derfor skal der komme saa mange Foræringer."

„Ja, det kender jeg nok!" sagde Hjalmar, „altid naar Dukkerne trænge til ny Klæder, saa lader min Søster dem have Fødselsdag eller holde Bryllup! det er vist sket hundrede Gange!"

„Ja, men i Nat er Brylluppet hundrede og eet, og naar hundrede og eet er ude, saa er alt forbi! derfor bliver ogsaa dette saa mageløst. Se engang!"

Og Hjalmar saa hen paa Bordet; der stod det lille Paphus med Lys i Vinduerne, og alle Tinsoldaterne præsenterede Gevær udenfor. Brudeparret sad paa Gulvet og lænede sig op til Bordbenet, ganske tankefuldt, og det kunde det jo have Grund til. Men Ole Lukøje, iført Bedstemoders sorte Skørt, viede dem; da Vielsen var forbi, istemte alle Møblerne i Stuen følgende skønne Sang, der var skrevet af Blyanten; den gik paa Melodi som Tappenstregen:

Vor Sang skal komme som en Vind
til Brudeparret i Stuen ind;
de knejse begge som en Pind,
de ere gjort' af Handskeskind!
:,: Hurra, Hurra! for Pind og Skind!
Det synge vi højt i Vejr og Vind! :,:

Og nu fik de Foræringer, men de havde frabedet sig alle spiselige Ting, for de havde nok af deres Kærlighed.

„Skulle vi nu ligge paa Landet eller rejse udenlands?" spurgte Brudgommen, og saa blev Svalen, som havde rejst meget, og den gamle Gaardhøne, der fem Gange havde ruget Kyllinger ud, tagne paa Raad; og Svalen fortalte om de dejlige varme Lande, hvor Vindruerne hang saa

store og tunge, hvor Luften var saa mild, og Bjergene havde Farver, som man her slet ikke kender dem.

„De har dog ikke vor Grønkaal!“ sagde Hønen. „Jeg laa en Sommer med alle mine Kyllinger paa Landet; der var en Grusgrav, som vi kunde gaa og skrabe i, og saa havde vi Adgang til en Have med Grønkaal! Oh, hvor den var grøn! jeg kan ikke tænke mig noget kønnere.“

„Men den ene Kaalstok ser ud ligesom den anden,“ sagde Svalen, „og saa er her saa tit daarligt Vejr!“

„Ja, det er man vant til!“ sagde Hønen.

„Men her er koldt, det fryser!“

„Det har Kaalen godt af!“ sagde Hønen. „Desuden kunne vi ogsaa have det varmt! havde vi ikke for fire Aar siden en Sommer, der varede i fem Uger, her var saa hedt, man kunde ikke trække Vejret! og saa have vi ikke alle de giftige Dyr, de have ude! og vi ere fri for Røvere! Det er et Skarn, som ikke finder, at vort Land er det kønneste! han fortjente rigtig ikke at være her!“ og saa græd Hønen. „Jeg har ogsaa rejst! jeg har kørt i en Bøtte over tolv Mil! der er slet ingen Fornøjelse ved at rejse!“

„Ja, Hønen er en fornuftig Kone!“ sagde Dukken Bertha, „jeg holder heller ikke af at rejse paa Bjerge, for det er kun op, og saa er det ned! nej, vi flytte ud ved Grusgraven og spadsere i Kaalhaven.“

Og derved blev det.

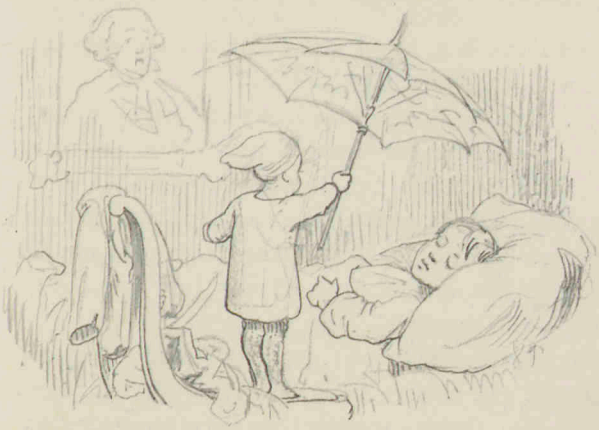

LØRDAG

„FAAR jeg nu Historier?“ sagde den lille Hjalmar, saa snart Ole Lukøje havde faaet ham i Seng.

„I Aften har vi ikke Tid til det,“ sagde Ole og spændte sin smukkeste Paraply over ham. „Se nu paa disse Kinesere!“ og hele Paraplyen saa ud som en stor, kinesisk Skaal med blaa Træer og spidse Broer med smaa Kinesere paa, der stod og nikkede med Hovedet. „Vi skulle have hele Verden pudset kønt op til i Morgen,“ sagde Ole, „det er jo da en hellig Dag, det er Søndag. Jeg skal hen i Kirketaarnet for at se, om de smaa Kirkenisser polere Klokkerne, at de kunne lyde smukt; jeg skal ud paa Marken og se, om Vindene blæse Støvet af Græs og Blade, og hvad der er det største Arbejde, jeg skal have alle Stjernerne ned for at polere dem; jeg tager dem i mit Forklæde, men først maa hver nummereres, og Hullerne, hvor de sidde deroppe, maa nummereres, at de kunne komme paa deres rette Pladser igen, ellers vilde

de ikke sidde fast, og vi faa for mange Stjerneskud, idet den ene dratter efter den anden!"

„Hør, ved De hvad, Hr. Lukøje!" sagde et gammelt Portræt, der hang paa Væggen, hvor Hjalmar sov, „jeg er Hjalmars Oldefader; De skal have Tak, fordi De fortæller Drengen Historier, men De maa ikke forvilde hans Begreber. Stjernerne kunne ikke tages ned og poleres! Stjernerne ere Kloder ligesom vor Jord, og det er just det gode ved dem!"

„Tak skal du have, du gamle Oldefader!" sagde Ole Lukøje, „Tak skal du have! Du er jo Hovedet for Familien, du er „Olde"-Hovedet! men jeg er ældre end du! jeg er en gammel Hedning; Romerne og Grækerne kalde mig Drømmeguden! jeg er kommen i de fornemste Huse og kommer der endnu! jeg forstaar at omgaas baade med smaa og store! Nu kan du fortælle!" — og saa gik Ole Lukøje og tog Paraplyen med.

„Nu tør man nok ikke mere sige sin Mening!" sagde det gamle Portræt.

Og saa vaagnede Hjalmar.

SØNDAG

„God Aften!“ sagde Ole Lukøje, og Hjalmar nikkede, men sprang saa hen og vendte Oldefaderens Portræt om mod Væggen, at det ikke skulde snakke med ligesom i Gaar.

„Nu skal du fortælle mig Historier: om „de fem grønne Ærter, der boede i een Ærtebælg“, og om „Haneben, der gjorde Kur til Høneben“, og om „Stoppenaalen, der var saa fin paa det, at hun bildte sig ind, hun var en Synaal“!“

„Man kan ogsaa faa for meget af det gode!“ sagde Ole Lukøje; „jeg vil helst vise dig noget, ved du nok! jeg vil vise dig min Broder, han hedder ogsaa Ole Lukøje, men han kommer aldrig til nogen mer end een Gang, og naar han kommer, tager han dem med paa sin Hest og fortæller dem Historier! han kan kun to; een, der er saa

mageløs dejlig, at ingen i Verden kan tænke sig den, og een, der er saa fæl og gruelig — ja, det er ikke til at beskrive!“ og saa løftede Ole Lukøje den lille Hjalmar op i Vinduet og sagde:

„Der skal du se min Broder, den anden Ole Lukøje! de kalde ham ogsaa Døden; ser du, han ser slet ikke slem ud, som i Billedbøgerne, hvor han er Ben og Knogler! nej, det er Sølvbroderi, han har paa Kjolen: det er den dejligste Husaruniform! en Kappe af sort Fløjl flyver bag ud over Hesten! se, hvor han rider i Galop.“

Og Hjalmar saa, hvorledes den Ole Lukøje red af Sted og tog baade unge og gamle Folk op paa Hesten; nogle satte han for paa, og andre satte han bag paa, men altid spurgte han først:

„Hvorledes staar det med Karakterbogen?“

„Godt!“ sagde de alle sammen.

„Ja, lad mig selv se!“ sagde han, og saa maatte de vise ham Bogen, og alle de, som havde „Meget godt“ og „Udmærket godt“, kom for paa Hesten og fik den dejlige Historie at høre, men de, som havde „Temmeligt godt“ og „Maadeligt“, de maatte bag paa og fik den fæle Historie; de rystede og græd, de vilde springe af Hesten, men de kunde det slet ikke, thi de vare lige straks voksede fast til den.

„Men Døden er jo den dejligste Ole Lukøje!“ sagde Hjalmar, „ham er jeg ikke bange for!“

„Det skal du heller ikke være!“ sagde Ole Lukøje, „se bare til, at du har en god Karakterbog!“

„Ja, det er lærerigt!“ mumlede Oldefaderens Portræt,

„det hjælper dog, man siger sin Mening!“ og saa var han fornøjet.

Se, det er Historien om Ole Lukøje! nu kan han selv i Aften fortælle dig noget mere.

METALSVINET

I Byen Florents, ikke langt fra piazza del granduca, løber en lille Tværgade, jeg tror, den kaldes porta rossa; i denne, foran et Slags Bazar, hvor der sælges Grønt, ligger et kunstigt, vel udarbejdet Metalsvin; det friske, klare Vand risler ud af Munden paa Dyret, der af Ælde er ganske sortgrønt, kun Trynen skinner, som om den var poleret blank, og det er den ogsaa af de mange hundrede Børn og fattige Folk, der tage fat paa den med Hænderne og sætte deres Mund til Dyrets for at drikke. Det er et helt Billede at se det velformede Dyr blive omfavnet af en smuk, halvnøgen Dreng, der sætter sin friske Mund til dets Tryne.

Enhver, som kommer til Florents, finder nok Stedet, han behøver blot at spørge den første Tigger, han ser, om Metalsvinet, og han vil finde det.

Det var en sildig Vinteraften, Bjergene laa med Sne,

men det var Maaneskin, og Maaneskin i Italien giver en Belysning, der er lige saa god som en mørk Vinterdag i Norden, ja, den er bedre, thi Luften skinner, Luften opløfter, mens i Norden det kolde, graa Blytag trykker os til Jorden, den kolde, vaade Jord, der engang skal trykke vor Kiste.

Henne i Hertugens Slotshave, under Piniens Tag, hvor tusinde Roser blomstre ved Vintertid, havde en lille, pjaltet Dreng siddet den hele Dag, en Dreng, der kunde være Billedet paa Italien, saa smuk, saa leende og dog saa lidende; han var sulten og tørstig, ingen gav ham en Skilling, og da det blev mørkt, og Haven skulde lukkes, jog Portneren ham bort. Længe stod han drømmende paa Broen over Floden Arno og saa paa Stjernerne, der blinkede i Vandet mellem ham og den prægtige Marmorbro.

Han tog Vejen hen til Metalsvinet, knælede halvt ned, slog sine Arme om dets Hals, satte sin lille Mund til dets skinnende Tryne og drak i store Drag det friske Vand. Tæt ved laa nogle Salatblade og et Par Kastanier, det blev hans Aftensmad. Der var ikke et Menneske paa Gaden; han var ganske ene, han satte sig paa Metalsvinets Ryg, lænede sig forover, saa hans lille, lokkede Hoved hvilte paa Dyrets, og før han selv vidste det, sov han ind.

Det var Midnat, Metalsvinet rørte sig, han hørte, at det sagde ganske tydeligt: „Du lille Dreng, hold dig fast, thi nu løber jeg!“ og saa løb det med ham; det var et løjerligt Ridt. — Først kom de paa piazza del granduca; og Metalhesten, som bar Hertugens Statue, vrinskede højt; de brogede Vaaben paa det gamle Raadhus skinnede som transparente Billeder, og Michel Angelos David svingede sin Slynge; det var et sælsomt Liv, som rørte

sig! Metalgrupperne med Perseus og med Sabinerindernes Rov stod kun altfor levende; et Dødsskrig fra dem gik over den prægtige, ensomme Plads.

Ved palazzo degli Uffizi, i Buegangen, hvor Adelen under Fasten samles til Karnevalsglæde, standsede Metalsvinet.

„Hold dig fast!" sagde Dyret, „hold dig fast, thi nu gaar det op ad Trappen!" Den lille sagde ikke endnu et Ord, halvt skælvede han, halvt var han lyksalig.

De traadte ind i et langt Galleri, han kendte det godt, han havde været her før; Væggene prangede med Malerier, her stod Statuer og Buster, alle i det skønneste Lys, ligesom om det var Dag, men prægtigst var det, da Døren til et af Sideværelserne gik op; ja, denne Herlighed her huskede den lille; dog i denne Nat var alt i sin skønneste Glans.

Her stod en nøgen, dejlig Kvinde, saa smuk, som kun Naturen og Marmorets største Mester kunde forme hende; hun bevægede de smukke Lemmer, Delfiner sprang ved hendes Fod, Udødelighed lyste ud af hendes Øje. Verden kalder hende den medicæiske Venus. Paa hver Side af hende prangede Marmorstatuer, dejlige Mænd; den ene hvæssede Sværdet, Sliberen kaldes han; de brydende Gladiatorer udgjorde den anden Gruppe; Sværdet hvæssedes, Kæmperne brødes for Skønhedsgudinden.

Drengen var som blendet af al den Glans; Væggene straalede i Farver, og alt var Liv og Bevægelse der. Fordoblet viste sig Billedet af Venus, den jordiske Venus, saa svulmende og ildfuld, som Titian havde set hende. To dejlige Kvinders Billeder; de skønne ubesmørede Lemmer strakte sig paa de bløde Hynder, Brystet hævede sig,

og Hovedet bevægede sig, saa at de rige Lokker faldt ned om de runde Skuldre, medens de mørke Øjne udtalte glødende Tanker; men ingen af alle Billederne vovede dog at træde helt ud af Rammen. Skønhedsgudinden selv, Gladiatorerne og Sliberen bleve paa deres Plads, thi Glorien, som straalede fra Madonna, Jesus og Johannes, bandt dem. De hellige Billeder vare ikke Billeder længer, de vare de hellige selv.

Hvilken Glans og hvilken Skønhed fra Sal til Sal! og den lille saa dem alle; Metalsvinet gik jo Skridt for Skridt gennem al den Pragt og Herlighed. Det ene Skue fortrængte det andet, kun eet Billede fæstede sig ret i Tanken, og mest ved de glade, lykkelige Børn, som vare derpaa, den lille havde engang i Dagslys nikket til dem.

Mange vandre vist dette Billede let forbi, og dog omslutter det en Skat af Poesi: det er Christus, som stiger ned i Underverdenen, men det er ej de pinte, man ser om ham, nej, det er Hedningerne; Florentineren Angiolo Bronzino har malet dette Billede; mest herligt er Udtrykket af Børnenes Vished om, at de skulle i Himlen; to smaa omfavne allerede hinanden, en lille rækker Haanden til en anden nedenfor og peger paa sig selv, som om han sagde: „Jeg skal i Himlen!“ alle ældre staa uvisse, haabende eller bøje sig ydmygt bedende for den Herre Jesus.

Paa dette Billede saa Drengen længer end paa noget andet; Metalsvinet hvilte stille foran det; et sagte Suk blev hørt; kom det fra Billedet eller fra Dyrets Bryst? Drengen løftede Haanden ud mod de smilende Børn; — da jog Dyret af Sted med ham, af Sted gennem den aabne Forsal.

„Tak og Velsignelse, du dejlige Dyr!“ sagde den lille Dreng og klappede Metalsvinet, der bums bums! sprang ned ad Trappen med ham.

„Tak og Velsignelse selv!“ sagde Metalsvinet, „jeg har hjulpet dig, og du har hjulpet mig; thi kun med et uskyldigt Barn paa min Ryg faar jeg Kræfter til at løbe! ja, ser du, jeg tør endogsaa gaa ind under Straalen af Lampen foran Madonnabilledet. Jeg kan bære dig hen overalt, kun ikke ind i Kirken! men udenfor den, naar du er hos mig, kan jeg se ind ad den aabne Dør! stig ikke ned af min Ryg, gør du det, da ligger jeg død, som du ser mig om Dagen være det i Gaden porta rossa!“

„Jeg bliver hos dig, mit velsignede Dyr!“ sagde den lille, og saa gik det i susende Flugt gennem Florents's Gader ud til Pladsen foran Kirken Santa Croce.

Den store Fløjdør sprang op, Lysene straalede fra Alteret, gennem Kirken, ud paa den ensomme Plads.

En sælsom Lysglans strømmede ud fra et Gravmonument i den venstre Sidegang, tusinde bevægelige Stjerner dannede ligesom en Glorie om det. Et Vaabenmærke prangede paa Graven, en rød Stige i blaa Grund, den syntes at gløde som Ild. Det var Galilæis Grav, det er et simpelt Monument, men den røde Stige i den blaa Grund er et betydningsfuldt Vaabenmærke, det er, som det var Kunstens eget, thi her gaar Vejen altid opad paa en gloende Stige, men til Himlen. Alle Aandens Profeter gaa til Himlen som Profeten Elias.

I Kirkens Gang til højre syntes hver Billedstøtte paa de rige Sarkofager at have faaet Liv. Her stod Michel Angelo, der Dante med Laurbærkrans om Panden; Alfieri, Machiavelli, Side ved Side hvile her disse

Stormænd, Italiens Stolthed*). Det er en prægtig Kirke, langt skønnere, om ikke saa stor, som Florents's Marmor-Domkirke.

Det var, som om Marmorklæderne rørte sig, som om de store Skikkelser end mere hævede deres Hoved og skuede i Natten, under Sang og Toner, op mod det brogede, straalende Alter, hvor hvidklædte Drenge svingede gyldne Røgelsekar; den stærke Duft strømmede fra Kirken ud paa den aabne Plads.

Drengen strakte sin Haand ud mod Lysglansen, og i samme Nu for Metalsvinet af Sted; han maatte knuge sig fast til det, Vinden susede om hans Øren, han hørte Kirkeporten knage paa Hængslerne, idet den lukkedes, men i det samme syntes Bevidstheden at forlade ham, han følte en isnende Kulde — og slog Øjnene op.

Det var Morgen, han sad, halvt gleden ned af Metalsvinet, der stod, hvor det altid plejede at staa, i Gaden porta rossa.

Frygt og Angest opfyldte Drengen ved Tanken om hende, han kaldte Moder, hun, som havde i Gaar sendt ham ud og sagt, at han skulde skaffe Penge, ingen havde han; sulten og tørstig var han; endnu engang tog han Metalsvinet om Halsen, kyssede det paa Trynen, nikkede til det og vandrede saa af Sted til en af de snævreste Gader, kun bred nok for et velpakket Æsel. En stor, jernbeslaaet Dør stod halvt paa Klem, her gik han op ad

*) Lige over for Galilæis Grav findes Michel Angelos; paa Monumentet er anbragt hans Buste og desuden tre Figurer: Skulpturen, Malerkunsten og Arkitekturen; tæt ved er Dantes Grav (Liget selv findes i Ravenna); paa Monumentet ses Italien, hun peger paa Dantes kolossale Statue, Poesien græder for den tabte. Et Par Skridt herfra er Alfieris Gravmonument, der er prydet med Laurbær, Lyre og Masker; Italien græder over hans Kiste. Machiavelli slutter her Rækken af disse berømte store.

en muret Trappe med skidne Mure og en glat Snor til Rækværk og kom til et aabent Galleri, behængt med Pjalter; en Trappe førte herfra til Gaarden, hvor fra Brønden store Jerntraade vare trukne til alle Husets Etager, og den ene Vandspand svævede ved Siden af den anden, medens Trissen peb, og Spanden dansede i Luften, saa Vandet klaskede ned i Gaarden. Atter gik det op ad en forfalden, muret Trappe; to Matroser, det var Russere, sprang lystigt ned og havde nær stødt den stakkels Dreng omkuld. De kom fra deres natlige Lystighed. En ikke ung, men stærkbygget Kvindeskikkelse, med et kraftigt, sort Haar, fulgte. „Hvad har du hjem?" sagde hun til Drengen.

„Vær ikke vred!" bad han, „jeg fik intet, slet intet!" — og han greb i Moderens Kjole, som om han vilde kysse paa den; de traadte ind i Kamret: det ville vi ikke beskrive; kun saa meget skal siges, at der stod en Hankekrukke med Kulild, marito, som den kaldes, denne tog hun paa sin Arm, varmede Fingrene og puffede Drengen med Albuen. „Jo vist har du Penge!" sagde hun.

Barnet græd, hun stødte til ham med Foden, han jamrede højt; — „vil du tie, eller jeg slaar dit skraalende Hoved itu!" sagde hun og svang Ildpotten, som hun holdt i Haanden, Drengen dukkede ned til Jorden med et Skrig. Da traadte Nabokonen ind ad Døren, ogsaa hun havde sin marito paa Armen. „Felicita! Hvad gør du ved Barnet?"

„Barnet er mit!" svarede Felicita. „Jeg kan myrde det, om jeg vil, og dig med, Gianina!" og hun svingede sin Ildpotte; den anden hævede sin parerende i Vejret, og begge Potterne for mod hinanden, saa Skaarene, Ilden og Asken fløj omkring i Værelset; — — men Drengen var i

samme Nu ude af Døren, over Gaarden og ude af Huset. Det arme Barn løb, saa han til sidst ej kunde drage Aande; han standsede ved Kirken Santa Croce, Kirken, hvis store Dør sidste Nat havde aabnet sig for ham, og han gik derind. Alt straalede; han knælede ved den første Grav til højre, det var Michel Angelos, og snart hulkede han højt. Folk kom og gik, Messen blev læst, ingen brød sig om Drengen; kun en gammelagtig Borger standsede, saa paa ham og gik saa bort ligesom de andre.

Sult og Tørst plagede den lille, han var ganske afmægtig og syg; han krøb hen i Krogen mellem Væggen og Marmormonumentet og faldt i Søvn. Det var hen imod Aften, da han vaagnede igen ved, at en ruskede i ham, han for op, og den samme gamle Borger stod foran ham.

„Er du syg? Hvor hører du hjemme? Har du været her den hele Dag?“ var et Par af de mange Spørgsmaal, den gamle gjorde ham; de bleve besvarede, og den gamle Mand tog ham med sig til et lille Hus tæt ved i en af Sidegaderne; det var et Handskemagerværksted, de traadte ind i; Konen sad nok saa flittig og syede, da de kom; en lille, hvid Bologneser, klippet saa tæt, at man kunde se den rosenrøde Hud, hoppede paa Bordet og sprang for den lille Dreng.

„De uskyldige Sjæle kende hinanden,“ sagde Konen og klappede Hunden og Drengen. Denne fik at spise og at drikke hos de gode Folk, og de sagde, han skulde have Lov til at blive der Natten over; næste Dag vilde Fader Giuseppe tale med hans Moder. Han fik en lille, fattig Seng; men den var kongelig prægtig for ham, der tit maatte sove paa det haarde Stengulv; han sov saa godt og drømte om de rige Billeder og om Metalsvinet.

Fader Giuseppe gik ud næste Morgen, og det arme Barn var ikke saa glad derved, thi han vidste, at denne Gaaen ud var for at bringe ham til hans Moder, og han græd og kyssede den lille, vævre Hund, og Konen nikkede til dem begge to. —

Og hvad Besked bragte Fader Giuseppe; han talte meget med sin Kone, og hun nikkede og klappede Drengen. „Det er et dejligt Barn!“ sagde hun. „Hvor han kan blive en køn Handskemager, ligesom du var! og Fingre har han, saa fine og bøjelige. Madonna har bestemt ham til at være Handskemager!“

Og Drengen blev der i Huset, og Konen lærte ham selv at sy; han spiste godt, han sov godt, han blev munter, og han begyndte at drille Bellissima, det hed den lille Hund; Konen truede med Fingrene, skændte og var vred, og det gik Drengen til Hjerte; tankefuld sad han i sit lille Kammer, det vendte ud til Gaden, der blev tørret Skind derinde; tykke Jernstænger vare for Vinduerne, han kunde ikke sove, Metalsvinet var i hans Tanke, og pludselig hørte han udenfor: „Klask, klask!“ jo, det var bestemt det! han sprang hen til Vinduet, men der var intet at se, det var alt forbi.

„Hjælp Signore at bære hans Farvekasse!“ sagde Madammen om Morgenen til Drengen, idet den unge Nabo, Maleren, kom selv slæbende med denne og et stort, sammenrullet Lærred; Barnet tog Kassen, fulgte efter Maleren, og de tog Vej til Galleriet, gik op ad den samme Trappe, han kendte godt fra hin Nat, han red paa Metalsvinet; han kendte Statuer og Billeder, den dejlige Marmorvenus og de, som levede i Farver; han gensaa Guds Moder, Jesus og Johannes.

Nu stod de stille foran Maleriet af Bronzino, hvor Christus stiger ned i Underverdenen, og Børnene rundt om smile i sød Forvisning om Himlen; det fattige Barn smilte ogsaa, thi han var her i sin Himmel.

„Ja, gaa nu hjem!“ sagde Maleren til ham, da han al-

lerede havde staaet saa længe, at denne havde rejst sit Staffeli.

„Tør jeg se eder male?“ sagde Drengen. „Tør jeg se, hvorledes I faar Billedet herover paa det hvide Stykke?“

„Nu maler jeg ikke!“ svarede Manden og tog sit Sortkridt frem, hurtigt bevægede Haanden sig, Øjet maalte det store Billede, og uagtet det kun var en tynd Streg, der kom, stod Christus dog svævende, som paa det farvede Billede.

„Men saa gaa dog!“ sagde Maleren, og Drengen van-

drede stille hjemad, satte sig op paa Bordet og — lærte at sy Handsker.

Men den hele Dag vare Tankerne i Billedsalen, og derfor stak han sig i Fingrene, bar sig kejtet ad, men drillede heller ikke Bellissima. Da det blev Aften, og Gadedøren just stod aaben, listede han sig udenfor; det var koldt, men stjernelyst, saa smukt og klart; han vandrede af Sted gennem Gaderne, hvor der allerede var stille, og snart stod han foran Metalsvinet; han bøjede sig ned over det, kyssede dets blanke Tryne og satte sig paa dets Ryg; „du velsignede Dyr," sagde han, „hvor jeg har længtes efter dig! vi maa i Nat ride en Tur."

Metalsvinet laa ubevægeligt, og det friske Væld sprudlede fra Munden. Den lille sad som Rytter, da trak nogen ham i Klæderne; han saa til Siden, Bellissima, den lille, nøgen klippede Bellissima var det. Hunden var smuttet med ud af Huset og havde fulgt den lille, uden at denne mærkede det. Bellissima bjæffede, som om den vilde sige, ser du, jeg er med, hvorfor sætter du dig her? Ingen gloende Drage kunde have forfærdet Drengen mere end den lille Hund paa dette Sted. Bellissima paa Gaden og det uden at være klædt paa, som den gamle Moder kaldte det; hvad vilde der blive af. Hunden kom aldrig ud ved Vintertid, uden at den iførtes et lille Faareskind, der var klippet og syet til den. Skindet kunde bindes med et rødt Baand fast om Halsen, der var Sløjfe og Bjælde ved, og ligeledes bandtes det under Bugen. Hunden saa næsten ud som et lille Kid, naar den ved Vintertid i denne Habit fik Lov at trippe ud med Signora. Bellissima var med og ikke klædt paa; hvad vilde der blive af. Alle Fantasier vare forsvundne, dog kyssede Drengen Metalsvinet, tog

Bellissima paa Armen, Dyret rystede af Kulde, og derfor løb Drengen alt, hvad han kunde.

„Hvad løber du der med!“ raabte to Gendarmer, han mødte, og Bellissima gøede. „Hvor har du stjaalet den smukke Hund?“ spurgte de og tog den fra ham.

„Oh, giv mig den igen!“ jamrede Drengen.

„Har du ikke stjaalet den, da kan du sige hjemme, at Hunden kan hentes paa Vagten,“ og de nævnte Stedet og gik med Bellissima.

Det var en Nød og Jammer. Han vidste ikke, om han skulde springe i Arno eller gaa hjem og tilstaa alt. De vilde vist slaa ham ihjel, tænkte han. „Men jeg vil gerne slaas ihjel; jeg vil dø, saa kommer jeg til Jesus og Madonna!“ og han gik hjem, mest for at blive slaaet ihjel.

Døren var lukket, han kunde ikke naa Hammeren, der var ingen paa Gaden, men en Sten laa løs, og med den dundrede han paa; „hvem er det!“ raabte de indenfor. —

„Det er mig!“ sagde han, „Bellissima er borte! luk mig op og slaa mig saa ihjel!“

Der blev Forskrækkelse, især hos Madammen, for den arme Bellissima; hun saa straks til Væggen, hvor Hundens Drapperi skulde hænge, det lille Faareskind hang der.

„Bellissima paa Vagten!“ raabte hun ganske højt; „du onde Barn! Hvor har du faaet ham ud! Han fryser ihjel! Det fine Dyr hos de grove Soldater!“

Og Fatter maatte straks af Sted! Konen jamrede, og Drengen græd; alle Folk i Huset kom sammen, Maleren med; han tog Drengen mellem sine Knæ, spurgte ham ud, og i Stumper og Stykker fik han den hele Historie om Metalsvinet og om Galeriet; det var ikke godt at for-

staa, Maleren trøstede den lille, talte godt for den gamle, men hun blev ikke tilfreds, før Fatter kom med Bellissima, der havde været mellem Soldater; der var en Glæde, og Maleren klappede den stakkels Dreng og gav ham en Haandfuld Billeder.

Oh, det var prægtige Stykker, komiske Hoveder! men fremfor alt, det var lyslevende Metalsvinet selv. Oh, intet kunde være herligere! ved et Par Streger stod det paa Papiret, og selv Huset bag ved var antydet.

„Hvo der dog kunde tegne og male! saa kunde man faa den hele Verden til sig!"

Næste Dag, i det første ensomme Øjeblik, greb den lille Blyanten, og paa den hvide Side af et af Billederne forsøgte han at gengive Tegningen af Metalsvinet, og det lykkedes! lidt skævt, lidt op og ned, et Ben tykt, et andet tyndt, men det var dog til at forstaa; selv jublede han derover! Blyanten vilde kun ikke ret gaa saa lige, som den skulde, mærkede han nok; men næste Dag stod der et Metalsvin ved Siden af det andet, og det var hundrede Gange bedre; det tredie var saa godt, at enhver kunde kende det.

Men det gik daarligt med Handskesyningen, det gik langsomt med Byærinderne; thi Metalsvinet havde nu lært ham, at alle Billeder maatte kunne overføres paa Papiret, og Staden Florents er en hel Billedbog, naar man vil blade op i den. Der staar paa piazza della Trinitá en slank Søjle, og øverst paa denne staar Retfærdighedens Gudinde med tilbundne Øjne og Vægtskaal; snart stod hun paa Papiret, og det var Handskemagerens lille Dreng, som havde sat hende der. Billedsamlingen vokste, men alt i den var endnu døde Ting; da hoppede en Dag Bel-

lissima foran ham; „staa stille!“ sagde han, „saa skal du blive dejlig og komme med i mine Billeder!“ men Bellissima vilde ikke staa stille, saa han maatte bindes; Hoved og Hale blev bunden, den bjæffede og gjorde Spring, Snoren maatte strammes; da kom Signora.

„Du ugudelige Dreng! det arme Dyr!“ var alt, hvad hun fik sagt, og hun stødte Drengen til Side, sparkede ham med sin Fod, viste ham ud af sit Hus; han var det utaknemmeligste Skarn, det ugudeligste Barn; og grædende kyssede hun sin lille, halvkvalte Bellissima.

Maleren kom i det samme op ad Trappen og — — her er Vendepunktet i Historien.

1834 var i Academia delle arte en Udstilling i Florents; to Malerier opstillede ved Siden af hinanden samlede en Mængde Tilskuere. Paa det mindste Maleri var fremstillet en lille lystig Dreng, der sad og tegnede; til Model havde han en lille hvid, tæt klippet Mops, men Dyret vilde ikke staa stille og var derfor bundet med Sejlgarn og det baade ved Hoved og ved Hale; der var et Liv og en Sandhed deri, som maatte tiltale enhver.

Maleren var, fortalte man, en ung Florentiner, der skulde være fundet paa Gaden som lille Barn, opdraget af en gammel Handskemager, han havde selv lært sig at tegne; en nu berømt Maler havde opdaget dette Talent, da Drengen engang skulde jages bort, fordi han havde bundet Madammens Yndling, den lille Mops, og gjort denne til Model.

Handskemagerdrengen var bleven en stor Maler, det viste dette Billede, det viste især det større ved Siden; her var kun en eneste Figur, en pjaltet, dejlig Dreng, der sad og sov paa Gaden, han hældede sig op til Metal-

svinet i Gaden porta rossa *). Alle Beskuerne kendte Stedet. Barnets Arme hvilede paa Svinets Hoved; den lille sov saa trygt, Lampen ved Madonnabilledet kastede et stærkt Lys paa Barnets blege, herlige Ansigt. Det var et prægtigt Maleri; en stor forgyldt Ramme omgav det, og paa Hjørnet af Rammen var hængt en Laurbærkrans, men mellem de grønne Blade snoede sig et sort Baand, et langt Sørgeflor hang ned derfra. —

Den unge Kunstner var i disse Dage — død!

*) Metalsvinet er en Afstøbning; Originalen er antik og af Marmor, den har Plads ved Indgangen til Galeriet i palazzo degli uffici.

ROSENALFEN

MIDT i en Have voksede der et Rosentræ, der var ganske fuldt af Roser, og i en af disse, den smukkeste af dem alle, boede en Alf; han var saa lille bitte, at intet menneskeligt Øje kunde se ham; bag hvert Blad i Rosen havde han et Sovekammer; han var saa velskabt og dejlig, som noget Barn kunde være, og havde Vinger fra Skuldrene lige ned til Fødderne. Oh, hvor der var en Duft i hans Værelse, og hvor Væggene vare klare og smukke! de vare jo de blegrøde, fine Rosenblade.

Hele Dagen fornøjede han sig i det varme Solskin, fløj fra Blomst til Blomst, dansede paa Vingerne af den flyvende Sommerfugl og maalte, hvor mange Skridt han maatte gaa for at løbe hen over alle de Landeveje og Stier, der var paa et eneste Lindeblad. Det var, hvad vi kalde Aarerne i Bladet, som han ansaa for Landeveje og Stier; ja, det var da evige Veje for ham! før han blev

færdig, gik Solen ned; han havde ogsaa begyndt saa sildigt.

Det blev saa koldt, Duggen faldt, og Vinden blæste; nu var det nok bedst at komme hjem; han skyndte sig alt hvad han kunde, men Rosen havde lukket sig, han kunde ikke komme ind — ikke en eneste Rose stod aaben; den stakkels lille Alf blev saa forskrækket, han havde aldrig været ude om Natten før, altid sovet saa sødt bag de lune Rosenblade, oh, det vilde vist blive hans Død!

I den anden Ende af Haven, vidste han, var en Løvhytte med dejlige Kaprifolier, Blomsterne saa ud som store, bemalte Horn; i et af disse vilde han stige ned og sove til i Morgen.

Han fløj derhen. Tys! der var to Mennesker derinde; en ung, smuk Mand og den dejligste Jomfru; de sad ved Siden af hinanden og ønskede, at de aldrig i Evighed maatte skilles ad; de holdt saa meget af hinanden, langt mere, end det bedste Barn kan holde af sin Moder og Fader.

„Dog maa vi skilles!“ sagde den unge Mand; „din Broder er os ikke god, derfor sender han mig i et Ærinde saa langt bort over Bjerge og Søer! Far vel, min søde Brud, for det er du mig dog!“

Og saa kyssede de hinanden, og den unge Pige græd og gav ham en Rose; men før hun rakte ham den, trykkede hun et Kys paa den, saa fast og inderligt, saa Blomsten aabnede sig; da fløj den lille Alf ind i den og hældede sit Hoved op til de fine, duftende Vægge; men han kunde godt høre, at der blev sagt far vel, far vel! og han følte, at Rosen fik Plads paa den unge Mands Bryst — oh, hvor dog Hjertet bankede derinde! den lille Alf kunde slet ikke falde i Søvn, saaledes bankede det.

Længe laa Rosen ikke stille paa Brystet, Manden tog den frem, og medens han gik ene gennem den mørke Skov, kyssede han Blomsten, oh, saa tit og stærkt, at den lille Alf var nær ved at blive trykket ihjel; han kunde føle gennem Bladet, hvor Mandens Læber brændte, og Rosen selv havde aabnet sig som ved den stærkeste Middagssol.

Da kom der en anden Mand, mørk og vred, han var den smukke Piges onde Broder; en Kniv, saa skarp og stor, tog han frem, og medens den anden kyssede Rosen, stak den onde Mand ham ihjel, skar hans Hoved af og begravede det med Kroppen i den bløde Jord under Lindetræet.

„Nu er han glemt og borte," tænkte den onde Broder, „han kommer aldrig mer tilbage. En lang Rejse skulde han gøre, over Bjerge og Søer, da kan man let miste Livet, og det har han. Han kommer ikke mere, og mig tør min Søster aldrig spørge om ham."

Saa ragede han med Foden visne Blade hen over den opgravede Jord og gik hjem igen i den mørke Nat; men han gik ikke alene, som han troede; den lille Alf fulgte med; den sad i et vissent, sammenrullet Lindeblad, der var faldet den onde Mand i Haaret, da han gravede Graven. Hatten var nu sat ovenpaa, der var saa mørkt derinde, og Alfen rystede af Skræk og Vrede over den fæle Gerning.

I Morgenstunden kom den onde Mand hjem; han tog sin Hat af og gik ind i Søsterens Sovekammer; der laa den smukke, blomstrende Pige og drømte om ham, hun holdt saa meget af, og som hun nu troede gik over Bjerge og gennem Skove; og den onde Broder bøjede sig over

hende og lo fælt, som en Djævel kan le; da faldt det visne Blad af hans Haar ned paa Sengetæppet, men han mærkede det ikke og gik ud for selv at sove lidt i Morgenstunden. Men Alfen smuttede ud af det visne Blad, gik ind i Øret paa den sovende Pige og fortalte hende, som i en Drøm, det skrækkelige Mord, beskrev hende Stedet, hvor Broderen havde dræbt ham og lagt hans Lig, fortalte om det blomstrende Lindetræ tæt ved og sagde: „For at du ikke skal tro, det kun er en Drøm, jeg har fortalt dig, saa vil du finde paa din Seng et vissent Blad;“ og det fandt hun, da hun vaagnede.

Oh, hvor græd hun ikke de salte Taarer! og til ingen turde hun betro sin Sorg. Vinduet stod hele Dagen aabent, den lille Alf kunde let komme ud i Haven til Roserne og alle de andre Blomster, men han nænnede ikke at forlade den bedrøvede. I Vinduet stod et Træ med Maanedsroser; i en af Blomsterne der satte han sig og saa paa den stakkels Pige. Hendes Broder kom mange Gange ind i Kamret, og han var saa lystig og ond, men hun turde ikke sige et Ord om sin store Hjertesorg.

Saa snart det blev Nat, listede hun sig ud af Huset, gik i Skoven til det Sted, hvor Lindetræet stod, rev Bladene bort fra Jorden, gravede ned i den og fandt straks ham, der var slaaet ihjel; oh, hvor hun græd og bad Vor Herre, at hun ogsaa snart maatte dø. —

Gerne vilde hun føre Liget med sig hjem, men det kunde hun ikke; saa tog hun det blege Hoved med de lukkede Øjne, kyssede den kolde Mund og rystede Jorden af hans dejlige Haar. „Det vil jeg eje!“ sagde hun, og da hun havde lagt Jord og Blade paa det døde Legeme, tog hun Hovedet med sig hjem og en lille Gren

af det Jasmintræ, der blomstrede i Skoven, hvor han var dræbt.

Saa snart hun var i sin Stue, hentede hun den største Blomsterpotte, der var at finde; i den lagde hun den dødes Hoved, kom Jord derpaa og plantede saa Jasmingrenen i Potten.

„Far vel! far vel!“ hviskede den lille Alf; han kunde ikke længer holde ud at se al den Sorg og fløj derfor ud i Haven til sin Rose; men den var afblomstret, der hang kun nogle blege Blade ved den grønne Hyben.

„Ak, hvor det dog snart er forbi med alt det skønne og gode!“ sukkede Alfen. Til sidst fandt han en Rose igen, den blev hans Hus, bag dens fine, duftende Blade kunde han bygge og bo.

Hver Morgenstund fløj han hen til den stakkels Piges Vindue, og der stod hun altid ved Blomsterpotten og græd; de salte Taarer faldt paa Jasmingrenen, og for hver Dag som hun blev blegere og blegere, stod Grenen mere frisk og grøn, det ene Skud vokste frem efter det andet, der kom smaa, hvide Knopper til Blomster, og hun kyssede dem, men den onde Broder skændte og spurgte, om hun var bleven fjantet; han kunde ikke lide og ikke begribe, hvorfor hun altid græd over den Blomsterpotte. Han vidste jo ikke, hvilke Øjne, der vare lukte, og hvilke røde Læber, der vare blevne Jord; og hun bøjede sit Hoved op til Blomsterpotten, og den lille Alf fra Rosen fandt hende saaledes blundende; da steg han ind i hendes Øre, fortalte om Aftenen i Løvhytten, om Rosens Duft og Alfernes Kærlighed; hun drømte saa sødt, og medens hun drømte, svandt Livet bort; hun var død en stille Død, hun var i Himlen hos ham, hun havde kær.

Og Jasminblomsterne aabnede deres store, hvide Klokker, de duftede saa forunderlig sødt, anderledes kunde de ikke græde over den døde.

Men den onde Broder saa paa det smukke, blomstrende Træ, tog det til sig som et Arvegods og satte det ind i sit Sovekammer, tæt ved Sengen, for det var dejligt at se paa, og Duften var saa sød og liflig. Den lille Rosenalf fulgte med, fløj fra Blomst til Blomst, i hver boede jo en lille Sjæl, og denne fortalte han om den dræbte unge Mand, hvis Hoved nu var Jord under Jorden, fortalte om den onde Broder og den stakkels Søster.

„Vi ved det!“ sagde hver Sjæl i Blomsterne, „vi ved det! ere vi ikke voksede frem af den dræbtes Øjne og Læber? vi ved det! vi ved det!“ og saa nikkede de saa underligt med Hovedet.

Rosenalfen kunde ikke forstaa sig paa, hvorledes de kunde være saa rolige, og han fløj ud til Bierne, som samlede Honning, fortalte dem Historien om den onde Broder, og Bierne sagde det til deres Dronning, der bød, at de alle næste Morgen skulde dræbe Morderen.

Men Natten forud, det var den første Nat efter Søsterens Død, da Broderen sov i sin Seng tæt ved det duftende Jasmintræ, aabnede hvert Blomsterbæger sig, og usynlige, men med giftige Spyd, steg Blomstersjælene ud, og de satte sig først ved hans Øre og fortalte ham onde Drømme, fløj derpaa over hans Læber og stak hans Tunge med de giftige Spyd. „Nu have vi hævnet den døde!“ sagde de og søgte igen tilbage til Jasminens hvide Klokker.

Da det blev Morgen, og Vinduet til Sovekammeret med eet blev revet op, for Rosenalfen med Bidronningen og den hele Sværm Bier ind for at dræbe ham.

Men han var allerede død; der stod Folk rundt omkring Sengen, og de sagde: „Jasminduften har dræbt ham!“

Da forstod Rosenalfen Blomsternes Hævn, og han fortalte det til Biernes Dronning, og hun surrede med hele sin Sværm om Blomsterkrukken; Bierne vare ikke til at forjage, da tog en Mand Blomsterkrukken bort, og en af Bierne stak hans Haand, saa han lod Krukken falde og gaa itu.

Da saa de det hvide Dødningehoved, og de vidste, at den døde i Sengen var en Morder.

Og Bidronningen summede i Luften og sang om Blomsternes Hævn og om Rosenalfen, og at bag det mindste Blad bor en, som kan fortælle og hævne det onde.

SVINEDRENGEN

DER var engang en fattig Prins; han havde et Kongerige, der var ganske lille, men det var da altid stort nok til at gifte sig paa, og gifte sig det vilde han.

Nu var det jo rigtignok noget kækt af ham, at han turde sige til Kejserens Datter: „Vil du ha'e mig?“ men det turde han nok, for hans Navn var vidt og bredt berømt; der var hundrede Prinsesser, som vilde have sagt Tak til, men se, om hun gjorde det.

Nu skulle vi høre:

Paa Prinsens Faders Grav vokste der et Rosentræ, oh, saadant et dejligt Rosentræ! det bar kun hvert femte Aar Blomst, og det kun en eneste, men det var en Rose, der duftede saa sødt, at man ved at lugte til den glemte alle sine Sorger og Bekymringer; og saa havde han en Nattergal, der kunde synge, som om alle dejlige Melodier sad i

dens lille Strube. Den Rose og den Nattergal skulde Prinsessen have; og derfor kom de begge to i store Sølvfoderaler og blev saa sendt til hende.

Kejseren lod dem bære foran sig ind i den store Sal, hvor Prinsessen gik og legede „komme fremmede“ med sine Hofdamer; de bestilte ikke andet; og da hun saa de store Foderaler med Foræringerne i, klappede hun i Hænderne af Glæde. „Bare det var en lille Missekat!“ sagde hun, — men saa kom den dejlige Rose.

„Nej, hvor den er nydelig gjort!“ sagde alle Hofdamerne.

„Den er mere end nydelig!“ sagde Kejseren, „den er pæn!“

Men Prinsessen følte paa den, og saa var hun færdig at græde.

„Fy Papa!“ sagde hun, „den er ikke kunstig, den er virkelig!“

„Fy!“ sagde alle Hoffolkene, „den er virkelig!“

„Lad os nu først se, hvad der er i det andet Foderal, før vi blive vrede!“ mente Kejseren, og saa kom Nattergalen frem; den sang da saa dejligt, at man lige straks ikke kunde sige noget ondt om den.

„*Superbe! charmant!*“ sagde Hofdamerne, for de snakkede alle Fransk, den ene værre end den anden.

„Hvor den Fugl minder mig om højsalig Kejserindens Spilledaase!“ sagde en gammel Kavaler; „ak ja! det er ganske den samme Tone, det samme Foredrag!“

„Ja!“ sagde Kejseren, og saa græd han som et lille Barn.

„Jeg skulde dog ikke tro, den er virkelig!“ sagde Prinsessen.

„Jo, det er en virkelig Fugl!“ sagde de, som havde bragt den.

„Ja, lad saa den Fugl flyve,“ sagde Prinsessen, og hun vilde paa ingen Maade tillade, at Prinsen kom.

Men han lod sig ikke forknytte; han smurte sig i Ansigtet med brunt og sort, trykkede Kasketten ned om Hovedet og bankede paa.

„God Dag, Kejser!“ sagde han, „kunde jeg ikke komme i Tjeneste her paa Slottet?“

„Ja, her er saa mange, som søge!“ sagde Kejseren; „men, lad mig se! — jeg trænger til een, som kan passe Svinene! for dem have vi mange af!“

Og saa blev Prinsen ansat som kejserlig Svinedreng. Han fik et daarligt, lille Kammer nede ved Svinestien, og her maatte han blive; men hele Dagen sad han og arbejdede, og da det var Aften, havde han gjort en nydelig, lille Gryde, rundt om paa den var der Bjælder, og saa snart Gryden kogte, saa ringede de saa dejligt og spillede den gamle Melodi:

„Ach, du lieber Augustin,
Alles ist væk, væk, væk!“

men det allerkunstigste var dog, at naar man holdt Fingeren ind i Dampen til Gryden, saa kunde man straks lugte, hvad Mad der blev lavet i hver Skorsten, der var i Byen; se, det var rigtignok noget andet end en Rose.

Nu kom Prinsessen spadserende med alle sine Hofdamer, og da hun hørte Melodien, blev hun staaende og saa saa fornøjet ud, for hun kunde ogsaa spille: „Ach, du lieber Augustin!“ det var det eneste, hun kunde, men den spillede hun ogsaa med een Finger.

„Det er jo den, jeg kan!“ sagde hun, „saa maa det være

en dannet Svinedreng! hør! gaa ind og spørg ham, hvad det Instrument koster."

Og saa maatte en af Hofdamerne løbe ind, men hun tog Klodssko paa. —

„Hvad vil du have for den Gryde?" sagde Hofdamen.

„Jeg vil have ti Kys af Prinsessen!" sagde Svinedrengen.

„Gud bevar' os!" sagde Hofdamen.

„Ja, det kan ikke være mindre!" sagde Svinedrengen.

„Naa, hvad siger han?" spurgte Prinsessen.

„Det kan jeg virkelig ikke sige!" sagde Hofdamen, „det er saa grueligt!"

„Saa kan du hviske!" og saa hviskede hun.

„Han er jo uartig!" sagde Prinsessen og gik straks — men da hun havde gaaet et lille Stykke, saa klang Bjælderne saa dejligt:

„Ach, du lieber Augustin,
Alles ist væk, væk, væk!"

„Hør," sagde Prinsessen, „spørg ham, om han vil have ti Kys af mine Hofdamer!"

„Nej Tak!" sagde Svinedrengen, „ti Kys af Prinsessen, eller jeg beholder Gryden."

„Hvor det er noget kedeligt noget!" sagde Prinsessen, „men saa maa I staa for mig, at ingen faar det at se!"

Og Hofdamerne stillede sig op for hende, og saa bredte de deres Kjoler ud, og saa fik Svinedrengen de ti Kys, og hun fik Gryden.

Naa, der blev en Fornøjelse! hele Aftenen og hele Dagen maatte Gryden koge; der var ikke een Skorsten i hele Byen, uden de vidste, hvad der blev kogt der, baade hos Kammerherren og hos Skomageren. Hofdamerne dansede og klappede i Hænderne.

„Vi ved, hvem der skal have sød Suppe og Pandekager! vi ved, hvem der skal have Grød og Karbonade! hvor det er interessant!“

„Højst interessant!“ sagde Overhovmesterinden.

„Ja, men hold ren Mund, for jeg er Kejserens Datter!“

„Gud bevar' os!“ sagde de alle sammen.

Svinedrengen, det vil sige Prinsen, men de vidste jo ikke andet, end at han var en rigtig Svinedreng, lod ikke Dagen gaa hen, uden at han bestilte noget, og saa gjorde han en Skralde; naar han svingede den rundt, klang alle de Valse, Hopsaer og Polkaer, man kendte fra Verdens Skabelse.

„Men det er *superbe*!“ sagde Prinsessen, idet hun gik forbi, „jeg har aldrig hørt en dejligere Komposition! hør! gaa ind og spørg ham, hvad det Instrument koster; men jeg kysser ikke!“

„Han vil have hundrede Kys af Prinsessen,“ sagde Hofdamen, som havde været inde at spørge.

„Jeg tror, han er gal!“ sagde Prinsessen, og saa gik hun; men da hun havde gaaet et lille Stykke, saa blev hun staaende. „Man maa opmuntre Kunsten!“ sagde hun, „jeg er Kejserens Datter! Sig ham, han skal faa ti Kys, ligesom i Gaar, Resten kan han tage hos mine Hofdamer!“

„Ja, men vi ville saa nødig!“ sagde Hofdamerne.

„Det er Snak!“ sagde Prinsessen, „og naar jeg kan kysse ham, saa kunne I ogsaa! husk paa, jeg giver eder Kost og Løn!“ og saa maatte Hofdamen ind til ham igen.

„Hundrede Kys af Prinsessen!“ sagde han, „eller hver beholder sit.“

„Staa for!!!“ sagde hun, og saa stillede alle Hofdamerne sig for, og han kyssede da.

„Hvad kan det dog være for et Opløb dernede ved Svinestien!“ sagde Kejseren, der var traadt ud paa Altanen; han gned sine Øjne og satte Brillerne paa. „Det er jo Hofdamerne, der er paa Spil! jeg maa nok ned til dem!“ — og saa trak han sine Tøfler op bag i, for det var Sko, som han havde traadt ned.

Blyantskitse til Slutningsvignet

Hille den! hvor han skyndte sig! Saa snart han kom ned i Gaarden, gik han ganske sagte, og Hofdamerne havde saa meget at gøre med at tælle Kyssene, for at det kunde gaa ærligt til, at han ikke skulde faa for mange, men heller ikke for faa; de mærkede slet ikke Kejseren. Han rejste sig paa Tæerne.

„Hvad for noget!“ sagde han, da han saa, de kyssedes, og saa slog han dem i Hovedet med sin Tøffel, lige idet Svinedrengen fik det seks og firsindstyvende Kys. „Heraus!“ sagde Kejseren, for han var vred, og baade Prinsessen og Svinedrengen bleve satte uden for hans Kejserrige.

Der stod hun nu og græd, Svinedrengen skændte, og Regnen skyllede ned.

„Ak, jeg elendige Menneske!“ sagde Prinsessen, „havde jeg dog taget den dejlige Prins! ak, hvor jeg er ulykkelig!“

Og Svinedrengen gik bag ved et Træ, tørrede det sorte og brune af sit Ansigt, kastede de stygge Klæder og traadte nu frem i sin Prinsedragt, saa dejlig, at Prinsessen maatte neje ved det.

„Jeg er kommen til at foragte dig, du!“ sagde han. „Du vilde ikke have en ærlig Prins! Du forstod dig ikke paa Rosen og Nattergalen, men Svinedrengen kunde du kysse for et Spilleværk! nu kan du have det saa godt! —“

Og saa gik han ind i sit Kongerige, lukkede Døren i og slog Slaa for, saa kunde hun rigtignok staa udenfor og synge:

„Ach, du lieber Augustin,
Alles ist væk, væk, væk!“

BOGHVEDEN

Tit og ofte, naar man efter et Tordenvejr gaar forbi en Ager, hvor Boghveden gror, ser man, at den er bleven ganske sort afsvedet; det er, ligesom en Ildslue var gaaet hen over den, og Bondemanden siger da: „Det har den faaet af Lynilden!“ men hvorfor har den faaet det? — Jeg skal fortælle, hvad Graaspurven har sagt mig, og Graaspurven har hørt det af et gammelt Piletræ, der stod ved en Boghvedeager og staar der endnu. Det er saadant et ærværdigt, stort Piletræ, men runkent og gammelt, det er revnet lige midt i, og der vokser Græs og Brombærranker ud af Revnen; Træet hælder forover, og Grenene hænge lige ned mod Jorden, ligesom om de kunde være et grønt, langt Haar.

Paa alle Markerne rundt om vokste Korn, baade Rug, Byg og Havre, ja, den dejlige Havre, der ser ud, naar den er moden, ligesom en hel Mængde smaa, gule Kanari-

fugle paa en Gren. Kornet stod saa velsignet, og jo tungere det var, des dybere bøjede det sig i from Ydmyghed.

Men der var ogsaa en Ager med Boghvede, og den Ager var lige ud for det gamle Piletræ; Boghveden bøjede sig slet ikke som det andet Korn, den knejste stolt og stiv.

„Jeg er vel saa rig som Akset," sagde den, „jeg er desuden meget smukkere; mine Blomster ere skønne som Æbletræets Blomster, det er en Lyst at se paa mig og mine; kender du nogen prægtigere end os, du gamle Piletræ!"

Og Piletræet nikkede med Hovedet, ligesom det vilde sige: „Jo, det gør jeg rigtignok!" men Boghveden struttede af bare Hovmod og sagde: „Det dumme Træ, det er saa gammelt, at der vokser Græs ud af Maven paa det!"

Nu trak der et skrækkeligt ondt Vejr op; alle Markens Blomster foldede deres Blade eller bøjede deres fine Hoveder, medens Stormen for hen over dem; men Boghveden knejsede i sin Stolthed.

„Bøj dit Hoved, som vi!" sagde Blomsterne.

„Det behøver jeg slet ikke!" sagde Boghveden.

„Bøj dit Hoved, som vi!" raabte Kornet; „nu kommer Stormens Engel flyvende! han har Vinger, der naa oppe fra Skyerne og lige ned til Jorden, og han hugger dig midt over, før du kan bede ham være dig naadig."

„Ja, men jeg vil ikke bøje mig!" sagde Boghveden.

„Luk dine Blomster og bøj dine Blade!" sagde det gamle Piletræ, „se ikke op mod Lynet, naar Skyen brister, selv Menneskene tør det ikke, thi i Lynet kan man se ind i Guds Himmel, men det Syn kan selv gøre Menneskene blinde, hvad vilde der da ikke ske med os Jordens Vækster, vovede vi det, vi, som ere langt ringere!"

„Langt ringere?“ sagde Boghveden. „Nu vil jeg just se ind i Guds Himmel!“ og den gjorde det i Overmod og Stolthed. Det var, som hele Verden stod i Ildslue, saaledes lynede det.

Da det onde Vejr siden var forbi, stod Blomster og Korn, i den stille, rene Luft, saa forfriskede af Regnen, men Boghveden var brændt kulsort i Lynet, den var nu en død, unyttig Urt paa Marken.

Og det gamle Piletræ bevægede sine Grene i Vinden, og der faldt store Vanddraaber fra de grønne Blade, ligesom om Træet græd, og Spurvene spurgte: „Hvorfor græder du? Her er jo saa velsignet! se, hvor Solen skinner, se, hvor Skyerne gaa, kan du mærke den Duft fra Blomster og Buske! hvorfor græder du? gamle Piletræ!“

Og Piletræet fortalte om Boghvedens Stolthed, Overmod og Straf; den følger altid. Jeg, som fortæller Historien, har hørt den af Spurvene; de fortalte mig den en Aften, da jeg bad dem om et Eventyr.

VENSKABSPAGTEN

Vi have nylig gjort en lille Rejse og hige alt efter en større. Hvorhen? Til Sparta! til Mycene! til Delphi! der er hundrede Steder, ved hvis Navne Hjertet slaar af Rejselyst. Det gaar til Hest, op ad Bjergstier, hen over Krat og Buske; den enkelte rejsende kommer frem som en hel Karavane. Selv rider han forud med sin Argojat, en Pakhest bærer Koffert, Telt og Proviant, et Par Soldater følge efter til hans Beskyttelse; intet Værtshus med vel opredt Seng venter ham efter den trættende Dagsrejse, Teltet er tit hans Tag i den store, vilde Natur, Argojaten

koger der en Pilaf*) til Aftensmad; tusinde Myg omsuse det lille Telt, det er en ynkelig Nat, og i Morgen gaar Vejen over stærkt opsvulmede Floder; sid fast paa din Hest, at du ikke skyller bort!

Hvad Løn er der for disse Besværligheder? Den største, den rigeste! Naturen aabenbarer sig her i al sin Storhed, hver Plet er historisk, Øje og Tanke nyder. Digteren kan synge derom, Maleren give det i rige Billeder, men Virkelighedens Duft, der for evig trænger ind og forbliver i Beskuerens Tanke, mægte de ikke at gengive.

Den ensomme Hyrde oppe paa Fjeldet vilde, ved en simpel Fortælling af en af sit Livs Begivenheder, maaske bedre end Rejsebeskrivere kunne oplukke Øjet for dig, som i nogle enkelte Træk vil skue Hellenernes Land.

Lad ham da tale! om en Skik, en smuk, ejendommelig Skik, skal Hyrden hist paa Bjerget fortælle os: Venskabspagten.

„Vort Hus var klinet af Ler, men Dørkarmen var riflede Marmorsøjler, fundne, hvor Huset blev bygget; Taget naaede næsten til Jorden, det var nu sortbrunt og hæsligt, men da det blev lagt, var det blomstrende Oleander og friske Laurbærgrene, hentede bag Bjergene. Der var snævert om vort Hus, Klippevæggene stod stejle opad og viste en nøgen, sort Farve; øverst paa dem hang ofte Skyer, som hvide, levende Skikkelser; aldrig hørte jeg her en Sangfugl, aldrig dansede Mændene her til Sækkepibernes Toner, men Stedet var helligt fra gamle Tider, Navnet selv minder derom, Delphi kaldes det jo! De mørke, alvorlige Bjerge laa alle med Sne, det øverste, som skinnede længst i den røde Aftensol, var Parnas,

*) Den tillaves af Høns, Ris og Karri.

Bækken nær ved vort Hus strømmede ned derfra og var ogsaa engang hellig, nu plumrer Æslet den med sine Fødder, dog Strømmen rinder fort og vorder atter klar. Hvor jeg mindes hver Plet og dens hellige, dybe Ensomhed! Midt i Hytten blev Ilden tændt, og naar den hede Aske laa højt og glødende, blev Brødet bagt deri; laa Sneen ude rundt om vor Hytte, saa den næsten var skjult, da syntes min Moder gladest, da holdt hun mit Hoved mellem sine Hænder, kyssede min Pande og sang de Viser, som hun ellers aldrig sang, thi Tyrkerne, vore Herrer, lede dem ikke; og hun sang: „Paa Olympens Top, i den lave Granskov, sad en gammel Hjort, dens Øjne vare tunge af Taarer; røde, ja grønne og blegblaa Taarer græd den, og en Raabuk kom forbi: „„Hvad fejler dig dog, at du græder saa, græder røde, grønne, ja blegblaa Taarer?““ „„Tyrken er kommen i vor By, han har vilde Hunde til sin Jagt, en mægtig Hob.““ „„Jeg jager dem over Øerne,““ sagde den unge Raabuk, „„jeg jager dem over Øerne, i det dybe Hav;““ men før Aftenen faldt paa, var Raabukken dræbt, og før Natten kom, var Hjorten jagen og død.“ Og naar min Moder saaledes sang, bleve hendes Øjne vaade, og der sad en Taare i de lange Øjenhaar, men hun skjulte den og vendte saa i Asken vore sorte Brød. Da knyttede jeg min Haand og sagde: „Vi ville slaa Tyrken ihjel;“ men hun gentog af Visen: „Jeg jager dem over Øerne, i det dybe Hav; men før Aftenen faldt paa, var Raabukken dræbt, og før Natten kom, var Hjorten jagen og død.“ I flere Nætter og Dage havde vi været ensomme i vor Hytte, da kom min Fader, jeg vidste, han bragte mig Muslingskaller fra Lepantobugten eller maaske endog en Kniv, skarp og blinkende. Han bragte os denne

Gang et Barn, en lille, nøgen Pige, som han holdt under sin Faareskinds Pels, hun var indbunden i et Skind, og alt hvad hun havde, da hun laa løsnet derfra i min Moders Skød, var tre Sølvmønter bundne i hendes sorte Haar. Og Fader fortalte om Tyrkerne, der havde dræbt Barnets Forældre, han fortalte os saa meget, at jeg drømte derom den hele Nat; — min Fader selv var saaret, Moder forbandt hans Arm, Saaret var dybt; den tykke Faareskinds Pels var stivfrossen med Blodet. Den lille Pige skulde være min Søster, hun var saa dejlig, saa skinnende klar, min Moders Øjne vare ej mildere end hendes; Anastasia, som hun kaldtes, skulde være min Søster, thi hendes Fader var viet til min Fader, viet efter gammel Skik, som vi holde den endnu; de havde i Ungdoms Tid sluttet Broderskab, valgt den skønneste og dydigste Pige i den hele Egn til at vie dem til Venskabspagten; jeg hørte saa tit om den smukke, sælsomme Skik.

Nu var den lille min Søster; hun sad paa mit Skød, jeg bragte hende Blomster og Fjeldfuglens Fjer, vi drak sammen af Parnassets Vande, vi sov Hoved ved Hoved under Hyttens Laurbærtag, medens mangen Vinter endnu min Moder sang om de røde, de grønne og de blegblaa Taarer; men jeg begreb endnu ikke, at det var mit eget Folk, hvis tusindfold Sorger afspejlede sig i disse Taarer.

En Dag kom der tre frankiske Mænd, anderledes klædte end vi; de havde deres Senge og Telte paa Heste, og mer end tyve Tyrker, væbnede med Sabler og Geværer, ledsagede dem, thi de vare Paschaens Venner og havde Brev fra ham. De kom kun for at se vore Bjerge, for i

Sne og Skyer at bestige Parnas og betragte de sælsomme, sorte, stejle Klipper om vor Hytte; de kunde ikke rummes inde i den, og de led heller ikke Røgen, som gik hen under Loftet ud af den lave Dør; de spændte deres Telte ud paa den snævre Plads ved vor Hytte, stegte Lam og Fugle og skænkede søde, stærke Vine, men Tyrkerne turde ikke drikke deraf.

Da de rejste, fulgte jeg dem et Stykke paa Vejen, og min lille Søster Anastasia hang, indsyet i et Gedeskind, paa min Ryg. En af de frankiske Herrer stillede mig mod en Klippe og tegnede mig og hende, saa levende som vi stod der, vi saa ud som en eneste Skabning; aldrig havde jeg tænkt derover, men Anastasia og jeg vare jo ogsaa som een, altid laa hun paa mit Skød eller hang paa min Ryg, og drømte jeg, saa var hun i mine Drømme.

To Nætter efter indtraf andre Folk i vor Hytte, de vare væbnede med Knive og Geværer; de vare Albanesere, kække Folk, som min Moder sagde; de bleve der kun kort, min Søster Anastasia sad paa den enes Skød, da han var borte, havde hun to og ikke tre Sølvmønter i sit Haar; de lagde Tobak i Papirstrimler og røgte deraf, og den ældste talte om Vejen, de skulde tage, og var uvis om den: „Spytter jeg opad," sagde han, „saa falder det i mit Ansigt, spytter jeg nedad, saa falder det i mit Skæg." Men en Vej maatte vælges; de gik, og min Fader fulgte; lidt efter hørte vi Skud, det knaldede igen; der kom Soldater i vor Hytte, de tog min Moder, mig og Anastasia; Røverne havde haft Tilhold hos os, sagde de, min Fader havde fulgt dem, derfor maatte vi bort; jeg saa Røvernes Lig, jeg saa min Faders Lig, og jeg græd, til jeg sov. Da jeg vaagnede, vare vi i Fængsel, men Stuen var ikke

elendigere end den i vor egen Hytte, og jeg fik Løg og harpikset Vin, som de hældte af den tjærede Sæk, bedre havde vi det ikke hjemme.

Hvor længe vi vare fangne, det ved jeg ikke; men mange Nætter og Dage gik. Da vi vandrede ud, var det vor hellige Paaskefest, og jeg bar Anastasia paa min Ryg, thi min Moder var syg; kun langsomt kunde hun gaa, og der var langt, før vi naaede ned mod Havet, det var Lepantos Bugt. Vi traadte ind i en Kirke, der straalede med Billeder paa gylden Grund; Engle var det, oh, saa smukke, men jeg syntes dog, at vor lille Anastasia var lige saa smuk; midt paa Gulvet stod en Kiste, fyldt med Roser, det var den Herre Christus, der laa som dejlige Blomster, sagde min Moder, og Præsten forkyndte: Christus er opstanden! alle Folk kyssede hverandre, enhver holdt et tændt Lys i sin Haand, jeg fik selv eet, den lille Anastasia eet, Sækkepiberne klang, Mændene dansede Haand i Haand fra Kirken, og udenfor stegte Kvinderne Paaskelam; vi bleve indbudne, jeg sad ved Ilden, en Dreng, ældre end jeg, tog mig om min Hals, kyssede mig og sagde: „Christus er opstanden!“ saaledes mødtes første Gang vi to, Aphtanides og jeg.

Min Moder kunde flette Fiskernet, det gav her ved Bugten en god Fortjeneste, og vi bleve i lang Tid ved Havet, — det dejlige Hav, der smagte som Taarer og mindede ved sine Farver om Hjortens Graad, snart var det jo rødt, snart grønt og atter igen blaat.

Aphtanides forstod at styre en Baad, og jeg sad med min lille Anastasia i Baaden, der gik paa Vandet, som en Sky gaar i Luften; naar Solen da sank, bleve Bjergene mere mørkeblaa, den ene Bjergrække tittede over den

anden, og længst borte stod Parnas med sin Sne, i Aftensolen skinnede Bjergtoppen som et glødende Jern, det saa ud, som om Lyset kom indenfra, thi den skinnede længe i den blaa, glinsende Luft, længe efter at Solen var nede; de hvide Søfugle slog med deres Vinger i Vandspejlet, ellers var her saa stille som ved Delphi mellem de sorte Fjelde; jeg laa paa min Ryg i Baaden, Anastasia sad paa mit Bryst, og Stjernerne ovenover skinnede endnu stærkere end Lamperne i vor Kirke; det var de samme Stjerner, og de stod ganske paa det samme Sted over mig, som naar jeg sad ved Delphi, uden for vor Hytte. Jeg syntes til sidst at være der endnu, — da plaskede det i Vandet, og Baaden vippede stærkt; — jeg skreg højt, thi Anastasia var falden i Vandet, men Aphtanides var lige saa hurtig, og snart løftede han hende op til mig; vi tog hendes Klæder af, vred Vandet bort, og klædte hende saa paa igen, det samme gjorde Aphtanides ved sig selv, og vi bleve derude, til Tøjet igen var tørt, og ingen vidste vor Skræk for den lille Plejesøster, hvis Liv Aphtanides jo nu havde Del i.

Det blev Sommer! Solen brændte saa hedt, at Løvtræerne visnede, jeg tænkte paa vore kølige Bjerge, paa det friske Vand derinde; min Moder længtes ogsaa, og en Aften vandrede vi igen tilbage. Hvor der var tyst og stille! vi gik over den høje Timian, der dog duftede endnu, skønt Solen havde hentørret dens Blade; ikke en Hyrde mødte vi, ikke en Hytte kom vi forbi; alt var stille og ensomt, kun Stjerneskuddet sagde, at det levede deroppe i Himlen; jeg ved ikke, om den klare, blaa Luft lyste selv, eller det var Stjernernes Straaler; vi saa godt alle Bjergenes Omrids; min Moder gjorde Ild, stegte Løgene, hun

bragte med, og jeg og den lille Søster sov i Timianen uden at frygte for den fæle Smidraki*), hvem Luen staar ud af Halsen, endsige frygte for Ulven og Sjakalen; min Moder sad jo hos os, og det troede jeg var nok.

Vi naaede vort gamle Hjem, men Hytten var en Grushob; der maatte bygges en ny. Et Par Kvinder hjalp min Moder, og i faa Dage vare Murene rejste og et nyt Tag af Oleander lagt hen over dem. Min Moder flettede af Skind og Bark mange Hylstre til Flasker, jeg passede Præsternes**) lille Hjord; Anastasia og de smaa Skildpadder vare mine Legekammerater.

En Dag fik vi Besøg af den kære Aphtanides; han længtes saa meget efter at se os, sagde han, og han blev hele to Dage hos os.

Efter en Maaned kom han igen og fortalte os, at han skulde med et Skib til Patras og Corfu; os maatte han først sige Farvel, en stor Fisk bragte han med til min Moder. Han vidste at fortælle saa meget, ikke blot om Fiskerne nede ved Lepantobugten, men om Konger og Helte, der engang havde hersket i Grækenland ligesom Tyrkerne nu.

Jeg har set Rosentræet sætte Knop og denne i Dage og Uger blive en udfoldet Blomst; den blev det, før jeg begyndte at tænke over, hvor stor, smuk og rødmende den var; saaledes gik det mig ogsaa med Anastasia. Hun var en dejlig udvokset Pige, jeg en kraftig Knøs; Ulveskindene paa min Moders og Anastasias Seng havde jeg selv flaaet af Dyret, der faldt for min Bøsse. Aar vare hengaaede.

*) Den græske Overtro lader dette Uhyre blive til af det slagtede Faars uopskaarne Mave, der slænges hen paa Marken.

*) En Bonde, som kan læse, bliver tit Præst og kaldes allerhelligst Herre; Almuen kysser Jorden, naar den møder ham.

Da kom en Aften Aphtanides, slank som et Rør, stærk og brun; han kyssede os alle og vidste at fortælle om det store Hav, om Maltas Fæstningsværker og Ægyptens sælsomme Gravsteder; det klang forunderligt, som en af Præsternes Legender; jeg saa med et Slags Ærbødighed op til ham.

„Hvor du ved meget!“ sagde jeg, „hvor du kan fortælle!“

„Du har dog engang fortalt mig det smukkeste!“ sagde han, „du har fortalt mig, hvad der aldrig er gaaet ud af min Tanke, den smukke, gamle Skik om Venskabspagten! den Skik, som jeg ret har Mod paa at følge! Broder, lad os to ogsaa, som din og Anastasias Fader gjorde det, gaa til Kirken; den skønneste og uskyldigste Pige er Anastasia, Søsteren, hun skal vie os sammen! Ingen har dog en skønnere Skik end vi Grækere!“

Anastasia blev rød som det friske Rosenblad, min Moder kyssede Aphtanides.

En Times Vandring fra vor Hytte, der hvor Fjeldene bære Muldjord og enkelte Træer skygge, laa den lille Kirke; en Sølvlampe hang foran Alteret.

Jeg havde mine bedste Klæder paa, de hvide Fostanneller foldede sig rigt ned over Hofterne, den røde Trøje sad snæver og stram, der var Sølv i Kvasten paa min Fez; i mit Bælte sad Kniv og Pistoler. Aphtanides havde sin blaa Klædning, som græske Sømænd bære den, en Sølvplade med Guds Moder hang paa hans Bryst, hans Skærf var kostbart, som kun de rige Herrer kunne bære det. Enhver saa nok, vi to skulde til en Højtid. Vi gik ind i den lille, ensomme Kirke, hvor Aftensolen skinnede gennem Døren ind paa den brændende Lampe og de brogede

Billeder i gylden Grund. Vi knælede paa Alterets Trin, og Anastasia stillede sig foran os; en lang, hvid Kjortel hang løst og let omkring hendes smukke Lemmer; hendes hvide Hals og Bryst var bedækket med en Sammenkædning af gamle og ny Mønter, de dannede en hel, stor Krave; hendes sorte Haar var lagt op paa Hovedet i en eneste Bukkel, der holdtes ved en lille Hue af Sølv- og Guldmønter, fundne i de gamle Templer; skønnere Pynt havde ingen græsk Pige. Hendes Ansigt lyste, hendes Øjne vare som to Stjerner.

Alle tre læste vi stille vor Bøn; og hun spurgte os: „Ville I være Venner i Liv og Død?“ — Vi svarede: Ja. „Ville I hver, hvad der endogsaa sker, huske, min Broder er en Del af mig! min Hemmelighed er hans, min Lykke er hans! Opofrelse, Udholdenhed, alt, som for min egen Sjæl, rummer jeg for ham!“ og vi gentog vort Ja! og hun lagde vore Hænder i hinanden, kyssede os paa Panden, og vi bad atter stille. Da traadte Præsten frem fra Alterets Dør, velsignede os alle tre, og en Sang af de andre allerhelligste Herrer lød bag Altervæggen. Den evige Venskabspagt var sluttet. Da vi rejste os, saa jeg min Moder ved Kirkens Dør græde dybt og inderligt.

Hvor der var lystigt i vor lille Hytte og ved Delphis Kilder! Aftenen før Aphtanides skulde bort, sad han og jeg tankefulde paa Klippens Skrænt; hans Arm var slynget om mit Liv, min om hans Hals; vi talte om Grækenlands Nød, om Mænd, der kunde stoles paa; hver Tanke i vor Sjæl laa klar for os begge; da greb jeg hans Haand:

„— Eet endnu skal du vide! eet, som indtil denne Stund kun Gud og jeg ved! al min Sjæl er Kærlighed!

det er en Kærlighed, stærkere end den til min Moder og til dig — —!"

„Og hvem elsker du?" spurgte Aphtanides, og han blev rød paa Ansigt og Hals.

„Jeg elsker Anastasia!" sagde jeg, og hans Haand sitrede i min, og han blev hvid som et Lig; jeg saa det, jeg begreb det! og jeg tror ogsaa, min Haand skælvede, jeg bøjede mig hen imod ham, kyssede hans Pande og hviskede: „Jeg har aldrig sagt hende det! hun elsker maaske ikke mig! — Broder, husk paa, jeg saa hende daglig, hun er vokset op ved min Side, vokset ind i min Sjæl!" —

„Og din skal hun være!" sagde han, „din! — jeg kan ikke lyve for dig og vil ikke heller! jeg elsker hende ogsaa! — men i Morgen tager jeg bort! vi ses igen om et Aar, da ere I gifte, ikke sandt! — jeg har nogle Penge, det er dine! du maa tage dem, du skal tage dem!" Stille vandrede vi over Fjeldet; det var sildig Aften, da vi stod ved min Moders Hytte.

Anastasia holdt Lampen hen imod os, da vi traadte ind, min Moder var der ikke. Anastasia saa forunderlig vemodigt paa Aphtanides. — „I Morgen gaar du fra os!" sagde hun, „hvor det bedrøver mig!"

„Bedrøver dig," sagde han, og jeg syntes, der laa en Smerte deri, stor, som min egen; jeg kunde ikke tale, men han tog hendes Haand og sagde: „Vor Broder der elsker dig, har du ham kær? I hans Tavshed er just hans Kærlighed!" — Anastasia sitrede og brast i Graad, da saa jeg kun hende, tænkte kun paa hende; min Arm slog jeg om hendes Liv og sagde: „Ja, jeg elsker dig!" da trykkede hun sin Mund til min, hendes Hænder hvilte

om min Hals; men Lampen var falden paa Gulvet, der var mørkt uden om os som i den kære, stakkels Aphtanides's Hjerte.

Før Dag stod han op, kyssede os alle til Afsked og drog bort. Min Moder havde han givet alle sine Penge til os. Anastasia var min Brud og nogle Dage derefter min Hustru."

ENGELEN

„HVER Gang et godt Barn dør, kommer der en Guds Engel ned til Jorden, tager det døde Barn paa sine Arme, breder de store, hvide Vinger ud, flyver hen over alle de Steder, Barnet har holdt af, og plukker en hel Haandfuld Blomster, som den bringer op til Gud for der at blomstre endnu smukkere end paa Jorden. Den gode Gud trykker alle Blomsterne til sit Hjerte, men den Blomst, som er ham kærest, giver han et Kys, og da faar den Stemme og kan synge med i den store Lyksalighed.“

Se, alt dette fortalte en Guds Engel, idet den bar et dødt Barn bort til Himlen, og Barnet hørte ligesom i Drømme; og de for hen over de Steder i Hjemmet, hvor den lille havde leget, og de kom gennem Haver med dejlige Blomster.

„Hvilke skulle vi nu tage med og plante i Himlen?“ spurgte Engelen.

Og der stod et slankt, velsignet Rosentræ, men en ond

Haand havde knækket Stammen, saa at alle Grenene, fulde af store, halvudsprungne Knopper, hang visne ned rundt om.

„Det stakkels Træ!“ sagde Barnet, „tag det, at det kan komme til at blomstre oppe hos Gud!“

Og Engelen tog det, men kyssede Barnet derfor, og den lille aabnede halvt sine Øjne. De plukkede af de rige Pragtblomster, men tog ogsaa den foragtede Morgenfrue og den vilde Stedmoderblomst.

„Nu have vi Blomster!“ sagde Barnet, og Engelen nikkede, men de fløj endnu ikke op mod Gud. Det var Nat, det var ganske stille, de bleve i den store By, de svævede om i en af de snævreste Gader, hvor der laa hele Bunker Halm, Aske og Skrimmelskrammel; der havde været Flyttedag; der laa Stykker af Tallerkener, Gipsstumper, Klude og gamle Hattepulde, alt, hvad der ikke saa godt ud.

Og Engelen pegede i al den Forstyrrelse ned paa nogle Skaar af en Urtepotte og paa en Klump Jord, der var falden ud af denne og holdtes sammen ved Rødderne af en stor, vissen Markblomst, der slet ikke duede og derfor var kastet ud paa Gaden.

„Den tage vi med!“ sagde Engelen, „jeg skal fortælle dig, medens vi flyve!“

Og saa fløj de, og Engelen fortalte:

„Dernede i den snævre Gade, i den lave Kælder, boede en fattig syg Dreng; fra ganske lille af havde han altid været sengeliggende; naar han var allermest rask, kunde han paa Krykker gaa den lille Stue et Par Gange op og ned, det var det hele. Nogle Dage om Sommeren faldt Solstraalerne en halv Times Tid ind i Kælderforstuen,

og naar da den lille Dreng sad der og lod den varme Sol skinne paa sig og saa det røde Blod gennem sine fine Fingre, som han holdt op for Ansigtet, saa hed det: „Ja, i Dag har han været ude!“ — Han kendte Skoven i dens dejlige Foraarsgrønne kun derved, at Naboens Søn bragte ham den første Bøgegren, og den holdt han over sit Hoved og drømte sig da at være under Bøgene, hvor Solen skinnede, og Fuglene sang. En Foraarsdag bragte Naboens Dreng ham ogsaa Markblomster, og mellem disse var, tilfældigvis, en med Rod ved, og derfor blev den plantet i en Urtepotte og stillet hen i Vinduet tæt ved Sengen. Og Blomsten var plantet med en lykkelig Haand, den voksede, skød ny Skud og bar hvert Aar sine Blomster; den blev den syge Drengs dejligste Urtegaard, hans lille Skat paa denne Jord; han vandede og passede den og sørgede for, at den fik hver Solstraale, lige til den sidste, der gled ned over det lave Vindue; og Blomsten selv voksede ind i hans Drømme, thi for ham blomstrede den, udspredte sin Duft og glædede Øjet; mod den vendte han sig i Døden, da Vor Herre kaldte ham. — Et Aar har han nu været hos Gud, et Aar har Blomsten staaet forglemt i Vinduet og er visnet, og derfor ved Flytningen kastet ud i Fejeskarnet paa Gaden. Og det er den Blomst, den fattige, visne Blomst, vi have taget med i Buketten, thi den Blomst har glædet mere end den rigeste Blomst i en Dronnings Have.“

„Men hvorfra ved du alt dette?“ spurgte Barnet, som Engelen bar op mod Himlen.

„Jeg ved det!“ sagde Engelen, „jeg var jo selv den syge, lille Dreng, der gik paa Krykker! min Blomst kender jeg nok!“

Og Barnet aabnede ganske sine Øjne og saa ind i Engelens dejlige, glade Ansigt, og i samme Øjeblik vare de i Guds Himmel, hvor der var Glæde og Lyksalighed. Og Gud trykkede det døde Barn til sit Hjerte, og da fik det Vinger som den anden Engel og fløj Haand i Haand med ham; og Gud trykkede alle Blomsterne til sit Hjerte, men den fattige, visne Markblomst kyssede han, og den fik Stemme og sang med alle Englene, der svævede om Gud, nogle ganske nær, andre uden om disse i store Kredse, altid længere borte i det uendelige, men alle lige lykkelige. Og alle sang de, smaa og store, det gode, velsignede Barn, og den fattige Markblomst, der havde ligget vissen, henkastet i Fejeskarnet, mellem Flyttedagsskramleriet, i den snævre, mørke Gade.

EN ROSE FRA HOMERS GRAV

I alle Orientens Sange klinger Nattergalens Kærlighed til Rosen; i de tavse, stjerneklare Nætter bringer den bevingede Sanger sin duftende Blomst en Serenade.

Ikke langt fra Smyrna, under de høje Plataner, hvor Købmanden driver sine belæssede Kameler, der hæve stolt deres lange Hals og træde klodset paa en Jord, som er hellig, saa jeg en blomstrende Rosenhæk, vilde Duer fløj mellem de høje Træers Grene, og deres Vinger skinnede, idet en Solstraale gled hen over dem, som vare de et Perlemor.

Paa Rosenhækken var een Blomst blandt dem alle skønnest, og for den sang Nattergalen sin Kærligheds Smerte; men Rosen var tavs, ikke en Dugdraabe laa, som en Med-

lidenheds Taare, paa dens Blade, den bøjede sig med Grenen hen over nogle store Stene.

„Her hviler Jordens største Sanger!“ sagde Rosen, „over hans Grav vil jeg dufte, paa den vil jeg strø mine Blade, naar Stormen river dem af! Iliadens Sanger blev Jord i denne Jord, hvorfra jeg spirer! — jeg, en Rose fra Homers Grav, er for hellig til at blomstre for den fattige Nattergal!“

Og Nattergalen sang sig til Døde.

Kameldriveren kom med sine belæssede Kameler og sine sorte Slaver; hans lille Dreng fandt den døde Fugl; den lille Sanger jordede han i den store Homers Grav; og Rosen bævede i Vinden.

Aftenen kom, Rosen foldede sine Blade tættere og drømte — at det var en dejlig Solskinsdag; en Skare fremmede, frankiske Mænd kom, en Pilgrimsrejse havde de gjort til Homers Grav; blandt de fremmede var en Sanger fra Norden, fra Taagernes og Nordlysenes Hjem; han brød Rosen af, pressede den fast i en Bog og førte den saaledes med sig til en anden Verdensdel, til sit fjerne Fædreland.

Og Rosen visnede af Sorg og laa i den snævre Bog, som han aabnede i sit Hjem, og han sagde: „Her er en Rose fra Homers Grav.“

Se, det drømte Blomsten, og den vaagnede og gøs i Vinden; en Dugdraabe faldt fra dens Blade paa Sangerens Grav, og Solen stod op, Dagen blev hed, og Rosen blussede skønnere end før, den var i sit varme Asien. Da lød Fodtrin, der kom fremmede Franker, som Rosen havde set dem i sin Drøm, og mellem de fremmede var en Digter fra Norden; han brød Rosen af, trykkede et Kys paa

dens friske Mund og førte den med sig til Taagernes og Nordlysenes Hjem.

Som en Mumie hviler nu Blomsterliget i hans Iliade, og som i Drømme hører den ham aabne Bogen og sige: „Her er en Rose fra Homers Grav!“

NATTERGALEN

I Kina, ved du jo nok, er Kejseren en Kineser, og alle de, han har om sig, ere Kinesere. Det er nu mange Aar siden, men just derfor er det værd at høre Historien, før man glemmer den. Kejserens Slot var det prægtigste i Verden, ganske og aldeles af fint Porcelæn, saa kostbart, men saa skørt, saa vanskeligt at røre ved, at man maatte ordentlig tage sig i Agt. I Haven saa man de forunderligste Blomster, og ved de allerprægtigste var der bundet Sølvklokker, der klang, for at man ikke skulde gaa forbi uden at bemærke Blomsten. Ja, alting var saa udspekuleret i Kejserens Have, og den strakte sig saa langt, at Gartneren selv ikke vidste Enden paa den; blev man ved at gaa, kom man i den dejligste Skov med høje Træer og dybe Søer. Skoven gik lige ned til Havet, der

var blaat og dybt; store Skibe kunde sejle lige ind under Grenene, og i disse boede der en Nattergal, der sang saa velsignet, at selv den fattige Fisker, der havde saa meget andet at passe, laa stille og lyttede, naar han om Natten var ude at trække Fiskegarnet op og da hørte Nattergalen.

„Herre Gud, hvor det er kønt!“ sagde han, men saa maatte han passe sine Ting og glemte Fuglen; dog næste Nat, naar den igen sang, og Fiskeren kom derud, sagde han det samme:

„Herre Gud! hvor det dog er kønt!“

Fra alle Verdens Lande kom der rejsende til Kejserens Stad, og de beundrede den, Slottet og Haven, men naar de fik Nattergalen at høre, sagde de alle sammen: „Den er dog det bedste!“

Og de rejsende fortalte derom, naar de kom hjem, og de lærde skrev mange Bøger om Byen, Slottet og Haven, men Nattergalen glemte de ikke, den blev sat allerøverst; og de, som kunde digte, skrev de dejligste Digte, alle sammen om Nattergalen i Skoven ved den dybe Sø.

De Bøger kom Verden rundt, og nogle kom da ogsaa engang til Kejseren. Han sad i sin Guldstol, læste og læste, hvert Øjeblik nikkede han med Hovedet, thi det fornøjede ham at høre de prægtige Beskrivelser over Byen, Slottet og Haven. „Men Nattergalen er dog det allerbedste!“ stod der skrevet.

„Hvad for noget!“ sagde Kejseren, „Nattergalen! den kender jeg jo slet ikke! er her saadan en Fugl i mit Kejserdømme, oven i Købet i min Have! det har jeg aldrig hørt! saadant noget skal man læse sig til!“

Og saa kaldte han paa sin Kavaler, der var saa fornem, at naar nogen, der var ringere end han, vovede at tale til

ham eller spørge om noget, saa svarede han ikke andet end „P!“ og det har ikke noget at betyde.

„Her skal jo være en højst mærkværdig Fugl, som kaldes Nattergal!“ sagde Kejseren, „man siger, at den er det allerbedste i mit store Rige! hvorfor har man aldrig sagt mig noget om den?“

„Jeg har aldrig før hørt den nævne!“ sagde Kavaleren, „den er aldrig bleven præsenteret ved Hoffet!“ —

„Jeg vil, at den skal komme her i Aften og synge for mig!“ sagde Kejseren. „Der ved hele Verden hvad jeg har, og jeg ved det ikke!“

„Jeg har aldrig før hørt den nævne!“ sagde Kavaleren, „jeg skal søge den, jeg skal finde den!“ —

Men hvor var den at finde? Kavaleren løb op og ned ad alle Trapper, gennem Sale og Gange, ingen af alle dem, han traf paa, havde hørt tale om Nattergalen, og Kavaleren løb igen til Kejseren og sagde, at det vist maatte være en Fabel af dem, der skrev Bøger. „Deres kejserlige Majestæt skal ikke tro hvad der skrives! det er Opfindelser og noget, som kaldes den sorte Kunst!“

„Men den Bog, hvori jeg har læst det,“ sagde Kejseren, „er sendt mig fra den stormægtige Kejser af Japan, og saa kan det ikke være Usandhed. Jeg vil høre Nattergalen! den skal være her i Aften! den har min højeste Naade! og kommer den ikke, da skal hele Hoffet dunkes paa Maven, naar det har spist Aftensmad!“

„Tsing-pe!“ sagde Kavaleren og løb igen op og ned ad alle Trapper, gennem alle Sale og Gange, og det halve Hof løb med, for de vilde ikke gerne dunkes paa Maven. Der var en Spørgen efter den mærkelige Nattergal, som hele Verden kendte, men ingen ved Hoffet.

Endelig traf de en lille, fattig Pige i Køkkenet. Hun sagde: „O Gud, Nattergalen! den kender jeg godt! ja, hvor den kan synge! hver Aften har jeg Lov til at bringe lidt Levninger fra Bordet hjem til min stakkels syge Moder, hun bor nede ved Stranden; og naar jeg saa gaar tilbage, er træt og hviler i Skoven, saa hører jeg Nattergalen synge! jeg faar Vandet i Øjnene derved, det er, ligesom min Moder kyssede mig!“

„Lille Kokkepige!“ sagde Kavaleren, „jeg skal skaffe hende fast Ansættelse i Køkkenet og Lov til at se Kejseren spise, dersom Hun kan føre os til Nattergalen, for den er tilsagt til i Aften.“

Og saa drog de alle sammen ud i Skoven, hvor Nattergalen plejede at synge; det halve Hof var med. Som de allerbedst gik, begyndte en Ko at brøle.

„Oh!“ sagde Hofjunkerne, „nu har vi den! der er dog en mærkelig Kraft i et saadant lille Dyr! jeg har ganske bestemt hørt den før!“

„Nej, det er Køerne, som brøle!“ sagde den lille Kokkepige, „vi ere endnu langt fra Stedet!“

Frøerne kvækkede nu i Kæret.

„Dejligt!“ sagde den kinesiske Slotsprovst, „nu hører jeg hende, det er ligesom smaa Kirkeklokker.“

„Nej, det er Frøerne!“ sagde den lille Kokkepige. „Men nu tænker jeg snart, vi høre den!“

Saa begyndte Nattergalen at synge.

„Den er det!“ sagde den lille Pige, „hør! hør! og der sidder den!“ og saa pegede hun paa en lille graa Fugl oppe i Grenene.

„Er det muligt!“ sagde Kavaleren, „saaledes havde jeg nu aldrig tænkt mig den! hvor den ser simpel ud! den

har vist mistet sin Kulør over at se saa mange fornemme Mennesker hos sig!“

„Lille Nattergal!“ raabte den lille Kokkepige ganske højt, „vor naadige Kejser vil saa gerne, at du skal synge for ham!“

„Med største Fornøjelse!“ sagde Nattergalen og sang, saa det var en Lyst.

„Det er ligesom Glasklokker!“ sagde Kavaleren, „og se den lille Strube, hvor den bruger sig! det er mærkværdigt, vi aldrig har hørt den før! den vil gøre en stor Succes ved Hoffet!“

„Skal jeg synge endnu engang for Kejseren?“ sagde Nattergalen, der troede, at Kejseren var med.

„Min fortræffelige, lille Nattergal!“ sagde Kavaleren, „jeg har den store Glæde at skulle tilsige Dem til en Hoffest i Aften, hvor De vil fortrylle Hans høje kejserlige Naade med Deres charmante Sang!“

„Den tager sig bedst ud i det grønne!“ sagde Nattergalen, men den fulgte dog gerne med, da den hørte, at Kejseren ønskede det.

Paa Slottet var der ordentligt pudset op! Vægge og Gulv, der var af Porcelæn, skinnede ved mange Tusinde Guldlamper! de dejligste Blomster, som ret kunde klinge, vare stillede op i Gangene; der var en Løben og en Trækvind, men saa klang just alle Klokkerne, man kunde ikke høre Ørenlyd.

Midt inde i den store Sal, hvor Kejseren sad, var der stillet en Guldpind, og paa den skulde Nattergalen sidde! hele Hoffet var der, og den lille Kokkepige havde faaet Lov at staa bag ved Døren, da hun nu havde Titel af virkelig Kokkepige. Alle vare de i deres største Pynt, og

alle saa de paa den lille graa Fugl, som Kejseren nikkede til.

Og Nattergalen sang saa dejligt, at Kejseren fik Taarer i Øjnene, Taarerne trillede ham ned over Kinderne, og da sang Nattergalen endnu smukkere, det gik ret til Hjertet; og Kejseren var saa glad, og han sagde, at Nattergalen skulde have hans Guldtøffel at bære om Halsen. Men Nattergalen takkede, den havde allerede faaet Belønning nok.

„Jeg har set Taarer i Øjnene paa Kejseren, det er mig den rigeste Skat! en Kejsers Taarer har en forunderlig Magt! Gud ved, jeg er nok belønnet!“ og saa sang den igen med sin søde, velsignede Stemme.

„Det er det elskeligste Koketteri, jeg kender!“ sagde Damerne rundt om, og saa tog de Vand i Munden for at klukke, naar nogen talte til dem; de troede da ogsaa at være Nattergale; ja, Lakajerne og Kammerpigerne lod melde, at ogsaa de vare tilfredse, og det vil sige meget, thi de ere de allervanskeligste at gøre til Pas. Jo, Nattergalen gjorde rigtignok Lykke.

Den skulde nu blive ved Hoffet, have sit eget Bur, samt Frihed til at spadsere ud to Gange om Dagen og een Gang om Natten.

Den fik tolv Tjenere med, alle havde de et Silkebaand om Benet paa den og holdt godt fast.

Der var slet ingen Fornøjelse ved den Tur.

Hele Byen talte om den mærkværdige Fugl, og mødte to hinanden, saa sagde den ene ikke andet end: „Nat—!“ og den anden sagde „gal!“ og saa sukkede de og forstod hinanden, ja, elleve Spekhøkerbørn bleve opkaldte efter den, men ikke een af dem havde en Tone i Livet. —

En Dag kom en stor Pakke til Kejseren, udenpaa stod skrevet: Nattergal.

„Der har vi nu en ny Bog om vor berømte Fugl!“ sagde Kejseren; men det var ingen Bog, det var et lille Kunststykke, der laa i en Æske, en kunstig Nattergal, der skulde ligne den levende, men var overalt besat med Diamanter, Rubiner og Safirer; saa snart man trak Kunstfuglen op, kunde den synge et af de Stykker, den virkelige sang, og saa gik Halen op og ned og glinsede af Sølv og Guld. Om Halsen hang et lille Baand, og paa det stod skrevet: „Kejseren af Japans Nattergal er fattig imod Kejseren af Kinas.“

„Det er dejligt!“ sagde de alle sammen, og den, som havde bragt den kunstige Fugl, fik straks Titel af Overkejserlig-nattergale-bringer.

„Nu maa de synge sammen, hvor det vil blive en Duet!“

Og saa maatte de synge sammen, men det vilde ikke rigtig gaa, thi den virkelige Nattergal sang paa sin Maner, og Kunstfuglen gik paa Valser. „Den har ingen Skyld,“ sagde Spillemesteren, „den er særdeles taktfast og ganske af min Skole!“ Saa skulde Kunstfuglen synge alene. — Den gjorde lige saa megen Lykke som den virkelige, og saa var den jo ogsaa saa meget mere nydelig at se paa: den glimrede som Armbaand og Brystnaale.

Tre og tredive Gange sang den eet og samme Stykke, og den var dog ikke træt; Folk havde gerne hørt den forfra igen, men Kejseren mente, at nu skulde ogsaa den levende Nattergal synge lidt — — men hvor var den? Ingen havde bemærket, at den var fløjen ud af det aabne Vindue, bort til sine grønne Skove.

„Men hvad er dog det for noget!“ sagde Kejseren; og

alle Hoffolkene skændte og mente, at Nattergalen var et højst utaknemmeligt Dyr. „Den bedste Fugl have vi dog!“ sagde de, og saa maatte igen Kunstfuglen synge, og det var den fire og tredivte Gang, de fik det samme Stykke, men de kunde det ikke helt endnu, for det var saa svært, og Spillemesteren roste saa overordentlig Fuglen, ja, forsikrede, at den var bedre end den virkelige Nattergal, ikke blot hvad Klæderne angik og de mange dejlige Diamanter, men ogsaa indvortes.

„Thi ser De, mine Herskaber, Kejseren fremfor alle! hos den virkelige Nattergal kan man aldrig beregne, hvad der vil komme, men hos Kunstfuglen er alt bestemt! saaledes bliver det og ikke anderledes! man kan gøre Rede for det, man kan sprætte den op og vise den menneskelige Tænkning, hvorledes Valserne ligge, hvorledes de gaa, og hvordan det ene følger af det andet —!“

„Det er ganske mine Tanker!“ sagde de alle sammen, og Spillemesteren fik Lov til, næste Søndag, at vise Fuglen frem for Folket; de skulde ogsaa høre den synge, sagde Kejseren; og de hørte den, og de bleve saa fornøjede, som om de havde drukket sig lystige i Tevand, for det er nu saa ganske kinesisk, og alle sagde da: „Oh!“ og stak i Vejret den Finger, man kalder „Slikpot“, og saa nikkede de; men de fattige Fiskere, som havde hørt den virkelige Nattergal, sagde: „Det klinger smukt nok, det ligner ogsaa, men der mangler noget, jeg ved ikke hvad!“

Den virkelige Nattergal var forvist fra Land og Rige.

Kunstfuglen havde sin Plads paa en Silkepude tæt ved Kejserens Seng; alle de Foræringer, den havde faaet, Guld og Ædelstene, laa rundt omkring den, og i Titel var

den stegen til „Højkejserlig Natbord-Sanger“, i Rang Nummer eet til venstre Side, for Kejseren regnede den Side for at være mest fornem, paa hvilken Hjertet sad, og Hjertet sidder til venstre ogsaa hos en Kejser. Og Spillemesteren skrev fem og tyve Bind om Kunstfuglen; det var saa lærd og saa langt, og med de allersværeste kinesiske Ord, og alle Folk sagde, at de havde læst og forstaaet det, for ellers havde de jo været dumme og vare da blevne dunkede paa Maven.

Saaledes gik det et helt Aar: Kejseren, Hoffet og alle de andre Kinesere kunde udenad hvert lille Kluk i Kunstfuglens Sang, men just derfor syntes de nu allerbedst om den; de kunde selv synge med, og det gjorde de. Gadedrengene sang „zizizi! klukklukkluk!“ og Kejseren sang det —! jo, det var bestemt dejligt!

Men en Aften, som Kunstfuglen bedst sang, og Kejseren laa i Sengen og hørte paa den, sagde det „svup!“ inden i Fuglen; der sprang noget: „snurrrr!“ alle Hjulene løb rundt, og saa stod Musikken.

Kejseren sprang straks ud af Sengen og lod sin Livlæge kalde, men hvad kunde han hjælpe! saa lod de Urmageren hente, og efter megen Tale og megen Seenefter, fik han Fuglen nogenlunde i Stand, men han sagde, at der maatte spares meget paa den, thi den var saa forslidt i Tappene, og det var ikke muligt at sætte ny, saaledes at det gik sikkert med Musikken. Det var en stor Bedrøvelse! kun een Gang om Aaret turde man lade Kunstfuglen synge, og det var strengt nok endda; men saa holdt Spillemesteren en lille Tale med de svære Ord og sagde, at det var lige saa godt som før, og saa var det lige saa godt som før.

Nu vare fem Aar gaaede, og hele Landet fik en rigtig stor Sorg, thi de holdt i Grunden alle sammen af deres Kejser; nu var han syg og kunde ikke leve, sagde man, en ny Kejser var allerede valgt, og Folk stod ude paa Gaden og spurgte Kavaleren, hvorledes det var med deres Kejser.

„P!“ sagde han og rystede paa Hovedet.

Kold og bleg laa Kejseren i sin store, prægtige Seng, hele Hoffet troede ham død, og enhver af dem løb hen for at hilse paa den ny Kejser; Kammertjenerne løb ud for at snakke om det, og Slotspigerne havde stort Kaffeselskab. Rundt om i alle Sale og Gange var lagt Klæde, for at man ikke skulde høre nogen gaa, og derfor var der saa stille, saa stille. Men Kejseren var endnu ikke død; stiv og bleg laa han i den prægtige Seng med de lange Fløjls Gardiner og de tunge Guldkvaster; højt oppe stod et Vindue aabent, og Maanen skinnede ind paa Kejseren og Kunstfuglen.

Den stakkels Kejser kunde næsten ikke trække Vejret, det var, ligesom om der sad noget paa hans Bryst; han slog Øjnene op, og da saa han, at det var Døden, der sad paa hans Bryst og havde taget hans Guldkrone paa, og holdt i den ene Haand Kejserens Guldsabel, i den anden hans prægtige Fane; og rundt om i Folderne af de store Fløjls Sengegardiner stak der forunderlige Hoveder frem, nogle ganske fæle, andre saa velsignede milde: det var alle Kejserens onde og gode Gerninger, der saa paa ham, nu da Døden sad paa hans Hjerte.

„Husker du det?“ hviskede den ene efter den anden. „Husker du det?“ og saa fortalte de ham saa meget, saa at Sveden sprang ham ud af Panden.

„Det har jeg aldrig vidst!“ sagde Kejseren; „Musik, Musik, den store kinesiske Tromme!“ raabte han, „at jeg dog ikke skal høre alt det, de sige!“

Og de blev ved, og Døden nikkede ligesom en Kineser ved alt, hvad der blev sagt.

„Musik, Musik!“ skreg Kejseren. „Du lille, velsignede Guldfugl! syng dog, syng! jeg har givet dig Guld og Kostbarheder, jeg har selv hængt dig min Guldtøffel om Halsen, syng dog, syng!“

Men Fuglen stod stille, der var ingen til at trække den op, og ellers sang den ikke; men Døden blev ved at se paa Kejseren med sine store, tomme Øjehuler, og der var saa stille, saa skrækkeligt stille.

Da lød i det samme, tæt ved Vinduet, den dejligste Sang; det var den lille, levende Nattergal, der sad paa Grenen udenfor; den havde hørt om sin Kejsers Nød og var derfor kommen at synge ham Trøst og Haab; og alt som den sang, bleve Skikkelserne mere og mere blege, Blodet kom raskere og raskere i Gang i Kejserens svage Legeme, og Døden selv lyttede og sagde: „Bliv ved, lille Nattergal! bliv ved!“

„Ja, vil du give mig den prægtige Guldsabel! ja, vil du give mig den rige Fane! vil du give mig Kejserens Krone!“

Og Døden gav hvert Klenodie for en Sang, og Nattergalen blev ved endnu at synge, og den sang om den stille Kirkegaard, hvor de hvide Roser gro, hvor Hyldetræet dufter, og hvor det friske Græs vædes af de efterlevendes Taarer; da fik Døden Længsel efter sin Have og svævede, som en kold, hvid Taage, ud af Vinduet.

„Tak, Tak!“ sagde Kejseren, „du himmelske lille Fugl, jeg kender dig nok! Dig har jeg jaget fra mit Land og

Rige, og dog har du sunget de onde Synder fra min Seng, faaet Døden fra mit Hjerte! Hvorledes skal jeg lønne dig?"

„Du har lønnet mig!" sagde Nattergalen; „jeg har faaet Taarer af dine Øjne, første Gang jeg sang, det glemmer jeg dig aldrig! det er de Juveler, der gør et Sangerhjerte godt —; men sov nu og bliv frisk og stærk! jeg skal synge for dig!"

Og den sang — og Kejseren faldt i en sød Søvn, saa mild og velgørende var Søvnen.

Solen skinnede ind ad Vinduerne til ham, da han vaagnede styrket og sund; ingen af hans Tjenere vare endnu komne tilbage, thi de troede, han var død, men Nattergalen sad endnu og sang.

„Altid maa du blive hos mig!" sagde Kejseren; „du skal kun synge, naar du selv vil, og Kunstfuglen slaar jeg i tusinde Stykker."

„Gør ikke det!" sagde Nattergalen; „den har jo gjort det gode, den kunde! behold den som altid! jeg kan ikke bygge og bo paa Slottet, men lad mig komme, naar jeg selv har Lyst, da vil jeg om Aftenen sidde paa Grenen der ved Vinduet og synge for dig, at du kan blive glad og tankefuld tillige; jeg skal synge om de lykkelige, og om dem, som lide; jeg skal synge om ondt og godt, der rundt om dig holdes skjult; den lille Sangfugl flyver vidt omkring til den fattige Fisker, til Bondemandens Tag, til enhver, der er langt fra dig og dit Hof; jeg elsker dit Hjerte mer end din Krone, og dog har Kronen en Duft af noget helligt om sig! — jeg kommer, jeg synger for dig! — men eet maa du love mig!" —

— „Alt!" sagde Kejseren og stod der i sin kejserlige

Dragt, som han selv havde iført sig, og holdt Sabelen, der var tung af Guld, op mod sit Hjerte.

„Eet beder jeg dig om! fortæl ingen, at du har en lille Fugl, der siger dig alt, saa vil det gaa endnu bedre!“

Og da fløj Nattergalen bort.

Tjenerne kom ind for at se til deres døde Kejser; — jo, der stod de, og Kejseren sagde: „God Morgen!“

GRANTRÆET

Ude i Skoven stod der saadant et nydeligt Grantræ; det havde en god Plads, Sol kunde det faa, Luft var der nok af, og rundt om vokste mange større Kammerater, baade Gran og Fyr; men det lille Grantræ var saa ilter med at vokse; det tænkte ikke paa den varme Sol og den friske Luft, det brød sig ikke om Bønderbørnene, der gik og smaasnakkede, naar de vare ude at samle Jordbær eller Hindbær; tit kom de med en hel Krukke fuld eller havde Jordbær trukne paa Straa, saa satte de sig ved det lille Træ og sagde: „Nej! hvor det er nydeligt lille!“ Det vilde Træet slet ikke høre.

Aaret efter var det en lang Stilk større, og Aaret efter igen var det endnu een meget længer; thi paa et Grantræ kan man altid efter de mange Led, det har, se, hvor mange Aar det har vokset.

„Oh, var jeg dog saadant et stort Træ, som de andre!“

sukkede det lille Træ, „saa kunde jeg brede mine Grene saa langt omkring og med Toppen se ud i den vide Verden! Fuglene vilde da bygge Rede imellem mine Grene, og naar det blæste, kunde jeg nikke saa fornemt, ligesom de andre der!“

Det havde slet ingen Fornøjelse af Solskinnet, af Fuglene eller de røde Skyer, som Morgen og Aften sejlede hen over det.

Var det nu Vinter, og Sneen rundt omkring laa gnistrende hvid, saa kom tit en Hare springende og satte lige over det lille Træ, — oh, det var saa ærgerligt! — Men to Vintre gik, og ved den tredie var Træet saa stort, at Haren maatte gaa uden om det. Oh, vokse, vokse, blive stor og gammel, det var dog det eneste dejlige i denne Verden, tænkte Træet.

I Efteraaret kom altid Brændehuggerne og fældede nogle af de største Træer; det skete hvert Aar, og det unge Grantræ, som nu var ganske godt voksent, skælvede derved, thi de store, prægtige Træer faldt med en Knagen og Bragen til Jorden; Grenene bleve huggede fra, de saa ganske nøgne, lange og smalle ud; de vare næsten ikke til at kende, men saa bleve de lagte paa Vogne, og Heste trak dem af Sted ud af Skoven.

Hvor skulde de hen? Hvad forestod dem?

I Foraaret, da Svalen og Storken kom, spurgte Træet dem: „Ved I ikke, hvor de førtes hen? Har I ikke mødt dem?“

Svalerne vidste ikke noget, men Storken saa betænkelig ud, nikkede med Hovedet og sagde: „Jo, jeg tror det! jeg mødte mange ny Skibe, da jeg fløj fra Ægypten; paa Skibene vare prægtige Mastetræer; jeg tør sige, at det

var dem, de lugtede af Gran; jeg kan hilse mange Gange, de knejse, de knejse!"

„Oh, var jeg dog ogsaa stor nok til at flyve hen over Havet! Hvorledes er det egentligt, dette Hav, og hvad ligner det?"

„Ja, det er saa vidtløftigt at forklare!" sagde Storken, og saa gik den.

„Glæd dig ved din Ungdom!" sagde Solstraalerne; „glæd dig ved din friske Vækst, ved det unge Liv, som er i dig!"

Og Vinden kyssede Træet, og Duggen græd Taarer over det, men det forstod Grantræet ikke.

Naar det var ved Juletid, da bleve ganske unge Træer fældede, Træer, som tit ikke engang vare saa store eller i Alder med dette Grantræ, der hverken havde Rast eller Ro, men altid vilde af Sted; disse unge Træer, og de vare just de allersmukkeste, beholdt altid deres Grene, de bleve lagte paa Vogne, og Heste trak dem af Sted ud af Skoven.

„Hvorhen skulle de?" spurgte Grantræet. „De ere ikke større end jeg, der var endogsaa eet, der var meget mindre; hvorfor beholdt de alle deres Grene? Hvor køre de hen?"

„Det vide vi! det vide vi!" kvidrede Graaspurvene. „Vi have nede i Byen kigget ind ad Ruderne! vi vide, hvor de køre hen! Oh, de komme til den største Glans og Herlighed, der kan tænkes! Vi have kigget ind ad Vinduerne og set, at de blive plantede midt i den varme Stue og pyntede med de dejligste Ting, baade forgyldte Æbler, Honningkager, Legetøj og mange Hundrede Lys!"

„Og saa —?" spurgte Grantræet og bævede i alle Grene. „Og saa? Hvad sker saa?"

„Ja, mere have vi ikke set! Det var mageløst!“

„Mon jeg er blevet til for at gaa denne straalende Vej?“ jublede Træet. „Det er endnu bedre end at gaa over Havet! Hvor jeg lider af Længsel! Var det dog Jul! nu er jeg høj og udstrakt som de andre, der førtes af Sted sidste Aar! — Oh, var jeg alt paa Vognen! var jeg dog i den varme Stue med al den Pragt og Herlighed! og da —? Ja, da kommer noget endnu bedre, endnu skønnere, hvorfor skulde de ellers saaledes pynte mig! der maa komme noget endnu større, endnu herligere —! men hvad? Oh, jeg lider! jeg længes! jeg ved ikke selv, hvorledes det er med mig.“

„Glæd dig ved mig!“ sagde Luften og Sollyset; „glæd dig ved din friske Ungdom ude i det fri!“

Men det glædede sig slet ikke; det vokste og vokste, Vinter og Sommer stod det grønt; mørkegrønt stod det; Folk, som saa det, sagde: „Det er et dejligt Træ;“ og ved Juletid blev det fældet først af alle. Øksen hug dybt igennem Marven, Træet faldt med et Suk hen ad Jorden, det følte en Smerte, en Afmagt, det kunde slet ikke tænke paa nogen Lykke, det var bedrøvet ved at skilles fra Hjemmet, fra den Plet, hvor det var skudt frem; det vidste jo, at det aldrig mere saa de kære, gamle Kammerater, de smaa Buske og Blomster rundt om, ja, maaske ikke engang Fuglene. Afrejsen var slet ikke noget behageligt.

Træet kom først til sig selv, da det i Gaarden, afpakket med de andre Træer, hørte en Mand sige: „Det er prægtigt! vi bruge ikke uden det!“

Nu kom to Tjenere i fuld Stads og bar Grantræet ind i en stor, dejlig Sal.

Rundt om paa Væggene hang Portrætter, og ved den store Flisekakkelovn stod kinesiske Vaser med Løver paa Laaget; der var Gyngestole, Silkesofaer, store Borde, fulde af Billedbøger og med Legetøj for hundrede Gange hundrede Rigsdaler — i det mindste sagde Børnene det.

Og Grantræet blev rejst op i en stor Fjerding, fyldt med Sand, men ingen kunde se, at det var en Fjerding, thi der blev hængt grønt Tøj rundt om, og den stod paa et stort, broget Tæppe.

Oh, hvor Træet bævede! Hvad vil der dog ske? Baade Tjenere og Frøkener gik og pyntede det. Paa Grenene hængte de smaa Net, udklippede af kulørt Papir; hvert Net var fyldt med Sukkergodt; forgyldte Æbler og Valnødder hang, som om de vare voksede fast, og over hundrede røde, blaa og hvide Smaalys bleve stukne fast i Grenene. Dukker, der saa livagtig ud som Mennesker, — Træet havde aldrig set saadanne før — svævede i det grønne, og allerøverst oppe i Toppen blev sat en stor Stjerne af Flitterguld; det var prægtigt, ganske mageløst prægtigt.

„I Aften," sagde de alle sammen, „i Aften skal det straale!"

„Oh!" tænkte Træet, „var det dog Aften! var bare Lysene snart tændte! og hvad mon da sker? Mon der kommer Træer fra Skoven og se paa mig? Mon Graaspurvene flyve ved Ruden? Mon jeg her vokser fast og skal staa pyntet Vinter og Sommer?"

Jo, det vidste god Besked; men det havde ordentlig Barkepine af bare Længsel, og Barkepine er lige saa slem for et Træ, som Hovedpine for os andre.

Nu bleve Lysene tændte.

Hvilken Glans, hvilken Pragt, Træet bævede i alle Grene derved, saa at et af Lysene stak Ild i det grønne; det sved ordentlig.

„Gud bevare os!“ skreg Frøkenerne og slukkede i en Hast.

Nu turde Træet ikke engang bæve. Oh, det var en Gru! Det var saa bange for at tabe noget af al sin Stads; det var ganske fortumlet i al den Glans, — — og nu gik begge Fløjdøre op, og en Mængde Børn styrtede ind, som om de vilde vælte hele Træet; de ældre Folk kom besindige bag efter; de smaa stod ganske tavse, — men kun et Øjeblik, saa jublede de igen, saa at det rungede efter; de dansede rundt om Træet, og den ene Foræring efter den anden blev plukket af.

„Hvad er det, de gør?“ tænkte Træet. „Hvad skal der ske?“

Og Lysene brændte lige ned til Grenene, og eftersom de brændte ned, slukkede man dem, og saa fik Børnene Lov til at plyndre Træet. Oh, de styrtede ind paa det, saa at det knagede i alle Grene; havde det ikke ved Snippen og Guldstjernen været bundet fast til Loftet, saa var det styrtet om.

Børnene dansede rundt med deres prægtige Legetøj, ingen saa paa Træet uden den gamle Barnepige, der gik og tittede ind imellem Grenene, men det var bare for at se, om der ikke var glemt endnu en Figen eller et Æble.

„En Historie! en Historie!“ raabte Børnene og trak en lille tyk Mand henimod Træet, og han satte sig lige under det, „for saa er vi i det grønne,“ sagde han, „og Træet kan have besynderlig godt af at høre med; men jeg for-

tæller kun een Historie. Vil I høre den om Ivede Avede eller den om Klumpe-Dumpe, som faldt ned ad Trapperne og kom dog i Højsædet og fik Prinsessen?"

„Ivede-Avede!" skreg nogle, „Klumpe-Dumpe!" skreg andre; der var en Raaben og Skrigen, kun Grantræet tav ganske stille og tænkte: „Skal jeg slet ikke med, slet ikke gøre noget!" Det havde jo været med, havde gjort hvad det skulde gøre.

Og Manden fortalte om „Klumpe-Dumpe, der faldt ned ad Trapperne og kom dog i Højsædet og fik Prinsessen." Og Børnene klappede i Hænderne og raabte: „Fortæl! fortæl!" de vilde ogsaa have „Ivede-Avede," men de fik kun den om „Klumpe-Dumpe". Grantræet stod ganske stille og tankefuld, aldrig havde Fuglene ude i Skoven fortalt sligt. „Klumpe-Dumpe faldt ned ad Trapperne og fik dog Prinsessen! Ja, ja, saaledes gaar det til i Verden!" tænkte Grantræet og troede, at det var virkeligt, fordi det var saadan en net Mand, som fortalte. „Ja, ja, hvem kan vide! maaske falder jeg ogsaa ned ad Trapperne og faar en Prinsesse!" Og det glædede sig til næste Dag at blive klædt paa med Lys og Legetøj, Guld og Frugter.

„I Morgen vil jeg ikke ryste!" tænkte det. „Jeg vil ret fornøje mig i al min Herlighed. I Morgen skal jeg igen høre Historien om „Klumpe-Dumpe" og maaske den med om „Ivede-Avede". Og Træet stod stille og tankefuld den hele Nat.

Om Morgenen kom Karl og Pige ind.

„Nu begynder Stadsen igen!" tænkte Træet, men de slæbte det ud af Stuen, op ad Trapperne, ind paa Loftet,

og der, i en mørk Krog, hvor ingen Dag skinnede, stillede de det hen.

„Hvad skal det betyde!“ tænkte Træet. „Hvad mon jeg her skal bestille? Hvad mon jeg her skal faa at høre?“ Og det hældede sig op til Muren og stod og tænkte og tænkte. — — Og god Tid havde det, thi der gik Dage og Nætter; ingen kom derop, og da der endelig kom nogen, saa var det for at stille nogle store Kasser hen i Krogen; Træet stod ganske skjult, man skulde tro, at det var rent glemt.

„Nu er det Vinter derude!“ tænkte Træet. „Jorden er haard og dækket med Sne, Menneskene kunne ikke plante mig; derfor skal jeg nok her staa i Læ til Foraaret! hvor det er vel betænkt! hvor dog Menneskene ere gode! — Var her kun ikke saa mørkt og saa skrækkeligt ensomt! — Ikke engang en lille Hare! — Det var dog saa fornøjeligt derude i Skoven, naar Sneen laa, og Haren sprang forbi; ja, selv da den sprang hen over mig, men det holdt jeg ikke af den Gang. Her oppe er dog forskrækkeligt ensomt!“

„Pi, pi!“ sagde en lille Mus i det samme og smuttede frem; og saa kom der nok en lille. De snusede til Grantræet og smuttede imellem Grenene paa det.

„Det er en gruelig Kulde!“ sagde de smaa Mus. „Ellers er her velsignet at være! Ikke sandt? du gamle Grantræ!“

„Jeg er slet ikke gammel!“ sagde Grantræet, „der er mange, der er meget ældre end jeg!“

„Hvor kommer du fra?“ spurgte Musene, „og hvad ved du?“ De vare nu saa gruelig nysgerrige. „Fortæl os dog om det dejligste Sted paa Jorden! Har du været der?

Har du været i Spisekammeret, hvor der ligger Oste paa Hylderne og hænger Skinker under Loftet, hvor man danser paa Tællelys og gaar mager ind og kommer fed ud!"

„Det kender jeg ikke," sagde Træet, „men Skoven kender jeg, hvor Solen skinner, og hvor Fuglene synge!" og saa fortalte det alt fra sin Ungdom, og de smaa Mus havde aldrig før hørt saadant noget, og de hørte saadan efter og sagde: „Nej, hvor du har set meget! hvor du har været lykkelig!"

„Jeg!" sagde Grantræet og tænkte over, hvad det selv fortalte; „ja, det var i Grunden ganske morsomme Tider!" — men saa fortalte det om Juleaften, da det var pyntet med Kager og Lys.

„Oh!" sagde de smaa Mus, „hvor du har været lykkelig, du gamle Grantræ!"

„Jeg er slet ikke gammel!" sagde Træet, „det er jo i denne Vinter, jeg er kommet fra Skoven! jeg er i min allerbedste Alder, jeg er bare sat i Væksten!"

„Hvor du fortæller dejligt!" sagde de smaa Mus, og næste Nat kom de med fire andre smaa Mus, der skulde høre Træet fortælle, og jo mere det fortalte, desto tydeligere huskede det selv alt og syntes: „Det var dog ganske morsomme Tider! men de kan komme, de kan komme! Klumpe-Dumpe faldt ned ad Trapperne og fik dog Prinsessen, maaske jeg kan ogsaa faa en Prinsesse," og saa tænkte Grantræet paa saadant et lille nydeligt Birketræ, der vokste ude i Skoven, det var for Grantræet en virkelig dejlig Prinsesse.

„Hvem er Klumpe-Dumpe?" spurgte de smaa Mus. Og saa fortalte Grantræet hele Eventyret, det kunde huske

hvert evige Ord; og de smaa Mus vare færdige ved at springe op i Toppen paa Træet af bare Fornøjelse. Næste Nat kom der mange flere Mus, og om Søndagen endogsaa to Rotter; men de sagde, at Historien var ikke morsom, og det bedrøvede de smaa Mus, thi nu syntes de ogsaa mindre om den.

„Kan De kun den ene Historie?“ spurgte Rotterne.

„Kun den ene!“ svarede Træet, „den hørte jeg min lykkeligste Aften, men den Gang tænkte jeg ikke paa, hvor lykkelig jeg var!“

„Det er en overmaade daarlig Historie! kan De ingen med Flæsk og Tællelys? Ingen Spisekammerhistorier?“

„Nej!“ sagde Træet.

„Ja, saa skal De have Tak!“ sagde Rotterne og gik ind til deres.

De smaa Mus bleve til sidst ogsaa borte, og da sukkede Træet: „Det var dog ganske rart, da de sad omkring mig, de vævre Smaamus, og hørte hvad jeg fortalte! Nu er ogsaa det forbi! — men jeg skal huske at fornøje mig, naar jeg nu tages frem igen!“

Men naar skete det? — Jo! det var en Morgenstund, da kom der Folk og rumsterede paa Loftet. Kasserne bleve flyttede, Træet blev trukket frem; de kastede det rigtignok lidt haardt mod Gulvet, men straks slæbte en Karl det hen imod Trappen, hvor Dagen skinnede.

„Nu begynder Livet igen!“ tænkte Træet; det følte den friske Luft, den første Solstraale, — og nu var det ude i Gaarden. Alt gik saa hurtigt, Træet glemte rent at se paa sig selv, der var saa meget at se rundt om. Gaarden stødte op til en Have, og alt blomstrede derinde; Roserne

hang saa friske og duftende ud over det lille Rækværk, Lindetræerne blomstrede, og Svalerne fløj om og sagde: „Kvirre-virre-vit, min Mand er kommen!“ men det var ikke Grantræet, de mente.

„Nu skal jeg leve!“ jublede det og bredte sine Grene vidt ud; ak, de vare alle visne og gule; det var i Krogen mellem Ukrudt og Nælder, at det laa. Guldpapirsstjernen sad endnu oppe i Toppen og glimrede i det klareste Solskin.

I Gaarden legede et Par af de lystige Børn, der ved Juletid havde danset om Træet og været saa glade ved det. En af de mindste for hen og rev Guldstjernen af.

„Se, hvad der sidder endnu paa det ækle, gamle Juletræ!“ sagde han og trampede paa Grenene, saa det knagede under hans Støvler.

Og Træet saa paa al den Blomsterpragt og Friskhed i Haven, det saa paa sig selv, og det ønskede, at det var blevet i sin mørke Krog paa Loftet; det tænkte paa sin friske Ungdom i Skoven, paa den lystige Juleaften og paa de smaa Mus, der saa glade havde hørt paa Historien om Klumpe-Dumpe.

„Forbi! forbi!“ sagde det stakkels Træ. „Havde jeg dog glædet mig, da jeg kunde! forbi! forbi!“

Og Tjenestekarlen kom og huggede Træet i smaa Stykker, et helt Bundt laa der; dejligt blussede det op under den store Bryggerkedel; og det sukkede saa dybt, hvert Suk var som et lille Skud; derfor løb Børnene, som legede, ind og satte sig foran Ilden, saa ind i den og raabte: „Pif! paf!“ men ved hvert Knald, der var et dybt Suk, tænkte Træet paa en Sommerdag i Skoven, en Vinternat derude, naar Stjernerne skinnede; det tænkte paa Juleaften og

Klumpe-Dumpe, det eneste Eventyr, det havde hørt og vidste at fortælle, — og saa var Træet brændt ud.

Drengene legede i Gaarden, og den mindste havde paa Brystet Guldstjernen, som Træet havde baaret sin lykkeligste Aften; nu var den forbi, og Træet var forbi, og Historien med; forbi, forbi, og det blive alle Historier!

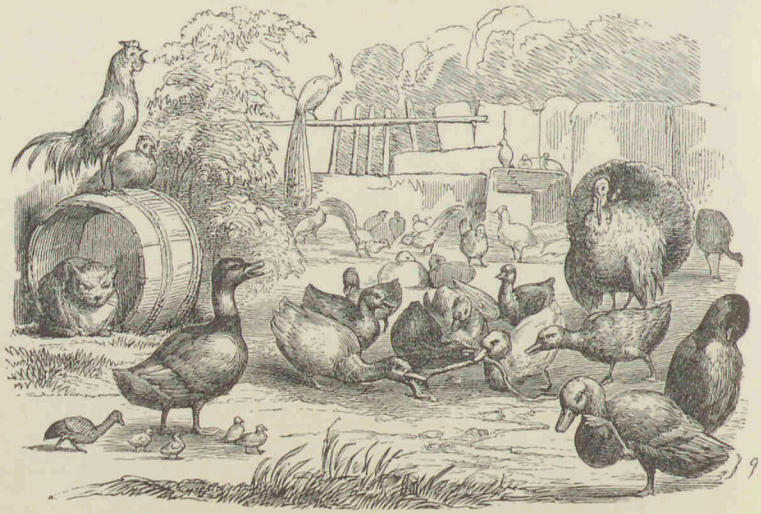

DEN GRIMME ÆLLING

DER var saa dejligt ude paa Landet; det var Sommer! Kornet stod gult, Havren grøn, Høet var rejst i Stakke nede i de grønne Enge, og der gik Storken paa sine lange, røde Ben og snakkede Ægyptisk, for det Sprog havde han lært af sin Moder. Rundt om Ager og Eng var der store Skove, og midt i Skovene dybe Søer; jo, der var rigtignok dejligt derude paa Landet! Midt i Solskinnet laa der en gammel Herregaard med dybe Kanaler rundt om, og fra Muren ned til Vandet vokste store Skræppeblade, der vare saa høje, at smaa Børn kunde staa oprejste under de største; der var lige saa vildsomt derinde som i den tykkeste Skov, og her laa en And paa sin Rede; hun skulde ruge sine smaa Ællinger ud, men nu var hun næsten ked af det,

fordi det varede saa længe, og hun sjældent fik Visit; de andre Ænder holdt mere af at svømme om i Kanalerne end at løbe op og sidde under et Skræppeblad for at snadre med hende.

Endelig knagede det ene Æg efter det andet; „pip! pip!“ sagde det, alle Æggeblommerne vare blevne levende og stak Hovederne ud.

„Rap! rap!“ sagde hun, og saa rappede de sig, alt hvad de kunde, og saa til alle Sider under de grønne Blade, og Moderen lod dem se, saa meget de vilde, for det grønne er godt for Øjnene.

„Hvor dog Verden er stor!“ sagde alle Ungerne; thi de havde nu rigtignok ganske anderledes Plads, end da de laa inde i Ægget.

„Tror I, det er hele Verden!“ sagde Moderen; „den strækker sig langt paa den anden Side Haven, lige ind i Præstens Mark; men der har jeg aldrig været! — I ere her dog vel alle sammen!“ og saa rejste hun sig op: „Nej, jeg har ikke alle! det største Æg ligger der endnu; hvor længe skal det vare! nu er jeg snart ked af det!“ og saa lagde hun sig igen.

„Naa, hvorledes gaar det?“ sagde en gammel And, som kom for at gjøre Visit.

„Det varer saa længe med det ene Æg!“ sagde Anden, som laa; „der vil ikke gaa Hul paa det! men nu skal du se de andre! de ere de dejligste Ællinger, jeg har set! de ligne alle sammen deres Fader, det Skarn! han kommer ikke og besøger mig.“

„Lad mig se det Æg, der ikke vil revne!“ sagde den gamle. „Du kan tro, at det er et Kalkunæg! Saaledes er jeg ogsaa bleven narret engang, og jeg havde min Sorg

og Nød med de Unger, for de ere bange for Vandet, skal jeg sige dig! jeg kunde ikke faa dem ud! jeg rappede og snappede, men det hjalp ikke! — Lad mig se Ægget! jo, det er et Kalkunæg! lad du det ligge og lær de andre Børn at svømme!"

„Jeg vil dog ligge lidt paa det endnu!" sagde Anden; „har jeg nu ligget saa længe, saa kan jeg ligge Dyrehavstiden med!"

„Vær saa god!" sagde den gamle And, og saa gik hun.

Endelig revnede det store Æg.

„Pip! pip!" sagde Ungen og væltede ud; han var saa stor og styg.

Anden saa paa ham: „Det er da en forfærdelig stor Ælling den!" sagde hun; „ingen af de andre se saaledes ud! det skulde da vel aldrig være en Kalkunkylling! naa, det skal vi snart komme efter! I Vandet skal han, om jeg saa selv maa sparke ham ud!"

Næste Dag var det et velsignet, dejligt Vejr; Solen skinnede paa alle de grønne Skræpper. Ællingemoderen med hele sin Familie kom frem nede ved Kanalen. Plask! sprang hun i Vandet. „Rap! rap!" sagde hun, og den ene Ælling plumpede ud efter den anden; Vandet slog dem over Hovedet, men de kom straks op igen og flød saa dejligt; Benene gik af sig selv, og alle vare de ude, selv den stygge, graa Unge svømmede med.

„Nej, det er ingen Kalkun!" sagde hun; „se, hvor dejligt den bruger Benene, hvor rank den holder sig! det er min egen Unge! I Grunden er den dog ganske køn, naar man rigtig ser paa den! rap! rap! — kom nu med mig, saa skal jeg føre jer ind i Verden og præsentere jer i Ande-

gaarden, men hold jer altid nær ved mig, at ingen træder paa jer, og tag jer i Agt for Katten!"

Og saa kom de ind i Andegaarden. Der var en skrækkelig Støj derinde, thi der var to Familier, som sloges om et Aalehoved, og saa fik dog Katten det.

„Se, saaledes gaar det til i Verden!" sagde Ællingemoderen og slikkede sig om Snabelen, for hun vilde ogsaa have Aalehovedet. „Brug nu Benene!" sagde hun, „se, at I kunne rappe jer, og nej med Halsen for den gamle And derhenne; hun er den fornemste af alle dem her! hun er af spansk Blod, derfor er hun svær, og I ser, hun har en rød Klud om Benet! det er noget overordentlig dejligt og den største Udmærkelse, nogen And kan faa, det betyder saa meget, at man ikke vil af med hende, og at hun skal kendes af Dyr og af Mennesker! — Rap jer! — ikke ind til Bens! en velopdragen Ælling sætter Benene vidt fra hinanden ligesom Fader og Moder! se saa! nej nu med Halsen og sig: Rap!"

Og det gjorde de; men de andre Ænder rundt om saa paa dem og sagde ganske højt: „Se saa! nu skal vi have det Slæng til! ligesom vi ikke vare nok alligevel; og fy, hvor den ene Ælling ser ud! ham ville vi ikke taale!" — og straks fløj der en And hen og bed den i Nakken.

„Lad ham være!" sagde Moderen, „han gør jo ingen noget!"

„Ja, men han er for stor og aparte!" sagde Anden, som bed, „og saa skal han nøfles!"

„Det er kønne Børn, Moder har!" sagde den gamle And med Kluden om Benet, „alle sammen kønne paa den ene nær, den er ikke lykkedes! jeg vilde ønske, hun kunde gøre den om igen!"

„Det gaar ikke, Deres Naade!“ sagde Ællingemoderen, „han er ikke køn, men han er et inderlig godt Gemyt og svømmer saa dejligt som nogen af de andre, ja, jeg tør sige lidt til! jeg tænker, han vokser sig køn, eller han med Tiden bliver noget mindre! han har ligget for længe i Ægget, og derfor har han ikke faaet den rette Skikkelse!“ og saa pillede hun ham i Nakken og glattede paa Personen. „Han er desuden en Andrik,“ sagde hun, „og saa gør det ikke saa meget! jeg tror, han faar gode Kræfter, han slaar sig nok igennem!“

„De andre Ællinger ere nydelige!“ sagde den gamle; „lad nu, som I var hjemme, og finder I et Aalehoved, saa kan I bringe mig det!“ —

Og saa vare de som hjemme.

Men den stakkels Ælling, som sidst var kommen ud af Ægget og saa saa fæl ud, blev bidt, puffet og gjort Nar af, og det baade af Ænderne og Hønsene.

„Han er for stor!“ sagde de alle sammen, og den kalkunske Hane, der var født med Sporer og derfor troede, at han var Kejser, pustede sig op som et Fartøj for fulde Sejl, gik lige ind paa ham, og saa pludrede den og blev ganske rød i Hovedet. Den stakkels Ælling vidste hverken, hvor den turde staa eller gaa, den var saa bedrøvet, fordi den saa saa styg ud og var til Spot for hele Andegaarden.

Saaledes gik det den første Dag, og siden blev det værre og værre. Den stakkels Ælling blev jaget af dem alle sammen, selv hans Søskende vare saa onde imod ham, og de sagde altid: „Bare Katten vilde tage dig, du fæle Spektakel!“ og Moderen sagde: „Gid du bare var langt borte!“ og Ænderne bed ham, og Hønsene huggede

ham, og Pigen, som skulde give Dyrene Æde, sparkede til ham med Foden.

Da løb og fløj han hen over Hegnet; de smaa Fugle i Buskene for forskrækkede i Vejret. „Det er, fordi jeg er saa styg!“ tænkte Ællingen og lukkede Øjnene, men løb alligevel af Sted; saa kom den ud i den store Mose, hvor Vildænderne boede. Her laa den hele Natten, den var saa træt og sorrigfuld.

Om Morgenen fløj Vildænderne op, og de saa paa den ny Kammerat. „Hvad er du for en?“ spurgte de, og Ællingen drejede sig til alle Sider og hilste, saa godt den kunde.

„Du er inderlig styg!“ sagde Vildænderne, „men det kan da være os det samme, naar du ikke gifter dig ind i vor Familie!“ — Den Stakkel! han tænkte rigtignok ikke paa at gifte sig, turde han bare have Lov at ligge i Sivene og drikke lidt Mosevand.

Der laa han i hele to Dage, saa kom der to Vildgæs eller rettere Vildgasser, for de vare to Hanner; det var ikke mange Tider, siden de vare komne ud af Ægget, og derfor vare de saa raske paa det.

„Hør, Kammerat!“ sagde de, „du er saa styg, at jeg godt kan lide dig! vil du drive med og være Trækfugl? tæt herved i en anden Mose er der nogle søde, velsignede Vildgæs, alle sammen Frøkener, der kunne sige: Rap! Du er i Stand til at gøre din Lykke, saa styg er du!“ —

„Pif! paf!“ lød i det samme ovenover, og begge Vildgasserne faldt døde ned i Sivene, og Vandet blev blodrødt; „pif! paf!“ lød det igen, og hele Skarer af Vildgæs fløj op af Sivene, og saa knaldede det igen.

Der var stor Jagt; Jægerne laa rundt om Mosen, ja,

nogle sad oppe i Trægrenene, der strakte sig langt ud over Sivene; den blaa Røg gik ligesom Skyer ind imellem de mørke Træer og hang langt hen over Vandet, i Mudderet kom Jagthundene, klask, klask! Siv og Rør svajede til alle Sider; det var en Forskrækkelse for den stakkels Ælling, den drejede Hovedet om for at faa det under Vingen, og lige i det samme stod tæt ved den en frygtelig stor Hund, Tungen hang ham langt ud af Halsen, og Øjnene skinnede gruelig fælt; han satte sit Gab lige ned imod Ællingen, viste de skarpe Tænder — — og plask! gik han igen uden at tage den.

„O Gud ske Lov!“ sukkede Ællingen, „jeg er saa styg, at selv Hunden ikke gider bide mig!“

Og saa laa den ganske stille, mens Haglene susede i Sivene, og det knaldede Skud paa Skud.

Først langt ud paa Dagen blev der stille, men den stakkels Unge turde endnu ikke rejse sig, den ventede flere Timer endnu, før den saa sig om, og saa skyndte den sig af Sted fra Mosen, alt hvad den kunde; den løb over Mark og Eng, det var en Blæst, saa at den havde haardt ved at komme af Sted.

Mod Aften naaede den et fattigt lille Bondehus; det var saa elendigt, at det ikke selv vidste, til hvad Side det vilde falde, og saa blev det staaende. Blæsten susede saaledes om Ællingen, at han maatte sætte sig paa Halen for at holde imod; og det blev værre og værre; da mærkede han, at Døren var gaaet af det ene Hængsel og hang saa skævt, at han igennem Sprækken kunde smutte ind i Stuen, og det gjorde han.

Her boede en gammel Kone med sin Kat og sin Høne; og Katten, som hun kaldte Sønneke, kunde skyde Ryg

og spinde, han gnistrede endogsaa, men saa maatte man stryge ham mod Haarene; Hønen havde ganske smaa, lave Ben, og derfor kaldtes den Kykkelilavben; den lagde godt Æg, og Konen holdt af den som af sit eget Barn.

Om Morgenen mærkede man straks den fremmede Ælling, og Katten begyndte at spinde og Hønen at klukke.

„Hvad for noget!“ sagde Konen og saa rundt omkring, men hun saa ikke godt, og saa troede hun, at Ællingen var en fed And, der havde forvildet sig. „Det var jo en rar Fangst!“ sagde hun, „nu kan jeg faa Andeæg, er den bare ikke en Andrik! det maa vi prøve!“

Og saa blev Ællingen antagen paa Prøve i tre Uger, men der kom ingen Æg. Og Katten var Herre i Huset, og Hønen var Madamme, og altid sagde de: „Vi og Verden!“ for de troede, at de vare Halvparten, og det den allerbedste Del. Ællingen syntes, at man kunde ogsaa have en anden Mening, men det taalte Hønen ikke.

„Kan du lægge Æg?“ spurgte hun.

„Nej!“

„Ja, vil du saa holde din Mund!“

Og Katten sagde: „Kan du skyde Ryg, spinde og gnistre?“

„Nej!“

„Ja, saa skal du ikke have Mening, naar fornuftige Folk tale!“

Og Ællingen sad i Krogen og var i daarligt Humør; da kom den til at tænke paa den friske Luft og Solskinnet; den fik saadan en forunderlig Lyst til at flyde paa Vandet, til sidst kunde den ikke lade være, den maatte sige det til Hønen.

„Hvad gaar der af dig?“ spurgte hun. „Du har ingen

Ting at bestille, derfor komme de Nykker over dig! Læg Æg eller spind, saa gaa de over!"

„Men det er saa dejligt at flyde paa Vandet!" sagde Ællingen, „saa dejligt at faa det over Hovedet og dukke ned paa Bunden!"

„Ja, det er nok en stor Fornøjelse!" sagde Hønen, „du er nok bleven gal! Spørg Katten ad, han er den klogeste, jeg kender, om han holder af at flyde paa Vandet eller dukke ned! jeg vil ikke tale om mig. — Spørg selv vort Herskab, den gamle Kone, klogere end hun er der ingen i Verden! tror du, hun har Lyst til at flyde og faa Vand over Hovedet?"

„I forstaa mig ikke!" sagde Ællingen.

„Ja, forstaa vi dig ikke, hvem skulde saa forstaa dig! Du vil dog vel aldrig være klogere end Katten og Konen, for ikke at nævne mig! Skab dig ikke, Barn! og tak du din Skaber for alt det gode, man har gjort for dig! Er du ikke kommen i en varm Stue og har en Omgang, du kan lære noget af, men du er et Vrøvl, og det er ikke morsomt at omgaas dig! mig kan du tro! jeg mener dig det godt, jeg siger dig Ubehageligheder, og derpaa skal man kende sine sande Venner! se nu bare til, at du lægger Æg og lærer at spinde eller gnistre!"

„Jeg tror, jeg vil gaa ud i den vide Verden!" sagde Ællingen.

„Ja, gør du det!" sagde Hønen.

Og saa gik Ællingen; den flød paa Vandet, den dukkede ned, men af alle Dyr var den overset for sin Grimhed.

Nu faldt Efteraaret paa, Bladene i Skoven bleve gule og brune, Blæsten tog fat i dem, saa de dansede omkring, og oppe i Luften saa der koldt ud; Skyerne hang tunge

med Hagel og Snefnug, og paa Gærdet stod Ravnen og skreg „av! av!“ af bare Kulde, ja, man kunde ordentlig fryse, naar man tænkte derpaa; den stakkels Ælling havde det rigtignok ikke godt.

En Aften, Solen gik saa velsignet ned, kom der en hel Flok dejlige, store Fugle ud af Buskene, Ællingen havde aldrig set nogle saa smukke, de vare ganske skinnende hvide med lange, smidige Halse; det var Svaner, de udstødte en ganske forunderlig Lyd, bredte deres prægtige, lange Vinger ud og fløj bort fra de kolde Egne til varmere Lande, til aabne Søer; de steg saa højt, saa højt, at den grimme, lille Ælling blev saa forunderlig til Mode; den drejede sig rundt i Vandet ligesom et Hjul, rakte Halsen højt op i Luften efter dem og udstødte et Skrig saa højt og forunderligt, at den selv blev bange derved. Oh, den kunde ikke glemme de dejlige Fugle, de lykkelige Fugle, og saa snart den ikke længer øjnede dem, dukkede den lige ned til Bunden, og da den kom op igen, var den ligesom ude af sig selv. Den vidste ikke, hvad Fuglene hed, ikke hvor de fløj hen, men dog holdt den af dem, som den aldrig havde holdt af nogen; den misundte dem slet ikke, hvor kunde det falde den ind at ønske sig en saadan Dejlighed, den vilde være glad, naar bare dog Ænderne vilde have taalt den imellem sig; — det stakkels grimme Dyr!

Og Vinteren blev saa kold, saa kold; Ællingen maatte svømme om i Vandet for at holde det fra at fryse rent til; men hver Nat blev Hullet, hvori den svømmede, smallere og smallere; det frøs, saa det knagede i Isskorpen; Ællingen maatte altid bruge Benene, at Vandet ikke skulde lukkes; til sidst blev den mat, laa ganske stille og frøs saa fast i Isen.

Tidlig om Morgenen kom en Bondemand, han saa den, gik ud og slog med sin Træsko Isen i Stykker og bar den saa hjem til sin Kone. Der blev den livet op.

Børnene vilde lege med den, men Ællingen troede, at de vilde gøre den Fortræd, og for i Forskrækkelse lige op i Mælkefadet, saa at Mælken skvulpede ud i Stuen; Konen skreg og slog Hænderne i Vejret, og da fløj den i Truget, hvor Smørret var, og saa ned i Meltønden og op igen; naa, hvor den kom til at se ud! Konen skreg og slog efter den med Ildklemmen, og Børnene løb hverandre over Ende for at fange Ællingen, og de lo, og de skreg; — godt var det, at Døren stod aaben, ud for den imellem Buskene i den nysfaldne Sne — der laa den ligesom i Dvale.

Men det vilde blive alt for bedrøveligt at fortælle al den Nød og Elendighed, den maatte prøve i den haarde Vinter — — den laa i Mosen mellem Rørene, da Solen igen begyndte at skinne varmt; Lærkerne sang — det var dejligt Foraar.

Da løftede den paa een Gang sine Vinger, de bruste stærkere end før og bar den kraftigt af Sted; og før den ret vidste det, var den i en stor Have, hvor Æbletræerne stod i Blomster, hvor Syrenerne duftede og hang paa de lange, grønne Grene lige ned imod de bugtede Kanaler.

Oh, her var saa dejligt, saa foraarsfriskt! og lige foran, ud af Tykningen, kom tre dejlige, hvide Svaner; de bruste med Fjerene og flød saa let paa Vandet. Ællingen kendte de prægtige Dyr og blev betagen af en forunderlig Sørgmodighed.

„Jeg vil flyve hen til dem, de kongelige Fugle! og de

vil hugge mig ihjel, fordi jeg, der er saa styg, tør nærme mig dem; men det er det samme! bedre at dræbes af dem end at nappes af Ænderne, hugges af Hønsene, sparkes af Pigen, der passer Hønsegaarden, og lide ondt om Vinteren!" og den fløj ud i Vandet og svømmede hen imod de prægtige Svaner, disse saa den og skød med brusende Fjer hen imod den.

„Dræb mig kun!" sagde det stakkels Dyr og bøjede sit Hoved ned mod Vandfladen og ventede Døden, — men hvad saa den i det klare Vand? Den saa under sig sit eget Billed, men den var ikke længer en kluntet, sortgraa Fugl, styg og fæl, den var selv en Svane.

Det gør ikke noget at være født i Andegaarden, naar man kun har ligget i et Svaneæg!

Den følte sig ordentlig glad over al den Nød og Genvordighed, den havde prøvet; nu skønnede den just paa sin Lykke, paa al den Dejlighed, der hilsede den. — Og de store Svaner svømmede rundt omkring den og strøg den med Næbbet.

I Haven kom der nogle smaa Børn, de kastede Brød og Korn ud i Vandet, og den mindste raabte:

„Der er en ny!" og de andre Børn jublede med: „Ja, der er kommet en ny!" og de klappede i Hænderne og dansede rundt, løb efter Fader og Moder, og der blev kastet Brød og Kager i Vandet, og alle sagde de: „Den ny er den smukkeste! saa ung og saa dejlig!" og de gamle Svaner nejede for den.

Da følte den sig ganske undselig og stak Hovedet om bag Vingerne, den vidste ikke selv hvad; den var alt for lykkelig, men slet ikke stolt, thi et godt Hjerte bliver aldrig stolt, den tænkte paa, hvor den havde været for-

fulgt og forhaanet, og hørte nu alle sige, at den var den dejligste af alle dejlige Fugle. Og Syrenerne bøjede sig med Grenene lige ned i Vandet til den, og Solen skinnede saa varmt og saa godt, da bruste dens Fjer, den slanke Hals hævede sig, og af Hjertet jublede den: „Saa megen Lykke drømte jeg ikke om, da jeg var den grimme Ælling!“

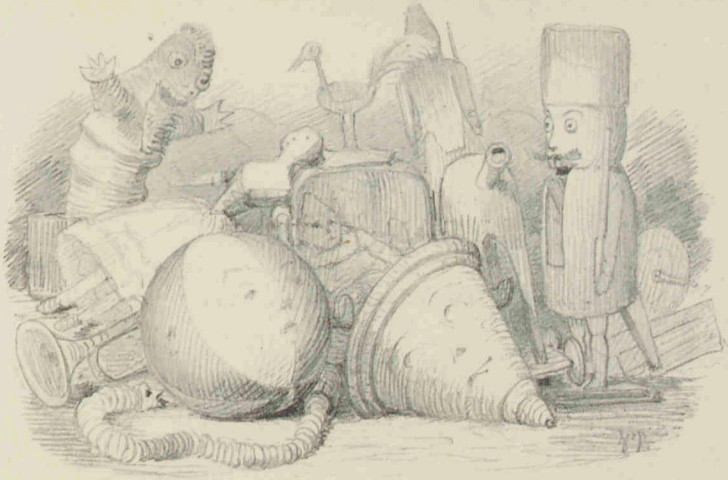

KÆRESTEFOLKENE

Toppen og Bolden laa i Skuffe sammen mellem andet Legetøj, og saa sagde Toppen til Bolden: „Skulle vi ikke være Kærestefolk, siden vi dog ligge i Skuffe sammen?“ — men Bolden, der var syet af Safian og bildte sig lige saa meget ind som en fin Frøken, vilde ikke svare paa saadant noget.

Næste Dag kom den lille Dreng, der ejede Legetøjet; han malede Toppen over med rødt og gult og slog et Messingsøm midt i den; det saa just prægtigt ud, naar Toppen snurrede rundt.

„Se paa mig!“ sagde den til Bolden. „Hvad siger De nu? skulle vi saa ikke være Kærestefolk, vi passe saa godt sammen, De springer, og jeg danser! lykkeligere end vi to kunne ingen blive!“

„Saa, tror De det!“ sagde Bolden, „De ved nok ikke, at min Fader og Moder have været Safians Tøfler, og at jeg har en Prop i Livet!“

„Ja, men jeg er af Mahognitræ!“ sagde Toppen, „og Byfogden har selv drejet mig, han har sin egen Drejerbænk, og det var ham en stor Fornøjelse!“

„Ja, kan jeg stole paa det?“ sagde Bolden.

„Gid jeg aldrig faa Pisk, om jeg lyver!“ svarede Toppen.

„De taler meget godt for Dem!“ sagde Bolden, „men jeg kan dog ikke, jeg er saa godt som halvt forlovet med en Svale; hver Gang jeg gaar til Vejrs, stikker den Hovedet ud af Reden og siger: „Vil De? vil De?“ og nu har jeg indvortes sagt ja, og det er saa godt som en halv Forlovelse; men jeg lover Dem, jeg skal aldrig glemme Dem!“

„Ja, det skal stort hjælpe!“ sagde Toppen, og saa talte de ikke til hinanden.

Næste Dag blev Bolden tagen frem; Toppen saa, hvor den for højt op i Luften, ligesom en Fugl, man kunde til sidst slet ikke øjne den; hver Gang kom den tilbage igen, men gjorde altid et højt Spring, naar den rørte Jorden; og det kom enten af Længsel, eller fordi den havde en Prop i Livet. Den niende Gang blev Bolden borte og kom ikke mere igen; og Drengen søgte og søgte, men borte var den.

„Jeg ved nok, hvor den er!“ sukkede Toppen, „den er i Svalereden og er gift med Svalen!“

Jo mere Toppen tænkte derpaa, desto mere indtagen blev den i Bolden; just fordi han ikke kunde faa hende, derfor tog Kærligheden til; at hun havde taget en anden, det var det aparte ved det; og Toppen dansede rundt og

snurrede, men altid tænkte den paa Bolden, der i Tanken blev kønnere og kønnere. Saaledes gik mange Aar — — og saa var det en gammel Kærlighed.

Og Toppen var ikke ung mere — —! men saa blev den en Dag hel og holden forgyldt: aldrig havde den set saa dejlig ud: den var nu en Guldtop og sprang, saa det snurrede efter. Jo, det var noget! men med eet sprang den for højt, og — borte var den!

Man søgte og søgte, selv nede i Kælderen, den var dog ikke til at finde.

— — Hvor var den?

Den var sprungen i Skarnfjerdingen, hvor der laa alle Slags, Kaalstokke, Fejeskarn og Grus, der var faldet ned fra Tagrenden.

„Nu ligger jeg rigtignok godt; her kan snart Forgyldningen gaa af mig; og hvad det er for nogle Prakkere, jeg er kommen imellem!“ og saa skævede den til en lang Kaalstok, der var pillet alt for nær, og til en underlig rund Ting, der saa ud som et gammelt Æble; — men det var intet Æble, det var en gammel Bold, der i mange Aar havde ligget oppe i Tagrenden, og som Vandet havde sivet igennem.

„Gud ske Lov, der dog kommer en af ens Lige, som man kan tale med!“ sagde Bolden og betragtede den forgyldte Top. „Jeg er egentlig af Safian, syet af Jomfruhænder og har en Prop i Livet, men det skulde ingen se paa mig! jeg var lige ved at holde Bryllup med en Svale, men saa faldt jeg i Tagrenden, og der har jeg ligget i fem Aar og sivet! Det er en lang Tid, kan De tro, for en Jomfru!“

Men Toppen sagde ikke noget, han tænkte paa sin

gamle Kæreste, og jo mere han hørte, desto klarere blev det ham, at det var hende.

Da kom Tjenestepigen og vilde vende Fjerdingen: „Hejsa, der er Guldtoppen!“ sagde hun.

Og Toppen kom igen i Stuen til stor Agt og Ære, men Bolden hørte man intet om, og Toppen snakkede aldrig mer om sin gamle Kærlighed; den gaar over, naar Kæresten har ligget fem Aar i en Vandrende og sivet, ja, man kender hende aldrig igen, naar man møder hende i Skarnfjerdingen.

SNEDRONNINGEN

ET EVENTYR I SYV HISTORIER

FØRSTE HISTORIE, DER HANDLER OM SPEJLET OG STUMPERNE

Se saa! nu begynde vi. Naar vi ere ved Enden af Historien, vide vi mere, end vi nu vide, for det var en ond Trold! det var en af de allerværste, det var „Dævelen“. En Dag var han i et rigtigt godt Humør, thi han havde gjort et Spejl, der havde den Egenskab, at alt godt og smukt, som spejlede sig deri, svandt der sammen til næsten ingenting, men hvad der ikke duede og tog sig ilde ud, det traadte ret frem og blev endnu værre. De dejligste Landskaber saa ud deri som kogt Spinat, og de bedste Mennesker bleve ækle eller stod paa Hovedet uden Mave; Ansigterne bleve saa fordrejede, at de vare ikke til at

kende, og havde man en Fregne, saa kunde man være saa vis paa, at den løb ud over Næse og Mund. Det var udmærket morsomt, sagde „Dævelen". Gik der nu en god, from Tanke gennem et Menneske, da kom der et Grin i Spejlet, saa Trolddjævelen maatte le af sin kunstige Opfindelse.

Alle de, som gik i Troldskole, for han holdt Troldskole, de fortalte rundt om, at der var sket et Mirakel; nu kunde man først se, mente de, hvorledes Verden og Menneskene rigtig saa ud. De løb omkring med Spejlet, og til sidst var der ikke et Land eller et Menneske, uden at det havde været fordrejet deri.

Nu vilde de ogsaa flyve op mod Himmelen selv for at gøre Nar af Englene og „Vor Herre".

Jo højere de fløj med Spejlet, des stærkere grinede det, de kunde næppe holde fast paa det; højere og højere fløj de, nærmere Gud og Englene; da sitrede Spejlet saa frygteligt i sit Grin, at det for dem ud af Hænderne og styrtede ned mod Jorden, hvor det gik i hundrede Millioner, Billioner og endnu flere Stykker, og da netop gjorde det meget større Ulykke end før; thi nogle Stykker vare knap saa store som et Sandskorn, og disse fløj rundt om i den vide Verden, og hvor de kom Folk i Øjnene, der bleve de siddende, og da saa de Mennesker alting forkert eller havde kun Øjne for, hvad der var galt ved en Ting, thi hvert lille Spejlgran havde beholdt samme Kraft, som det hele Spejl havde; nogle Mennesker fik endogsaa en lille Spejlstump ind i Hjertet, og saa var det ganske grueligt, det Hjerte blev ligesom en Klump Is. Nogle Spejlstykker vare saa store, at de bleve brugte til Rudeglas, men gennem den Rude var det ikke værd at

se sine Venner; andre Stykker kom i Briller, og saa gik det daarligt, naar Folk tog de Briller paa for ret at se og være retfærdige; den Onde lo, saa hans Mave revnede, og det kildrede ham saa dejligt. Men ude fløj endnu smaa Glasstumper om i Luften. Nu skulle vi høre!

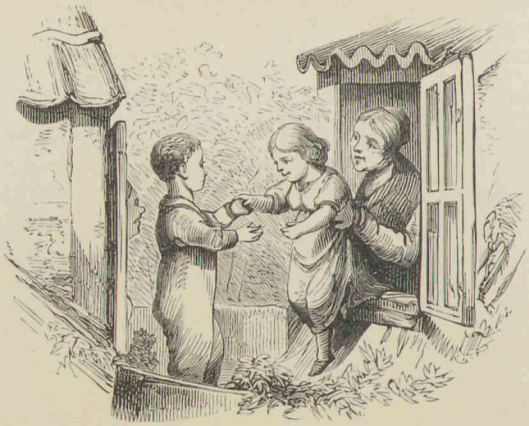

ANDEN HISTORIE. EN DRENG OG EN LILLE PIGE

INDE i den store By, hvor der er saa mange Huse og Mennesker, saa at der ikke bliver Plads nok til, at alle Folk kunne faa en lille Have, og hvor derfor de fleste maa lade sig nøje med Blomster i Urtepotter, der var dog to fattige Børn, som havde en Have noget større end en Urtepotte. De vare ikke Broder og Søster, men de holdt lige saa meget af hinanden, som om de vare det. Forældrene boede lige op til hverandre; de boede paa to Tagkamre; der, hvor Taget fra det ene Nabohus stødte op til det andet, og Vandrenden gik langs med Tagskæggene, der vendte fra hvert Hus et lille Vindue ud; man behøvede kun at skræve over Renden, saa kunde man komme fra det ene Vindue til det andet.

Forældrene havde udenfor hver en stor Trækasse, og i den vokste Køkkenurter, som de brugte, og et lille Rosentræ; der var eet i hver Kasse, det vokste saa velsignet. Nu fandt Forældrene paa at stille Kasserne saaledes tværs

over Renden, at de næsten naaede fra det ene Vindue til det andet og saa ganske livagtig ud som to Blomstervolde. Ærterankerne hang ned over Kasserne, og Rosentræerne skød lange Grene, snoede sig om Vinduerne, bøjede sig imod hverandre: det var næsten som en Æreport af Grønt og Blomster. Da Kasserne vare meget høje, og Børnene vidste, at de ikke der maatte krybe op, saa fik de tit Lov hver at stige ud til hinanden, sidde paa deres smaa Skamler under Roserne, og der legede de nu saa prægtigt.

Om Vinteren var jo den Fornøjelse forbi. Vinduerne vare tit ganske tilfrosne, men saa varmede de Kobberskillinger paa Kakkelovnen, lagde den hede Skilling paa den frosne Rude, og saa blev der et dejligt Kighul, saa rundt, saa rundt; bag ved det tittede et velsignet mildt Øje, eet fra hvert Vindue; det var den lille Dreng og den lille Pige. Han hed Kay, og hun hed Gerda. Om Sommeren kunde de i eet Spring komme til hinanden, om Vinteren maatte de først de mange Trapper ned og de mange Trapper op; ude fygede Sneen.

„Det er de hvide Bier, som sværme," sagde den gamle Bedstemoder.

„Har de ogsaa en Bidronning?" spurgte den lille Dreng, for han vidste, at imellem de virkelige Bier er der saadan en.

„Det har de!" sagde Bedstemoderen. „Hun flyver der, hvor de sværme tættest! hun er størst af dem alle, og aldrig bliver hun stille paa Jorden, hun flyver op igen i den sorte Sky. Mangen Vinternat flyver hun igennem Byens Gader og kigger ind ad Vinduerne, og da fryse de saa underligt, ligesom med Blomster."

„Ja, det har jeg set," sagde begge Børnene, og saa vidste de, at det var sandt.

„Kan Snedronningen komme herind?“ spurgte den lille Pige.

„Lad hende kun komme,“ sagde Drengen, „saa sætter jeg hende paa den varme Kakkelovn, og saa smelter hun.“

Men Bedstemoderen glattede hans Haar og fortalte andre Historier.

Om Aftenen, da den lille Kay var hjemme og halv afklædt, krøb han op paa Stolene ved Vinduet og tittede ud af det lille Hul; et Par Snefnug faldt derude, og et af disse, det allerstørste, blev liggende paa Kanten af den ene Blomsterkasse; Snefnugget vokste mer og mer, det blev til sidst til et helt Fruentimmer, klædt i det fineste, hvide Flor, der var som sammensat af Millioner stjerneagtige Fnug. Hun var saa smuk og fin, men af Is, den blendende, blinkende Is, dog var hun levende; Øjnene stirrede som to klare Stjerner, men der var ingen Ro eller Hvile i dem. Hun nikkede til Vinduet og vinkede med Haanden. Den lille Dreng blev forskrækket og sprang ned af Stolen; da var det, som der udenfor fløj en stor Fugl forbi Vinduet.

Næste Dag blev det klar Frost, — og saa blev det Tø, — og saa kom Foraaret, Solen skinnede, det grønne pippede frem, Svalerne byggede Rede, Vinduerne kom op, og de smaa Børn sad igen i deres lille Have højt oppe i Tagrenden over alle Etagerne.

Roserne blomstrede den Sommer saa mageløst; den lille Pige havde lært en Psalme, og i den stod der om Roser, og ved de Roser tænkte hun paa sine egne; og hun sang den for den lille Dreng, og han sang den med:

„Roserne vokse i Dale,
der faa vi Barn Jesus i Tale!“

Og de smaa holdt hinanden i Hænderne, kyssede Roserne og saa ind i Guds klare Solskin og talte til det, som om Jesusbarnet var der. Hvor det var dejlige Sommerdage, hvor det var velsignet at være ude ved de friske Rosentræer, der aldrig syntes at ville holde op med at blomstre.

Kay og Gerda sad og saa i Billedbogen med Dyr og Fugle, da var det — Klokken slog akkurat fem paa det store Kirketaarn, — at Kay sagde: „Av! det stak mig i Hjertet! og nu fik jeg noget ind i Øjet!“

Den lille Pige tog ham om Halsen; han plirede med Øjnene: nej, der var ikke noget at se.

„Jeg tror, det er borte!“ sagde han; men borte var det ikke. Det var just saadant et af disse Glaskorn, der sprang fra Spejlet, Troldspejlet, vi huske det nok, det fæle Glas, som gjorde, at alt stort og godt, der afspejlede sig deri, blev smaat og hæsligt, men det onde og slette traadte ordentlig frem, og hver Fejl ved en Ting blev straks til at bemærke. Den stakkels Kay, han havde ogsaa faaet et Gran lige ind i Hjertet. Det vilde snart blive ligesom en Isklump. Nu gjorde det ikke ondt mere, men det var der.

„Hvorfor græder du?“ spurgte han. „Saa ser du styg ud! jeg fejler jo ikke noget! Fy!“ raabte han lige med eet, „den Rose der er gnavet af en Orm! og se, den der er jo ganske skæv! det er i Grunden nogle ækle Roser! de ligne Kasserne, de staa i!“ og saa stødte han med Foden haardt imod Kassen og rev de to Roser af.

„Kay, hvad gør du!“ raabte den lille Pige, og da han saa hendes Forskrækkelse, rev han endnu en Rose af og løb saa ind ad sit Vindue, bort fra den velsignede lille Gerda.

Naar hun siden kom med Billedbogen, sagde han, at den var for Pattebørn; og fortalte Bedstemoderen Historier, kom han alle Tider med et men — ja, kunde han komme til det, saa gik han bag efter hende, satte Briller paa og talte ligesom hun; det var ganske akkurat, og saa lo Folk ad ham. Han kunde snart tale og gaa efter alle Mennesker i hele Gaden. Alt, hvad der var aparte hos dem og ikke kønt, det vidste Kay at gøre bag efter, og saa sagde Folk: „Det er bestemt et udmærket Hoved, han har, den Dreng!“ men det var det Glas, han havde faaet i Øjet, det Glas, der sad i Hjertet, derfor var det, han drillede selv den lille Gerda, som med hele sin Sjæl holdt af ham.

Hans Lege bleve nu ganske anderledes end før, de vare saa forstandige: — en Vinterdag, som Snefnuggene fygede, kom han med et stort Brændglas, holdt sin blaa Frakkeflig ud og lod Snefnuggene falde paa den.

„Se nu i Glasset, Gerda!“ sagde han, og hvert Snefnug blev meget større og saa ud som en prægtig Blomst eller en tikantet Stjerne; det var dejligt at se paa.

„Ser du hvor kunstigt!“ sagde Kay, „det er meget interessantere end med de virkelige Blomster! og der er ikke en eneste Fejl ved dem, de ere ganske akkurate, naar de blot ikke smelte!“

Lidt efter kom Kay, med store Handsker og sin Slæde paa Ryggen; han raabte Gerda lige ind i Ørene: „Jeg har faaet Lov at køre paa den store Plads, hvor de andre lege!“ og af Sted var han.

Der henne paa Pladsen bandt tit de kækkeste Drenge deres Slæde fast ved Bondemandens Vogn, og saa kørte de et godt Stykke med. Det gik just lystigt. Som de bedst

legede, kom der en stor Slæde; den var ganske hvidmalet, og der sad i den en, indsvøbt i en laadden, hvid Pels og med hvid, laadden Hue; Slæden kørte Pladsen to Gange rundt, og Kay fik hurtigt sin lille Slæde bunden fast ved den, og nu kørte han med. Det gik raskere og raskere lige ind i den næste Gade; den, som kørte, drejede Hovedet, nikkede saa venligt til Kay, det var, ligesom om de kendte hinanden; hver Gang Kay vilde løsne sin lille Slæde, nikkede Personen igen, og saa blev Kay siddende; de kørte lige ud af Byens Port. Da begyndte Sneen saaledes at vælte ned, at den lille Dreng ikke kunde se en Haand for sig, medens han for af Sted; da slap han hurtigt Snoren for at komme løs fra den store Slæde, men det hjalp ikke, hans lille Køretøj hang fast, og det gik med Vindens Fart. Da raabte han ganske højt, men ingen hørte ham, og Sneen fygede, og Slæden fløj af Sted; imellem gav den et Spring, det var, som om han for over Grøfter og Gærder. Han var ganske forskrækket, han vilde læse sit Fadervor, men han kunde kun huske den store Tabel.

Snefnuggene bleve større og større, til sidst saa de ud som store, hvide Høns; med eet sprang de til Side, den store Slæde holdt, og den Person, som kørte i den, rejste sig op, Pelsen og Huen vare af bare Sne; en Dame var det, saa høj og rank, saa skinnende hvid, det var Snedronningen.

„Vi ere komne godt frem," sagde hun, „men er det at fryse? kryb ind i min Bjørnepels!" og hun satte ham i Slæden hos sig, slog Pelsen om ham, det var, som om han sank i en Snedrive.

„Fryser du endnu?" spurgte hun, og saa kyssede hun

ham paa Panden! Uh! det var koldere end Is, det gik ham lige ind til hans Hjerte, der jo dog halvt var en Isklump; det var, som om han skulde dø; — men kun et Øjeblik, saa gjorde det just godt; han mærkede ikke mere til Kulden rundt om.

„Min Slæde! glem ikke min Slæde!“ det huskede han først paa; og den blev bunden paa en af de hvide Høns, og den fløj bag efter med Slæden paa Ryggen. Snedronningen kyssede Kay endnu engang, og da havde han glemt lille Gerda og Bedstemoderen og dem alle derhjemme.

„Nu faar du ikke flere Kys!“ sagde hun, „for saa kyssede jeg dig ihjel!“

Kay saa paa hende; hun var saa smuk; et klogere, dejligere Ansigt kunde han ikke tænke sig; nu syntes hun ikke af Is, som den Gang hun sad uden for Vinduet og vinkede ad ham; for hans Øjne var hun fuldkommen, han følte sig slet ikke bange, han fortalte hende, at han kunde Hovedregning, og det med Brøk, Landenes Kvadratmile og „hvor mange Indvaanere“, og hun smilte altid; da syntes han, det var dog ikke nok, hvad han vidste, og han saa op i det store, store Luftrum, og hun fløj med ham, fløj højt op paa den sorte Sky, og Stormen susede og brusede, det var, som sang den gamle Viser. De fløj over Skove og Søer, over Have og Lande; nedenunder susede den kolde Blæst, Ulvene hylede, Sneen gnistrede, hen over den fløj de sorte, skrigende Krager, men ovenover skinnede Maanen saa stor og klar, og paa den saa Kay den lange, lange Vinternat; om Dagen sov han ved Snedronningens Fødder.

TREDIE HISTORIE. BLOMSTERHAVEN HOS KONEN, DER KUNDE TROLDDOM

Men hvorledes havde den lille Gerda det, da Kay ikke mere kom? Hvor var han dog? — Ingen vidste det, ingen kunde give Besked. Drengene fortalte kun, at de havde set ham binde sin lille Slæde til en anden, prægtig stor, der kørte ind i Gaden og ud af Byens Port. Ingen vidste, hvor han var, mange Taarer flød, den lille Gerda græd dybt og længe; — saa sagde de, at han var død, han var sunken i Floden, der løb tæt ved Byen; oh, det var ret lange, mørke Vinterdage.

Nu kom Vaaren med varmere Solskin.

„Kay er død og borte," sagde den lille Gerda.

„Det tror jeg ikke!" sagde Solskinnet.

„Han er død og borte!" sagde hun til Svalerne.

„Det tror jeg ikke!" svarede de, og til sidst troede den lille Gerda det ikke heller.

„Jeg vil tage mine ny, røde Sko paa," sagde hun en Morgenstund, „dem, Kay aldrig har set, og saa vil jeg gaa ned til Floden og spørge den ad!"

Og det var ganske tidligt; hun kyssede den gamle Bedstemoder, som sov, tog de røde Sko paa og gik ganske ene ud af Porten til Floden.

„Er det sandt, at du har taget min lille Legebroder? Jeg vil forære dig mine røde Sko, dersom du vil give mig ham igen!“

Og Bølgerne, syntes hun, nikkede saa underligt; da tog hun sine røde Sko, det kæreste, hun havde, og kastede dem begge to ud i Floden, men de faldt tæt inde ved Bredden, og de smaa Bølger bar dem straks i Land til hende, det var, ligesom om Floden ikke vilde tage det kæreste, hun havde, da den jo ikke havde den lille Kay; men hun troede nu, at hun ikke kastede Skoene langt nok ud, og saa krøb hun op i en Baad, der laa i Sivene, hun gik helt ud i den yderste Ende og kastede Skoene; men Baaden var ikke bunden fast, og ved den Bevægelse, hun gjorde, gled den fra Land; hun mærkede det og skyndte sig for at komme bort, men før hun naaede tilbage, var Baaden over en Alen ude, og nu gled den hurtigere af Sted.

Da blev den lille Gerda ganske forskrækket og gav sig til at græde, men ingen hørte hende uden Graaspurvene, og de kunde ikke bære hende i Land, men de fløj langs med Bredden og sang, ligesom for at trøste hende: „Her ere vi! her ere vi!“ Baaden drev med Strømmen; den lille Gerda sad ganske stille i de bare Strømper; hendes smaa, røde Sko flød bag efter, men de kunde ikke naa Baaden, der tog stærkere Fart.

Smukt var der paa begge Bredder, dejlige Blomster, gamle Træer og Skrænter med Faar og Køer, men ikke et Menneske at se.

„Maaske bærer Floden mig hen til lille Kay," tænkte Gerda, og saa blev hun i bedre Humør, rejste sig op og saa i mange Timer paa de smukke grønne Bredder; saa kom hun til en stor Kirsebærhave, hvor der var et lille Hus med underlige røde og blaa Vinduer, for Resten Straatag og udenfor to Træsoldater, der skuldrede for dem, der sejlede forbi.

Gerda raabte paa dem; hun troede, at de vare levende, men de svarede naturligvis ikke; hun kom dem ganske nær, Floden drev Baaden lige ind imod Land.

Gerda raabte endnu højere, og saa kom ud af Huset en gammel, gammel Kone, der støttede sig paa en Krogkæp; hun havde en stor Solhat paa, og den var bemalet med de dejligste Blomster.

„Du lille stakkels Barn!" sagde den gamle Kone; „hvorledes er du dog kommet ud paa den store, stærke Strøm, drevet langt ud i den vide Verden?" og saa gik den gamle Kone helt ud i Vandet, slog sin Krogkæp fast i Baaden, trak den i Land og løftede den lille Gerda ud.

Og Gerda var glad ved at komme paa det tørre, men dog lidt bange for den fremmede, gamle Kone.

„Kom dog og fortæl mig, hvem du er, og hvorledes du kommer her!" sagde hun.

Og Gerda fortalte hende alting; og den gamle rystede med Hovedet og sagde: „hm! hm!" og da Gerda havde sagt hende alting og spurgt, om hun ikke havde set lille Kay, sagde Konen, at han var ikke kommen forbi, men han kom nok, hun skulde bare ikke være bedrøvet, men smage hendes Kirsebær, se hendes Blomster, de vare smukkere end nogen Billedbog, de kunde hver fortælle en hel Historie.

Saa tog hun Gerda ved Haanden, de gik ind i det lille Hus, og den gamle Kone lukkede Døren af.

Vinduerne sad saa højt oppe, og Glassene vare røde, blaa og gule; Dagslyset skinnede saa underligt derinde med alle Kulører, men paa Bordet stod de dejligste Kirsebær, og Gerda spiste saa mange, hun vilde, for det turde hun. Og medens hun spiste, kæmmede den gamle Kone hendes Haar med en Guldkam, og Haaret krøllede og skinnede saa dejligt gult om det lille, venlige Ansigt, der var saa rundt og saa ud som en Rose.

„Saadan en sød lille Pige har jeg rigtig længtes efter!“ sagde den gamle. „Nu skal du se, hvor vi to godt skulle komme ud af det!“ og alt som hun kæmmede den lille Gerdas Haar, glemte Gerda mer og mer sin Plejebroder Kay; for den gamle Kone kunde Trolddom, men en ond Trold var hun ikke, hun troldede bare lidt for sin egen Fornøjelse, og nu vilde hun gerne beholde den lille Gerda. Derfor gik hun ud i Haven, strakte sin Krogkæp ud mod alle Rosentræerne, og, i hvor dejligt de blomstrede, sank de dog alle ned i den sorte Jord, og man kunde ikke se, hvor de havde staaet. Den gamle var bange for, at naar Gerda saa Roserne, skulde hun tænke paa sine egne og da huske lille Kay og saa løbe sin Vej.

Nu førte hun Gerda ud i Blomsterhaven. — Nej! hvor her var en Duft og Dejlighed! alle de tænkelige Blomster, og det for enhver Aarstid, stod her i det prægtigste Flor; ingen Billedbog kunde være mere broget og smuk. Gerda sprang af Glæde og legede, til Solen gik ned bag de høje Kirsebærtræer; da fik hun en dejlig Seng med røde Silkedyner, de vare stoppede med blaa Violer, og hun sov og

drømte der saa dejligt som nogen Dronning paa sin Bryllupsdag.

Næste Dag kunde hun lege igen med Blomsterne i det varme Solskin — saaledes gik mange Dage. Gerda kendte hver Blomst, men i hvor mange der vare, syntes hun dog, at der manglede een, men hvilken vidste hun ikke. Da sidder hun en Dag og ser paa den gamle Kones Solhat med de malede Blomster, og netop den smukkeste der var en Rose. Den gamle havde glemt at faa den af Hatten, da hun fik de andre ned i Jorden. Men saaledes er det ikke at have Tankerne med sig! — „Hvad!“ sagde Gerda, „er her ingen Roser?“ og sprang ind imellem Bedene, søgte og søgte, men der var ingen at finde; da satte hun sig ned og græd; men hendes hede Taarer faldt netop der, hvor et Rosentræ var sunket, og da de varme Taarer vædede Jorden, skød Træet med eet op, saa blomstrende, som da det sank, og Gerda omfavnede det, kyssede Roserne og tænkte paa de dejlige Roser hjemme og med dem paa den lille Kay.

„Oh, hvor jeg er bleven sinket!“ sagde den lille Pige. „Jeg skulde jo finde Kay! — Ved I ikke, hvor han er?“ spurgte hun Roserne. „Tror I, at han er død og borte?“

„Død er han ikke,“ sagde Roserne. „Vi have jo været i Jorden, der ere alle de døde, men Kay var der ikke!“

„Tak skal I have!“ sagde den lille Gerda, og hun gik hen til de andre Blomster og saa ind i deres Bæger og spurgte:

„Ved I ikke, hvor lille Kay er?“

Men hver Blomst stod i Solen og drømte sit eget Eventyr eller Historie, af dem fik lille Gerda saa mange, mange, men ingen vidste noget om Kay.

Og hvad sagde da Ildlillien?

„Hører du Trommen: bum bum! det er kun to Toner, altid bum! bum! hør Kvindernes Sørgesang! hør Præsternes Raab! — I sin lange, røde Kjortel staar Hindukonen paa Baalet, Flammerne slaa op om hende og hendes døde Mand; men Hindukonen tænker paa den levende her i Kredsen, ham, hvis Øjne brænder hedere end Flammerne, ham, hvis Øjnes Ild naa mere hendes Hjerte end de Flammer, som snart brænde hendes Legeme til Aske. Kan Hjertets Flamme dø i Baalets Flammer?"

„Det forstaar jeg slet ikke!" sagde den lille Gerda.

„Det er mit Eventyr!" sagde Ildlillien.

Hvad siger Konvolvolus?

„Ud over den snævre Fjeldvej hænger en gammel Ridderborg; det tætte Eviggrønt vokser op om de gamle, røde Mure, Blad ved Blad, hen om Altanen, og der staar en dejlig Pige; hun bøjer sig ud over Rækværket og ser ned ad Vejen. Ingen Rose hænger friskere fra Grenene end hun; ingen Æbleblomst, naar Vinden bærer den fra Træet, er mere svævende end hun; hvor rasler den prægtige Silkekjortel! „„Kommer han dog ikke!""

„Er det Kay, du mener?" spurgte lille Gerda.

„Jeg taler kun om mit Eventyr, min Drøm," svarede Konvolvolus.

Hvad siger den lille Sommergæk?

„Mellem Træerne hænger i Snore det lange Bræt; det er en Gynge; to nydelige Smaapiger — Kjolerne ere hvide som Sne, lange, grønne Silkebaand flagre fra Hattene — sidde og gynge; Broderen, der er større end de, staar op i Gyngen, han har Armen om Snoren for at holde sig, thi i den ene Haand har han en lille Skaal, i

den anden en Kridtpibe, han blæser Sæbebobler; Gyngen gaar, og Boblerne flyve med dejlige vekslende Farver; den sidste hænger endnu ved Pibestilken og bøjer sig i Vinden; Gyngen gaar. Den lille sorte Hund, let som Boblerne, rejser sig paa Bagbenene og vil med i Gyngen; den flyver, Hunden dumper, bjæffer og er vred; den gækkes, Boblerne briste, — et gyngende Bræt, et springende Skumbillede er min Sang!"

„Det kan gerne være, at det er smukt, hvad du fortæller, men du siger det saa sørgeligt og nævner slet ikke Kay."

Hvad sige Hyacinterne?

„Der var tre dejlige Søstre, saa gennemsigtige og fine; den enes Kjortel var rød, den andens var blaa, den tredies ganske hvid; Haand i Haand dansede de ved den stille Sø i det klare Maaneskin. De vare ikke Elverpiger, de vare Menneskebørn. Der duftede saa sødt, og Pigerne svandt i Skoven; Duften blev stærkere; — tre Ligkister, i dem laa de dejlige Piger, gled fra Skovens Tykning hen over Søen; Sankt-Hans-Orme fløj skinnende rundt om som smaa, svævende Lys. Sove de dansende Piger, eller ere de døde? — Blomsterduften siger, de ere Lig; Aftenklokken ringer over de døde!"

„Du gør mig ganske bedrøvet," sagde den lille Gerda. „Du dufter saa stærkt; jeg maa tænke paa de døde Piger! ak, er da virkelig lille Kay død? Roserne have været nede i Jorden, og de sige nej!"

„Ding, dang!" ringede Hyacintens Klokker. „Vi ringe ikke over lille Kay, ham kende vi ikke! vi synge kun vor Vise, den eneste, vi kunne!"

Og Gerda gik hen til Smørblomsten, der skinnede frem imellem de glinsende, grønne Blade.

„Du er en lille, klar Sol!“ sagde Gerda. „Sig mig, om du ved, hvor jeg skal finde min Legebroder?“

Og Smørblomsten skinnede saa smukt og saa paa Gerda igen. Hvilken Vise kunde vel Smørblomsten synge? Den var heller ikke om Kay.

„I en lille Gaard skinnede Vor Herres Sol saa varmt den første Foraarsdag; Straalerne gled ned ad Naboens hvide Væg, tæt ved groede de første gule Blomster, skinnende Guld i de varme Solstraaler; gamle Bedstemoder var ude i sin Stol, Datterdatteren, den fattige, kønne Tjenestepige, kom hjem fra et kort Besøg; hun kyssede Bedstemoderen. Der var Guld, Hjertets Guld i det velsignede Kys. Guld paa Munden, Guld i Grunden, Guld deroppe i Morgenstunden! Se, det er min lille Historie!“ sagde Smørblomsten.

„Min gamle, stakkels Bedstemoder!“ sukkede Gerda. „Ja, hun længes vist efter mig, er bedrøvet for mig, ligesom hun var for lille Kay. Men jeg kommer snart hjem igen, og saa bringer jeg Kay med. — Det kan ikke hjælpe, at jeg spørger Blomsterne, de kunne kun deres egen Vise, de sige mig ikke Besked!“ og saa bandt hun sin lille Kjole op, for at hun kunde løbe raskere; men Pinselillien slog hende over Benet, idet hun sprang over den; da blev hun staaende, saa paa den lange Blomst og spurgte: „Ved du maaske noget?“ og hun bøjede sig lige ned til den. Og hvad sagde den?

„Jeg kan se mig selv! jeg kan se mig selv!“ sagde Pinselillien. „Oh, oh, hvor jeg lugter! — Oppe paa det lille Kvistkammer, halv klædt paa, staar en lille Danseriinde, hun staar snart paa eet Ben, snart paa to, hun sparker ad den hele Verden, hun er bare Øjenforblindelse.

Hun hælder Vand af Tepotten ud paa et Stykke Tøj, hun holder; det er Snørlivet; — Renlighed er en god Ting! den hvide Kjole hænger paa Knagen, den er ogsaa vadsket i Tepotten og tørret paa Taget! den tager hun paa, det safrangule Tørklæde om Halsen, saa skinner Kjolen mere hvid. Benet i Vejret! se, hvor hun knejser paa en Stilk! jeg kan se mig selv! jeg kan se mig selv!"

„Det bryder jeg mig slet ikke om!" sagde Gerda, „det er ikke noget at fortælle mig!" og saa løb hun til Udkanten af Haven.

Døren var lukket, men hun vrikkede i den rustne Krampe, saa den gik løs, og Døren sprang op, og saa løb den lille Gerda paa bare Fødder ud i den vide Verden. Hun saa tre Gange tilbage, men der var ingen, som kom efter hende; til sidst kunde hun ikke løbe mere og satte sig paa en stor Sten, og da hun saa sig rundt om, var Sommeren forbi, det var sent paa Efteraaret, det kunde man slet ikke mærke derinde i den dejlige Have, hvor der var altid Solskin og alle Aarstiders Blomster.

„Gud! hvor jeg har sinket mig!" sagde den lille Gerda. „Det er jo blevet Efteraar! saa tør jeg ikke hvile!" og hun rejste sig for at gaa.

Oh, hvor hendes smaa Fødder vare ømme og trætte, og rundt om saa det koldt og raat ud; de lange Pileblade vare ganske gule, og Taagen dryppede i Vand fra dem, et Blad faldt efter et andet, kun Slaaentornen stod med Frugt, saa stram og til at rimpe Munden sammen. Oh, hvor det var graat og tungt i den vide Verden!

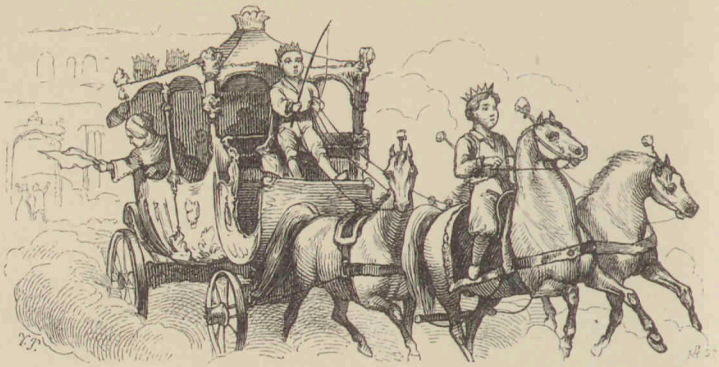

FJERDE HISTORIE. PRINS OG PRINSESSE

GERDA maatte igen hvile sig; da hoppede der paa Sneen, lige over for hvor hun sad, en stor Krage; den havde længe siddet, set paa hende og vrikket med Hovedet; nu sagde den: „Kra! kra! — go' Da'! go' Da'!“ Bedre kunde den ikke sige det, men den mente det saa godt med den lille Pige og spurgte, hvorhen hun gik saa alene ude i den vide Verden. Det Ord: alene forstod Gerda meget godt og følte ret, hvor meget der laa deri, og saa fortalte hun Kragen sit hele Liv og Levned og spurgte, om den ikke havde set Kay.

Og Kragen nikkede ganske betænksomt og sagde: „Det kunde være! det kunde være!“

„Hvad? tror du!“ raabte den lille Pige og havde nær klemt Kragen ihjel, saaledes kyssede hun den.

„Fornuftig! fornuftig!“ sagde Kragen. „Jeg tror, det kan være den lille Kay! men nu har han vist glemt dig for Prinsessen!“

„Bor han hos en Prinsesse?“ spurgte Gerda.

„Ja hør!“ sagde Kragen, „men jeg har saa svært ved at tale dit Sprog. Forstaar du Kragemaal, saa skal jeg bedre fortælle!“

„Nej, det har jeg ikke lært!“ sagde Gerda, „men Bedstemoder kunde det, og P-Maal kunde hun. Bare jeg havde lært det!“

„Gør ikke noget!“ sagde Kragen, „jeg skal fortælle, saa godt jeg kan, men daarligt bliver det alligevel,“ og saa fortalte den, hvad den vidste.

„I det Kongerige, hvor vi nu sidde, bor en Prinsesse, der er saa uhyre klog, men hun har ogsaa læst alle Aviser, der ere til i Verden, og glemt dem igen, saa klog er hun. Forleden sidder hun paa Tronen, og det er ikke saa morsomt endda, siger man, da kommer hun til at nynne en Vise, det var netop den: „„Hvorfor skulde jeg ikke gifte mig?““ „„Hør, det er der noget i,““ siger hun, og saa vilde hun gifte sig, men hun vilde have en Mand, der forstod at svare, naar man talte til ham, en, der ikke stod og saa fornem ud, for det er saa kedeligt. Nu lod hun alle Hofdamerne tromme sammen, og da de hørte,

hvad hun vilde, bleve de saa fornøjede. „„Det kan jeg godt lide!““ sagde de, „„saadant noget tænkte jeg ogsaa forleden!““ — Du kan tro, at det er sandt, hvert Ord jeg siger!“ sagde Kragen. „Jeg har en tam Kæreste, der gaar frit om paa Slottet, og hun har fortalt mig alt!“

Det var naturligvis ogsaa en Krage, hans Kæreste, for Krage søger Mage, og det er altid en Krage.

„Aviserne kom straks ud med en Kant af Hjerter og Prinsessens Navnetræk; man kunde læse sig til, at det stod enhver ung Mand, der saa godt ud, frit for at komme op paa Slottet og tale med Prinsessen, og den, som talte, saa at man kunde høre, han var hjemme der, og talte bedst, ham vilde Prinsessen tage til Mand. — Ja, ja!“ sagde Kragen, „du kan tro mig, det er saa vist, som jeg sidder her, Folk strømmede til, der var en Trængsel og en Løben, men det lykkedes ikke, hverken den første eller den anden Dag. De kunde alle sammen godt tale, naar de vare ude paa Gaden, men naar de kom ind ad Slotsporten og saa Garden i Sølv og op ad Trapperne Lakajerne i Guld og de store, oplyste Sale, saa bleve de forbløffede; og stod de foran Tronen, hvor Prinsessen sad, vidste de intet at sige uden det sidste Ord, hun havde sagt, og det brød hun sig ikke om at høre igen. Det var, ligesom om Folk derinde havde faaet Snustobak paa Maven og vare faldne i Dvale, indtil de kom ud paa Gaden igen, ja, saa kunde de snakke. Der stod en Række lige fra Byens Port til Slottet. Jeg var selv inde at se det!“ sagde Kragen. „De bleve baade sultne og tørstige, men fra Slottet fik de ikke engang saa meget som et Glas lunkent Vand. Vel havde nogle af de klogeste taget Smørrebrød med, men de delte ikke med deres Nabo; de

tænkte som saa: „„Lad ham kun se sulten ud, saa tager Prinsessen ham ikke!““

„Men Kay, lille Kay!“ spurgte Gerda. „Naar kom han? Var han mellem de mange?“

„Giv Tid! giv Tid! nu ere vi lige ved ham! Det var den tredie Dag, da kom der en lille Person, uden Hest eller Vogn, ganske frejdig marcherende lige op til Slottet; hans Øjne skinnede som dine, han havde dejlige lange Haar, men ellers fattige Klæder.“

„Det var Kay!“ jublede Gerda. „Oh, saa har jeg fundet ham!“ og hun klappede i Hænderne.

„Han havde en lille Ransel paa Ryggen!“ sagde Kragen.

„Nej, det var vist hans Slæde!“ sagde Gerda, „for med Slæden gik han bort!“

„Det kan gerne være!“ sagde Kragen, „jeg saa ikke saa nøje til! men det ved jeg af min tamme Kæreste, at da han kom ind ad Slotsporten og saa Livgarden i Sølv og op ad Trapperne Lakajerne i Guld, blev han ikke det bitterste forknyt, han nikkede og sagde til dem: „„Det maa være kedeligt at staa paa Trappen, jeg gaar heller indenfor!““ Der skinnede Salene med Lys; Gehejmeraader og Excellencer gik paa bare Fødder og bar Guldfade; man kunde nok blive højtidelig! hans Støvler knirkede saa frygtelig stærkt, men han blev dog ikke bange!“

„Det er ganske vist Kay!“ sagde Gerda, „jeg ved, han havde ny Støvler, jeg har hørt dem knirke i Bedstemoders Stue!“

„Ja, knirke gjorde de!“ sagde Kragen, „og frejdig gik han lige ind for Prinsessen, der sad paa en Perle saa stor som et Rokkehjul; og alle Hofdamerne med deres

Piger og Pigers Piger, og alle Kavalererne med deres Tjenere og Tjeneres Tjenere, der holde Dreng, stod opstillede rundt om; og jo nærmere de stod ved Døren, jo stoltere saa de ud. Tjenernes Tjeners Dreng, der altid gaar i Tøfler, er næsten ikke til at se paa, saa stolt staar han i Døren!"

„Det maa være grueligt!" sagde den lille Gerda. „Og Kay har dog faaet Prinsessen?"

„Havde jeg ikke været en Krage, saa havde jeg taget hende, og det uagtet jeg er forlovet. Han skal have talt lige saa godt, som jeg taler, naar jeg taler Kragemaal, det har jeg fra min tamme Kæreste. Han var frejdig og nydelig; han var slet ikke kommen for at fri, bare alene kommen for at høre Prinsessens Klogskab, og den fandt han god, og hun fandt ham god igen."

„Ja vist! det var Kay!" sagde Gerda, „han var saa klog, han kunde Hovedregning med Brøk! — Oh, vil du ikke føre mig ind paa Slottet!"

„Ja, det er let sagt!" sagde Kragen. „Men hvorledes gøre vi det? Jeg skal tale derom med min tamme Kæreste; hun kan vel raade os; thi det maa jeg sige dig, saadan en lille Pige som du faar aldrig Lov at komme ordentlig ind!"

„Jo, det gør jeg!" sagde Gerda. „Naar Kay hører, jeg er her, kommer han straks ud og henter mig!"

„Vent mig ved Stænten der!" sagde Kragen, vrikkede med Hovedet og fløj bort.

Først da det var mørk Aften, kom Kragen igen tilbage: „Rar! rar!" sagde den. „Jeg skal hilse dig fra hende mange Gange! og her er et lille Brød til dig, det tog hun i Køkkenet, der er Brød nok, og du er vist sulten! — Det er

ikke muligt, at du kan komme ind paa Slottet, du har jo bare Fødder; Garden i Sølv og Lakajerne i Guld ville ikke tillade det; men græd ikke, du skal dog nok komme derop. Min Kæreste ved en lille Bagtrappe, som fører til Sovekamret, og hun ved, hvor hun skal tage Nøglen!"

Og de gik ind i Haven, i den store Allé, hvor det ene Blad faldt efter det andet, og da paa Slottet Lysene slukkedes, det ene efter det andet, førte Kragen lille Gerda hen til en Bagdør, der stod paa Klem.

Oh, hvor Gerdas Hjerte bankede af Angest og Længsel! det var, ligesom om hun skulde gøre noget ondt, og hun vilde jo kun have at vide, om det var lille Kay; jo, det maatte være ham; hun tænkte saa levende paa hans kloge Øjne, hans lange Haar; hun kunde ordentlig se, hvorledes han smilede, som da de sad hjemme under Roserne. Han vilde vist blive glad ved at se hende, høre, hvilken lang Vej hun havde gaaet for hans Skyld, og vide, hvor bedrøvet de alle hjemme havde været, da han ikke kom igen. Oh, det var en Frygt og en Glæde.

Nu vare de paa Trappen; der brændte en lille Lampe paa et Skab; midt paa Gulvet stod den tamme Krage og drejede Hovedet til alle Sider og betragtede Gerda, der nejede, som Bedstemoder havde lært hende.

„Min forlovede har talt saa smukt om Dem, min lille Frøken," sagde den tamme Krage. „Deres *Vita*, som man kalder det, er ogsaa meget rørende! — Vil De tage Lampen, saa skal jeg gaa foran. Vi gaa her den lige Vej, for der træffe vi ingen!"

„Jeg synes, her kommer nogen lige bag efter!" sagde Gerda, og det susede forbi hende; det var ligesom Skyg-

ger hen ad Væggen, Heste med flagrende Manker og tynde Ben, Jægerdrenge, Herrer og Damer til Hest.

„Det er kun Drømmene!“ sagde Kragen, „de komme og hente det høje Herskabs Tanker til Jagt, godt er det, saa kan De bedre betragte dem i Sengen. Men lad mig se, kommer De til Ære og Værdighed, at De da viser et taknemmeligt Hjerte!“

„Det er jo ikke noget at snakke om!“ sagde Kragen fra Skoven.

Nu kom de ind i den første Sal, den var af rosenrødt Atlask med kunstige Blomster op ad Væggen; her susede dem allerede Drømmene forbi, men de for saa hurtigt, at Gerda ikke fik set det høje Herskab. Den ene Sal blev prægtigere end den anden; jo man kunde nok blive forbløffet, og nu vare de i Sovekamret. Loftet herinde lignede en stor Palme med Blade af Glas, kostbart Glas, og midt paa Gulvet hang i en tyk Stilk af Guld to Senge, der hver saa ud som Lillier: den ene var hvid, i den laa Prinsessen; den anden var rød, og i den var det, at Gerda skulde søge lille Kay; hun bøjede et af de røde Blade til Side, og da saa hun en brun Nakke. — Oh, det var Kay! — Hun raabte ganske højt hans Navn, holdt Lampen hen til ham — Drømmene susede til Hest ind i Stuen igen — han vaagnede, drejede Hovedet, og — — det var ikke den lille Kay.

Prinsen lignede ham kun paa Nakken, men ung og smuk var han. Og fra den hvide Lillieseng tittede Prinsessen ud og spurgte, hvad det var. Da græd den lille Gerda og fortalte hele sin Historie og alt, hvad Kragerne havde gjort for hende.

„Du lille Stakkel!“ sagde Prinsen og Prinsessen, og

de roste Kragerne og sagde, at de vare slet ikke vrede paa dem, men de skulde dog ikke gøre det oftere. Imidlertid skulde de have en Belønning.

„Ville I flyve frit?“ sagde Prinsessen, „eller ville I have fast Ansættelse som Hofkrager med alt, hvad der falder af i Køkkenet?“

Og begge Kragerne nejede og bad om fast Ansættelse; for de tænkte paa deres Alderdom og sagde: „Det var saa godt at have noget for den gamle Mand,“ som de kaldte det.

Og Prinsen stod op af sin Seng og lod Gerda sove i den, og mere kunde han ikke gøre. Hun foldede sine smaa Hænder og tænkte: „Hvor dog Mennesker og Dyr ere gode,“ og saa lukkede hun sine Øjne og sov saa velsignet. Alle Drømmene kom igen flyvende ind, og da saa de ud som Guds Engle, og de trak en lille Slæde, og paa den sad Kay og nikkede; men det hele var kun Drømmeri, og derfor var det ogsaa borte igen, saa snart hun vaagnede.

Næste Dag blev hun klædt op fra Top til Taa i Silke og Fløjl; hun fik Tilbud om at blive paa Slottet og have gode Dage, men hun bad alene om at faa en lille Vogn med en Hest for og et Par smaa Støvler, saa vilde hun igen køre ud i den vide Verden og finde Kay.

Og hun fik baade Støvler og Muffe; hun blev saa nydeligt klædt paa, og da hun vilde af Sted, holdt ved Døren en ny Karet af purt Guld; Prinsens og Prinsessens Vaaben lyste fra den som en Stjerne; Kusk, Tjenere og Forridere, for der var ogsaa Forridere, sad klædte i Guldkroner. Prinsen og Prinsessen hjalp hende selv i Vognen og ønskede hende al Lykke. Skovkragen, der nu var bleven gift, fulgte

med de første tre Mil; den sad ved Siden af hende, for den kunde ikke taale at køre baglængs; den anden Krage stod i Porten og slog med Vingerne, den fulgte ikke med, thi den led af Hovedpine, siden den havde faaet fast Ansættelse og for meget at spise. Indeni var Kareten foret med Sukkerkringler, og i Sædet vare Frugter og Pebernødder.

„Far vel! far vel!“ raabte Prins og Prinsesse, og lille Gerda græd, og Kragen græd; — saaledes gik de første Mil; da sagde ogsaa Kragen Farvel, og det var den tungeste Afsked! den fløj op i et Træ og slog med sine sorte Vinger, saa længe den kunde se Vognen, der straalede som det klare Solskin.

FEMTE HISTORIE. DEN LILLE RØVERPIGE

De kørte gennem den mørke Skov, men Kareten skinnede som et Blus, det skar Røverne i Øjnene, det kunde de ikke taale.

„Det er Guld! det er Guld!“ raabte de, styrtede frem, tog fat i Hestene, slog de smaa Jockeyer, Kusken og Tjenerne ihjel og trak nu den lille Gerda ud af Vognen.

„Hun er fed, hun er nydelig, hun er fedet med Nøddekærne!“ sagde den gamle Røverkælling, der havde et langt, stridt Skæg og Øjenbryn, der hang hende ned over Øjnene. „Det er saa godt som et lille Fedelam! naa, hvor hun skal smage!“ og saa trak hun sin blanke Kniv ud, og den skinnede, saa at det var grueligt.

„Av!“ sagde Kællingen lige i det samme; hun blev bidt i Øret af sin egen lille Datter, der hang paa hendes Ryg og var saa vild og uvorn, saa det var en Lyst. „Du

lede Unge!“ sagde Moderen og fik ikke Tid til at slagte Gerda.

„Hun skal lege med mig!“ sagde den lille Røverpige. „Hun skal give mig sin Muffe, sin smukke Kjole, sove hos mig i min Seng!“ og saa bed hun igen, saa Røverkællingen sprang i Vejret og drejede sig rundt, og alle Røverne lo og sagde: „Se, hvor hun danser med sin Unge!“

„Jeg vil ind i Kareten!“ sagde den lille Røverpige, og hun maatte og vilde have sin Villie, for hun var saa forkælet og saa stiv. Hun og Gerda sad ind i den, og saa kørte de over Stub og Tjørn dybere ind i Skoven. Den lille Røverpige var saa stor som Gerda, men stærkere, mere bredskuldret og mørk i Huden; Øjnene vare ganske sorte, de saa næsten bedrøvede ud. Hun tog den lille Gerda om Livet og sagde: „De skal ikke slagte dig, saa længe jeg ikke bliver vred paa dig! Du er sagtens en Prinsesse?“

„Nej,“ sagde lille Gerda og fortalte hende alt, hvad hun havde oplevet, og hvor meget hun holdt af lille Kay.

Røverpigen saa ganske alvorlig paa hende, nikkede lidt med Hovedet og sagde: „De skal ikke slagte dig, selv om jeg endogsaa bliver vred paa dig, saa skal jeg nok selv gøre det!“ og saa tørrede hun Gerdas Øjne og puttede saa begge sine Hænder ind i den smukke Muffe, der var saa blød og saa varm.

Nu holdt Kareten stille; de vare midt inde i Gaarden af et Røverslot; det var revnet fra øverst til nederst, Ravne og Krager fløj ud af de aabne Huller, og de store Bulbidere, der hver saa ud til at kunne sluge et Menneske, sprang højt i Vejret, men de gøede ikke, for det var forbudt.

I den store, gamle, sodede Sal brændte midt paa Stengulvet en stor Ild; Røgen trak hen under Loftet og maatte selv se at finde ud; en stor Bryggerkedel kogte med Suppe, og baade Harer og Kaniner vendtes paa Spid.

„Du skal sove i Nat med mig her hos alle mine Smaadyr!“ sagde Røverpigen. De fik at spise og drikke og gik saa hen i et Hjørne, hvor der laa Halm og Tæpper. Ovenover sad paa Lægter og Pinde næsten hundrede Duer, der alle syntes at sove, men drejede sig dog lidt, da Smaapigerne kom.

„Det er alle sammen mine,“ sagde den lille Røverpige og greb rask fat i en af de nærmeste, holdt den ved Benene og rystede den, saa at den slog med Vingerne. „Kys den!“ raabte hun og baskede Gerda med den i Ansigtet. „Der sidde Skovkanaljerne!“ blev hun ved og viste bag en Mængde Tremmer, der var slaaet for et Hul i Muren højt oppe. „Det er Skovkanaljer, de to! de flyve straks bort, har man dem ikke rigtig laaset; og her staar min gamle Kæreste Bæ!“ og hun trak ved Hornet et Rensdyr, der havde en blank Kobberring om Halsen og var bundet. „Ham maa vi ogsaa have i Klemme, ellers springer han med fra os. Hver evige Aften kildrer jeg ham paa Halsen med min skarpe Kniv, det er han saa bange for!“ og den lille Pige trak en lang Kniv ud af en Sprække i Muren og lod den glide over Rensdyrets Hals; det stakkels Dyr slog ud med Benene, og Røverpigen lo og trak saa Gerda med ned i Sengen.

„Vil du have Kniven med, naar du skal sove?“ spurgte Gerda og saa lidt bange til den.

„Jeg sover altid med Kniv!“ sagde den lille Røverpige. „Man ved aldrig, hvad der kan komme. Men for-

tæl mig nu igen, hvad du fortalte før om lille Kay, og hvorfor du er gaaet ud i den vide Verden.“ Og Gerda fortalte forfra, og Skovduerne kurrede deroppe i Buret, de andre Duer sov. Den lille Røverpige lagde sin Arm om Gerdas Hals, holdt Kniven i den anden Haand og sov, saa man kunde høre det; men Gerda kunde slet ikke lukke sine Øjne, hun vidste ikke, om hun skulde leve eller dø. Røverne sad rundt om Ilden, sang og drak, og Røverkællingen slog Kolbøtter. Oh! det var ganske grueligt for den lille Pige at se paa.

Da sagde Skovduerne: „Kurre, kurre! vi have set den lille Kay. En hvid Høne bar hans Slæde, han sad i Snedronningens Vogn, der for lavt hen over Skoven, da vi laa i Rede; hun blæste paa os Unger, og alle døde de uden vi to; kurre! kurre!“

„Hvad sige I deroppe?“ raabte Gerda, „hvor rejste Snedronningen hen? Ved I noget derom?“

„Hun rejste sagtens til Lapland, for der er altid Sne og Is! spørg bare Rensdyret, som staar bundet i Strikken.“

„Der er Is og Sne, der er velsignet og godt!“ sagde Rensdyret; „der springer man frit om i de store, skinnende Dale! der har Snedronningen sit Sommertelt, men hendes faste Slot er oppe mod Nordpolen, paa den Ø, som kaldes Spitsbergen!“

„O Kay! lille Kay!“ sukkede Gerda.

„Nu skal du ligge stille!“ sagde Røverpigen, „ellers faar du Kniven op i Maven!“

Om Morgenen fortalte Gerda hende alt, hvad Skovduerne havde sagt, og den lille Røverpige saa ganske alvorlig ud, men nikkede med Hovedet og sagde: „Det er

det samme! det er det samme. — Ved du, hvor Lapland er?“ spurgte hun Rensdyret.

„Hvo skulde bedre vide det end jeg,“ sagde Dyret, og Øjnene spillede i Hovedet paa det. „Der er jeg født og baaret, der har jeg sprunget paa Snemarken.“

„Hør!“ sagde Røverpigen til Gerda, „du ser, at alle vore Mandfolk ere borte, men Mutter er her endnu, og hun bliver, men op ad Morgenstunden drikker hun af den store Flaske og tager sig saa en lille Lur ovenpaa; — saa skal jeg gøre noget for dig!“ Nu sprang hun ud af Sengen, for hen om Halsen paa Moderen, trak hende i Mundskægget og sagde: „Min egen søde Gedebuk, god Morgen!“ Og Moderen knipsede hende under Næsen, saa den blev baade rød og blaa, men det var alt sammen af bare Kærlighed.

Da saa Moderen havde drukket af sin Flaske og fik sig en lille Lur, gik Røverpigen hen til Rensdyret og sagde: „Jeg kunde have besynderlig Lyst til endnu at kildre dig mange Gange med den skarpe Kniv, for saa er du saa morsom, men det er det samme, jeg vil løsne din Snor og hjælpe dig udenfor, at du kan løbe til Lapland, men du skal tage Benene med dig og bringe mig denne lille Pige til Snedronningens Slot, hvor hendes Legebroder er. Du har nok hørt, hvad hun fortalte, thi hun snakkede højt nok, og du lurer!“

Rensdyret sprang højt af Glæde. Røverpigen løftede lille Gerda op og havde den Forsigtighed at binde hende fast, ja, endogsaa at give hende en lille Pude at sidde paa. „Det er det samme,“ sagde hun, „der har du dine laadne Støvler, for det bliver koldt, men Muffen beholder jeg, den er alt for nydelig! Alligevel skal du ikke fryse. Her

har du min Moders store Bælvanter, de naa dig lige op til Albuen; stik i! — Nu ser du ud paa Hænderne ligesom min ækle Moder!"

Og Gerda græd af Glæde.

„Jeg kan ikke lide, at du tviner!" sagde den lille Røverpige. „Nu skal du just se fornøjet ud! og der har du to Brød og en Skinke, saa kan du ikke sulte!" Begge Dele bleve bundne bag paa Rensdyret; den lille Røverpige aabnede Døren, lokkede alle de store Hunde ind, og saa skar hun Strikken over med sin Kniv og sagde til Rensdyret: „Løb saa! men pas vel paa den lille Pige!"

Og Gerda strakte Hænderne med de store Bælvanter ud mod Røverpigen og sagde Farvel, og saa fløj Rensdyret af Sted over Buske og Stubbe, gennem den store Skov, over Moser og Stepper, alt hvad det kunde. Ulvene hylede, og Ravnene skreg. „Fut! fut!" sagde det paa Himlen. Det var, ligesom om den nyste rødt.

„Det er mine gamle Nordlys!" sagde Rensdyret, „se, hvor de lyse!" og saa løb det endnu mere af Sted, Nat og Dag; Brødene bleve spiste, Skinken med, og saa vare de i Lapland.

SJETTE HISTORIE. LAPPEKONEN OG FINNEKONEN

De holdt stille ved et lille Hus; det var saa ynkeligt; Taget gik ned til Jorden, og Døren var saa lav, at Familien maatte krybe paa Maven, naar den vilde ud eller ind. Her var ingen hjemme uden en gammel Lappekone, der stod og stegte Fisk ved en Tranlampe; og Rensdyret fortalte hele Gerdas Historie, men først sin egen, for det syntes, at den var meget vigtigere, og Gerda var saa forkommen af Kulde, at hun ikke kunde tale.

„Ak, I arme Stakler!“ sagde Lappekonen, „da have I langt endnu at løbe! I maa af Sted over hundrede Mil ind i Finmarken, for der ligger Snedronningen paa Landet og brænder Blaalys hver evige Aften. Jeg skal skrive et Par Ord paa en tør Klipfisk, Papir har jeg ikke, den skal jeg give eder med til Finnekonen deroppe, hun kan give eder bedre Besked end jeg!“

Og da nu Gerda var bleven varmet og havde faaet at spise og drikke, skrev Lappekonen et Par Ord paa en tør Klipfisk, bad Gerda passe vel paa den, bandt hende igen fast paa Rensdyret, og det sprang af Sted. „Fut! fut!“

sagde det oppe i Luften, hele Natten brændte de dejligste blaa Nordlys; — og saa kom de til Finmarken og bankede paa Finnekonens Skorsten, for hun havde ikke engang Dør.

Der var en Hede derinde, saa Finnekonen selv gik næsten ganske nøgen; lille var hun og ganske grumset; hun løsnede straks Klæderne paa lille Gerda, tog Bælvanterne og Støvlerne af, for ellers havde hun faaet det for hedt, lagde Rensdyret et Stykke Is paa Hovedet og læste saa, hvad der stod skrevet paa Klipfisken; hun læste det tre Gange, og saa kunde hun det udenad og puttede Fisken i Madgryden, for den kunde jo godt spises, og hun spildte aldrig noget.

Nu fortalte Rensdyret først sin Historie, saa den lille Gerdas, og Finnekonen plirede med de kloge Øjne, men sagde ikke noget.

„Du er saa klog," sagde Rensdyret; „jeg ved, du kan binde alle Verdens Vinde i en Sytraad; naar Skipperen løser den ene Knude, faar han god Vind, løser han den anden, da blæser det skarpt, og løser han den tredie og fjerde, da stormer det, saa Skovene falde om. Vil du ikke give den lille Pige en Drik, saa hun kan faa tolv Mands Styrke og overvinde Snedronningen."

„Tolv Mands Styrke," sagde Finnekonen; „jo, det vil godt forslaa!" og saa gik hun hen til en Hylde, tog et stort sammenrullet Skind frem, og det rullede hun op; der var skrevet underlige Bogstaver derpaa, og Finnekonen læste, saa Vandet haglede ned ad hendes Pande.

Men Rensdyret bad igen saa meget for den lille Gerda, og Gerda saa med saa bedende Øjne, fulde af Taarer, paa Finnekonen, at denne begyndte igen at plire med

sine og trak Rensdyret hen i en Krog, hvor hun hviskede til det, medens det fik frisk Is paa Hovedet:

„Den lille Kay er rigtignok hos Snedronningen og finder der alt efter sin Lyst og Tanke og tror, det er den bedste Del af Verden, men det kommer af, at han har faaet en Glassplint i Hjertet og et lille Glaskorn i Øjet; de maa først ud, ellers bliver han aldrig til Menneske, og Snedronningen vil beholde Magten over ham!“

„Men kan du ikke give den lille Gerda noget ind, saa hun kan faa Magt over det hele!“

„Jeg kan ikke give hende større Magt, end hun allerede har! ser du ikke, hvor stor den er? Ser du ikke, hvor Mennesker og Dyr maa tjene hende, hvorledes hun paa bare Ben er kommen saa vel frem i Verden. Hun maa ikke af os vide sin Magt, den sidder i hendes Hjerte, den sidder i, hun er et sødt, uskyldigt Barn. Kan hun ikke selv komme ind til Snedronningen og faa Glasset ud af den lille Kay, saa kunne vi ikke hjælpe! To Mil herfra begynder Snedronningens Have, derhen kan du bære den lille Pige; sæt hende af ved den store Busk, der staar med røde Bær i Sneen, hold ikke lang Fadder-sladder og skynd dig her tilbage!“ Og saa løftede Finnekonen den lille Gerda op paa Rensdyret, der løb alt, hvad det kunde.

„Oh, jeg fik ikke mine Støvler! jeg fik ikke mine Bælvanter!“ raabte den lille Gerda; det mærkede hun i den sviende Kulde; men Rensdyret turde ikke standse, det løb, til det kom til den store Busk med de røde Bær; der satte det Gerda af, kyssede hende paa Munden, og der løb store, klare Taarer ned over Dyrets Kinder, og saa løb det, alt hvad det kunde, igen tilbage. Der stod den stak-

kels Gerda, uden Sko, uden Handsker, midt i det frygtelige iskolde Finmarken.

Hun løb fremad, saa stærkt hun kunde; da kom der et helt Regiment Snefnug; men de faldt ikke ned fra Himlen, den var ganske klar og skinnede af Nordlys; Snefnuggene løb lige hen ad Jorden, og jo nærmere de kom, des større bleve de; Gerda huskede nok, hvor store og kunstige de havde set ud, den Gang hun saa Snefnuggene gennem Brændglasset, men her vare de rigtignok anderledes store og frygtelige, de vare levende, de vare Snedronningens Forposter; de havde de underligste Skikkelser; nogle saa ud som fæle store Pindsvin, andre som hele Knuder af Slanger, der stak Hovederne frem, og andre som smaa, tykke Bjørne, paa hvem Haarene struttede, alle skinnende hvide, alle vare de levende Snefnug.

Da bad den lille Gerda sit Fadervor, og Kulden var saa stærk, at hun kunde se sin egen Aande; som en hel Røg stod den hende ud af Munden; Aanden blev tættere og tættere, og den formede sig til smaa, klare Engle, der vokste mer og mer, naar de rørte ved Jorden; og alle havde de Hjælm paa Hovedet og Spyd og Skjold i Hænderne; de bleve flere og flere, og da Gerda havde endt sit Fadervor, var der en hel Legion om hende; de huggede med deres Spyd paa de gruelige Snefnug, saa de sprang i hundrede Stykker, og den lille Gerda gik ganske sikker og frejdig frem. Englene klappede hende paa Fødderne og paa Hænderne, og saa følte hun mindre, hvor koldt det var, og gik rask frem mod Snedronningens Slot.

Men nu skulle vi først se, hvorledes Kay har det. Han tænkte rigtignok ikke paa lille Gerda, og allermindst at hun stod uden for Slottet.

SYVENDE HISTORIE. HVAD DER SKETE I SNEDRONNINGENS SLOT, OG HVAD DER SIDEN SKETE

Slottets Vægge vare af den fygende Sne, og Vinduer og Døre af de skærende Vinde; der var over hundrede Sale, alt ligesom Sneen fygede; den største strakte sig mange Mil, alle belyste af de stærke Nordlys, og de vare saa store, saa tomme, saa isnende kolde og saa skinnende.

Aldrig kom her Lystighed, ikke engang saa meget som et lille Bjørnebal, hvor Stormen kunde blæse op, og Isbjørnene gaa paa Bagbenene og have fine Manerer; aldrig et lille Spilleselskab med Munddask og slaa med Labben; aldrig en lille Smule Kaffekommers af de hvide Rævefrøkener; tomt, stort og koldt var det i Snedronningens Sale. Nordlysene blussede saa nøjagtig, at man kunde tælle til, naar de vare paa det højeste, og naar de vare paa det laveste.

Midt derinde i den tomme, uendelige Snesal var der en frossen Sø; den var revnet i tusinde Stykker, men hvert Stykke var saa akkurat ligt det andet, at det var et helt Kunststykke; og midt paa den sad Snedronningen, naar hun var hjemme, og saa sagde hun, at hun sad i Forstandens Spejl, og at det var det eneste og bedste i denne Verden.

Lille Kay var ganke blaa af Kulde, ja næsten sort, men han mærkede det dog ikke, for hun havde jo kysset Kuldegyset af ham, og hans Hjerte var saa godt som en Isklump.

Han gik og slæbte paa nogle skarpe, flade Isstykker, som han lagde paa alle mulige Maader, for han vilde have noget ud deraf, det var, ligesom vi andre have smaa Træplader og lægge disse i Figurer, der kaldes det kinesiske Spil. Kay gik ogsaa og lagde Figurer, de allerkunstigste, det var Forstands-Isspillet; for hans Øjne vare Figurerne ganske udmærkede og af den allerhøjeste Vigtighed; det gjorde det Glaskorn, der sad ham i Øjet! han lagde hele Figurer, der vare et skrevet Ord, men aldrig kunde han finde paa at lægge det Ord, som han just vilde, det Ord: Evigheden, og Snedronningen havde sagt: „Kan du udfinde mig den Figur, saa skal du være din egen Herre, og jeg forærer dig hele Verden og et Par ny Skøjter.“ Men han kunde ikke.

„Nu suser jeg bort til de varme Lande!“ sagde Snedronningen, „jeg vil hen og kigge ned i de sorte Gryder!“ — Det var de ildsprudende Bjerge, Ætna og Vesuv, som man kalder dem. — „Jeg skal hvidte dem lidt! det hører til; det gør godt oven paa Citroner og Vindruer!“ og saa fløj Snedronningen, og Kay sad ganske ene i den

mange Mile store, tomme Issal og saa paa Isstykkerne og tænkte og tænkte, saa det knagede i ham; ganske stiv og stille sad han, man skulde tro, han var frossen ihjel.

Da var det, at den lille Gerda traadte ind i Slottet gennem den store Port, der var skærende Vinde; men hun læste en Aftenbøn, og da lagde Vindene sig, som de vilde sove, og hun traadte ind i de store, tomme, kolde Sale — da saa hun Kay, hun kendte ham, hun fløj ham om Halsen, holdt ham saa fast og raabte: „Kay! søde, lille Kay! saa har jeg da fundet dig!“

Men han sad ganske stille, stiv og kold; — da græd den lille Gerda hede Taarer, de faldt paa hans Bryst, de trængte ind i hans Hjerte, de optøede Isklumpen og fortærede den lille Spejlstump derinde; han saa paa hende, og hun sang Psalmen:

„Roserne vokse i Dale,
der faa vi Barn Jesus i Tale!“

Da brast Kay i Graad; han græd, saa Spejlkornet trillede ud af Øjnene, han kendte hende og jublede: „Gerda! søde, lille Gerda! — hvor har du dog været saa længe? Og hvor har jeg været?“ Og han saa rundt om sig. „Hvor her er koldt! hvor her er tomt og stort!“ og han holdt sig fast til Gerda, og hun lo og græd af Glæde; det var saa velsignet, og selv Isstykkerne dansede af Glæde rundt om, og da de vare trætte og lagde sig, laa de netop i de Bogstaver, som Snedronningen havde sagt, at han skulde udfinde, saa var han sin egen Herre, og hun vilde give ham hele Verden og et Par ny Skøjter.

Og Gerda kyssede hans Kinder, og de bleve blomstrende; hun kyssede hans Øjne, og de lyste som hendes;

hun kyssede hans Hænder og Fødder, og han var sund og rask.

Snedronningen maatte gerne komme hjem, hans Fribrev stod skrevet der med skinnende Isstykker.

Og de tog hinanden i Hænderne og vandrede ud af det store Slot; de talte om Bedstemoder og om Roserne oppe paa Taget; og hvor de gik, laa Vindene ganske stille, og Solen brød frem; og da de naaede Busken med de røde Bær, stod Rensdyret der og ventede; det havde en anden ung Ren med, hvis Yver var fuldt, og den gav de smaa sin varme Mælk og kyssede dem paa Munden. Saa bar de Kay og Gerda først til Finnekonen, hvor de varmede sig op i den hede Stue og fik Besked om Hjemrejsen, saa til Lappekonen, der havde syet dem ny Klæder og gjort sin Slæde i Stand.

Og Rensdyret og den unge Ren sprang ved Siden og fulgte med lige til Landets Grænse; der tittede det første grønne frem, der tog de Afsked med Rensdyret og med Lappekonen. „Far vel!“ sagde de alle sammen. Og de første smaa Fugle begyndte at kvidre, Skoven havde grønne Knopper, og ud fra den kom ridende paa en prægtig Hest, som Gerda kendte (den havde været spændt for Guldkareten), en ung Pige med en skinnende rød Hue paa Hovedet og Pistoler foran sig; det var den lille Røverpige, som var ked af at være hjemme og vilde nu først Nord paa og siden ad en anden Kant, dersom hun ikke blev fornøjet. Hun kendte strax Gerda, og Gerda kendte hende, det var en Glæde.

„Du er en rar Fyr til at traske om!“ sagde hun til lille Kay; „jeg gad vide, om du fortjener, man løber til Verdens Ende for din Skyld!“

Men Gerda klappede hende paa Kinden og spurgte om Prins og Prinsesse.

„De ere rejste til fremmede Lande!“ sagde Røverpigen.

„Men Kragen?“ spurgte den lille Gerda.

„Ja Kragen er død!“ svarede hun. „Den tamme Kæreste er bleven Enke og gaar med en Stump sort Uldgarn om Benet. Hun klager sig ynkeligt, og Vrøvl er det hele! — Men fortæl mig nu, hvorledes det er gaaet dig, og hvorledes du fik fat paa ham!“

Og Gerda og Kay fortalte begge to.

„Og Snip-snap-snurre-basselurre!“ sagde Røverpigen, tog dem begge to i Hænderne og lovede, at hvis hun engang kom igennem deres By, saa vilde hun komme op og besøge dem, og saa red hun ud i den vide Verden, men Kay og Gerda gik Haand i Haand, og som de gik, var det et dejligt Foraar med Blomster og Grønt; Kirkeklokkerne ringede, og de kendte de høje Taarne, den store By, det var i den, de boede, og de gik ind i den og hen til Bedstemoders Dør, op ad Trappen ind i Stuen, hvor alt stod paa samme Sted som før, og Uret sagde: dik! dik! og Viseren drejede; men idet de gik igennem Døren, mærkede de, at de vare blevne voksne Mennesker. Roserne fra Tagrenden blomstrede ind ad de aabne Vinduer, og der stod de smaa Børnestole, og Kay og Gerda satte sig hver paa sin og holdt hinanden i Hænderne; de havde glemt som en tung Drøm den kolde, tomme Herlighed hos Snedronningen.

Bedstemoder sad i Guds klare Solskin og læste højt af Bibelen: „Uden at I blive som Børn, komme I ikke i Guds Rige!“

Og Kay og Gerda saa hinanden ind i Øjet, og de forstod paa een Gang den gamle Psalme:

„Roserne vokse i Dale,
der faa vi Barn Jesus i Tale!“

Der sad de begge to, voksne og dog Børn, Børn i Hjertet, og det var Sommer, den varme, velsignede Sommer.

Fata 1085